

EUROOPA OMBUDSMAN

ET

aastaruanne 2006

EUROOPA OMBUDSMAN

aastaaruanne 2006

© Euroopa Ombudsman 2007

Kõik õigused kaitstud.

Kasutamine on lubatud koos allikale viitamisega hariduslikel ja mittekaubanduslikel eesmärkidel.

Kõikide fotode autoriõigus kuulub Euroopa Ombudsmanile, kui ei ole märgitud teisiti.
Esikaas: © iStockphoto.com/urbancow

Aruande täistekst on avaldatud veebileheküljel: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Belgium

TIPĂRIT PE HÂRTIE ALBĂ NETRATATĂ CHIMIC CU CLOR

EUROOPA OMBUDSMAN

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof dr Hans-Gert PÖTTERING
President
Euroopa Parlament
Rue Wiertz
1047 Brüssel
BELGIA

Strasbourg, 12. märts 2007

Härra President,

Kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 195 lõikega 1 ning ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta käiva Euroopa Parlamendi otsuse artikli 3 lõikega 8 esitan käesolevaga oma aruande 2006. aasta kohta.

Lugupidamisega,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

SISSEJUHATUS	15
1 KOKKUVÕTE	21
2 KAEBUSED JA UURIMISED	35
2.1 OMBUDSMANI TÖÖ ÕIGUSLIK ALUS	35
2.2 EUROOPA OMBUDSMANI PÄDEVUS	35
2.2.1 Kaebused ja omaalgatuslikud uurimised	36
2.2.2 Ühenduse institutsioonid ja asutused	36
2.2.3 Haldusomavoli	37
2.2.4 Euroopa hea halduse tava eeskiri	38
2.3 KAEBUSTE VASTUVÕETAVUS JA UURIMISTE ALUS	38
2.4 2006. AASTAL UURITUD KAEBUSTE ANALÜÜS	39
2.5 EDASISAATMINE JA SOOVITUSED	39
2.6 OMBUDSMANI MENETLUSED	42
2.6.1 Uurimise alustamine	43
2.6.2 Õiglane menetlus	43
2.6.3 Dokumentide uurimine ja tunnistajate ülekuulamine	43
2.6.4 Avatud menetlus	43
2.7 UURIMISTE TULEMUSED	43
2.7.1 Haldusomavoli puudumine	44
2.7.2 Institutsiooni lahendatud juhtumid ja sõbralikud lahendid	44
2.7.3 Kriitilised märkused ja soovituste projektid	44
2.7.4 Eriaruanded Euroopa Parlamendile	45

2.8	JUHTUMI LÕPETAMISE OTSUSED 2006. AASTAL	45
2.8.1	Avatus, üldsuse juurdepääs ja isikuandmete kaitse	45
2.8.2	Komisjon asutamislepingute täitmise järelevalvajana	47
2.8.3	Avalikud hanked, lepingud ja toetused.....	49
2.8.4	Personaliküsimused	50
2.8.5	Muud küsimused.....	51
3	UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED	55
3.1	JUHTUMID, MILLE PUHUL HALDUSOMAVOLI EI TUVASTATUD	55
3.1.1	Euroopa Parlament	55
	PARLAMENDI SUUTMATUS TAOTLEDA PAKKUMISE ESITAMISE KOHTA SELGITUSI	55
3.1.2	Euroopa Komisjon	56
	ARTIKLI 226 ALUSEL ESITATUD KAEBUSE ALUSTE HILINENUD MENETLEMINE	56
	KOMISJONI HINNANG HISPAANIA ÕIGUSAKTIDELE HÄRJAVÕITLUSTE NÄITAMISE KOHTA TELEVISIOONIS	56
	PIKAAJALISEL KOKKULEPPEL PÕHINEVA KOOSTÖÖ LÕPETAMINE.....	57
	EKSPERTIDE VALIMINE KUUENDA RAAMPROGRAMMI RAAMES	58
	STANDARDIMISTÖÖ RAHASTAMISE LÕPETAMINE	58
	TÕLKEPROGRAMMIGA SEOTUD INTELLEKTUAALSE OMANDI ÕIGUSTE VÄIDETAV RIKKUMINE	59
3.1.3	Euroopa Ühenduste Kohus	60
	HANKETEADE TÕLKETEENUSTE KOHTA	60
3.1.4	Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO).....	60
	KONKURSIKESKUSE VÄIDETAV EBATÄPNE HINDAMINE	60
	KONKURSILE MITTE LUBAMINE	61
	KOHUSTUS ESITADA TAOTLUS ÜKSNESE ÜHELE KOLMEST PARALLEELSEST KONKURSIST	62
	TESTIKÜSIMUSELE ANTUD VASTUSE HINDAMINE	62
	AVATUD KONKURSI VÄIDETAV HALB KORRALDUS	63
3.1.5	Euroopa Investeeringuspank.....	63
	KANDIDAATRIIGIS LÄBIVIIDAVA PROJEKTI VÕIMALIKU RAHASTAMISE KOHTA TEABE ANDMISEST KEELDUMINE	63
3.1.6	Euroopa Pettustevastane Amet.....	64
	VÄIDETAV TEABENOUDELE VASTAMATA JÄTMINE	64
3.2	INSTITUTSIOONI LAHENDATUD JUHTUMID	65
3.2.1	Euroopa Parlament	65
	JUURDEPÄÄS EP NEWSHOUNDI ARTIKLILE	65
3.2.2	Euroopa Komisjon	65
	MAKSMATA JÄÄNUD PALGA JA INTRESSIDE VÄLJAMAKSMISEST KEELDUMINE	65
	VASTUS TÖÖKOHATAOTLUSELE ERINEVAS KEELES.....	66
	VIIVITUS SÕPRUSLINNADE TOETUSE VÄLJAMAKSMISEL	66

3.2.3 Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskkonnaagentuur	67
KOHENE VABANDUS VIGADE EEST	67
3.2.4 Regioonide Komitee.....	68
TÖÖINTERVJUUGA SEOTUD SÕIDUKULUDE HÜVITAMINE	68
 3.3 OMBUDSMANI SAAVUTATUD SÕBRALIKUD LAHENDID	 69
3.3.1 Euroopa Komisjon	69
ANDMEKAITSE DIREKTIIVI TÕLGENDAMINE RIKKUMISE KOHTA ESITATUD KAEBUSE ASJUS	69
3.3.2 Euroopa Investeeringispank.....	70
JUURDEPÄÄSU KEELD AUDITIARUANDELE - 1.....	70
3.3.3 Euroopa Lennundusohutusamet.....	71
KATSEAJAL MAKSTUD SISSESEADMISTOETUSTE TAGASINÕUDMINE	71
 3.4 OMBUDSMANI KRIITILISE MÄRKUSEGA LÕPETATUD JUHTUMID	 72
3.4.1 Euroopa Parlament	72
JUURDEPÄÄS VALIKUMENETLUSES OSALEVATE KANDIDAATIDE NIMEKIRJADELE	72
3.4.2 Euroopa Liidu Nõukogu.....	73
TEABENÕUDE KÄSITLEMINE	73
3.4.3 Euroopa Komisjon	73
RIIGI SAADETUD JA RAHASTATUD EKSPERTIDE EBAÕIGLANE KOHTLEMINE	73
JUURDEPÄÄS DOKUMENTIDELE: RIIKLIKU ÕIGUSEGA KEHTESTATUD TASUD JA OSALISE JUURDEPÄÄSU KEELAMISE PÕHJUSED.....	74
KOHTUKULUDE MAKSMISEST KEELDUMINE.....	75
JUURDEPÄÄSU KEELD AUDITIARUANDELE - 2.....	76
PERSONALIEESKIRJADE ARTIKLI 90 LÕIKE 2 PÕHJAL ESITATUD KAEBUSELE VASTAMATA JÄTMINE	77
DISKRIMINEERIMINE TAOTLUSE KÄSITLEMISEL JA DOKUMENTIDELE JUURDEPÄÄSU ANDMISEST KEELDUMINE	78
ÕIGUSKAITSEVAHENDITE PUUDUMINE EUROOPA KOOLIDES	79
JUURDEPÄÄSU KEELD KOMISJONI ETTEPANEKULE VAIDLUSES MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIOONIGA	80
RIIKLIKE EKSPERTIDE ERIPUHKUSTE EESKIRJAD	80
SUUTMATUS SUNDIDA SAKSAMAAD TÄITMA KOHTUOTSUST	81
JUURDEPÄÄS KASVUHOONEGAASIDE SAASTEKVOOTIDE ERALDAMIST PUUDUTAVATELE DOKUMENTIDELE	82
SUUTMATUS SELGITADA ASUTUSE TÖÖTAJA NEGATIIVSET HINDAMIST.....	83
TOETUSE SAAMISE EELTAOTLUSTE SAATMISKUUPÄEVA KONTROLLIMINE	84
3.4.4 Euroopa Personalivaliku Amet	84
EBAPIISAV TEAVE KANDIDAADILE TEMA VIGADE KOHTA TÕLKETESTIS	84
VÄIDETAV DISKRIMINEERIMINE JA EBAÕIGLUS SEOS SUULISEL TESTIL TEISTEST KANDIDAATIDEST LÜHEMA ETTEVALMISTUSAJAGA	85
VASTUOLULISED ANDMED KONKURSITESTIS	86
3.4.5 Regioonide Komitee.....	87
VÄIDETAVALT MITTETÄIELIKU TÖÖ EEST OSALISE TASU MAKSMINE.....	87
3.4.6 Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus.....	87
JUHATUSE JA TEENISTUJATE SUHE ÜHENDUSE ASUTUSES	87

3.5	INSTITUTSIOONI AKTSEPTEERITUD SOOVITUSTE PROJEKTID	88
3.5.1	Euroopa Komisjon	88
	VÄIDETAV RIIGIABI SAKSA ETTEVÕTTE ERASTAMISEL	88
	KOMISJONI SUUTMATUS VÕTTA VASTU OTSUS RIKKUMISKAEBUSE KOHTA	89
3.6	MUUDEL PÕHJUSTEL LÕPETATUD JUHTUMID	89
3.6.1	Euroopa Liidu Nõukogu	89
	NÕUKOGU EESISTUJARIIGI SPONSORLUS	89
3.6.2	Euroopa Komisjon	90
	PÕHJENDAMATU VIIVITUS KAHE RIKKUMISMENETLUSE KÄSITLEMISEL	90
	ABITÕLGI EBAÕIGE KLASSIFITSEERIMINE	91
	VIIIEAASTANE VIIVITUS VASTAMISEL	92
3.6.3	Euroopa Personalivaliku Amet	92
	SUUTMATUS PALUDA VABANDUST HINDAMISEL TEHTUD VEA EEST	92
3.7	PÄRAST ERIARUANNET LÕPETATUD JUHTUMID	93
3.7.1	Euroopa Liidu Nõukogu	93
	EESISTUJARIIGI VEEBILEHEL KASUTATAVAD KEELED	93
3.7.2	Euroopa Komisjon	94
	VIIVITUS POLIITILISELT TUNDLIKU JA VASTUOLULISE KAEBUSE KÄSITLEMISEL	94
3.8	OMBUDSMANI OMAALGATUSLIKUD UURIMISED	95
	UURIMINE KOMISJONI VALMISOLEKU KOHTA KASUTADA LEPINGUPOOLTE KONFLIKTIDES VAHENDUST	95
	HISPAANIAS TÖÖSTUSSADAMA ARENDAMISEGA SEOTUD KAEBUSE KÄSITLEMINE	95
	VANUSE ÜLEMPIIR PRAKTIKAPROGRAMMIS	96
3.9	OMBUDSMANI KÄSITLETUD PÄRINGUD	97
	LIIKMESRIIKIDE KAALUTLUSÕIGUS PÕLLUMAJANDUSEGA SEOTUD KÜSIMUSES	97
	KAUPADE VABA LIIKUMINE	97
4	SUHTED EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA	101
4.1	EUROOPA PARLAMENT	102
4.2	EUROOPA KOMISJON	104
4.3	MUUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED	105
5	SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA	109
5.1	EUROOPA OMBUDSMANIDE VÕRGUSTIK	109

5.2	OMBUDSMANI MUUD SEMINARID JA KONVERENTSID	114
5.3	MUUD ÜRITUSED OMBUDSMANIDE JA NENDE TÖÖTAJATE OSAVÕTUL	115
6	KOMMUNIKATSIOON	119
6.1	AASTA TIPPSÜNDMUSED	119
6.2	TEABEVIHIDID	121
6.3	MUUD KONVERENTSID JA KOHTUMISED	126
6.4	MEEDIASUHTED	134
6.5	TRÜKISED	139
6.6	SIDUSSUHTLUS	140
7	LISAD	143
A	STATISTIKA	145
B	OMBUDSMANI EELARVE	152
C	AMETKOND	154
D	OTSUSTE INDEKS	163
	KUIDAS OMBUDSMANI POOLE PÖÖRDUDA	167

SISSEJUHATUS

Iga aasta alguses istun laua taha, et kirjutada valmis Euroopa Ombudsmani kõige tähtsam dokument – aastaaruanne. Segamatu keskendumine, mida on tarvis sellise aruande koostamiseks, on hindamatu väärtusega ning see võimaldab lisaks möödunud kaheteistkümne kuu saavutuste kokkuvõtmisele teha kindlaks ka valdkonnad, mis vajavad veel parandamist. Järgmistel lehekülgedel soovin ma tutvustada oma mõttetöö tulemusi.

Ombudsmani pearoll – kaebuste esitajate aitamine

Euroopa Ombudsmanile laekunud kaebuste arv oli 2006. aastal peaaegu sama kui 2004. ja 2005. aasta rekordiliselt suur arv, mis näitab, et ombudsmanile esitatavate kaebuste arv on stabiliseerinud ja jäänud püsima ootamatult kõrgele tasemele – 320 kaebust kuus. Suure hulga 2006. aastal laekunud kaebuste puhul oli meil võimalik kaebuse esitajaid aidata, algatades uurimise, suunates juhtumi edasi pädevale asutusele või andes neile nõu, kuhu probleemi kiireks ja tõhusaks lahendamiseks pöörduda. Aastaruande kokkuvõte annab ülevaate 2006. aastal käsitletud juhtumitest. Juhtumite analüüs ja üksikasjalikum tutvustus on esitatud täieliku aruande teises ja kolmandas peatükis.

Palju positiivseid tulemusi – parima tava juhtumid

Käesolevasse aruandesse lisatud juhtumite kokkuvõtted sisaldavad mitu näidet selle kohta, kuidas Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused reageerisid positiivselt probleemidele, millele ma ombudsmanina tähelepanu juhtisin. Esimest korda olen aastaaruandes välja valinud kuus tähtjuhtumit, mis kujutavad endast parima tava näiteid, mida sooviksin eriliselt esile tuua. Nende hulka kuulub juhtum, mille puhul Euroopa Komisjon nõustus läbi vaatama oma Euroopa andmekaitse direktiivi tõlgenduse, et võtta arvesse kodaniku muresid; Euroopa Investeerimispanka konstruktiivne lahendus seoses dokumentidele juurdepääsu juhtumiga; ning Euroopa Parlamendi otsus kaotada oma praktikaprogrammis vanusepiirangud. Minu soov on juhtida tähelepanu nimetatud juhtumitele kui hea halduskäitumise näidetele, millest saaksid eeskuju võtta ja millega oma tegevust võrrelda kõik Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused. Lisateavet mainitud juhtumite kohta leiab käesolevast aastaaruande kokkuvõttest. Kuus tähtjuhtumit on loetletud ka täieliku aruande D-lisas.

Mõni kasutamata jäetud võimalus

Alates 2003. aasta 1. aprillist, mil ma asusin Euroopa Ombudsmani ametikohale, olen pühendunult tegelenud Euroopa Liidu haldusasutuste teeninduskultuuri edendamisega, et kodanikke koheldaks vääriliselt. Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatakse õigus heale haldusele ja meie kohus on austada Euroopa kodanikele antud lubadust.

Olen tihti öelnud, et viis, kuidas avalik haldusasutus kaebustele reageerib, on selle asutuse kodanikukesksuse põhinäitaja. Kuigi edusamme on tehtud mitmes valdkonnas, suurenes 2006. aastal kahjuks selliste juhtumite arv, mille ma lõpetasin kriitilise märkusega, ning samuti vähenes märkimisväärselt nende juhtumite arv, mille puhul jõuti sõbraliku lahendini. Ombudsmani soovitusettepanekute heakskiitmise ja järgimise madalam tase institutsioonides on samuti kahetsusväärne.

Selline suundumus peaks valmistama muret kõigile, kes tahavad parandada suhteid Euroopa Liidu ja kodanike vahel. Kaebused annavad võimaluse asju parandada ja näidata, et asjaomane institutsioon või asutus tõepoolest austab kodanike põhiõigust heale haldusele. Ma ei ole kindel,

kas kodanikud usuvad institutsioonide sagedasi kinnitusi, et nad tahavad kodanikele lähemale jõuda, kui nad ise ei suuda samas tihtipeale ära kasutada ombudsmani pakutud võimalust suhteid parandada.

Probleem tundub seisnevat osaliselt asjaolus, et mõnes haldusasutuses ei saada veel täielikult aru ega arvestata piisavalt sellega, et hea halduse põhimõtted nõuavad institutsioonidelt ja avalikelt teenistujatelt rohkem kui lihtsalt ebaseadusliku tegevuse vältimist. Selle keskse mõtte rõhutamist jätkan ma ka 2007. aastal. Samuti kavatsen ma 2007. aastal teha ja avaldada uurimusi kõikide 2006. aastal tehtud lisamärkuste ja kriitiliste märkustega seoses võetud järelmeetmete kohta, et tagada oma uurimiste konkreetne ja kauakestev mõju. Uurimused peaksid innustama asjaomaseid institutsioone muutma oma tegevust kodanike jaoks paremaks.

Koostöö institutsioonidega teeninduskultuuri edendamiseks

Ombudsmani uurimistest ligikaudu 70% on seotud Euroopa Komisjoniga, mistõttu on ülioluline, et komisjon võtaks teeninduskultuuri edendamises juhtrolli. Selle eesmärgi saavutamiseks olen alustanud kahepoolsete kohtumiste tsükli, kus kohtun Euroopa Komisjoni iga volinikuga eraldi, et rõhutada hea halduse põhimõtteid, mida tuleb järgida komisjoni igal tasandil, ning et keskenduda valdkondadele, kus kaebustest lähtuvad uurimised on andnud põhjust muretsemiseks. Praeguseks olen jõudnud kohtuda 11 volinikuga, kelle avatus ja pühendumus näitavad selgelt, et nad hindavad kaebuste konstruktiivse lahendamise väärtust. Minu kohtumised Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega on olnud sama julgustavad. Kohtumiste üksikasjad on esitatud käesoleva aruande neljandas peatükis.

Hüvitusvahendite subsidiaarsuse edendamine

Arvestades seda, et igal aastal laekub palju selliseid kaebusi, mis ei kuulu minu pädevusse, jätkasin ma kogu 2006. aasta jooksul tööd selle nimel, et edendada hüvitusvahendite subsidiaarsust. Mulle tundub, et paljud kaebuse esitajad ei ole teadlikud kohtuvälistest abinõudest, mida neil on võimalik oma riigis saada, või sellest, et riiklikud ja piirkondlikud ombudsmanid võivad olla nende kaebustega tegelemiseks pädevad, sealhulgas juhtumite puhul, mis puudutavad Euroopa Liidu õigust. Ombudsmanide võrgustik Euroopas on tähtsaim vahend riiklike ja piirkondlike ombudsmanide abistamiseks ELi õigusega seotud juhtumite võimalikult tõhusal käsitlemisel. 2006. aastal jäi üle 75% mulle laekunud kaebustest minu pädevusest välja, põhiliselt seetõttu, et need puudutasid liikmesriikide riiklikke või piirkondlikke haldusasutusi. Enamasti kuulus sellise juhtumi käsitlemine Euroopa ombudsmanide võrgustiku mõne teise liikme pädevusse. Kõikide selliste juhtumite puhul edastasin ma juhtumi kaebuse esitaja eelneval nõusolekul otse asjaomasele ombudsmanile või andsin kaebuse esitajale nõu, kuhu pöörduda. Selline edastamine ja nõuandmine on kodanikele küll kahtlemata suureks abiks, kuid ilmselgelt oleks parem, kui kodanikud pöörduksid kohe alguses asjaomase ombudsmani poole.

Paremini suunatud teavitamisstrateegia

Eespool kirjeldatud põhjustest lähtuvalt teeme Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu palju tööd selle nimel, et suunata kodanikud õigete ombudsmanide juurde, kasutades selleks Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil selge ja arusaadava teabe edastamist mitmesuguste kodanikele kättesaadavate hüvitusvahendite kohta. Kodanikele antakse teavet minu veebilehel esitatud linkide kaudu riiklikele ja piirkondlikele ombudsmanidele, mida eelmisel aastal kasutati üle 44 000 korra, samuti leiab võrgustiku kohta teavet Euroopa Ombudsmani trükistest ning minu tutvustusvisiitide ajal liikmesriikidesse korraldame koos asjaomaste riiklike ja piirkondlike ombudsmanidega ühisesitlusi.

Lisaks võrgustiku kaudu algatatud tegevustele oleme hakanud rohkem tähelepanu pöörama oma üldisele teavitustegevusele. Eelmise aasta jooksul töötasime avalikkuseni jõudmiseks välja kolm põhistrateegiat – kõikehõlmava meediastrateegia, ombudsmani veebilehekülje põhjaliku uuendamise kava ning põhjalikult ettevalmistatud poliitika võimalike kaebuste esitajate paremaks teavitamiseks. Viimasena nimetatud strateegia on ülioluline selliste kaebuste arvu vähendamisel,

mis ei kuulu minu pädevusse. Nende kolme meetme eesmärk on tagada, et kõik, kes tahavad esitada Euroopa Ombudsmanile vastuvõetava kaebuse, teaksid, kuidas seda teha, ning et need, kelle kaebus ei kuulu minu pädevusse, teaksid, kelle poole abi saamiseks pöörduda. Nimetatud teavitamistegevused peaksid aitama tõsta ka avalikkuse teadlikkust Euroopa Ombudsmanist kui institutsioonist, kes tagab Euroopa Liidus hea halduse.

Personali erikogunemine

Mida tähendab hea haldus kontseptuaalsest ja praktilisest vaatenurgast, kuidas edendada veelgi ombudsmani büroo teeninduskultuuri ning kuidas jõuda kodanikeni üldiselt ning kuidas väiksemate ja konkreetsemate sihtrühmadeni – need on mõned teemad, mida arutati üksikasjalikult Euroopa Ombudsmani personali 2006. aasta oktoobris esmakordselt toimunud erikogunemise raames. Selle ürituse põhimõte on oma tegevuse üle järelemõtlemine institutsiooni kõigi töötajate osavõtul, eesmärgiks kujundada ja tugevdada arusaamist institutsiooni väärtustest ja missioonist ning edendada nende tõhusat elluviimist. Kõiki töötajaid julgustati võtma aktiivselt osa otsuste tegemisest ja avaldama oma arvamust aruteluteemade kohta. Pärast erikogunemist oldi üldiselt nõus, et üritus oli väga tulemuslik ja väärtuslik kogemus ning seda tasub korrata.

Üksikasjalikumalt on kõiki käesolevas sissejuhatuses mainitud tegevusi käsitletud täielikus aruandes. Lühülevaade ombudsmani tegevusest on esitatud käesolevas kokkuvõttes ja statistikas, mis avaldatakse ka eraldi trükisena. Ma loodan, et mõlemad väljaanded annavad tervikliku ülevaate Euroopa Ombudsmani tegevusest 2006. aastal ja innustavad lugejaid uurima rohkem institutsiooni kohta, mida mul on au juhtida. Mind aga on ees ootamas 2007. aasta, mis töötab tulla samuti väljakutsuv seoses eesmärkidega teha hea halduse edendamiseks koostööd institutsioonidega ja samas suunata ümber oma teavitamistegevus, et kõik need, kellel võib tekkida vajadus kasutada Euroopa Ombudsmani teenuseid, oleksid õigesti ja piisavalt informeeritud sellest, kuidas seda teha.

Strasbourg, 22. veebruar 2007

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 KOKKUVÕTE

Euroopa Ombudsmani kaheteistkümnese aastaaruanne Euroopa Parlamendile annab ülevaate ombudsmani tegevusest 2006. aastal. See on neljas aastaaruanne, mille esitab hr P. Nikiforos DIAMANDOUROS, kes alustas tööd Euroopa Ombudsmanina 1. aprillil 2003. aastal.

ARUANDE ÜLESEHITUS

Aruanne koosneb kuuest peatükist ja neljast lisast. Aruanne algab ombudsmani eessõnaga, milles ta annab ülevaate aasta põhitegevustest ja saavutustest ning kirjeldab üldjoontes tulevikuplaane. Käesolev kommenteeritud kokkuvõte on aastaaruande esimene peatükk.

Teine peatükk kirjeldab ombudsmani tegevust kaebuste käsitlemisel ja uurimiste läbiviimisel. Teises peatükis esitatakse ülevaade aasta jooksul käsitletud kaebustest, sealhulgas pärast uurimist lõpetatud juhtumite tulemuste temaatiline analüüs. Nimetatud analüüs hõlmab ombudsmani 2006. aasta otsuste kõige olulisemaid õiguslikke ja faktilisi tulemusi.

Kolmandas peatükis on esitatud osa ombudsmani 2006. aasta otsuste kokkuvõtetest ning käsitletud kaebuste ja omaalgatuslike uurimistega hõlmatud teemavalikut ja kaasatud institutsioone. Kokkuvõtted on järjestatud esmalt tulemuse või tagajärje liigi ja seejärel asjaomase institutsiooni või asutuse järgi. Ombudsmani omaalgatuslikele uurimistele järgnenud otsuste kokkuvõtted ja näited riiklikele ja piirkondlikele ombudsmanidele esitatud päringute kohta on esitatud peatüki lõpus.

Neljas peatükk käsitleb suhteid Euroopa Liidu teiste institutsioonide ja asutustega. Peatüki alguses kirjeldatakse ombudsmani ning institutsioonide ja asutuste konstruktiivse töösuhte olulisust, seejärel loetletakse töösuhetega seotud koosolekud ja sündmused 2006. aastal.

Viies peatükk käsitleb Euroopa Ombudsmani suhteid riiklike, piirkondlike ja kohalike ombudsmanide kogukonnaga Euroopas ja mujal. Peatükis kirjeldatakse üksikasjalikult Euroopa ombudsmanide võrgustiku tegevust, samuti käsitletakse ombudsmani osalemist seminaridel, konverentsidel ja koosolekutel.

Kuues peatükk annab ülevaate ombudsmani teavitustegevusest. See kuueks osaks jaotatud peatükk annab ülevaate aasta tippsündmustest, ombudsmani tutvustusvisiitidest, konverentsidest ja koosolekutest, kus ombudsman ja tema töötajad on osalenud, meediasuhetest, väljaannetest ja veebisuhtlusest.

A-lisa sisaldab Euroopa Ombudsmani 2006. aasta töö statistikat. B- ja C-lisas esitatakse andmed ombudsmani eelarve ja töötajate kohta. D-lisas on kolmanda peatüki otsuste loetelud juhtumite järjekorranumbrite, teemade ning väidetava haldusliku omavoli juhtumi liigi järgi. Samuti on D-lisas loetletud tähtjuhtumid ja kõik juhtumid, mis lõpetati 2006. aastal kriitilise märkusega.

LÜHIÜLEVAADE

Euroopa Ombudsmani missioon

Euroopa Ombudsmani büroo loodi Maastrichti lepinguga Euroopa Liidu kodakondsuse ühe osana. Ombudsman uurib kaebusi ühenduse institutsioonide või asutuste haldusliku omavoli kohta, välja arvatud Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu puhul, kui need tegutsevad õigusemõistjana.

Euroopa Parlamendi heakskiidul on ombudsman määratlenud haldusliku omavoli viisil, mis eeldab inimõiguste austamist, õigusriigi põhimõtete ja hea halduse tava järgimist.

Lisaks üksikisikute, ettevõtete ja ühenduste kaebustele vastamisele teeb ombudsman ka ise aktiivselt tööd, algatades omaalgatuslikke uurimisi, kohtudes ELi institutsioonide ja asutuste liikmete ja ametnikega ning teavitades kodanikke nende õigustest ja sellest, kuidas neid õigusi kasutada.

Kaebused ja uurimised 2006. aastal

2006. aastal laekus ombudsmanile 3 830 kaebust. 2005. aastaga¹ võrreldes tähendab see teatavat kasvu (2%), kuid kinnitab samas, et kaebuste arv on jäänud püsima 2004. aastal saavutatud ennenägematult kõrgele tasemele. 2006. aastal saadeti 57% kaebustest ombudsmanile elektrooniliselt, kas e-postiga või täites vastava kaebusvormi ombudsmani veebilehel. 3 619 juhul saadi kaebus otse kodanikelt, samas kui äriühingud ja muud ühingud saatsid 211 kaebust.

Üle 70% juhtumite puhul sai ombudsman kaebuse esitajat aidata, algatades kõnealuse küsimuse uurimise, suunates selle pädevale asutusele või andes nõu, kelle poole probleemi kiireks ja tõhusaks lahendamiseks pöörduda.

Aasta jooksul algatati kaebuste põhjal kokku 258 uut uurimist. Lisaks algatas ombudsman omal algatusel üheksa uurimist. Euroopa Ombudsman tegeles 2006. aastal kokku 582 uurimisega, millest 315 jätkusid eelmisest aastast.

Nagu eelmistel aastatel, oli ka tänavu enamik uurimisi (387 ehk 66%) seotud Euroopa Komisjoniga. Et Euroopa Komisjon on ühenduse peamine institutsioon, kes võtab vastu kodanikele vahetut mõju avaldavaid otsuseid, on loomulik, et just see institutsioon on kodanike kaebuste peamiseks sihtmärgiks. Euroopa Personalivaliku Ametiga (EPSO) oli seotud 74 uurimist (13%), Euroopa Parlamendiga 49 (8%) ning Euroopa Liidu Nõukoguga 11 (2%).

Peamised väidetava haldusliku omavoli tüübid olid vähene läbipaistvus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine (25% juhtumitest), ebaõiglus või võimu kuritarvitamine (19%), ebarahuldav menetlus (12%), välditavad viivitused (9%), diskrimineerimine (9%), hooletus (8%), õiguslikud eksimused (5%) ning suutmatus tagada kohustuste täitmist, st Euroopa Komisjoni suutmatus täita oma rolli asutamislepingu täitmise järelevalvajana liikmesriikide suhtes (4%).

E-posti teel saadi kokku 3 540 teabenõuet, 2005. ja 2004. aastal oli teabenõuete arv 3 200. Kõikidele taotlustele vastas asjaomane ombudsmani büroo töötaja individuaalselt.

Ombudsmani uurimiste tulemused

2006. aastal lõpetas ombudsman 250 juhtumi uurimise, millest 247 puhul oli tegu kaebustega ja 3 olid omaalgatuslikud. Tulemuste ülevaade on esitatud alljärgnevalt.

Halduslikku omavoli ei tuvastatud

95 juhtumi puhul ei tuvastanud ombudsmani uurimine halduslikku omavoli. Selline tulemus ei ole kaebuse esitaja jaoks tingimata negatiivne, sest ta saab vähemalt kasu asjaomase institutsiooni või asutuse antud täielikust selgitusest nende tegevuse kohta, samuti saab ta ombudsmani arvamuse juhtumi kohta. Juhtumite hulka, kus ei tuvastatud halduslikku omavoli, kuuluvad järgmised:

- Ombudsmanile esitati kaebus Euroopa Investeerimispanka (EIP) suhtes seoses sellega, kuidas EIP käsitles teabenõudeid projekti võimaliku rahastamise kohta Tšehhi Vabariigis. Oma esimeses vastuses nõudele märkis EIP üldiselt, et teabe andmisest keeldumine on kooskõlas panga poliitika ja kehtivate eeskirjadega. Ombudsmani uurimise käigus andis EIP täpsema selgituse, viidates avalikule huvile rahvusvaheliste suhete osas. Ombudsmani lõppjäreldus oli, et EIP ei ole rikkunud oma eeskirju teabele juurdepääsu kohta, ning sulges juhtumi halduslikku

¹ Arvesse tuleb võtta, et 2006. aastal oli uurimiste seas 281 kaebusega ühisuurimine ja 2005. aastal 335 kaebusega ühisuurimine.

omavoli tuvastamata. Tulevikku silmas pidades aga soovitas ombudsman EIP-l võimalikel teabe andmisest keeldumise juhtudel esitada teabenõude esitajale asjakohase selgituse põhjuste kohta, miks teavet ei anta, et probleem ei süveneks sedavõrd, et tuleks esitada kaebus ombudsmanile. (3501/2004/PB)

- Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) korraldatud avalikul konkursil osaleja kaebas ombudsmanile, et konkurss ei olnud piisavalt läbipaistev ega korralikult organiseeritud ning et valiktestidele registreerimise tähtaegadest ei peetud kinni. Uurimisel leidis ombudsman, et EPSO esitas kandidaatidele korrapäraselt ja kooskõlas konkursil osalemise kutsega teavet valikumenetluse järgnevatest etappidest. Ombudsman järeldas, et EPSO antud teave oli selge ja piisav ning et halduslikku omavoli ei esinenud. (472/2006/DK)
- Rootsi tõlkebüroo esitas ombudsmanile kaebuse seoses Euroopa Kohtu väljastatud pakkumiskutsega. Kutse sisaldas nõuet, mida esialgses hanketeates ei olnud ning mida büroo ei suutnud täita. Ombudsman leidis, et vastavalt asjakohastele eeskirjadele piisab sellest, kui mõni nõue on täpsustatud üksnes pakkumiskutses ja mitte hanketeates. Ta järeldas, et erinevalt kaebuse esitaja väitest ei ole Euroopa Kohus menetluse käigus tingimusi muutnud ja seetõttu ei ole esinenud halduslikku omavoli. (2523/2005/TN)

Isegi juhul, kui ombudsman ei tuvasta halduslikku omavoli, võib ta leida võimaluse, kuidas institutsioon või asutus saab oma halduse kvaliteeti edaspidi parandada. Sellisel juhul esitab ombudsman lisamärkuse, nagu näiteks järgmiste juhtumite puhul:

- Ombudsman ei tuvastanud halduslikku omavoli seoses Euroopa Parlamendi otsusega lükata pärast pakkumiskutset tagasi kaebuse esitaja pakkumine. Samas juhtis ta parlamendi tähelepanu parlamendi tehtud avaldusele seoses oma kaalutlusõigusega pakkumismenetluste puhul. Ombudsman tõi välja, et nimetatud avaldus ei tundu käesoleval juhul olevat kooskõlas pakkumiskutsega ega kaalutlusõiguse kasutamise hea halduse tavaga. (1315/2005/BB)
- Ombudsman soovitas Euroopa Personalivaliku Ametile, kui ametisse määrav asutus ootab vastust personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele pärast selleks ettenähtud neljakuuse tähtaja möödumist, tuleks alati saata vahevastus. Soovitus põhines kaebusel, mille esitas ombudsmanile kandidaat, kes ei osutunud avalikul konkursil valituks. EPSO kahetses viivitust kõnealuse juhtumi puhul. Ombudsman kasutas kaebuse uurimisega avanenud võimalust selgitada, et tal on õigus uurida konkursikomisjoni otsuse õiguslikkust. EPSO oli kõnealuse juhtumi puhul vaidlustanud ombudsmani õigust seda teha. (1217/2004/OV)

Institutsiooni lahendatud juhtumid ja sõbralikud lahendid

Võimaluse korral püüab ombudsman saavutada positiivset tulemust, mis rahuldab nii kaebuse esitajat kui ka institutsiooni, kelle vastu kaebus esitati. Selliste tulemuste saavutamiseks on ülimalt tähtis ühenduse institutsioonide ja asutuste koostöö, mis aitab tugevdada suhteid institutsioonide ja kodanike vahel ning vältida kalleid ja ajamahukaid kohtuvaidlusi.

2006. aastal lahendas institutsioon või asutus ise pärast ombudsmanile laekunud kaebust 64 juhtumit. Sealhulgas olid järgmised juhtumid:

- Euroopa Komisjon lahendas makseviivituse juhtumi seoses õpilasvahetusprogrammiga Berliini (Saksamaa) ja Haltoni (Ühendkuningriik) vahel pärast seda, kui üks Berliini kohalik omavalitsus esitas ombudsmanile kaebuse. Komisjon teatas, et on astunud samme halduse parandamiseks sõpruslinnade valdkonnas. Ombudsman avaldas heameelt positiivse vastuse üle, kuid lisas, et sellistel juhtudel oleks asjakohane maksta ka intressi. (3172/2005/WP)
- Euroopa Komisjon nõustus maksma töötajale tasumata palga pärast seda, kui ombudsman juhtumit uuris. Töötaja haigestus veidi aega pärast uute töökohustuste võtmist ja talle määrati lõpuks invaliidsuspension. Komisjon keeldus maksmast talle palka pikema perioodi vältel, väites, et kõnealune töötaja ei olnud esitanud ühtegi tõendit selle kohta, et ta puudub meditsiinilistel põhjustel. Ombudsmani uurimise tulemusena nõustus komisjon välja maksma tasumata palga ning lisaks kaebuse esitaja nõutud intressid. (106/2005/TN)

- Regioonide komitee hüvitas töövestlusele sõitnud kandidaadi reisikulud ja nõustus maksma intressi pärast seda, kui ombudsman juhtumi üle vaatas. Vastuseks kaebuse esitaja väitele, et hüvitiste maksmise menetlust tuleks parandada, teatas komitee, et viivitus tekkis erakorraliste põhjuste tõttu ning komitee menetlust ei ole vaja läbi vaadata. Lisamärkuses soovitas ombudsman, et komitee võiks oma haldustava parandada, kontrollides süstemaatiliselt selliseid maksedokumente nagu käesolev juhtum puudutab. Seda saaks teha, võttes taotlejatega ühendust, kui teatavad dokumendid on puudu, ja teavitades viivituste korral taotlejaid asjaoludest ja nende põhjustest. (800/2006/WP)

Kui ombudsman tuvastab uurimisel haldusliku omavoli, püüab ta võimaluse korral alati jõuda sõbraliku lahendini. Mõnel juhul võib sellise lahendi saavutada siis, kui asjaomane institutsioon või asutus pakub kaebuse esitajale hüvitist. Iga selline pakkumine tehakse *ex gratia*, see tähendab õiguslikku vastutust omaks võtmata ja pretsedenti loomata.

2006. aastal tehti 28 sõbraliku lahendi ettepanekut. Sellise lahendi saavutamisega lõpetati kolme juhtumi uurimine, sealhulgas kaks juhtumit, mille osas oli ettepanek tehtud 2005. aastal. 2006. aasta lõpus oli 27 sõbraliku lahendi ettepanekut veel kaalumisel. 2006. aastal saavutatud sõbralike lahendite seas olid järgmised:

- Euroopa Investeerimispank (EIP) võimaldas pärast ombudsmanile kaebuse laekumist osalist avalikku juurdepääsu auditaruandele. Lisaks nõustus EIP võimaldama asjaomasele ettevõttele isiklikku juurdepääsu aruande nendele osadele, mis puudutasid konkreetset kontserni, kuhu ettevõtte kuulus. Aruanne käsitles Euroopa Liidu rahastatud projekti Aafrikas, milles kontsern osales. EIP keeldus algselt aruande avalikustamisest. Ombudsman kiitis EIP konstruktiivset lähenemisi ja tõi selle eeskujuks dokumentidele juurdepääsu puudutavate juhtumite edaspidisele käsitlemistele. (1776/2005/GG)
- Lähtuvalt Saksamaa kodaniku kaebusest nõustus Euroopa Komisjon vaatama läbi oma Euroopa andmekaitse direktiivi² tõlgenduse. Kaebuse esitaja väitel edastasid Hamburgi liidumaa ametiasutused ebaseaduslikult isikuandmeid ettevõtetele, teades, et need ettevõtted kasutavad saadud andmeid otseturustamiseks. Komisjon väitis kõigepealt, et andmekaitse direktiiv ei kaitse selle võimaluse eest. Pärast ombudsmani sekkumist nõustus komisjon oma hinnangu üle vaatama. (2467/2004/PB)
- Pärast ombudsmani sekkumist nõustus Euroopa Lennundusohutusamet (EASA) loobuma kaebuse esitajale makstud toetuse tagasinõudmisest. Ombudsman leidis, et EASA ei esitanud kaebuse esitajale täielikku teavet, mis eksitas kaebuse esitajat, ja pakkus sõbraliku lahendina välja võimaluse, et EASA kaaluks väljamakstud toetuse tagasinõudmisest loobumist vähemalt osaliselt. EASA jäi oma arvamuse juurde, et haldusliku omavoli ei esinenud, kuid võttes arvesse kõnealuse juhtumi erakorralisust ja hinnates väga kõrgelt ombudsmani arvamust, loobus amet väljamakstud toetuse tagasinõudmisest täielikult. (1729/2005/(PB)JF)

Kriitilised märkused, soovitusettepanekud ja eriettekanded

Kui sõbralik lahend ei ole võimalik või kui seda ei õnnestu saavutada, lõpetab ombudsman juhtumi kriitilise märkusega asjaomasele institutsioonile või asutusele või esitab soovitusettepaneku.

Kriitiline märkus tehakse tavaliselt järgmistel juhtudel: i) asjaomasel institutsioonil ei ole haldusliku omavoli kõrvaldamiseks võimalik enam midagi ette võtta; ii) haldusliku omavoli juhtumil ei näi olevat üldiseid tagajärgi; ning iii) ombudsman ei pea vajalikuks võtta järelmeetmeid. Kriitiline märkus annab kaebuse esitajale kinnituse selle kohta, et tema kaebus oli põhjendatud, ning näitab asjaomasele institutsioonile või asutusele, mida on valesti tehtud, et aidata tulevikus halduslikku omavoli vältida. 2006. aastal lõpetas ombudsman kriitilise märkusega 41 uurimist. Nende seas on järgmised juhtumid:

²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 1995 L 281, lk 31.

- Ombudsman kritiseeris Euroopa Komisjoni, et ta ei kohustanud Saksamaad täitma Euroopa Kohtu otsust Saksamaa pakendamismääruse kohta. Ombudsman lähtus mitme Euroopa karastusjoogiettevõtte kaebusest komisjoni passiivsuse suhtes kõnealuses küsimuses. Kohus otsustas, et Saksamaa pakendamismäärus takistab teatavate jookide ühendusesisest kaubandust. Arvestades asjaolu, et üks Saksamaa määrusega seotud rikkumismenetlustest oli veel pooleli, leidis ombudsman, et komisjon saaks ombudsmani kriitilises märkuses esitatud seisukohti nimetatud menetluse raames arvesse võtta. (1037/2005/GG)
- Ombudsman kritiseeris Euroopa Personalivalikuametit (EPSO) suutmatuse pärast anda teavet avalikul konkursil osalenud kandidaadile, et aidata tal paremini mõista hinnatud tõlketesti, mida ta ei läbinud. EPSO ei väitnud, et teabe edastamine tooks kaasa põhjendamatult suure halduskoormuse, ega esitanud ka muud mõistlikku põhjendust, miks kaebuse esitajale tema nõutud teavet ei edastatud. (674/2004/PB)
- Ombudsman kritiseeris Euroopa Komisjoni keeldumise pärast võimaldada keskkonnakaitse vabaihendusele Friends of the Earth juurdepääsu dokumentidele. Need dokumendid käsitlesid geneetiliselt muundatud toiduainete ohutusega seotud teadusküsimusi, mille komisjon esitas Maailma Kaubandusorganisatsioonile. Tuletades meelde, et erandeid avaliku juurdepääsu suhtes tuleb tõlgendada ja kohaldada väga ranges tähenduses, leidis ombudsman, et käesoleval juhul on komisjon tõlgendanud asjakohaseid sätteid liiga vabalt. (582/2005/PB)

Institutsioonide ja asutuste jaoks on oluline, et nad rakendaksid pärast ombudsmani kriitilisi märkusi järelmeetmeid, et tulla toime lahendamata küsimustega ja vältida tulevikus halduslikku omavoli. Ombudsmanil on kavas 2007. aastal teha ja avaldada uurimus 2006. aastal tehtud kriitiliste märkuste järelmeetmete kohta, mida on võtnud asjaomased institutsioonid. Samasugune uurimus viiakse läbi ka seoses nende 38 juhtumi järelmeetmetega, mille kohta tegi ombudsman 2006. aastal lisamärkusi.

Juhtumite puhul, kus ombudsmani järelmeetmed tunduvad olevat vajalikud, st siis, kui asjaomasel organisatsioonil on veel võimalik halduslikku omavoli kõrvaldada või kui haldusliku omavoli juhtumid on eriti rasked või üldiste tagajärgedega, teeb ombudsman tavaliselt soovitusettepaneku, mille kohta peab asjaomane institutsioon või asutus esitama ombudsmanile üksikasjaliku arvamuse kolme kuu jooksul.

2006. aastal tehti 13 soovitusettepanekut. Lisaks sellele jõudis 2006. aastal otsuseni kümme 2005. aasta soovitusettepanekut. Neli juhtumit lõpetati aasta jooksul pärast seda, kui institutsioon soovitusettepaneku heaks kiitis. Seoses kahe juhtumiga esitati Euroopa Parlamendile eriettekanne. Üheksa juhtumit lõpetati muudel põhjustel. 2006. aasta lõpus oli üheksa soovitusettepanekut veel kaalumisel, sealhulgas üks 2004. aasta ettepanek. 2006. aasta soovitusettepanekute hulka kuuluvad järgmised:

- Ombudsman soovitas komisjonil käsitleda võimalikult kiiresti Euroopa töötaja direktiiviga seotud kaebust. Üks Saksamaa arst kaebas, et riik rikub direktiivi, vähemalt selles osas, mis puudutab arstide tööd haiglas ja nende valveaega. Komisjon vastas, et direktiivi muutmine on ettevalmistamisel. Ombudsman aga leidis, et komisjonil ei ole õigust kaebuse käsitlemist määramata ajaks edasi lükata põhjusel, et direktiivi kunagi tulevikus muudetakse. (3453/2005/GG)
- Ombudsman soovitas komisjonil parandada ära teabelehtedes, plakatitel ja videotutvustustes sisalduv vale ja eksitav teave lennureisijate õiguste kohta. Soovitus lähtus kahe lennuettevõtte esitatud kaebusest. Lennuettevõtted kritiseerisid komisjoni antud teavet reisijate õiguse kohta saada hüvitist ja abi lennureisist mahajätmise, lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise korral. Kuigi ombudsman ei leidnud, et kõik kaebuse esitajate süüdistused oleksid põhjendatud, leidis ta teabematerjalidest teatud ebatäpsusi ja eksitavaid väiteid ning palus komisjonil need parandada. (1475/2005/(IP)GG ja 1476/2005/(BB)GG)

Komisjoni üksikasjalik arvamus ombudsmani soovitusettepaneku kohta seoses juhtumiga 3453/2005/GG kavatseti esitada 2006. aasta detsembriks ning seoses juhtumitega 1475/2005/(IP)GG

ja 1476/2005/(BB)GG 2007. aasta märtsiks. Et nimetatud juhtumid olid 2006. aasta lõpuks veel lõpetamata, ei ole neid kajastatud aruande kolmandas peatükis.

2006. aastal kiideti heaks muu hulgas järgmised soovitusettepanekud:

- Komisjon kiitis heaks ombudsmani uurimise tulemuse, et hea halduse tava kohaselt oleks komisjon pidanud püüdma selgitada Saksamaa liidumaa parlamendi komitee koosolekul tehtud avaldusi, ja kinnitas, et ta püüab seda teha. Selline otsus tulenes ombudsmani soovitusettepanekust, milles ombudsman soovitas komisjonil võtta asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks, kas riigile kuuluva äriühingu müük Saksamaal sisaldas riigiabi elemente. Kaebuse esitaja väitel oleks komisjon pidanud selgitama liidumaa parlamendi koosolekul esitatud avaldusi, milles viidati riigiabi esinemisele. (642/2004/GG)
- Euroopa Komisjon kiitis heaks soovitusettepaneku, milles ombudsman palus komisjonil võtta võimalikult kiiresti vastu otsus seoses rikkumissüüdistusega ja edastada vastuvõetud otsus kaebuse esitajale. Taani automüüja pöördus ombudsmani poole väitega, et komisjon ei pidanud kinni oma kohustusest teha lõppotsus tema rikkumissüüdistuse kohta seoses imporditud autode maksustamisega Taanis. (956/2004/PB)

Kui ühenduse institutsioon või asutus ei suuda rahuldavalt vastata soovitusettepanekule, võib ombudsman saata Euroopa Parlamendile eriettekanne. Eriettekanne on ombudsmani äärmine vahend ja sisuline samm, mille ta juhtumi käsitlemiseks saab astuda. Resolutsiooni vastuvõtmine ja Euroopa Parlamendi volituste kasutamine nõuavad juba parlamendi poliitilist otsust. 2006. aastal esitati kaks eriettekannet:

- Ombudsman palus Euroopa Liidu Nõukogul järele mõelda küsimuse üle Euroopa Liidu eesistujariikide veebilehtedel kasutatavate keelte kohta. Ettepanek lähtus ühe Saksamaa ühingu esitatud kaebusest, milles väideti, et nimetatud veebilehed peaksid olema kättesaadavad lisaks inglise ja prantsuse keelele ka saksa keeles. Euroopa Liidu Nõukogu vastas, et veebilehe eest vastutab ainuüksi eesistujariik. Ombudsman ei olnud sellega nõus ja pärast seda, kui nõukogu tema soovitusettepanekust keeldus, esitas ta juhtumi Euroopa Parlamendile. (1487/2005/GG)
- Eriettekandes Euroopa Parlamendile väitis ombudsman, et Euroopa Komisjoni põhjendus, et nad ei suutnud jõuda poliitilisele kokkuleppele, kuidas kaebust menetleda, ei vabasta komisjoni kohustusest käsitleda nõuetekohaselt rikkumissüüdistust. Üks Saksamaa spordikihlvedude vahendaja esitas komisjonile kaebuse pärast seda, kui Saksamaa ametiasutused käskisid tal oma tegevuse lõpetada, sundides teda nii oma ettevõtet sulgema. Kaebuse esitaja arvates tähendas see teenuste pakkumise õiguse rikkumist. Pärast seda, kui ombudsman esitas Euroopa Parlamendile eriettekanne, teatas komisjon parlamendile ja ombudsmanile, et oli seoses rikkumissüüdistusega otsuse vastu võtnud. (289/2005/GG)

Omaalgatuslikud uurimised

Ombudsman kasutab õigust alustada omaalgatuslikku uurimist peamiselt kahel juhul. Esiteks võib ta kasutada nimetatud õigust selleks, et uurida võimaliku haldusliku omavoli juhtumit, kui sellekohase kaebuse on esitanud volitamata isik (nt kui kaebuse esitaja ei ole Euroopa Liidu kodanik või elanik või liikmesriigi registrijärgse asukohaga juriidiline isik). 2006. aastal algatati viis sellist omaalgatuslikku uurimist. Ombudsman võib omaalgatusliku uurimise õigust kasutada ka selliste probleemide lahendamiseks, mis tunduvad olevat institutsioonides süstemaatilised. 2006. aastal tegi ombudsman seda neljal korral, sealhulgas kahel järgmisel puhul:

- Ombudsman palus Euroopa Komisjonil uurida võimalust kasutada komisjoni rahastatavatest lepingutest tulenevate vaidluste käsitlemisel rohkem vahendamist. Komisjon vastas positiivselt ning lubas soodustada tulevikus vaidluste lahendamisel alternatiivsete viiside kasutamist, lisades standardhankelepingutesse võimaliku vahendamise klausli. Uurimise lõpetamisel palus ombudsman komisjonil esitada 30. juuniks 2007 teavet järelmeetmete kohta nii seoses vahendamise klausli kui ka institutsiooni jõupingutustega laiendada vahendamise kasutamist, hõlmamaks ka toetustega seotud vaidlusi. Lisaks rõhutas ombudsman seda, kui

tähtis on soovitada vahendamise kasutamist konfliktide puhul töövõtjate ja alltöövõtjate vahel. (OI/1/2006/TN)

- 2006. aasta jaanuaris algatas ombudsman omaalgatusliku uurimise seoses Euroopa Parlamendi eeskirjade ja poliitikaga, mis puudutavad vanuse ülempiiri parlamendi praktikaprogrammis osalemisel. Oma soovitustes viitas ombudsman i) Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 21 mittediskrimineerimise kohta; ii) hiljutisele Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele, mille järgi kuulub mittediskrimineerimine vanuse alusel ühenduse õiguse üldprintsiipide hulka; ning iii) ombudsmani soovitusel põhinevale komisjoni otsusele kaotada komisjoni praktikaprogrammis vanusepiirangud. Parlament teatas ombudsmanile, et parlamendi praktikaprogrammis osalemise suhtes ei rakendata enam vanuse ülempiiri. (OI/3/2006/BB)

Hea tava tähtjuhtumid

Euroopa Komisjoni eespool kirjeldatud vastus ombudsmani omaalgatuslikule uurimisele seoses vahendamisega (OI/1/2006/TN) ja **Euroopa Parlamendi** vastus omaalgatuslikule uurimisele seoses võimaliku diskrimineerimisega vanuse alusel (OI/3/2006/BB) on ilmekad näited hea tava kohta, mille tõttu ombudsman tõi need 2006. aasta aruandes eraldi tähtjuhtumitena esile. Samuti on need heaks eeskujuks teistele Euroopa Liidu institutsioonidele ja asutustele ning näitavad, kuidas on kõige parem lahendada ombudsmani tõstatatud küsimusi. Eespool mainitud juhtumi (2467/2004/PB) puhul näitas komisjon üles valmidust teha ombudsmaniga konstruktiivset koostööd, nõustudes uuesti läbi vaatama oma Euroopa andmekaitse direktiivi tõlgenduse. Võttes arvesse ombudsmani seisukohti ja kaebuste esitajate muresid, näitas komisjon, et ta on valmis asetama kodaniku oma tegevustes keskele kohale. Selline käitumine on ombudsmani arvates kiiduväärt.

Teine näide institutsioonide leitud konstruktiivsete lahenduste kohta 2006. aastal on eespool nimetatud juhtum 106/2005/TN, kus komisjon nõustus töötajale välja maksuma tasumata palga ning intressid. **Euroopa Lennundusohutusamet** (EASA) näitas, milline on tõeline teeninduskultuur, kui ta nõustus ombudsmani pakutud sõbraliku lahendiga, hoolimata oma seisukohast, et halduslikku omavoli ei esinenud (vt 1729/2005/JF eespool). Lõpetuseks, uuenduslik viis, kuidas **Euroopa Investeerimispank** lahendas juhtumi 1776/2005/GG puhul kaebuse esitaja palve võimaldada juurdepääsu auditiaruandele, kaitstes seejuures kolmandate poolte õigustatud huve, on hea näide sellest, kuidas kaebus tuleks lahendada, ning seda võiks võtta eeskujuks tulevaste dokumentidele juurdepääsu puudutavate juhtumite puhul.

Täiendav analüüs

Aastaaruande teise peatüki lõpuosas on need ja teised juhtumid uuesti läbi vaadatud järgmiste teemade järgi: i) avatus, sealhulgas dokumentidele ja teabele juurdepääs, ning andmekaitse; ii) komisjon kui asutamislepingu täitmise järelevalvaja; iii) pakkumised, lepingud ja toetused; iv) töötajatega seotud küsimused, sealhulgas värbamismenetlused.

Aruande kolmas peatükk sisaldab kokkuvõtteid 59 otsuse kohta 250st, millega lõpetati 2006. aasta juhtumid. Kokkuvõtted peegeldavad ombudsmani uurimistega seotud teemade ulatust ja institutsioone, samuti tulemuste eri tüüpe.

Juhtumeid lõpetavad otsused avaldatakse tavaliselt ombudsmani veebilehel (<http://www.ombudsman.europa.eu>) inglise keeles ja kaebuse esitamise keeles, kui see ei ole inglise keel.

Suhted teiste Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega

Et ombudsman saaks kodanike heaks tõhusalt töötada, on äärmiselt vajalikud konstruktiivsed suhted teiste Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega. Koostöö toimub regulaarsete koosolekute ja ühisüritustena. Ombudsman kasutab koosolekutel võimalust selgitada oma rolli hea halduse tava edendamisel institutsioonides ja asutustes.

2006. aastal olid eriti olulised kahepoolsed kohtumised Euroopa volinikega, et arutada seda, kas ombudsmani uurimiste käsitlemise 2005. aasta novembris kasutusele võetud uus menetlus

komisjonis toimib. Juunis oli ombudsmanil tulemusterohke kohtumine komisjoni töötajatega, kes vastutavad ombudsmani uurimiste käsitlemise koordineerimise eest. Nimetatud koosolekute korraldamise eest vastutasid eelkõige komisjoni asepresident Margot WALLSTRÖM, kes muu hulgas vastutab ka suhete eest ombudsmaniga, ning komisjoni peasekretär Catherine DAY. Pr WALLSTRÖM esines septembris ka ombudsmani töötajatele Strasbourg'is, kus ta andis ülevaate jõupingutustest, mida komisjon on teinud oma suhete parandamiseks kodanikega.

Ombudsman jätkas 2006. aastal konstruktiivsete töösuhete tugevdamist parlamendiliikmetega. Peale mitme erakohtumise parlamendiliikmetega osales hr DIAMANDOUROS 2006. aasta jooksul kokku neljal petitsioonikomisjoni koosolekul, kus ta esitas oma aastaaruande ja eriaruanded mitme teema kohta. Petitsioonikomisjoni palvel esindas ombudsmani kõikidel 2006. aastal toimunud koosolekutel mõni ombudsmani büroo töötaja.

Ombudsman jätkas 2006. aastal institutsioonide ja asutuste teavitamist. Märtsis kohtus ta Luksemburgis Euroopa Kohtu, Esimese Astme Kohtu ja Avaliku Teenistuse Kohtu presidentidega, Euroopa Kontrollikoja presidendi ja Euroopa Investeeringuspanga presidendiga. Oktoobris kohtus ta Kreekas Euroopa Ülesehitusameti ja Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskuse direktoritega. Aasta jooksul tutvustas ombudsman oma tööd Euroopa institutsioonide eri personalirühmadele Brüsselis, Luxembourgis ja Strasbourg'is.

Kodanikele parima võimaliku teeninduse tagamiseks sõlmis ombudsman 2006. aastal mitu tähtsat kokkulepet.

Märtsis sõlmis ta Euroopa Parlamendiga uue lepingu, mis hõlmab koostööd sellistes valdkondades nagu kinnisvarapoliitika, infotehnoloogia ja kommunikatsioon. Uus leping peaks võimaldama ombudsmanil kasutada tema büroole eraldatud rahalisi vahendeid kõige otstarbekamal viisil, tagades samal ajal ombudsmani tegevuse täieliku sõltumatuse.

Teine 2006. aastal allkirjastatud oluline leping on Euroopa andmekaitseinspektoriga sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum. Nimetatud lepingu eesmärk on tagada andmekaitsega seotud kaebuste järjekindel käsitlemine ja vältida asjatut topelttööd. Ombudsman ja andmekaitseinspektor hr Peter HUSTINX allkirjastasid vastastikuse mõistmise memorandumi 30. novembril Brüsselis³.

Varem samal kuupäeval sõlmis ombudsman Hispaania valitsusega lepingu, millega võimaldatakse Hispaania kodanikel esitada Euroopa Ombudsmanile kaebusi ka teistes Hispaania ametlikes keeltes (baski, katalaani/valentsia ja galeegi keeles). Nimetatud lepingu sõlmimisega viis ombudsman oma tegevuse kooskõlla Euroopa Liidu Nõukogu 2005. aasta juuni järeldustega, mis näevad ette loetletud keelte kasutamist, et lihtsustada Hispaania kodanike suhtlemist ELi institutsioonidega. Hispaania nimel allkirjastas lepingu suursaadik Carlos BASTARRECHE SAGÜES, kes on Hispaania alaline esindaja ELi juures.

Suhted ombudsmanide ja teiste samalaadsete asutustega

Euroopa Ombudsman teeb tihedat koostööd oma riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi kolleegidega, et tagada kodanike Euroopa Liidu õigusega seotud kaebuste kiire ja tõhus käsitlemine. Koostöö on eriti tähtis arvestades asjaolu, et paljud kaebuse esitajad pöörduvad Euroopa Ombudsmani poole probleemide korral riiklike, piirkondlike või kohalike asutuste haldusega. Paljudel sellistel juhtudel saab anda tõhusat abi asjaomase riigi ombudsman. Koostöö ombudsmanidega on sama tähtis ka ombudsmanide tegevusvaldkonnas toimuvate arengute jälgimiseks, teabe vahetamiseks ELi õiguse kohta ning hea tava levitamiseks. Selline koostöö toimub suures osas Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu, kuid Euroopa Ombudsman osaleb ka konverentsidel, seminaridel ja koosolekutel, mis toimuvad sellest võrgustikust väljaspool.

³

Euroopa Ombudsmani ja Euroopa andmekaitseinspektori vaheline vastastikuse mõistmise memorandum; ELT 2007 C 27, lk 21.

Ombudsmanide võrgustik Euroopas

Ombudsmanide võrgustikku Euroopas kuulub praeguseks ligi 90 bürood 31 riigist nii Euroopa Liidu liikmesriikides riiklikul ja piirkondlikul tasandil kui ka Euroopa Liidu kandidaatriikides, Norras ja Islandil riiklikul tasandil. Võrgustik toimib tõhusa koostöömehhanismina juhtumite käsitlemisel. Võimaluse korral suunab Euroopa Ombudsman juhtumi otse riiklikule või piirkondlikule ombudsmanile või annab asjakohast nõu kaebuse esitajale. 2006. aastal andis ombudsman nõu pöörduda riikliku või piirkondliku ombudsmani poole 828 kaebuse puhul ja suunas otse pädevale ombudsmanile 363 kaebust (nendest 270 käsitleti ühe uurimise all).

Lisaks korrapärasele mitteametlikule teabevahetusele võrgustiku kaudu on olemas erimenetlus, mis võimaldab riiklikel ja piirkondlikel ombudsmanidel esitada päringuid kirjaliku vastuse saamiseks ELi õiguse ja selle tõlgendamise küsimustes, sealhulgas päringuid küsimustes, mis kerkivad esile kindla juhtumi käsitlemisel. Euroopa Ombudsman vastab kas otse või suunab päringu vastamiseks edasi mõnele teisele ELi institutsioonile või asutusele, kui see on asjakohasem. 2006. aastal saadi kaks sellist päringut (üks riiklikult ja teine piirkondlikult ombudsmanilt) ja lõpetati kolm päringut (nende seas kaks 2005. aastal esitatud päringut). Päringute üksikasjad on esitatud kolmandas peatükis.

Võrgustik tegeleb sama aktiivselt ka kogemuste ja hea tava levitamisega, mida tehakse seminaride ja koosolekute, regulaarselt ilmuva teabelehe, elektroonilise arutelufoorumi ja igapäevase elektroonilise uudisteteenuse kaudu.

Riiklike ja piirkondlike ombudsmanide seminare peetakse iga kahe aasta tagant ja neid korraldavad ühiselt Euroopa Ombudsman ja tema riiklik või piirkondlik kolleeg. Viienda ELi liikmesriikide piirkondlike ombudsmanide seminari korraldasid Inglismaa kohalike omavalitsuste ombudsman hr Tony REDMOND ja Euroopa Ombudsman ning see toimus 19.–21. novembril Londonis. Üritusel oli kohal umbes 80 osavõtjat kõigist kuuest riigist, kus on olemas piirkondliku tasandi ombudsmanid (Belgia, Saksamaa, Hispaania, Itaalia, Austria ja Ühendkuningriik⁴). Seminari teema oli „Koostöö hea halduse edendamisel ja kodanike õiguste kaitsmisel Euroopa Liidus“. Programm sisaldas arutelusid ELi õiguse, hea halduse edendamise, kaebuste käsitlemise ja ombudsmanide koostöö kohta.

Iga kahe aasta tagant saavad kokku ka kontaktametnikud, kes on esimesteks võrgustiku kontaktpunktideks riiklike ombudsmanide büroodes. Viies kontaktametnike seminar toimus 18.–20. juunil Strasbourg'is. Seminari „Põhiõiguste au sees hoidmine – hea tava levitamine“ eesmärk oli luua kontaktametnikele võimalus arvamuste vahetamiseks hea tava kohta oma institutsioonides ning aruteluks oma töö üle põhiõiguste edendamises. Samuti andis seminar kontaktametnikele võimaluse vaadata üle võrgustiku toimimine ja pakkuda välja soovitusi selle parandamiseks. Kokku oli seminaril 28 osavõtjat 26 Euroopa riigist, nende hulgas esimest korda Bulgaaria, Horvaatia ja Rumeenia riiklike ombudsmanide institutsioonide esindajad.

Euroopa ombudsmanide teabeleht (*European Ombudsmen – Newsletter*) oli ka 2006. aastal väga väärtuslik abivahend teabe vahetamisel ELi õiguse ja hea tava küsimustes. Teabeleht ilmus aprillis ja oktoobris ning sisaldas artikleid järgmistel teemadel: ELi õiguse ülimuslikkus, pädevuse vastastikune tunnustamine ELis, Euroopa keskkonnaseadus ja juurdepääs keskkonnateabele, ombudsmanide roll vanglate järelevalves, ülemaailmne Interneti lairibaühendus, diskrimineerimine seoses tööturule juurdepääsuga, sõnavabadus, laste õigused ning rände- ja varjupaigaprobleemid. Ombudsmani veebipõhised ja dokumentide esitamise arutelufoorumid arenesid aasta jooksul pidevalt ning võimaldasid büroodel jagada teavet küsimuste ja vastustena. Alustati mitu olulist arutelu väga mitmekesistel teemadel nagu vanglate iseseisev järelevalve, sisserändajate ELis sündinud laste alalise elamisloa küsimus, diskrimineerimise vastu võitlemine ja võrdse kohtlemise edendamine ning õigus osaleda ELis kohalikel valimistel. Ombudsmani elektroonilised uudised – *Ombudsman Daily News* – avaldati igal argipäeval ning sisaldas kõigi võrgustikku kuuluvate büroode artikleid, pressiteateid ja avaldusi.

4

Riigid on loetletud tähestiku järjekorras omakeelse nime järgi. Seda järjekorda on kasutatud kogu dokumendis.

Tutvumisvisiidid liikmes- ja kandidaatriikide ombudsmanide juurde osutusid samuti võrgustiku täiustamise seisukohast väga tõhusaks, olles suurepärase viisi, kuidas tõsta teadlikkust eri suhtlusvahenditest, mida see võimaldab. 2006. aasta jooksul külastas Euroopa Ombudsman oma kolleege Luksemburgis (märtsis), Hispaanias (mais), Põhja-Iirimaal (novembris) ja Bulgaarias (novembris).

Koosolekud

Aasta jooksul kandusid ombudsmani jõupingutused oma kolleegidega koostöö tegemisel väljapoole Euroopa ombudsmanide võrgustikku. Ombudsmanide tegevuse, institutsioonide suhete arutamise ja hea tava vahetamise eesmärgil osales ombudsman 28 üritusel, mida korraldasid riiklikud või piirkondlikud ombudsmanid, ning kohtus paljude ombudsmanide ja ombudsmanide institutsioonide esindajatega nii ELis kui ka kaugemalt.

Teavitustegevus

Kodanike teavitamine on ombudsmani põhitegevus. 2006. aastal tehti veelgi rohkem jõupingutusi selle nimel, et jagada teavet õiguse kohta esitada haldusliku omavoli esinemise korral kaebus. Ombudsman ja tema büroo töötajad pidasid aasta jooksul toimunud konverentsidel, seminaridel ja koosolekutel ligikaudu 120 esitlust. Ombudsmani tutvustusvisiidid Luksemburgi, Hispaaniasse, Põhja-Iirimaale ja Bulgaariasse andsid lisavõimaluse tõsta nende riikide kodanike teadlikkust.

Meediategevust elavdati 2006. aastal – ajakirjanikele kõikjal Euroopas saadeti laiali 22 pressiteadet. Kajastatud teemade hulka kuulusid keelevalik ELi eesistujariigi veebilehel, lobitegevuse ja toetuste määramise läbipaistvus, kaebus suutmatuse üle kohaldada nõuetekohaselt tööaja direktiivi ning avatuse puudumine Euroopa Liidu Nõukogu töös. Ombudsman andis Strasbourg'is, Brüsselis ning mujal trüki-, tele- ja elektroonilise meedia ajakirjanikele üle 40 intervjuu. Samuti tutvustas ombudsman oma tööd ja vastas küsimustele pressikonverentsidel ja koosolekutel.

Ombudsmani tööd käsitlevaid materjale levitati aasta jooksul laialdaselt, eriti Euroopa Parlamendi korraldatud lahtiste uste päevadel mais. 2006. aastal avaldati kaks tähtsat teavitust vahendit: kaebuste esitamise juhend ja vorm pealkirjaga „Euroopa Ombudsman: kas ta saab sind aidata?“ (mõlemad 23 keeles) ning brošüür „Euroopa Ombudsman: põgus ülevaade“ (25 keeles). Novembris ilmus prantsuskeelne väljaanne ombudsmani ülevaateraamatust „Euroopa Ombudsman: algus, loomine ja areng“ nii kõva- kui ka pehme kaanelises köites. Ombudsman jätkas teiste väljaannete, eriti Euroopa hea halduse tava eeskirja (25 keeles) levitamist. See eeskiri avaldati 2006. aastal ka makedoonia keeles, et edendada hea halduse tava endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis.

Ombudsmani veebilehte uuendati regulaarselt, avaldati otsuseid, pressiteateid ja ombudsmani teavitustegevuste üksikasju. Mais kolis ombudsmani veebileht koos teiste ELi institutsioonide, asutuste ja ametitega uuele eu-ülemdomeeni aadressile. Ombudsmani veebilehe ametlik aadress on nüüd <http://www.ombudsman.europa.eu>

Ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2006 külastas ombudsmani veebilehte 416 533 inimest. Kõige rohkem külastati veebilehe ingliskeelset versiooni, järgnesid prantsuse-, hispaania-, saksa- ja itaaliakeelne versioon. Riigi järgi oli enim külastajaid Itaaliast, järgnesid Rootsi, Ühendkuningriik, Hispaania ja Saksamaa. Ombudsmani veebilehel on olemas ka lingid kõikide Euroopa riiklike ja piirkondlike ombudsmanide veebilehtedele. 2006. aastal kasutati linke üle 44 000 korra, mis näitab selgelt, et Euroopa Ombudsmani töö Euroopa ombudsmanide võrgustiku koordineerimisel on kodanike jaoks kasulik.

Sisearengud

Ombudsman jätkas 2006. aastal jõupingutusi, et tagada institutsiooni valmisolek tegeleda 25 liikmesriigi kodanike kaebustega 21 asutamislepingu keeles. Ettevalmistusi tehti ka seoses Bulgaaria ja Rumeenia ELiga liitumisega 1. jaanuaril 2007.

Personaliküsimuste valdkonnas määras ombudsman pärast avalikku värbamismenetlust 1. augustil 2006 ametisse esimese peasekretäri. Samuti võeti õigusosakonda tööle kolmas peainspektor, et tugevdada veelgi juhtumite haldamise ja kvaliteedikontrolli menetlusi.

Ombudsmani büroo ametikohtade loetelu järgi oli 2006. aastal kokku 57 ametikohta, 2005. aastal oli ametikohti 51. Ametikohtade arvu kasv on tingitud peamiselt Bulgaaria ja Rumeenia ELiga liitumise ettevalmistamisest ja otsuse rakendamisest, millega ombudsman saab personalihalduse küsimustes täiesti sõltumatuks parlamendi talitustest. 2007. aasta eelarves, mille eelarvepädevad institutsioonid võtsid vastu 2006. aasta detsembris, ei ole ette nähtud ametikohtade arvu edasist suurenemist.

Et arendada ja parandada arusaamist institutsiooni väärtustest ja missioonist ning edendada nende tõhusat elluviimist, korraldas ombudsman 2006. aasta oktoobris personali erikogunemise. Üritus toimus institutsiooni lühikese ajaloo jooksul esimest korda.

Üks osa erikogunemise ettevalmistamisest seisnes selles, et töötajad avaldasid enesehindamise kaudu arvamust büroo üldise toimimise ja ombudsmani senise töö laiema mõju kohta. Selleks kasutati küsimustikku, milles töötajad hindasid Euroopa Ombudsmani töökorra ja -meetodite eri aspekte institutsiooni tegevussektorite kaupa ning samuti ombudsmani töö üldist mõju kodanikele. Kõnealuse tähtsa ettevõtmise lisaeesmärk oli luua institutsioonis tõhusam riskijuhtimine, nagu on ette nähtud ELi sisekontrollistandardites.

Küsimustiku tulemused koos muude taustamaterjalidega olid ürituse arutelude aluseks. Aruteluteemad: i) hea halduse tava tähendus nii kontseptuaalsest kui ka praktilisest vaatenurgast; ii) kuidas teavitada kodanikke üldiselt ning kuidas teavitada väiksemaid ja konkreetsemaid sihtrühmi; iii) kuidas edendada ja täiustada veelgi teeninduskultuuri ombudsmani büroos. Kõiki töötajaid julgustati aruteludest aktiivselt osa võtma. Pärast kogunemist oldi üldiselt nõus, et üritus oli ilmselgelt väga tulemuslik ja väärtuslik kogemus, mida tasub korrata.

Ombudsman võttis 2007. aastaks vastu uue eelarvestruktuuri. 2007. aasta eelarve assigneeringud moodustavad kokku 8 152 800 eurot (võrreldes 2006. aasta 7 682 538 euroga).

2 KAEBUSED JA UURIMISED

Euroopa ombudsman edendab head haldust põhiliselt võimalike haldusomavoli juhtumite uurimise ja vajadusel parandusmeetmete soovitamise teel. Võimalikud haldusomavoli juhtumid jõuavad ombudsmanini peamiselt kaebustena, mille menetlemine moodustab kõige tähtsama osa ombudsmani tegevusest.

Õigus kaevata Euroopa ombudsmanile on Euroopa Liidu kodaniku üks põhiõigusi (EÜ asutamislepingu artikkel 21) ja see õigus on välja toodud ka põhiõiguste hartas (artikkel 43).

Ombudsman viib läbi ka omaalgatuslikke uurimisi, võttes sellega endale haldusomavoliga võitlemisel ennetava rolli.

2.1 OMBUDSMANI TÖÖ ÕIGUSLIK ALUS

Ombudsmani tööd reguleerivad EÜ asutamislepingu artikkel 195, ombudsmani põhikiri (mis on Euroopa Parlamendi otsus¹) ning ombudsmani poolt kooskõlas põhikirja artikliga 14 vastu võetud rakendussätted. Praegused rakendussätted jõustusid 1. jaanuaril 2003. Need on kättesaadavad ombudsmani veebilehel kõigis ühenduse ametlikes keeltes (<http://www.ombudsman.europa.eu>) ja samuti paberkanalil ombudsmani büroos.

Ombudsmani põhikiri on ombudsmani tegevusele jätkuvalt heaks raamistikuks. Siiski leidis ombudsman pärast hoolikat kaalumist, et teatud väiksemate paranduste sisseviimine muudaks tema Euroopa kodanikele pühendatud töö veelgi tõhusamaks. Seetõttu pöördus ta 11. juulil 2006 Euroopa Parlamendi presidendi poole kirjaga, taotledes menetluse alustamist põhikirja muutmiseks.

2.2 EUROOPA OMBUDSMANI PÄDEVUS

Ombudsmani pädevus, mis on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 195, annab talle õiguse võtta igalt ELi kodanikult või füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, vastu kaebusi haldusomavoli juhtumite kohta ühenduse institutsioonide või asutuste tegevuses, välja arvatud Euroopa Kohus ja Esimese Astme Kohus, kui need tegutsevad õigusemõistjana. Seega ei kuulu kaebus ombudsmani pädevusse järgmistel juhtudel:

1. kaebuse esitaja ei ole isik, kellel on õigus kaebust esitada;
2. kaebus ei ole esitatud ühenduse institutsiooni või asutuse vastu;
3. kaebus on esitatud õigusemõistjana tegutseva Euroopa Kohtu või Esimese Astme Kohtu vastu; või
4. kaebus ei ole seotud võimaliku haldusomavoli juhtumiga.

Nimetatud juhtusid käsitletakse pikemalt allpool.

¹

Euroopa Parlamendi 9. märtsi 1994. aasta otsus 94/262 ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta, EÜT 1994 L 113, lk 15.

2.2.1 Kaebused ja omaalgatuslikud uurimised

Ehkki õigus Euroopa ombudsmanile kaevata on ainult kodanikel, füüsilistel või juriidilistel isikutel, kes elavad või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on ombudsmanil õigus ka omal algatusel uurimisi alustada. Ombudsman võib omaalgatusliku uurimise õigust kasutades uurida kaebuse esitaja tõstatatud võimalikku haldusomavoli juhtumit isegi siis, kui kaebuse on esitanud selline isik, kellel tegelikult ei ole õigust kaebust esitada. Sellisel juhul on ombudsmanil tavaks anda uurimisega seotud isikule kaebajaga võrdsed menetlusõigused.

2006. aastal algatati viis sellist omaalgatuslikku uurimist.

Ombudsman otsustab iga konkreetse juhtumi puhul eraldi, kas omaalgatusliku uurimise võimaluse kasutamine on õigustatud. Näiteks vastuseks kodanikuühiskonnaorganisatsioonide väljendatud murele seoses Euroopa Investeeringispanga (EIP) vastutusega, on ombudsman selgelt väljendanud, et tal puuduvad volitused uurimise algatamiseks võimaliku haldusomavoli kohta seoses EIP laenutegevusega väljaspool Euroopa Ühendust (välislaenu). Arvestades võimalikku vahendite piiratust tulevikus kavatseb ombudsman omaalgatuslike uurimiste volitust kasutada siis, kui ainus põhjus, miks mitte algatada EIP välislaenu väidetava haldusliku omavoli kaebuse uurimist, on see, et kaebuse esitab isik, kes ei ole ühenduse kodanik või resident.

2.2.2 Ühenduse institutsioonid ja asutused

Ombudsmani pädevus hõlmab ühenduse institutsioone ja asutusi. Institutsioonid on loetletud asutamislepingu artiklis 7, kuid ühenduse asutuste mõiste kohta ei ole määratlust ega usaldusväärset nimekirja. Mõiste hõlmab nii asutamislepingute alusel loodud asutusi, nagu Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Keskpang, kui ka õigusaktide alusel loodud asutusi, nagu Euroopa Keskkonnaagentuur ning Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (FRONTEX).

Kaebused liikmesriikide haldusasutuste vastu ei kuulu Euroopa ombudsmani pädevusse isegi juhul, kui need puudutavad ELi õiguse reguleerimisala. Samas kuuluvad paljud sellised kaebused Euroopa ombudsmanide võrgustiku riiklike või kohalike ombudsmanide pädevusse (vaata punkt 2.5 allpool).

Näide kaebusest, mida ei esitatud ühenduse institutsiooni või asutuse vastu

2006. aasta veebruaris sai ombudsman mitu kaebust, mis puudutasid ELi põhiõiguste valdkonna sõltumatute ekspertide võrgustiku arvamust nr 4-2005. Kaebajate väitel viitas nimetatud arvamus sellele, et arste võib sõltumata nende uskumustest sundida aborte läbi viima.

Võrgustikku rahastatakse komisjoni ja Louvaini ülikooli vahel sõlmitud teenuslepingu alusel, mis sõlmiti pärast pakkumismenetlust. Nii võrgustiku enda väljaanded kui ka komisjoni trükised kirjeldavad võrgustikku kui täielikult sõltumatut asutust ja komisjon on selgelt loobunud vastutusest võrgustiku seisukohtade eest. Antud olukorras leidis ombudsman, et tal puudub volitus kaebustega tegeleda.

Kaebus 530/2006/KW

Kaebus Euroopa Kaitseagentuuri vastu

Euroopa Kaitseagentuur (EDA) loodi Euroopa Liidu Nõukogu 12. juuli 2004. aasta ühismeetmega 2004/551/ÜVJP Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika raamistikus.

Ombudsmanile saabus kaebus isikult, kes taotles EDAs ametikohta. Ombudsman kutsus nii EDA kui ka nõukogu üles oma arvamust esitama ning mõlemad soostusid sellega.

Ombudsman märkis antud juhtumi otsuses, et EDA tegutseb nõukogu volituse alusel ja kaebus puudutab värbamismenetlust ning et nõukogu võttis EDA ametnike personalieeskirjad vastu ühenduse õigusaktina. Käesoleval juhul võttis ombudsman seisukoha, et kaebus kuulub tema pädevusse.

Konfidentsiaalne juhtum

2.2.3 Haldusomavoli

Euroopa ombudsman on korduvalt väljendanud seisukohta, et haldusomavoli on lai mõiste ning hea haldus eeldab muu hulgas ka õigusnormide ja põhimõtete ning põhiõiguste järgimist. Hea halduse põhimõtted on veelgi laiema tähendusega, nõudes ühenduse institutsioonidelt ja asutustelt mitte ainult oma seadusjärgsete kohustuste täitmist, vaid ka valmisolekut pakkuda abi ja seista hea selle eest, et ühiskonnaliikmeid koheldaks õigesti ning neile antaks võimalus oma õigusi täiel määral kasutada. Seega, kui ebaseaduslikkus viitab alati haldusomavolile, ei ole haldusomavoli tingimata ebaseaduslik. Järelikult ei tähenda haldusomavoli tingimata seda, et tegemist on ebaseadusliku käitumisega, millele peab järgnema kohtulik karistus².

Vastuseks Euroopa Parlamendi üleskutsele määratlada selgelt haldusomavoli mõiste, pakkus ombudsman 1997. aasta aruandes välja järgmise määratluse.

Haldusomavoliga on tegemist siis, kui avalik asutus ei järgi õigusnormi või põhimõtet, mis on talle siduv.

1998. aastal võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, millega kiideti nimetatud määratlus heaks. 1999. aastal ombudsmani ja komisjoni vahel toimunud kirjavahetusest selgub, et komisjon on selle määratlusega samuti nõus.

Detsembris 2000 väljakuulutatud põhiõiguste harta sisaldab õigust heale haldusele liidu kodaniku põhiõigusena (artikkel 41).

Harta artiklis 43 sätestatakse õigus kaevata Euroopa ombudsmanile, kes on välismehhanismiks, mille kaudu ühenduse institutsioone ja asutusi saab haldusomavoli eest vastutusele võtta. Väga oluline on tunnistada, et kodanike teenindamise kultuur moodustab lahutamatu osa heast haldusest. Seda ei tohiks segamini ajada süüdistuskultuuriga, mis soodustab kaitsepositsioonide võtmist. Sellega seoses tuleb märkida, et ombudsmani uurimised ei ole distsiplinaar- või eeldistsip linaarmenetlused (vaata 3. peatükis juhtumi 163/2006/MHZ kokkuvõtet).

Ombudsmani teeninduskultuuri strateegia ei hõlma üksnes mitmeid ennetusmeetmeid, vaid ka kaebuste lahendamist. Teeninduskultuuri oluline osa on vajadus tehtud vigu tunnistada ja püüdlus võimalusel olukorda heastada. Ombudsman julgustab institutsioone ja asutusi sel viisil tegutsema, otsides võimalusel lahendusi koostöös juhtumiga seotud institutsiooni või asutusega, et rahuldada kaebaja ootusi. Siiski on oluline märkida, et põhikirja vastavad sätted (artikli 3 lõige 5³) ja rakendussätted (artikli 6 lõige 1⁴) kehtivad üksnes siis, kui ilmneb võimalik haldusomavoli juhtum ja selle kõrvaldamine tundub olevat võimalik.

² Vt sellega seoses Esimese Astme Kohtu 28. oktoobri 2004. aasta otsust liidetud kohtuasjades T-219/02 ja T-337/02, Herrera vs komisjon, punkt 101, ning 4. oktoobri 2006. aasta kohtuasja T-193/04 R, Hans-Martin Tillack vs komisjon, punkt 128.

³ „Ombudsman püüab koostöös asjaomase institutsiooni või asutusega leida võimaluse antud haldusliku omavoli juhtum lahendada ja rahuldada esitatud kaebus.”

⁴ „Kui ombudsman tuvastab haldusliku omavoli juhtumi, teeb ta võimalikult tihedat koostööd asjaomase institutsiooniga, püüdes leida sõbraliku lahenduse haldusliku omavoli kõrvaldamiseks ja kaebuse rahuldamiseks.”

Haldusomavoli ja vahendus

Mõnes keeles võib Euroopa ombudsmani nimetus (näiteks prantsuse keeles *Médiateur européen*, itaalia keeles *Mediatore europeo*) külvata ombudsmani ülesannete sisu osas segadust, vihjates justkui sellele, et ombudsmani ülesannete hulka kuulub vahendustegevus, aidates osapooltel lahendada vaidlusi ilma sisulise uurimiseta.

Tegelikult saab ombudsman soovitada vaid sõbralikku lahendit haldusomavoli juhtumi kõrvaldamiseks.

Ombudsman üritab siiski aktiivselt julgustada ühenduse institutsioone ja asutusi kasutama vaidluste lahendamisel vahendust: vt näiteks 3. peatükis esitatud omaalgatusliku uurimise Ol/1/2006/TN ja juhtumi 2601/2005/ID kokkuvõtteid. 2006. aastal pöördus ombudsman komisjoni poole palvega saada teavet komisjoni personalile kättesaadavate vahendusteenuste kohta ja selle kohta, milline on sellise tegevuse suhe personalieeskirjade artikli 90 lõikes 1 ja lõikes 2 sätestatud menetluse. Komisjon mainis oma vastuses personali vahendajat, ahistamisjuhtumitega tegelevat meeskonda ja konfidentsiaalseid nõustajaid personali ja halduse peadirektoraadis, samuti transpordi ja energeetika peadirektoraadi abistajat. Sekkumisvõimaluse hindamiseks saab personalivahendaja koopia kõigist kaebustest, mis on seotud artikli 90 lõikega 2⁵.

Mitmest 3. peatüki kokkuvõttest ilmneb, et üks tõhusamaid viise pingete leevendamiseks ja konflikti vähendamiseks on tehtud vigade eest vabanduse palumine. Viivitamatu vabandus võib küsimuse kiirelt lahendada (3297/2006/BU ja 3684/2006/BU) või vähemasti ära hoida ombudsmani vajaduse vastavat institutsiooni ametlikult kritiseerida (1841/2005/BM ja 242/2006/BM). Paljast kahetsusavaldust ei ole võimalik siiski vabanduseks lugeda (163/2006/MHZ). Tuleks märkida, et vabandust võib paluda ka viisil, mis ei osuta vea tunnistamisele või õigusliku vastutuse võtmisele (2312/2004/MHZ).

2.2.4 Euroopa hea halduse tava eeskiri

Euroopa Parlament kiitis 6. septembril 2001 heaks hea halduse tava eeskirja, mida Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused, nende juhtkonnad ja ametnikud peaksid üldsusega suhtlemisel järgima. Eeskiri juhendab ühenduse kohtute kohtupraktikas sisalduvatest Euroopa haldusõiguse põhimõtetest ning võtab eeskuju ka riiklikest õigussüsteemidest. Parlament kutsus ka ombudsmani üles rakendama hea halduse tava eeskirja. Seetõttu võtab ombudsman kaebusi uurides ja omaalgatuslikke uurimisi menetledes arvesse eeskirjaga kehtestatud reegleid ja põhimõtteid.

2.3 KAEBUSTE VASTUVÕETAVUS JA UURIMISTE ALUS

Selleks et ombudsman saaks uurimist alustada, peab ombudsmani pädevusse kuuluv kaebus haldusomavoli juhtumi kohta lisaks eelnimetatule vastama ka teatud vastuvõetavuse kriteeriumidele. Põhikirja asjaomastes artiklites on nimetatud kriteeriumid määratletud järgmiselt:

1. tuleb kindlaks teha kaebuse esitaja isik ja kaebuse objekt (põhikirja artikli 2 lõige 3);
2. ombudsman ei või sekkuda pooleliolevasse kohtumenetlusesse ega seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust (artikli 1 lõige 3);
3. kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates ajast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud said kaebuse esitajale teatavaks (artikli 2 lõige 4);
4. enne kaebuse esitamist peab kaebuse esitaja olema pöördunud selleks ettenähtud halduskorras asjaomaste institutsioonide ja asutuste poole (artikli 2 lõige 4); ja

⁵

Ombudsmani 15. veebruari 2006. aasta kiri komisjoni presidendile; presidendi 15. aprilli 2006. aasta vastus ombudsmanile.

5. ühenduse institutsioonide ja asutuste ning nende ametnike ja muude teenistujate vaheliste töösuhete kohta esitatud kaebuste puhul tuleb enne kaebuse esitamist kasutada ära kõik ametkonnasisesed nõuete ja kaebuste esitamise võimalused (artikli 2 lõige 8).

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 195 näeb ette, et ombudsman korraldab uurimise, kui ta leiab selleks alust olevat. Mõnikord võib juhtuda, et ombudsmanil ei pruugi olla uurimise alustamiseks piisavat alust, ehkki kaebus on vastuvõetav.

Ombudsman on seisukohal, et juhul kui Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon on teatud kaebust petitsioonina juba käsitlenud, siis ei ole tal uurimise algatamiseks üldjuhul alust, välja arvatud siis, kui esitatakse uusi tõendeid.

2.4 2006. AASTAL UURITUD KAEBUSTE ANALÜÜS

2006. aastal laekus ombudsmanile 3 830 uut kaebust, 2005. aastal⁶ aga 3 920. Väljakujunenud tava kohaselt kajastuvad ombudsmani koostatud statistikas kõik kaebused, mis annavad põhjust uurimise alustamiseks. Arvestust peetakse ka elektronposti teel saabunud vastuvõetamatute tuhandete massikaebuste üle, moonutuste vältimiseks võetakse statistikas eraldi arvesse üksnes esimesed 11 kaebust (11. kaebus kaasa arvatud).

3 619 juhul saabusid kaebused otse kodanikelt ning 211 kaebust tuli ühendustelt või äriühingutelt.

2006. aastal lõpetati 95%-l juhtudest kaebuste läbivaatamise protsess, mille eesmärk on selgitada, kas kaebus kuulub ombudsmani pädevusse, täidab vastuvõetavuse kriteeriumid ja annab alust uurimise algatamiseks. Kõigist läbivaadatud kaebustest kuulus ombudsmani pädevusse pisut enam kui 21,5%. Neist 449 kaebust täitis vastuvõetavuse kriteeriumid, ent 191 juhul puudus uurimise algatamiseks piisav alus.

Kõnealusel aastal algatati kaebuste põhjal kokku 258 uut uurimist. Ombudsman algatas ka üheksa omaalgatuslikku uurimist. Lisas A on esitatud kõnealuste uurimiste statistiline analüüs.

Kokkuvõttes tegeles Euroopa ombudsman 2006. aastal kokku 582 uurimisega, millest 315 toodi üle 2005. aastast.

Nii nagu eelmistel aastatel, oli ka tänavu enamik uurimisi seotud Euroopa Komisjoniga (66% kõigist uurimistest). Kuna komisjon on ühenduse peamine institutsioon, kes võtab vastu kodanikele vahetut mõju avaldavaid otsuseid, on loomulik, et just see institutsioon on kodanike kaebuste peamiseks sihtmärgiks. Euroopa Personalivaliku Ametiga (EPSO) oli seotud 74, Euroopa Parlamendiga 49 ning Euroopa Liidu Nõukoguga 11 uurimist.

Peamised väidetava haldusomavoli juhtumite liigid olid läbipaistvuse puudumine, sealhulgas teabe andmisest keeldumine (190 juhtumit), ebaõiglus või võimulialdus (141 juhtumit), menetlusvead (91 juhtumit), välditavad viivitused (71 juhtumit), diskrimineerimine (65 juhtumit), hooletus (59 juhtumit), õiguslik eksimus (36 juhtumit), ning suutmatust tagada liikmesriikide kohustuste täitmist, see tähendab Euroopa Komisjoni suutmatust täita liikmesriikide suhtes oma rolli asutamislepingute täitmise järelevalvajana (28 juhtumit).

2.5 EDASISAATMINE JA SOOVITUSED

Juhul kui kaebus ei kuulu ombudsmani pädevusse, püüab ombudsman alati soovitada kaebuse esitajale mõnd teist asutust, kes võiks kaebusega tegeleda, eelkõige juhul, kui juhtum puudutab

⁶

Tuleks märkida, et 2006. aastal esitati samal teemal 281 kaebust, samas kui 2005. aastal oli see arv 335.

ELi õigust. Võimaluse korral ning eeldusel, et kaebusel tundub olevat piisavat alust, saadab ombudsman kaebuse esitaja nõusolekul kaebuse otse edasi teisele pädevale asutusele.

Austria kodanik esitas kaebuse seoses tema tütre vangistamisega Kosovos. Euroopa ombudsmani teenistus võttis telefoni teel ühendust Kosovo ombudsmani bürooga, kes uuris asja ja teatas peagi telefoni teel Euroopa ombudsmanile, et kaebuse esitaja tütar on vanglast vabastatud. See teave edastati kohe kaebuse esitajale koos soovitusel võtta ühendust Kosovo ombudsmaniga kas edasise teabe saamiseks või asjas kaebuse esitamiseks.

Juhtum 3353/2006/RF

Nagu eelnevalt märgitud, teeb Euroopa ombudsman tihedat koostööd riiklike või piirkondlike ombudsmanidega Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu (vt 5. peatükki allpool). Võrgustiku üks eesmärgi on hõlbustada kaebuste viivitamatut edasisaatmist pädevale riiklikule või piirkondlikule ombudsmanile või samalaadsele asutusele. Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon osaleb võrgustiku töös samuti täisliikmena.

2006. aasta jooksul saadeti edasi 399 kaebust. Nendest 363, sealhulgas 270 samateemalist kaebust, saadeti edasi riiklikule või piirkondlikule ombudsmanile, 22 kaebust esitati petitsioonina käsitlemiseks Euroopa Parlamendile, üheksa kaebust SOLVITile⁷, neli kaebust Euroopa Komisjonile ja üks Saksa pangandusliidule.

Näiteid SOLVITile edasi saadetud juhtumitest

Hispaania kodanik rentis Madalmaades üheks päevaks auto. Pärast Hispaaniasse naasmist sai ta trahviteate Madalmaade politseiametilt liikluseeskirja rikkumise eest Rotterdamis. Kaebuse esitaja väitel ei ole tema kunagi Rotterdamis viibinud. Kuna ta ei ela Madalmaades ega tunne hollandi keelt või hollandi haldusmenetlusi, ei olnud tal võimalik trahvi vaidlustada.

Ombudsman saatis kaebuse edasi SOLVITi Hispaania keskusele, kes võttis ühendust oma Madalmaade osakonnaga.

Aprillis 2006 saabus kaebuse esitajale Madalmaade riigiasutuselt kiri, milles tunnistati kaebuse esitaja väidete paikapidavust ja teatati, et ta ei ole seetõttu kohustatud trahvi maksma.

Juhtum 3713/2005/BM

Hispaania riiklik raudtee-ettevõtte (RENFE) väljastas kaarte („kuldkaart”) üle 60aastastele inimestele, andes neile õiguse osta ettevõtte rongipileteid soodustingimustel. Kuldkaarti oli võimalik taotleda üksnes Hispaania kodanikel või residentidel. Mitte-hispaanlastest ELi kodanikke, kes elasid ELi teistes riikides, ei peetud kaardi taotlemise tingimustele vastavaks. Nende hulka kuulus ka kaebuse esitaja abikaasa, kes oli inglane ja elas Ühendkuningriigis. Kaebuse esitaja oli aga Hispaania kodanik, kes elas samuti Ühendkuningriigis, kuid kes sai takistusteta omandada kuldkaardi.

Kuna kirjeldatud juhtum ei kuulunud ombudsmani pädevusse, saatis ombudsman kaebuse edasi SOLVITi Hispaania keskusele, kes pöördus RENFE poole palvega muuta kuldkaardi taotlustingimusi, et vältida ELi kodanike diskrimineerimist. 2006. aasta novembris teatas RENFE SOLVITi Hispaania keskusele, et Hispaania residentide staatuse olemasolu tingimus on kõrvaldatud.

Juhtum 862/2006/BM

⁷

SOLVIT on Euroopa Komisjoni loodud võrgustik, mille eesmärk on aidata inimesi, kes peavad oma õiguste kasutamiseks liidu siseturul ületama teatud takistusi.

Näited juhtumitest, mis lahendati Euroopa ombudsmanide võrgustiku vahendusel

Uruguays elav Šveitsi kodanik töötas Hispaanias ja maksis seal 12 aasta jooksul sotsiaalkindlustusmaksed, kuid Hispaania sotsiaalkindlustusameti ametnikud ei tunnustanud tema õigust pensionile.

Euroopa ombudsman saatis juhtumi edasi Hispaania ombudsmanile, kes algatas uurimise. Uurimise tulemusena nõustus Hispaania sotsiaalkindlustusamet maksma ettenähtud pensioni.

Juhtum 2162/2006/BM

Hispaania Aragóni ombudsman saatis Euroopa ombudsmanile edasi kaks kaebust, mis puudutasid transpordiühendust Prantsusmaa ja Hispaania vahel. Esimene kaebus puudutas Somporti tunnelit, mis oli üle ühe nädala suletud. Kaebuse kohaselt olid Prantsuse ametivõimud rikkunud tunneli ehitamiseks antud ühenduse finantsabi tingimusi, jättes tagamata vaba juurdepääsu tunnelile. Teine kaebus puudutas Hispaania Canfranci ja Prantsuse Oloroni vahelist rongiühendust. Kaebuse esitaja väitel toetati raudteeprojekti ELi finantsabiga ja Prantsuse ametivõimud on kohustatud selle taasavama, et kindlustada kaupade ja inimeste vaba liikumist nimetatud kahe piirkonna vahel.

Euroopa ombudsman saatis kaebused edasi komisjonile kui asutamislepingute järelevalvajale.

2006. aasta aprillis esitas Aragóni ombudsman lisateavet, rõhutades, et kahe riigi vahel puudub toimiv raudtee- või teeühendus, ja kritiseerides Prantsuse ametivõimude suhtumist.

Komisjon teavitas Euroopa ombudsmani uurimisest ja lõppotsusest rikkumismenetlust mitte alustada. Somporti tunneli sulgemine oli komisjoni seletuse kohaselt seotud ebasoodsate ilmastikutingimuste ja teetöödega. Kuigi Prantsusmaa planeeris edasisi teetöid, ei oleks need seganud veoautoliiklust. Komisjon jõudis järeldusele, et vabale liikumisele ohtu ei olnud. Canfranci ja Oloroni vahelise raudteeliikluse kohta selgitas komisjon, et taasavamise otsus sõltub vastavatest riiklikest asutustest ning et EL seda projekti ei rahasta.

Aragóni ombudsman ei jäänud komisjoni vastusega rahule. Euroopa ombudsman teavitas kaebuse esitajat antud juhtumis komisjonile kaebuse esitamise tingimustest.

Juhtumid 483/2003/JMA ja 1510/2005/BM

Saksa kodanikust kaebuse esitaja soovis ELi rahastamist forellipüügi edendamiseks Flensburgi piirkonnas Põhja-Saksamaal. Kaebuse esitaja väitel oli piirkondlik avalik ettevõtluse arendamise ettevõtte andnud talle vastuolulist teavet rahastamise võimaluste kohta ja keeldunud tema taotlust vastu võtmast. Euroopa ombudsman saatis kaebuse edasi Schleswig-Holsteini maapäeva (sks k Landtag) petitsioonikomisjonile.

Petitsioonikomisjon teatas ombudsmanile, et pärast pädeva ministeeriumiga konsulteerimist jõudis komitee järeldusele, et kaebuse esitaja ebasoodsasse olukorda panemine ei olnud tahtlik ning et kaebuse esitajale on praeguse seisuga antud uus võimalus esitada oma projekt ekspertrühmale, sealhulgas kohaliku omavalitsuse esindajatele ja vastava ala juhtivatele ühingutele ja turundusorganisatsioonidele.

Juhtum 3399/2005/WP

Itaalia kodanik kaebas, et Itaalia riiklik sotsiaalhoolekandeamet on põhjendamatult vähendanud tema vanaduspensionit.

Euroopa ombudsman soovitas kaebuse esitajal pöörduda Itaalia Friuli-Venezia Giulia ombudsmani poole.

Piirkondlik ombudsman teatas Euroopa ombudsmanile, et riiklik sotsiaalhoolekandeamet on oma otsuse üle vaadanud ja määras kaebuse esitajale väljamaksmiseks üle 20 000 euro, millele lisandub intress.

Euroopa ombudsman tänas piirkondlikku ombudsmani tulemusliku töö eest.

Konfidentsiaalne juhtum

Nõu anti 2 363 juhtumi puhul. Neist 828 juhtumi puhul soovitati kaebuse esitajal pöörduda riikliku või piirkondliku ombudsmani poole ja 166 juhtumi puhul soovitati kaebuse esitajal esitada petitsioon Euroopa Parlamendile. 383 juhtumi puhul soovitati ühendust võtta Euroopa Komisjoniga. Nimetatud arv sisaldab juhtumeid, kus komisjoni vastu esitatud kaebus tunnistati vastuvõetamatuks, sest enne kaebuse esitamist ei olnud ammendavalt kasutatud ametkonnasiseseid asjakohaseid haldusmenetluse võimalusi. 109 juhtumi puhul soovitati ühendust võtta SOLVITiga, samas kui 877 juhtumi puhul soovitati kaebuse esitajal pöörduda teiste asutuste, peamiselt eriasjade ombudsmanide või kaebustega tegelevate asutuste poole liikmesriikides.

2.6 OMBUDSMANI MENETLUSED

Kõik ombudsmanile saadetud kaebused registreeritakse ja kinnitatakse, tavaliselt ühe nädala jooksul alates kättesaamisest. Kinnituskirjas teavitatakse kaebuse esitajat menetlusest, antakse viitenumber ning lisatakse juhtumiga tegeleva isiku nimi ja telefoninumber. Kaebust analüüsitakse, et teha kindlaks, kas tuleks alustada uurimist, ning kaebuse esitajale teatatakse analüüsi tulemusest, tavaliselt ühe kuu jooksul.

Juhul kui uurimist ei alustata, siis teatatakse kaebuse esitajale selle põhjus. Võimaluse korral saadetakse kaebus edasi või antakse kaebuse esitajale asjakohast nõu, millise pädeva asutuse poole ta peaks pöörduma.

2.6.1 Uurimise alustamine

Esimene samm uurimise alustamisel on kaebuse edastamine asjaomasele institutsioonile või asutusele, paludes saata ombudsmanile arvamuse, mida tavaliselt tehakse kolme kuu jooksul. Euroopa Parlament ja komisjon nõustusid 2004. aastal dokumentidele juurdepääsu keelamist puudutavate kaebuste puhul lühema, kahekuulise tähtajaga.

2.6.2 Õiglase menetlus

Õiglase menetluse põhimõttest tuleneb nõue, et ombudsmani otsuses kaebuse kohta ei tohi võtta arvesse kaebuse esitaja või ühenduse institutsiooni või ameti esitatud dokumentides sisalduvat teavet, kui teisel poolel ei ole olnud võimalust neid dokumente näha ega oma seisukohta esitada.

Ombudsman saadab ühenduse institutsiooni või ameti arvamuse seepärast kaebuse esitajale palvega esitada oma tähelepanekud. Samasugust menetlust korraldatakse, kui küsimus nõuab täiendavat uurimist.

Asutamislepingus ega põhikirjas ei sätestata ombudsmani otsuste suhtes edasikaebamise võimalust või muid õiguskaitsevahendeid kaebuste käsitlemise või tulemustega seoses. Ombudsmani, nagu iga ühenduse institutsiooni ja asutuse suhtes kehtib aga EÜ asutamislepingu artikli 288 kohaselt kahju hüvitamise kohustus. Põhimõtteliselt on võimalik esitada ombudsmani vastu kahjunõue, mis põhineb kaebuse väidetaval väärkäsitlemisel ombudsmani poolt.

2.6.3 Dokumentide uurimine ja tunnistajate ülekuulamine

Ombudsmani põhikirja artikli 3 lõike 2 kohaselt on ühenduse institutsioonid ja asutused kohustatud andma ombudsmanile viimase nõutud teavet ning võimaldama talle juurdepääsu asjaomastele dokumentidele. Institutsioonid ja asutused võivad keelduda üksnes juhul, kui nõutud teave on põhjendatud alustel salastatud.

Ombudsmani juurdepääsuõigus dokumentidele annab talle võimaluse kindlaks teha, kas institutsiooni või asutuse esitatud teave on täpne ja täielik. See on kaebuse esitajale ja üldsusele oluline tagatis selle kohta, et ombudsman saab läbi viia põhjaliku ja täieliku uurimise.

Kooskõlas põhikirja artikli 3 lõikega 2 peavad ühenduse institutsioonide ja asutuste ametnikud ning teised teenistujad andma ombudsmani nõudmisel tunnistusi.

2006. aastal kasutas ombudsman volitust uurida asjaomase institutsiooni dokumente 15 juhtumi puhul. Tunnistajate ülekuulamise volitust kasutati ühel juhul.

2.6.4 Avatud menetlus

Ombudsmanile esitatud kaebusi menetletakse avalikult, välja arvatud juhul, kui kaebuse esitaja nõuab konfidentsiaalsust.

Rakendussätete artikli 13 järgi on kaebuse esitajal õigus tutvuda ombudsmani peetava toimikuga tema kaebuse kohta. Artikli 14 järgi tagatakse üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele kooskõlas määruses (EÜ) nr 1049/2001⁸ sätestatud tingimuste ja piirangutega. Nii kaebuse esitajal kui ka üldsusel puudub aga juurdepääs konfidentsiaalsetele dokumentidele või konfidentsiaalsele teabele, mille ombudsman on saanud asjaomase institutsiooni dokumentide uurimisel ja tunnistajate ülekuulamisel (artikli 13 lõige 3 ja artikli 14 lõige 2). Selle erandi eesmärk on hõlbustada ombudsmani uurimisvolituste rakendamist.

2.7 UURIMISTE TULEMUSED

Uurimise käigus teatatakse kaebuse esitajale igast järgmisena võetavast sammust. Kui ombudsman otsustab uurimise lõpetada, siis teavitab ta kaebuse esitajat uurimise tulemustest ning oma järeldustest. Ombudsmani otsus ei ole õiguslikult siduv ega anna kaebuse esitajale või asjaomasele institutsioonile või asutusele seaduslikult täitmisele pööratavaid õigusi ega kohustusi.

2006. aastal lõpetas ombudsman 250 uurimist, millest 247 olid kaebuste uurimised ja kolm omaalgatuslikud uurimised.

Kui uurimise käigus tegeletakse enam kui ühe väite või nõudega, võib ombudsman teha mitu otsust.

2.7.1 Haldusomavoli puudumine

2006. aastal lõpetati 95 juhtumit (nendest kaks omaalgatuslikku uurimist) haldusomavoli tuvastamata. See ei pruugi olla negatiivne tulemus kaebuse esitaja jaoks, kuna kaebuse esitaja saab asjaomaselt institutsioonilt või asutuselt tehtu kohta vähemalt põhjaliku selgituse. Kui ombudsman ei tuvastagi haldusomavoli, võib ta leida võimaluse, kuidas institutsioon või asutus saab oma halduse kvaliteeti edaspidi parandada. Sellistel juhtudel teeb ombudsman lisamärkuse.

2.7.2 Institutsiooni lahendatud juhtumid ja sõbralikud lahendid

Võimaluse korral püüab ombudsman saavutada kokkuvõttes positiivse tulemuse, mis rahuldab nii kaebuse esitajat kui ka institutsiooni, kelle vastu kaebus esitati. Selliste tulemuste saavutamiseks on äärmiselt oluline ühenduse institutsioonide ja asutuste koostöö, mis aitab tugevdada suhteid institutsioonide ja kodanike vahel ning vältida kulukaid ja ajamahukaid kohtuprotsesse.

⁸

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001, L 145, lk 43.

2006. aastal lahendas institutsioon või asutus ise pärast ombudsmanile esitatud kaebust 64 juhtumit. Neist 52 olid juhtumid, mille puhul ombudsmani sekkumise tulemusena saadi vastamata kirjadele kiire vastus (vt sellisel juhtudel kasutatava menetluse kohta 1998. aasta aruande punkti 2.9).

Kui uurimise käigus tuvastatakse haldusomavoli juhtum, püüab ombudsman võimaluse korral sõbralikku lahendit saavutada. 2006. aastal esitati 28 sõbraliku lahendi ettepanekut. Kolme juhtumi puhul, sealhulgas kaks juhtumit, mille puhul ettepanek oli tehtud 2005. aastal, lõpetati juhtum sõbraliku lahendi saavutamisele järgneval aastal. 2006. aasta lõpus oli kaalumisel 27 sõbraliku lahendi saavutamise ettepanekut.

Mõnel juhul on võimalik saavutada sõbralik lahend siis, kui asjaomane institutsioon või asutus pakub kaebuse esitajale hüvitist. Kõik sellised pakkumised tehakse *ex gratia*, st õiguslikku vastutust võtmata ja õiguslikku pretsedenti loomata.

2.7.3 Kriitilised märkused ja soovituste projektid

Kui sõbraliku lahendi saavutamine pole võimalik või kui sõbraliku lahendi leidmine ei õnnestu, siis lõpetab ombudsman juhtumi menetlemise kriitilise märkusega asjaomasele institutsioonile või asutusele või esitab soovituse projekti.

Ombudsman teeb tavaliselt kriitilise märkuse siis, kui i) asjaomasel institutsioonil ei ole enam võimalik haldusomavoli juhtumit kõrvaldada, ii) haldusomavoli juhtumil ei ole laiemaid tagajärgi, iii) ombudsmanil ei ole vaja võtta järelmeetmeid. Kriitiline märkus tehakse ka siis, kui ombudsman leiab, et soovituse projektist ei ole kasu või kui pole kohane esitada eriaruannet, kuna asjaomane institutsioon või asutus ei aktsepteeri soovituse projekti.

Kriitiline märkus kinnitab kaebuse esitajale, et tema kaebus on õigustatud, ja näitab asjaomasele institutsioonile või asutusele, mida ta on valesti teinud, et edaspidi oleks võimalik haldusomavoli vältida. 2006. aastal tegi ombudsman 41 kriitilist märkust. Selliste juhtumite täielik nimekiri on toodud lisas D.

2007. aastal kavatseb ombudsman läbi viia ja avaldada uurimuse kõikide 2006. aastal institutsioonidele tehtud kriitiliste märkuste osas võetud järelmeetmete kohta. Sarnane uurimus viiakse läbi ka 2006. aastal 38 lisamärkusega juhtumi järelmeetmete kohta.

Ombudsman esitab asjaomasele institutsioonile või asutusele tavaliselt soovituse projekti, kui ta leiab, et ombudsmanil on vaja võtta järelmeetmeid, st kui asjaomasel institutsioonil on võimalik haldusomavoli kõrvaldada või antud haldusomavoli juhtum on eriti tõsine või kui juhtumil on laiemaid tagajärgi. Ombudsmani põhikirja artikli 3 lõike 6 kohaselt peab institutsioon või asutus saatma ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse. 2006. aastal esitati 13 soovituse projekti. Lisaks sellele võeti kümne 2005. aasta soovituse projekti puhul otsus vastu 2006. aastal. Aasta jooksul lõpetati neli juhtumit, mille puhul institutsioon soovituse projekti vastu võttis. Kahe juhtumi kohta esitati Euroopa Parlamendile eriaruanne. Üheksa juhtumit lõpetati muudel põhjustel. 2006. aasta lõpus oli menetluses üheksa soovituse projekti, sealhulgas üks 2004. aasta projekt.

2.7.4 Eriaruanded Euroopa Parlamendile

Kui ühenduse institutsioon või asutus soovituse projektile rahuldavalt ei reageeri, võib ombudsman saata Euroopa Parlamendile eriaruande. Eriaruanne võib sisaldada soovitusi.

Võimalus esitada Euroopa Parlamendile eriaruanne on ombudsmani töö seisukohast hindamatu väärtusega, nagu märgiti juba Euroopa ombudsmani 1998. aasta aruandes.

Eriaruanne Euroopa Parlamendile on viimane oluline samm, mille ombudsman juhtumit käsitledes võtab, kuna resolutsiooni vastuvõtmine ja parlamendi volituste teostamine on selle institutsiooni poliitilise otsuse küsimused. Kahtlemata annab ombudsman teavet ja osutab abi, mida parlament eriaruannet käsitledes võib vajada.

Euroopa Parlamendi kodukorras on sätestatud, et parlamendi suhete eest ombudsmaniga vastutab petitsioonikomisjon. Petitsioonikomisjoni 12. oktoobri 2005. aasta koosolekul avaldas ombudsman kooskõlas parlamendi kodukorra artikli 195 lõikega 3 soovi osaleda komisjoni koosolekul iga kord, kui ta esitab parlamendile eriaruande.

2006. aastal esitati parlamendile kaks eriaruannet (juhtumid 289/2005/GG ja 1487/2005/GG).

2.8 JUHTUMI LÕPETAMISE OTSUSED 2006. AASTAL

Juhtumi lõpetamise otsused avaldatakse tavaliselt ombudsmani veebilehel (<http://www.ombudsman.europa.eu>) inglise keeles ja kaebuse esitaja keeles, kui see ei ole inglise keel. Kolmas peatükk sisaldab 59 juhtumi lõpetamise otsuse kokkuvõtet. 2006. aastal võeti vastu 250 juhtumi lõpetamise otsust, kokkuvõttes kajastavad mitmesuguseid teemasid, ühenduse institutsioone ja asutusi ning eri aluseid juhtumi lõpetamiseks. Otsused on indekseeritud juhtumi numbri, ühenduse pädevusvaldkonna üldteemade ja kaebuse esitaja väidetava haldusomavoli liigi järgi.

Teise peatüki ülejäänud osas analüüsitakse otsuste kõige tähelepanuväärsemaid õiguslikke ja faktilisi järeldusi. Järeldused on toodud vastavalt uurimiste peateemade horisontaalsele liigitusele, mis on jagatud viide põhikategooriasse:

- avatus (sealhulgas juurdepääs dokumentidele ja teabele) ning andmekaitse;
- Euroopa Komisjon asutamislepingute täitmise järelevalvajana;
- avalikud hanked, lepingud ja toetused;
- personaliküsimused, sealhulgas töölevõtmine;
- muud küsimused.

Tuleb märkida, et ülalnimetatud kategooriad kattuvad oluliselt. Näiteks tõstatatakse avatuse ja üldsuse juurdepääsu küsimus sageli kaebustes, mis puudutavad töölevõtmist või komisjoni rolli asutamislepingute täitmise järelevalvajana.

2.8.1 Avatus, üldsuse juurdepääs ja isikuandmete kaitse

2006. aastal läbiviidud uurimised puudutasid paljudel juhtudel (25%) kaebusi, milles viidatakse avatuse puudumisele. Euroopa Liidu lepingu artiklis 1 on sätestatud, et liidus tehakse otsused nii avalikult kui võimalik, ning EÜ asutamislepingu artikliga 255 on tagatud üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele. Seda õigust reguleerib määrus nr 1049/2001⁹. Paljud teised ühenduse institutsioonid ja asutused on pärast ombudsmani 1996. ja 1999. aasta omaalgatuslikke uurimisi samuti võtnud vastu oma eeskirjad dokumentidele juurdepääsu kohta.

Juurdepääs dokumentidele

Määrus (EÜ) nr 1049/2001 annab taotlejale õiguse dokumentidele juurdepääsust keeldumise korral valida, kas algatada vastava institutsiooni vastu kohtumenetlus kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 230 või esitada kaebus ombudsmanile. 2006. aastal langetas ombudsman otsuse 11 kaebuse kohta, mis puudutasid määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamist ja millest 9 olid esitatud komisjoni

⁹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsusele juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145, lk 43.

vastu, üks nõukogu ja üks Euroopa Parlamendi vastu. Ühe juhtumi puhul (1845/2004/GG) oodati 2006. aasta lõpuni komisjoni üksikasjalikku arvamust soovituse projektile.

Kaks uurimise lõpetamise otsust puudutasid Euroopa Investeerimispanka (EIP) vastu esitatud kaebusi, mis olid seotud dokumentidele ja teabele juurdepääsuga.

Ülalnimetatud üheksa juhtumi kokkuvõtted on ära toodud kolmandas peatükis.

Ombudsman märkis juhtumi 617/2003/IP puhul, et määruses (EÜ) nr 1049/2001 toodud dokumentidele juurdepääsule erandite tegemise hulka ei kuulu erand, mis kohustaks Euroopa Liitu keelama juurdepääsu dokumentidele ainuüksi seetõttu, et liikmesriigis on dokumentide avalikustamine tasuline. Juhtumi 582/2005/PB puhul ei nõustunud ombudsman komisjoni väitega, et määruse artikli 4 lõike 2 teise taande tähenduses peaks Maaailma Kaubandusorganisatsiooni vaidluse lahendamise menetlus sarnanema kohtumenetlusega. Juhtumi 1463/2005/TN puhul leidis ombudsman, et määruse artikli 4 lõike 3 esimene alalõik, mis puudutab dokumente, mille institutsioon on koostanud sisekasutuseks, ei kehti komisjonilt liikmesriikide ametivõimudele saadetud ja liikmesriikide ametivõimudelt saabunud dokumentide kohta. Samuti ei saanud komisjon toetuda artikli 4 lõike 2 kolmandale taandele, mis puudutab uurimise eesmärgi kaitset, kuna ei olnud kindlaks tehtud, et avalikustamine kahjustaks asjaomaste uurimiste eesmärki, milleks oli kindlaks teha, kas liikmesriikide riiklikud kasvuhooonegaaside saastekvootide eraldamise kavad olid vastavuses ühenduse õigusega. Juhtumi 1919/2005/GG osas asus ombudsman seisukohale, et määruse artikli 4 lõike 1 punkt b ei anna Euroopa Parlamendile õigust keelduda juurdepääsu andmisest taotlejate nimekirjale valikumenetluse ajal. Ombudsman leidis, et on keeruline ette kujutada, kuidas sellise asjaolu avalikustamine, et ühenduse ametnik on taotlenud teist ametikohta ühenduse teenistuses, võiks riivata tema eraelu puutumatust.

Määruse 1049/2001 artikli 11 kohaselt tagavad kõik institutsioonid üldsuse juurdepääsu dokumentide registritele ning viited dokumentidele kantakse registrisse viivitamata. Juhtumi 1764/2003/ELB puhul leidis ombudsman, et komisjoni register on komisjoni läbiviidava auditi osas ebapiisav. Ombudsman osutas, et usaldusväärne finantsjuhtimine puudutab olulisel määral üldsust ja et auditaruanded on väärtuslikud teabeallikad ühenduse vahendite kasutamise kohta.

Juhtumi 1776/2005/GG puhul oli Euroopa Investeerimispank (EIP) pärast ombudsmani soovitust nõus avalikustama auditaruande mõned osad vastavalt oma reeglitele üldsuse juurdepääsu kohta. Lisaks sellele andis ta kaebuse esitaja ettevõttele isikliku juurdepääsu aruande osadele, mis puudutasid konkreetselt ettevõtete rühma, kuhu kuulus kaebuse esitaja ettevõte. Ombudsman tervitas avalikult investeerimispanka konstruktiivset lähenemist nimetatud juhtumile, osutades, et kuigi eraelu puutumus ja ärisaladus on õigustatud huvid üldsusele juurdepääsu piiramiseks, ei tohiks sellele isikule, kelle eraelu puutumus või ärihuvi on küsimuse all, juurdepääsu nimetatud alusel keelata.

Juurdepääs teabele

Juhtumi 3436/2004/ELB puhul olid kaebuse esitajad esitanud kaebuse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAFi) vastu, väites, et nad langesid pettuse ohvriks. Ombudsman leidis, et kaebuse esitajatel on õigus eeldada, et OLAF pöörab erilist tähelepanu kaebuse esitajate huvile saada juurdepääs ameti vastavatel uurimistel kogutud teabele. Ombudsman juhtis siiski tähelepanu asjaolule, et vältimaks ebamõistliku halduskoormuse tekkimist institutsioonile, on Euroopa hea halduse tava eeskirjast tulenev kohustus anda teabenõuetele vastus siiski piiratud.

Juhtumi 3501/2004/PB uurimise käigus leidis Ombudsman, et Euroopa Investeerimispankal olid valitsusvälisele organisatsioonile teabe andmisest keeldumiseks küllaldased põhjused. Ombudsman kutsus Euroopa Investeerimispanka üles edaspidi oma teabe andmisest keeldumist teabenõude esitanud isikule piisavalt põhjendama, vältimaks kaebusega ombudsmani poole pöördumist.

Andmekaitse

Juhtum 2467/2004/PB puudutas komisjoni kaebuse lahendamist, mis esitati Saksa liidumaa Hamburgi õigusaktide vastu. Kaebuse esitaja väitel rikuti andmekaitse direktiivi¹⁰ artikli 14 lõike 1 punkti b, milles käsitletakse otseturustamisel kasutatavaid isikuandmeid. Ombudsman leidis, et komisjon ei põhjendanud kehtivate ja veenvate argumentidega oma seisukohta, et direktiiv kaebuse esitaja konkreetsete asjaolude suhtes ei kehti. Komisjon nõustus sõbraliku lahendi ettepanekule antud vastuses, et artikli 14 lõike 1 punkti b on võimalik laiemalt tõlgendada, ja võttis endale kohustuse pöörduda nimetatud temaga liikmesriikide poole, et käsitleda selles kontekstis Hamburgi õigusaktide üksikjuhtumit.

2.8.2 Komisjon asutamislepingute täitmise järelevalvajana

Euroopa Liidu üks aluspõhimõtteid on õigusriik ning komisjoni üks tähtsamaid kohustusi on tegutseda asutamislepingute täitmise järelevalvajana¹¹. EÜ asutamislepingu artikliga 226 on kehtestatud üldine kord, mille kohaselt võib komisjon uurida ja esitada Euroopa Kohtule ühenduse õiguse võimalikke rikkumisi liikmesriikide poolt. Komisjon võib alustada uurimisi omaalgatuslikult, kaebuse alusel või Euroopa Parlamendi palvel tegeleda parlamendile EÜ asutamislepingu artikli 194 kohaselt esitatud petitioonidega. Konkreetsete küsimuste, näiteks ebaseadusliku riigiabi suhtes, rakendatakse teisi menetlusi.

Kaebused, mis Euroopa ombudsmani pädevusse ei kuulu, on sageli seotud ühenduse õiguse väidetava rikkumisega liikmesriikide poolt. Enamasti suudab niisuguseid kaebusi kõige paremini lahendada mõni teine Euroopa ombudsmanide võrgustiku liige. Teatud juhtudel peab ombudsman siiski vajalikuks saata kaebus edasiseks käsitlemiseks komisjonile. Eespool punktis 2.5 on toodud näiteid mõlema lähenemisviisi kohta.

Euroopa ombudsman võtab vastu ja käsitleb kaebusi, mis on esitatud komisjoni kui asutamislepingute täitmise järelevalvaja vastu. Juhul kui ombudsman algatab sellise kaebuse uurimise, selgitab ta vajadusel kaebuse esitajale alati hoolikalt, et uurimist ei viida läbi rikkumise tuvastamiseks, kuna Euroopa ombudsmanil puudub pädevus uurida liikmesriikide ametivõimude tegevust.

Kolmas peatükk sisaldab üheksat otsuse kokkuvõtet, mis näitavad, kuidas ombudsman käsitleb komisjoni kui asutamislepingute täitmise järelevalvaja vastu esitatud kaebusi. Käesolev väljaanne käsitleb neist kaheksat, lisaks ühte juhtumit, mis jäi 2006. aastal lõpetamata.

Kaebusi puudutavate komisjoni menetluslike kohustuste osas tugineb ombudsman eelkõige komisjoni 2002. aastal välja antud teatisele¹², mis saadeti vastuseks ombudsmani kriitikale. Teatise kohaselt uurivad komisjoni talitused kaebust sellisest aspektist, kas kaebuse osas on võimalik jõuda ametliku kirja väljaandmise otsuseni või lõpetada juhtum vähemalt ühe aasta jooksul alates kaebuse registreerimisest peasekretariaadis. Teatise punkt 3 sisaldab loetelu selgelt määratletud asjaoludest, mille puhul ei pea peasekretariaat kirja kaebusena registreerima. Komisjon tunnistas vastuses juhtumi 3369/2004/JMA osas tehtud lisamärkuse kohta, et teatise nõuded kehtivad ka pärast seda, kui komisjon on saatnud ametliku kirja asjassepuutuvale liikmesriigile.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, EÜT 1995 L 281, lk 31. Direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis b sätestatakse: „Liikmesriigid annavad andmesubjektidele õiguse: (a) ... (b) avaldada vastuväiteid, ... isikut ennast käsitlevate andmete töötlemise suhtes, kui vastutav töötleja kavatseb neid töödelda otseturustamisel kasutamiseks, ja saada teavet enne, kui isikuandmed esmakordselt avalikustatakse kolmandatele isikutele ... otseturustamiseks, ning saada selgelt õigus avaldada ... vastuväiteid sellise avalikustamise ... suhtes.”

¹¹ EÜ asutamislepingu artiklis 211 sätestatakse, et komisjon „tagab käesoleva lepingu sätete ja institutsioonide poolt käesoleva lepingu alusel võetud meetmete rakendamise.”

¹² Teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega, EÜT 2002 C 244, lk 5.

Kahe juhtumi menetlus lõpetati pärast seda, kui komisjon nõustus ombudsmani soovitusel projektiga. Juhtumi 642/2004/GG puhul soovitas ombudsman komisjonil veel kord üle kontrollida, kas teatud ettevõtte müük oli seotud riigiabiga. Soovitus tehti toetudes vihjetele, et Alam-Saksi valitsus oli samuti seisukohal, et müügihind oli alla turuhinna. Komisjon nõustus ombudsmani seisukohaga juhtumi osas ja pöördus asjaolude selgitamiseks Saksa ametivõimude poole. Samuti nõustus komisjon juhtumi 956/2004/PB kohta tehtud soovitusel projektiga, mille kohaselt komisjonil soovitati rikkumiskaebuse osas otsus vastu võtta esimesel võimalusel ja kaebuse esitajale otsusest teatada. Kaebuse esitaja, Taanis tegutsev autode edasimüüja, esitas kaebuse komisjoni vastu, väites, et komisjon on rikkunud kohustust jõuda otsusele rikkumiskaebuses, mis puudutas imporditud autode maksustamist Taanis.

Juhtumi 289/2005/GG kohta koostas ombudsman soovitusel projekti, mille kohaselt komisjon peaks käsitlema hoolikalt ja lubamatu viivitusega kaebuse esitaja rikkumiskaebust spordikihlveeteenuste piirangute kohta. Komisjoni üksikasjalikus arvamuses väljendati kahetsust, et komisjon ei ole suutnud nimetatud tundlikul teemal poliitilise üksmeele puudumise tõttu otsust vastu võtta. Kuna ombudsmani arvates ei olnud see piisav põhjus jätta rikkumiskaebus mõistliku aja jooksul käsitlemata, koostas ombudsman eriaruande Euroopa Parlamendile. Seejärel teatas komisjon Parlamendile ja ombudsmanile, et ta saatis Saksamaale märgukirja.

Ombudsman ei pidanud vajalikuks teha soovitusel projekti juhtumi 1037/2005/GG puhul, kus ta leidis, et komisjon ei esitanud veenvaid põhjendusi selle kohta, miks ei ole vaja teha edasisi samme, et panna Saksamaad täitma Euroopa Kohtu otsust. Kõnealuses lahendis leidis Euroopa Kohus, et Saksa pakendamismäärus teatud jookide kohta takistab ühendusesisest kaubandust. Ombudsman lõpetas juhtumi kriitilise märkusega, märkides, et komisjon saab oma viga parandada määrust puudutava teise rikkumismenetluse käigus.

Kaks juhtumit puudutasid Euroopa töötaja seaduse kohaldamist. Juhtumi 2944/2004/ID puhul selgitas komisjon 2005. aasta veebruaris ombudsmanile, et otsus, kas jätkata kaebuse esitaja 2003. aastal esitatud rikkumiskaebuse menetlemist, on edasi lükatud, sest see sõltub ühenduse vastavate õigusaktide parandusettepaneku edasisest käigust. Ombudsman kiitis heaks komisjoni selgituse tavapärase üheaastase tähtaja eiramise kohta, kuid märkis, et kaebuse esitaja võib ombudsmanile uue kaebuse esitada, kui ta ei jää rahule tema rikkumiskaebuse edasise menetlemisega komisjoni poolt. Juhtumi 3453/2005/GG puhul esitas üks arst 2005. aasta novembris kaebuse, mille kohaselt komisjon ei tegelenud tema enam kui 3,5 aastat tagasi Saksamaa vastu esitatud kaebusega. Komisjoni seisukoht kaebuse osas viitas ka seekord ühenduse asjaomaste õigusaktide parandusettepanekule. Ombudsman asus seisukohale, et komisjonil ei ole õigust lükata kaebuse lahendamine määramata ajaks edasi, põhjendades seda kohaldatava seaduse võimaliku parandamisega tulevikus, ja ta koostas soovitusel projekti, milles kutsus komisjoni üles käsitlema kaebust esimesel võimalusel. Juhtumit ei suudetud 2006. aasta lõpuks lõpetada.

Ombudsmanile saabus enam kui 5 000 kaebust ja muus vormis teadet, milles kritiseeriti komisjoni tegevust seoses tööstussadama arendamisega Granadillas Tenerife saarel Hispaanias. Kaebuse esitajate väitel oli komisjon seisukohal, et arendamine ei ole vastuolus ühenduse õigusega, eriti elupaikade direktiivi¹³ artikli 6 lõikega 4. Ombudsman leidis, et komisjonilt olukorra kohta selgituse saamiseks on sobilik alustada omaalgatuslik uurimine (OI/2/2006/JMA). Kuna komisjoni ühese arvamuse kohaselt ei olnud tegelikult asjas veel otsust langetatud, lõpetas ombudsman uurimise.

Juhtum 3133/2004/JMA puudutas komisjonile esitatud rikkumiskaebust, mis käsitles Hispaania õigusakte televisiooniülekannete direktiivi kohaldamise kohta. Kaebuse esitaja seadis kahtluse alla komisjoni järelduse direktiivi ülevõtmise nõuetekohasuse kohta. Arvestades Euroopa Kohtu kohtupraktikat direktiivide ülevõtmise osas ja Hispaania asjaomaste õigusnormide sõnastust ja reguleerimisala, pidas ombudsman komisjoni analüüsi ülevõtmise nõuetekohasuse kohta mõistlikuks. Seetõttu ta haldusomavoli juhtumit ei tuvastanud.

13

Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta, EÜT 1996 L 59, lk 63.

2.8.3 Avalikud hanked, lepingud ja toetused

Ühenduse institutsioonid ja asutused kasutavad hankelepinguid nii oma ülesannete täitmiseks vajalike kaupade ja teenuste hankimisel kui ka ELi mitmesuguste programmide raames antavate toetuste ja subsiidiumide reguleerimise vahendina¹⁴.

Ombudsman võib käsitleda kaebusi lepingute sõlmimise (või mittesõlmimise) ning nende haldamise kohta. Kui tekib küsimus võimaliku lepingu rikkumise kohta, uurib ombudsman ainult seda, kas ühenduse institutsioon või asutus on esitanud selge ja mõistliku aruande oma tegevuse õiguslike aluste kohta ning selle kohta, miks institutsioon või asutus peab oma seisukohta kõnealuse lepingu küsimuses põhjendatuks.

Kolmas peatükk sisaldab kirjeldatud kaebuste kohta tehtud kaheksa otsuse, samuti ühe omaalgatusliku uurimise lõpetamise otsuse kokkuvõtet. Järgnevalt kirjeldatakse neist kuut juhtumit.

Juhtumi 1252/2005/GG puhul väitis allhankija, et komisjoni otsus lõpetada Euroopa Standardikomitee (*Comité Européen de Normalisation*, CEN) rahalise toetuse leping on ebaseaduslik ja ebaõiglane. Tuletanud komisjonile meelde, et vastata tuleb ka ebaõiglust puudutavale väitele, leidis ombudsman lõpuks, et haldusomavoli ei esinenud. Ombudsman pidas mõistlikuks komisjoni selgitust selle kohta, miks ei pea esitama eelnevat hoiatust oma otsuse kohta, ja leidis, et komisjon ei saa vastutada CENi otsuse eest jätta esitamata maksetaotlus kaebuse esitaja töö eest.

Juhtumi 786/2006/JF puhul lükkas regioonide komitee tagasi kaebuse esitaja lõpparuande viis päeva lepingujärgsest tähtajast hiljem. Ombudsman tõlgendas komitee seisukohta sellisena, et hoolimata viivitusest kaebuse esitaja teavitamisel, oli komitee õigustatud keelduma maksmast täielikku summat, kuna aruande kvaliteet ei vastanud lepingus kokkulepitule. Ombudsman asus seisukohale, et kui komitee ei suutnud lepingujärgsest tähtajast kinni pidada, siis oleks ta hea halduse põhimõtte kohaselt pidanud kaebuse esitajat tekkinud olukorrast enne tähtaja lõppemist teavitama. Seega pani komitee toime haldusomavoli. Samas andis komitee ühtse ja mõistliku seletuse oma tegevuse õiguslikust alusest ja sellest, miks ta pidas oma lepingulist positsiooni õigustatuks. Ombudsman ei üritanud kindlaks määrata, kas rikuti lepingut või kas komitee oli lepingust tulenevalt õigustatud täieliku summa maksmisest keelduma.

Juhtumi 866/2006/SAB puhul vaidlustas kaebuse esitaja Sokratese programmi projekti eelpakkumiste tagasilükkamise komisjoni poolt. Komisjoni arvates olid projekti eelpakkumised saadetud pärast tähtaega. Ombudsmani uurimine paljastas tõendavad dokumendid, mis olid komisjonile kättesaadavad ka otsuse tegemise ajal ning mis näitasid, et projekti eelpakkumised saadeti tegelikult tähtaja saabumise päeval. Ombudsman tuvastas seega haldusomavoli juhtumi.

Juhtum 3172/2005/WP puudutas komisjoni viivitust teatud sõpruslinna projektile toetuse maksmisel. Komisjon palus kaebuse kohta esitatud arvamuses vabandust viivituse pärast ja selgitas tekkinud halduslikke probleeme ja parandusi, mis viidi probleemide lahendamiseks maksesüsteemi sisse. Kaebuse esitaja teatas ombudsmanile, et ta oli makse kätte saanud ning luges juhtumi lahendatuks. Lisamärkuses palus ombudsman komisjonil kaaluda makse hilinemise juhtudel intressi maksta.

Juhtum 2523/2005/TN puudutas Euroopa Kohtu õigustekstide tõlkimise raamlepingute pakkumismenetluse kutset. Pakkumiskutse sisaldas proovitõlke esitamise tingimust. Kaebuse esitaja vaidlustas nimetatud tingimuse, väites, et algses hanketeates seda ei mainitud. Ombudsman leidis, et haldusomavoli ei esinenud, kuna proovitõlke nõue on sellist laadi lisateave, mida võib vastavalt direktiivile 92/50¹⁵ täpsustada hanketeadete avaldamise ajal.

Juhtumi OI/1/2006/TN omaalgatusliku uurimise käigus palus ombudsman komisjonil uurida võimalust kasutada komisjoni rahastatavate lepingutega seotud vaidluste lahendamisel rohkem

¹⁴ Töölepingutega seotud kaebusi käsitletakse alapunktis 2.8.4.

¹⁵ Nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiv 92/50/EMÜ, millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord, EÜT 1992 L 209, lk 1. Nimetatud direktiiv praegu ei kehti, kuid oli jõus teatise avaldamise ajal.

vahendust. Komisjoni vastus oli positiivne ja ta kohustus edaspidi edendama vaidluste lahendamisel alternatiivsete võimaluste kasutamist standardhankelepingutesse valikulise vahendusklausli lisamise teel. Uurimise lõpetamisel palus ombudsman komisjonil esitada 30. juuniks 2007 järeleavet vahendusklausli kohta ja komisjoni püüdluste kohta edendada vahenduse võimaluse kasutamist toetustega seotud vaidluste lahendamisel. Ombudsman rõhutas vahenduse kasutamise tähtsust ka töövõtjate ja allhankijate vaheliste vaidluste lahendamisel.

2.8.4 Personaliküsimused

Kolmas peatükk sisaldab 18 personaliküsimustega seotud otsuse kokkuvõtet. Neist üheksa puudutavad EPSO värbamismenetlust ja kuus töösuhteid institutsioonides ja asutustes. Kaks kokkuvõtet on seotud riigi saadetud ja rahastatud ekspertide kaebustega ja üks on omaalgatuslik uurimine (OI/3/2006/BB). Viimasel juhul järgis Euroopa Parlament komisjoni 2005. aastal antud eeskju, tühistades praktikantidele kehtestatud vanusepiirangu alates 15. veebruarist 2006.

Ombudsmanile ei saa esitada kaebust, mis puudutab töösuhet ühenduse institutsioonide ja asutustega, välja arvatud juhul, kui kaebuse esitaja on enne ombudsmani poole pöördumist ära kasutanud personalieeskirjade artikli 90 lõikes 1 ja lõikes 2 sätestatud menetlused ning kui vastuse saatmise tähtajad on saabunud. Juhtumite 1217/2004/OV ja 2227/2004/MF puhul rõhutas ombudsman, et artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele vastamata jätmine on haldusomavoli. Kuigi personalieeskirjade alusel loetakse nelja kuu jooksul vastamata jätmist üldiselt negatiivseks otsuseks, on nimetatud sätte eesmärk võimaldada asjassepütuval isikul apelleerida Avaliku Teenistuse Kohtule, mitte vabastada haldusasutust kohustusest vastata.

Kaks töösuhetega seotud kaebust said kaebuse esitajate jaoks väga soodsa lahenduse ja näitasid ombudsmani ning asjaomase institutsiooni ja asutuse vahelist suurepärast koostööd.

Juhtumi 106/2005/TN puhul keeldus komisjon maksmast töötasu kaebuse esitaja tütrele, endisele komisjoni ametnikule, kes haigestus varsti pärast tööleasumist. Kaebusele vastates muutis komisjon seisukohta ja nõustus maksma vaidlusaluse töötasu koos intressiga.

Juhtum 1729/2005/JF puudutas Euroopa Lennundusohutusametilt (EASA) kaebuse esitajale makstud toetuste tagasinõudmist. Ombudsman leidis, et esitades mittetäielikud andmed, eksitas EASA kaebuse esitajat, ja tegi sõbraliku lahendi ettepaneku, et EASA võiks kaaluda vähemalt osa toetuste tagasinõudmise tühistamist. EASA jäi vastuses oma arvamuse juurde, et haldusomavoli ei esinenud. Arvestades juhtumi erakorralisust ja suhtudes ombudsmani arvamusesse suurima lugupidamisega, tühistas EASA sellegipoolest tagasinõude täielikult. Seega jõuti sõbraliku lahendini.

Kolme teise juhtumi puhul lükkas komisjon siiski tagasi mitte ainult ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekud, vaid ka tema edasised püüded saavutada rahuldavat tulemust. Kaks sellist juhtumit puudutasid riigi saadetud ja rahastatud eksperte.

Juhtumi 760/2005/GG puhul tegi ombudsman komisjonile ettepaneku, esiteks sõbraliku lahendi ja hiljem soovitusel projekti kujul, et komisjon kaaluks riigi saadetud ja rahastatud ekspertide, kes peavad kohtus tunnistusi andma, eripuhkuse eeskirjade parandamist või selgitamist. Komisjon nentis oma üksikasjalikus arvamuses, et ta uurib tulevikku silmas pidades ombudsmani ettepanekut riigi rahastatud ja saadetud ekspertide olukorra kohta põhjalikumalt, kuid kahetses, et ta ei saa täpsustada, millal selline uurimine täpsemalt aset leida võiks.

Juhtum 495/2003/ELB puudutas vaidlust riigi rahastatud ja saadetud eksperdi toetuse üle. Pärast seda, kui komisjon lükkas tagasi sõbraliku lahendi ettepaneku, kirjutas ombudsman vastutavale volinikule, paludes tema isiklikku osalust kaebusele rahuldava tulemuse leidmisel, mis võiks toimuda kaebuse esitajatele tehtava *ex gratia* makse kujul. Kuigi komisjon muutis seejärel kohaldatavaid eeskirju, asus volinik oma vastuses seisukohale, et komisjon oli varasemaid eeskirju õigesti tõlgendanud ning lükkas ombudsmani ettepaneku tagasi. Ombudsmani arvates käitus komisjon kaebuse esitajate suhtes ebaõiglaselt, käsitledes juhtumit sisuliselt selliselt, nagu olnuks hiljem vastuvõetud eeskirjad olnud jõus juba hüvitise maksmise üle otsustamise ajal.

Juhtum 1537/2003/ELB puudutas komisjoni endist ajutist töötajat, kes mõisteti distsiplinaarsüüdi stusest õigeks pikaajalise viivituse järel, mida ombudsman oli varem pidanud haldusomavoliks. Ombudsman tegi sõbraliku lahendi ettepaneku, et komisjon kaaluks kaebuse esitajale hüvitise maksmist distsiplinaarmenetluse vältel enda kaitseks tehtud mõistlike kulutuste eest. Komisjoni vastuväite kohaselt ei luba personalieeskirjad tal seda teha. Ka selle juhtumi puhul kirjutas ombudsman vastutavale volinikule. Ombudsman väljendas seisukohta, et personalieeskirjad ei keela komisjonil teha *ex gratia* makset. Komisjoni volinik lükkas ombudsmani lähenemise siiski tagasi.

Kõigi kolme juhtumi puhul väljendas ombudsman juhtumi lõpetamise otsuses kahetsust, et komisjon ei kasutanud võimalust näidata üles oma pühendumust hea halduse põhimõtetele. Ombudsman teatas oma kavatsusest uurida koos vastava volinikuga, milline oleks sobivaim viis teeninduskultuuri edendamiseks peadirektoraadis.

2.8.5 Muud küsimused

Kolmandas peatükis on ära toodud mitmed kokkuvõtted kaebustest, mis ei kuulu ühegi eelnevates alapunktides käsitletud kategooria alla. Alljärgnevalt kirjeldatakse neist nelja juhtumit.

Juhtumi 2601/2005/ID puhul väitis kaebuse esitanud ettevõtte, et komisjon rikkus masintõlkeprogrammi kasutamisega kaebuse esitaja intellektuaalse omandi õigusi. Komisjon ei vaielnud vastu kaebuse esitaja selliste õiguste olemasolule, kuid avaldas kahtlust õiguste ulatuse ja sisu üle. Ombudsman asus seisukohale, et kaebuse esitaja asi on täpsustada küsimust ja esitada õiguslik alus oma väidetavalt rikutud õigustele. Kuna kaebuse esitaja seda ei teinud, ei tuvastanud ombudsman komisjoni tegevuses haldusomavoli. Siiski kutsus ombudsman kaebuse esitajat ja komisjoni üles kaaluma võimalust kasutada vastastikku vastuvõetava lahenduse leidmiseks vahendusmenetlust.

Kaks otsust puudutavad nõukogu vastutuse ulatust oma eesistujariigi osas.

Juhtumi 1487/2005/GG puhul kaebas saksa keelt kaitsev ühendus selle üle, et ELi eesistujariigi veebilehed ei ole saksakeelsena kättesaadavad. Nõukogu ei vastanud kaebuse esitaja sisulistele väidetele saksa keelt esimese või teise keelena rääkivate ELi kodanike arvu kohta. Nõukogu võttis omaks, et eesistuja on osa nõukogust kui institutsioonist, kuid jäi samas kindlaks oma seisukohale, et nõukogu ei vastuta eesistujariigi veebilehtede eest. Nõukogu väitel vastutavad eesistuja veebilehtede eest eesistujatest liikmesriigid. Ombudsmani arvamuse kohaselt vastutab eesistujariigi veebilehtede keele eest tegelikult siiski nõukogu ning nendel veebilehtedel olev teave peaks ideaalis olema kättesaadav kõigis ühenduse ametlikes keeltes. Ombudsman jätkas, et vähemate keelte kasutamisega peab valik olema objektiivselt ja mõistlikult kaalutletud. Nõukogu poolt kaebuse sisulise nõude hindamata jätmine oli seega haldusomavoli. Pärast seda, kui nõukogu lükkas tagasi vastava soovitusel projekti, koostas ombudsman eriaruande Euroopa Parlamendile.

Juhtumi 2172/2005/MHZ puhul väljendas kaebuse esitaja muret teatud eesistujariigi erasponsorluse üle. Nõukogu asus seisukohale, et eesistujariigi erasponsorlus ei kuulu ühenduse institutsiooni vastutusalasse. Ombudsman tegi sõbraliku lahendi ettepaneku, mille kohaselt nõukogu peaks tunnistama oma vastutust selles küsimuses ja näitama üles tahet võtta sobivas ajaraamistikus meetmeid sellise sponsorluse vältimiseks või küsimust nii reguleerima, et tagada erahuvide ja avalike kohustuste võimaliku konflikti nõuetekohane lahendamine. Nõukogu lükkas ettepaneku tagasi. Kuna eriaruandega juhtumi 1487/2005/GG kohta oli nõukogu vastutuse üldküsimus eesistuja eest juba Euroopa Parlamendile esitatud, siis ombudsman seda teemat ei jätkanud. Ombudsman jäi siiski murelikuks, et nõukogu suutmatust käsitleda oma eesistuja erasponsorluse olulist küsimust võib õõnestada kodanike usaldust ühenduse ja selle toimimise vastu. Seetõttu pöördus ombudsman isiklikult liikmesriikide alaliste esindajate poole, saates neile teemakohase kirja.

Juhtum 3403/2004/GG puudutas komisjoni kohustust võimaldada Euroopa koolides edasikaebemenetlust. Kuigi kehtiv koolide põhikirja konventsioon jõustus 2002. aastal, ei rakendatud edasikaebemenetluse sätet enne 2005. aastat. Sellise viivituse tõttu leidis pretensioonide nõukogu, et

ta ei ole pädev käsitlema kaebuse esitajate juhtumit, mis puudutas 2004. aastal väljapandud hindeid ning mida kaebuse esitajad olid üritanud vaidlustada sellest ajast alates. Ombudsman soovitas komisjonil tungivalt veenda kuratooriumi vastu võtma sätteid, mis volitaksid pretensioonide nõukogu ära kuulama kaebuse esitaja apellatsiooni. Hoolimata komisjoni konstruktiivsetest ja järjepidevatest pingutustest kaebuse esitajaid abistada, ei suutnud kuratoorium tegutseda. Ombudsman leidis, et tulenevalt probleemi selgepiirilisusest ja küsimuse tähtsusest, oleks komisjon pidanud tungivalt nõudma, et kuratoorium ettepanekut arutaks. Arvestades küsimuse olulisust, palus komisjon Euroopa koolide peasekretäril seada ombudsmani otsus kuratooriumi päevakorda.

Uurimise tulemusena tehtud otsused

3 UURIMISE TULEMUSENA TEHTUD OTSUSED

Käesolev peatükk sisaldab valikut ombudsmani 2006. aasta otsuste kokkuvõtetest, demonstreerides kaebustes ja omaalgatuslikes uurimistes käsitletud teemade ulatust ja kaasatud institutsioonide hulka. Käesolevas peatükis on ära toodud kõik teise peatüki temaatilises analüüsis mainitud otsuste kokkuvõtted. Kaebuste kohta langetatud otsuste kokkuvõtted on esmalt järjestatud tuvastamise või tulemuse liigi ja seejärel asjaomase institutsiooni või asutuse alusel. Peatüki lõpus on ära toodud omaalgatuslike uurimiste kohta langetatud otsuste kokkuvõtted ja näited riiklikele ja piirkondlikele ombudsmanidele esitatud päringutest.

Juhtumid on käesoleva peatüki igas alapunktis esitatud juhtumi numbri alusel. Näiteks alapunktis 3.1.2 eelneb juhtumile 3133/2004/JMA juhtum 2944/2004/ID. Iga käesolevas peatükis sisalduva juhtumi otsuse täisversioon on kättesaadav Euroopa ombudsmani veebilehel otsuste registris (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Otsuse vaatamiseks valige juhtumi number. Otsuste täisversioonid on esitatud veebilehel inglise keeles ja kaebuse esitaja keeles, kui see ei ole inglise keel. Veebilehel avaldatud otsuse täisversiooni väljatrükk võib küsida Euroopa ombudsmani büroost.

3.1 JUHTUMID, MILLE PUHUL HALDUSOMAVOLI EI TUVASTATUD

3.1.1 Euroopa Parlament

PARLAMENDI SUUTMATUS TAOTLEDA PAKKUMISE ESITAMISE KOHTA SELGITUSI

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 1315/2005/BB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Parlament lükkas tagasi kaebuse esitaja pakkumise, mille too oli pakkumiskutse (edaspidi: kutse) peale esitanud, sest teatud sertifikaadist oli tehtud valguskoopia ega olnud esitatud originaal, nagu oli nõutud kutse tingimustes.

Ombudsman tegi kindlaks, et nimetatud oluline puudus andis aluse pakkumise väljaarvamiseks, kuna täitmata jäetud tingimus oli kutses selgesõnaliselt välja toodud. Ombudsman leidis samas, et kutse kohaselt tuleks tellija võimalikku kontakteerumist pakkujaga pärast pakkumiste avamist tõlgendada „rangelt erandina“ kutses sätestatud keelust „mis tahes kontaktiks pakkujate ja tellijate vahel“. Ombudsman arvestas ka vajadusega tagada pakkujate võrdne kohtlemine. Ülaltoodut arvestades ei oleks saanud puuduse parandamist vaadelda ei pakkumise „selgitusena“ ega ka „ilmselge tehnilise vea“ parandamisena kutse asjakohase erandi lubamise tähenduses. Seega ei olnud pakkumise tagasilükkamisel tegemist haldusomavoli juhtumiga.

Ombudsman tegi käesolevas juhtumis lisamärkuse seoses parlamendi seisukohaga, et ta jättis käesoleva juhtumi puhul „kasutamata vabaduse nõuda puuduvate lisadokumentide või sertifikaatide

esitamist". Lisamärkuse kohaselt ei tundu ülalnimetatud avaldus olevat kooskõlas kutsega ja kaalutlusõiguse kasutamisega seonduvate hea halduse põhimõtetega.

3.1.2 Euroopa Komisjon

ARTIKLI 226 ALUSEL ESITATUD KAEBUSE ALUSTE HILINENUD MENETLEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2944/2004/ID kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja esitas 2003. aasta augustis komisjoni vastu rikkumiskaebuse. 2004. aasta septembris väitis ta ombudsmanile esitatud kaebuses, et komisjon ei ole andnud sisulist hinnangut tema väitele, et töö- ja valveaega käsitlevad riiklikud õigusnormid on ilmselt vastuolus ühenduse direktiividega.

Kaebuse kohta langetatud otsuses märkis ombudsman esiteks, et Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile esitatud komisjoni teatise¹ punktis 8 võetud kohustusele, mis käsitleb suhteid kaebuse esitajaga seoses ühenduse õiguse rikkumisega, võib selles punktis kehtestatud üheaastasest tähtajast üle astuda üksnes erijuhtudel ja komisjon peab viivituse põhjuseid piisaval määral selgitama.

Käesoleval juhul selgitas komisjon, et artikli 226 alusel esitatud kaebuse otsuse edasilükkamine on seotud ühenduse tööaega, sh valveaega käsitlevate õigusaktide 22. septembril 2004 esitatud parandusettepaneku edasise käiguga. Sellele viidates märkis komisjon, et pärast ulatuslikku üleeuroopalist nõupidamist võeti parandusettepanek vastu, järgides Euroopa Kohtu otsuseid kohtuasjades C-303/98 ja C-151/02, mis avaldasid liikmesriikidele, eriti riiklikele tervishoiusüsteemidele suurt mõju. Ombudsman leidis oma otsuses (välja antud jaanuaris 2006), et komisjon põhjendas mõistlikult ja piisavalt, miks ülalnimetatud üheaastase tähtaja jooksul ei suudetud hinnata artikli 226 alusel esitatud kaebuse aluseid. Ombudsman kordas siiski lisamärkuses üle, et komisjon peab hea halduse tava kohaselt kaebuse esitajaid komisjonile esitatud kaebuste olukorrast teavitama ja soovitas komisjonil seda korrapäraselt teha. Ta märkis veel, et juhul kui kaebuse esitaja ei jää rahule tema rikkumiskaebuse edasise menetlemisega komisjoni poolt, on tal õigus esitada ombudsmanile uus kaebus.

KOMISJONI HINNANG HISPAANIA ÕIGUSAKTIDELE HÄRJAVÕITLUSTE NÄITAMISE KOHTA TELEVISIOONIS

Euroopa Komisjoni kohta esitatud kaebuse 3133/2004/JMA asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebus puudutas komisjoni otsust lõpetada ametliku kaebuse käsitlemine, milles kaebuse esitaja väitis, et direktiivi 89/552/EMÜ² rakendusseadus Hispaanias, täpsemalt õigusakt 22/1999, ei sisalda direktiivi artiklis 22 sätestatud kohustust, mille järgi televisioonis ei tohi näidata saateid, mis võivad tõsiselt kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või moraalselt arengut, eelkõige saateid, mis sisaldavad põhjendamatut vägivalda, nagu kaebaja hinnangul härjavõitlused seda on.

Komisjon leidis, et kõik direktiiviga ette nähtud kohustused on õigusakti 22/1999 üle kantud ja akti artikkel 17 kajastab täielikult direktiivi artikliga 22 kindlaksmääratud kohustusi. Komisjon

¹ KOM(2002) 141 lõplik, EÜT 2002 C 244, lk 5.

² Nõukogu direktiiv 89/552/EMÜ, 3. oktoober 1989, teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, Euroopa Ühenduste Teataja 1989 L 298, lk 23.

tõdes, et vaatamata põhjendamatu vägivalda viite puudumisele Hispaania õigusaktides, nimetati direktiivis seda nähtust nagu ka pornograafiat vaid selleks, et tuua näide telesaadetest, mis võivad alaealiste arengut tõsiselt kahjustada. Komisjoni hinnangul ei piirdu kõnealuse sätte mõju siiski kahe eelmainitud nähtusega, vaid see võib hõlmata ka muid olukordi.

Ombudsman märkis, et direktiivi artikkel 22 keelab sõnaselgelt liikmesriikidel lubada riigile kuuluvates telekanalites näidata saateid, mis võivad alaealisi tõsiselt kahjustada. Direktiiv ei sisalda aga nende saateliikide definitsioone, mida liikmesriigid peaksid alaealiste arengut kahjustavaks pidama, kuigi samas nimetatakse näitena pornograafiat või põhjendamatu vägivalda sisaldavaid saateid. Meenutades EÜ asutamislepingu artikli 249 lõiget 3 ja ühenduse kohtute pretsedendiõigust, märkis ombudsman, et direktiivi ülekandmisel riiklikesse õigusaktidesse ei pea kasutama direktiivi sätete täpset sõnastust, kuna üldine õiguslik kontekst on piisav juhul, kui see tagab direktiivi selge ja täpse kohaldamise.

Ombudsman märkis, et direktiivi artikkel 22 ja selle rakendamise sätted Hispaania õigusaktides, täpsemalt õigusakti 22/1999 artikkel 17, on peaaegu identsed, välja arvatud asjaolu, et Hispaania seaduses ei märgita konkreetseid saateid, mis sisaldavad pornograafiat või põhjendamatu vägivalda. Nagu nähtub komisjoni analüüsist riigisisese õigusesse ülevõtmise adekvaatsuse kohta, kahjustavad kõik pornograafiat või põhjendamatu vägivalda sisaldavad saated alaealise arengut ning kuuluvad seega Hispaanias kehtiva rakenduseaduse sätete reguleerimisalasse. Arvestades ülalnimetatud sätete sõnastust ja reguleerimisala, leidis ombudsman, et komisjoni seisukoht on põhjendatud. Seetõttu tegi ombudsman järelduse, et komisjoni otsus jätta rikkumismenetlus Hispaania võimude suhtes algatamata ning lõpetada ametliku kaebuse käsitlemine, on põhjendatud.

PIKAAJALISEL KOKKULEPPEL PÕHINEVA KOOSTÖÖ LÕPETAMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 191/2005/BB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Valitsusväliste organisatsioonide mittetulundusühing EuronAid („EA“) oli komisjoni valitsusväliste organisatsioonide toiduabi ja toiduainetega kindlustatuse programmide raames kogunud 20 aastat mitterahalist toiduabi. Septembris 2004 saatis komisjon EA-le kirja, kinnitades, et uut finantsmäärust³ silmas pidades ei ole tal võimalik EAga sõlmitud pikaajaliste kokkulepete alusel uusi lepingulisi suhteid sõlmida.

Komisjoni otsus põhines i) finantsmääruse artiklitel 54 ja 57, ii) finantsmääruse artiklitel 110 ja 89 ning läbipaistvuse ja vaba konkurentsi põhimõtetel. Kaebuse esitaja vaidles komisjoni arutluskäigule vastu. Samas vaidles ta vastu üksnes alusele i ja ei esitanud konkreetseid argumente aluse ii paikapidavuse vastu. Ombudsman täheldas, et toetustele ja riigihankelepingutele kehtivad ühenduse põhimõtted ja eeskirjad moodustavad eraldi, iseseisva ja sõltumatu põhja vaidlustatud otsusele, arvestades seda, et komisjoni ja EA vaheline koostöö näis enne finantsmääruse jõustumist olevat rajatud otsesele (lepingu sõlmimine pakkumismenetlust korraldamata) toetuste andmisele ja teeninduslepingutele. Lähtudes EA väidetest ning eeldades, et EA täidetud ülesanded varasema koostöö raames komisjoniga olid finantsmääruse artikli 57 lõike 2 tähenduses „tehnilised erialased ülesanded ja haldus-, ettevalmistus- või abiülesanded, mis ei hõlma avaliku võimu ega kaalutusõiguse kasutamist“, ei saanud selliseid ülesandeid kahtlemata mitte mingil juhul EA-le anda, arvestamata toetuste ja riigihankelepingute suhtes kehtivaid ühenduse põhimõtteid ja eeskirju. Seetõttu ombudsman haldusomavoli ei tuvastanud.

³

Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, 25. juuni 2002, milles käsitletakse Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust; EÜT 2002 L 248, lk 1.

EKSPERTIDE VALIMINE KUUENDA RAAMPROGRAMMI RAAMES*Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 552/2005/SAB kohta langetatud otsuse kokkuvõte*

Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni teadusuuringute peasekretariaat rikkus hea halduse põhimõtteid, valides kuuenda raamprogrammi raames ettepanekute hindamisel abilisteks samad eksperdid, kes olid varem komisjoni heaks töötanud. Komisjon selgitas oma arvamuses, et ekspertide valimisel kasutati komisjoni ettepanekute hindamise ja valikumenetluse juhendis⁴ ettenähtud erilist rotatsioonipõhimõtet ning igal kalendriaastal vahetati välja vähemalt 25% ekspertidest. Kaebuse esitaja vaidlustas nimetatud kvoodi asjakohasuse.

Ombudsman täheldas, et vastavalt komisjoni juhendile pidi kavandatud hindamismenetlus toimuma võimalikult lühikese aja jooksul, säilitades samas hindamise kvaliteedi. Komisjoni kehtestatud kvoodi eesmärk oli saavutada vajalik tasakaal uute ekspertide valimise ja õigustatud huvi vanade, kõrgelt kvalifitseeritud ekspertide hoidmise vahel. Ombudsman märkis ka seda, et varasem tava asendada üks kolmandik ekspertidest tekitas märkimisväärsed probleeme piisaval hulgal ekspertide leidmisel. Komisjon võttis vaidlusaluse kvoodi vastu ulatuslike nõupidamiste järel ja mitme aasta jooksul omandatud praktiliste kogemuste ajendil. Ombudsman jäi kindlaks oma seisukohale, et ülaltoodud objektiivsed põhjendused vaidlusaluse kvoodi osas on asjakohased ja seaduslikud. Ombudsman järeldas, et komisjon ei olnud oma kaalutusõiguse piire ületanud ja seetõttu jäi haldusomavoli juhtum tuvastamata.

STANDARDIMISTÖÖ RAHASTAMISE LÕPETAMINE*Euroopa Komisjoni kohta esitatud kaebuse 1252/2005/GG asjus langetatud otsuse kokkuvõte*

1991. aastal allkirjastatud lepinguga kohustus komisjon rahaliselt toetama teatud Euroopa standardite väljatöötamist *Comité Européen de Normalisation* (CEN) poolt. Kaebuse esitaja, Saksa ekspert, oli CENi ühe alltöövõtja poolt määratud projektijuhiks, et teha Euroopa standardi jaoks teatud katseid.

2002. aasta mais-juunis allkirjastasid komisjon ja CEN lepingu lisa, millega projekti rahastamine lõpetati.

Kaebuse esitaja väitel oli komisjoni otsus rahastamise katkestamise kohta vale ja ebaõiglane. Ta nõudis, et komisjon kannaks eraldamata jäänud summa CENile üle, et projektis osalenud asutused ja isikud saaksid oma töö eest tasu.

Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et mitme lepingu puhul oli standardimistöö aeglane ja ei edenenud rahuldavalt. Olles konsulteerinud töövõtjatega, katkestas komisjon seetõttu vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele need lepingud. Komisjon ei olnud vastutav ühegi alltöövõtja lepingu eest. CENi kohustus oli teavitada kõiki asjassepuutuvaid osapooli rahastamise kavandatavast lõpetamisest ning esitada komisjonile enne lepingu lõpetamist kõik järelejäänud rahastamisnõuded. Komisjon leidis, et ta on oma seaduslikud kohustused täies ulatuses täitnud.

Ombudsman palus komisjoni hinnangut ka kaebuse esitaja süüdistusele, et otsus oli ebaõiglane. Siinkohal märkis ombudsman, et asjakohases kirjavahetuses ei olnud mainitud, kas komisjon oli ette hoiatanud oma kavatsusest leping lõpetada.

Komisjon teatas, et töövõtjatega peetud koosolekute protokollidest tuleb selgelt välja, et komisjon võib iga hetk rahastamise lõpetada, kui ei peeta kokkulepitud ajakavast kinni. Polnud mingit põhjust teha CENile täiendavat hoiatust. Mis puutub otsuse ebaõiglusse kaebuse esitaja suhtes, siis rõhutas komisjon, et ta ei ole kunagi olnud kaebuse esitajaga lepingulistes suhetes.

Kaebuse esitaja süüdistusele, et komisjoni otsus oli ebaseaduslik, vastas ombudsman, et kaebuse esitaja ei olnud vaidlustanud komisjoni seisukohta, et leping lõpetati CENi ja komisjoni ühise kokkuleppe alusel. Ombudsman võttis seisukoha, et kaebuse esitaja ei ole oma süüdistust tõendanud.

Süüdistusele ebaõigluse kohta vastas ombudsman, et selleks ajaks, kui tehti otsus rahastamise lõpetamise kohta, oli kaebuse esitaja oma töö lõpetanud, seetõttu oli mõisteta, et ta ei ole komisjoni otsusega rahul. Samas on põhjendatud komisjoni seisukoht, et täiendav hoiatamine ei olnud vajalik. Ombudsman leidis, et komisjoni ei saa pidada vastutavaks CENi otsuse eest jätta kaebuse esitaja töötasunõue edastamata. Ombudsman lõpetas juhtumi käsitlemise halduslikku omavoli tuvastamata.

TÕLKEPROGRAMMIGA SEOTUD INTELLEKTUAALSE OMANDI ÕIGUSTE VÄIDETAV RIKKUMINE

Euroopa Komisjoni kohta esitatud kaebuse 2601/2005/ID asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, SYSTRANi nimeline ettevõte, süüdistab komisjoni masintõlkeprogrammiga seotud intellektuaalse omandi õiguste rikkumises. Kaebuse esitaja sõnul on neis õigustes ette nähtud, et komisjon küsiks luba teatud muudatuste tegemiseks programmi, mis on välja töötatud mitme komisjoniga sõlmitud lepingu põhjal.

Komisjon ei vaidlustanud SYSTRANi intellektuaalse omandi õiguste *olemasolu* selle programmi suhtes, vaid pigem nende õiguste *ulatust*. Sisuliselt väitis komisjon, et intellektuaalse omandi õiguste rikkumise tõendamiskohustus on kaebuse esitajal ning kaebuse esitaja peab kõigepealt kindlaks tegema nende õiguste juriidilise ja lepingulise aluse.

Ombudsman märkis, et õiguste kaitsmise juriidilised aspektid, nagu näiteks see, millele kaebuse esitaja osutab, võivad sõltuda kohaldatavatest seadustest ning asjassepuutuvate osapoolte lepingulistest suhetest. Käesoleval juhul on kaebuse esitaja peamiselt öelnud, et tema õigused on sätestatud direktiivis 91/250/EMÜ arvutiprogrammide õigusliku kaitse kohta⁵ ning liikmesriikide, eelkõige Prantsusmaa, Belgia ja Luksemburgi riigisiseste seadustega. Ta ei ole siiski viidanud ühelegi konkreetsele sättele ei direktiivis (mis kehtib liikmeriikide, mitte aga komisjoni või tema institutsioonide kohta) ega ka kohaldatavates riigisisestes õigusaktides ning pole isegi suutnud täpsustada, missuguseid riigisiseseid õigusakte tuleks kohaldada ja miks. Lisaks oli kaebuse esitajal kohustus täpsustada ja tõendada oma väidetavalt rikutud õiguse juriidilist alust, kuid seda ei ole ta teinud. Seega otsustas ombudsman, et kaebuse esitaja ei ole väidetavat rikkumist tõendanud.

Lõppjärelendusena kutsus ombudsman kaebuse esitajat ja komisjoni kaaluma vahendusmenetluse algatamist, et vahendaja(te) abil probleemile vastuvõetav lahendus leida või vähemalt määratleda piisavalt täpselt ja selgelt vaidluse juriidilised, faktilised ja tehnilised aspektid, enne kui esitada juhtum kohtule või arbitraažiorganile.

⁵

Nõukogu direktiiv 91/250/EMÜ, 14. mai 1991, arvutiprogrammide õigusliku kaitse kohta, Euroopa Ühenduste Teataja 1991 L 122, lk 42.

3.1.3 Euroopa Ühenduste Kohus

HANKETEADE TÖLKETEENUSTE KOHTA

Euroopa Ühenduste Kohtu vastu esitatud kaebuse 2523/2005/TN kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebus puudutas Euroopa Kohtu avaldatud hanketeadet õigustekstide tõlkimise raamlepingute sõlmimise kohta. Kaebuse esitajaks oli osalemistaotluse esitamise järel pakkumist esitama kutsutud Rootsi tõlkebüroo. Kutse sisaldas ka tingimust, mida algses hanketeates ei mainitud, nimelt, et iga keelekombinatsiooni tõlkija on kohustatud pakkumise osana esitama proovitõlke 37 päeva jooksul. Kuna büroo inglise-rootsi ja prantsuse-rootsi keelekombinatsioonide tõlkija oli kutse kättesaamise ajal 35päevasel puhkusel, ei olnud kaebuse esitajal võimalik nimetatud tingimust täita.

Kaebuse esitaja väitel oleks hanketeade pidanud sisaldama kõiki lepingu sõlmimise tingimusi ning seega on Euroopa Kohus õigusvastaselt muutnud menetluse käigus tingimusi.

Euroopa Kohus vaidles vastu, väites, et ta toimis kooskõlas kehtivate eeskirjadega, eriti direktiiviga 92/50⁶, millega kooskõlastatakse riiklike teenuslepingute sõlmimise kord.

Kuna kaebuse esitaja ei kahelnud Euroopa Kohtu rakendatud eeskirjades, leidis ombudsman, et juhtumit on mõistlik uurida direktiivi 92/50 kontekstis. Direktiivi 92/50 artikli 32 lõikes 3 sätestatu vihjab sellele, et teatud tingimuste puhul loetakse piisavaks nendest teavitamine pakkumiskutses ning mitte hanketeates. Ombudsman leidis, et seda argumenti toetab artikli 19 lõike 2 punkt d, milles sätestatakse, et valitud kandidaatidele saadetud kutse pakkumise esitamiseks peab sisaldama viidet igale lisatavale dokumendile, kas kandidaadi antud kontrollitavate väidete toetamiseks või juba esitatud teabe täiendamiseks. Ombudsman leidis, et proovitõlget võib lugeda selliseks täiendavaks teabeks ning ei nõustunud väitega, nagu oleks Euroopa Kohus muutnud juba käimasoleva menetluse tingimusi. Seega ombudsman haldusomavoli ei tuvastanud.

3.1.4 Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO)

KONKURSITESTIDE VÄIDETAV EBATÄPNE HINDAMINE

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 1217/2004/OV (konfidentsiaalne) kohta langetatud otsuse kokkuvõte

EPSO korraldatud avatud konkursil COM/A/9/01 osalenud kaebuse esitajale teatati, et teda ei valitud 200 kandidaadi hulka, kes saavutasid parimad tulemused kirjalikus e) ja suulises testis f). Kaebuse esitaja pöördus kirjaga EPSO poole, taotledes oma tulemuste läbivaatamist, kuna arvestades tema tõsist ettevalmistust testideks, keeleoskuse taset ja kogemusi antud alal, oli ta veendunud, et hindamisel on tehtud vigu. Ta saatis EPSO-le ka paki heli-CDga ja oma suulise testi neljaleheküljelise transkriptsiooniga, et tõendada oma suulise testi vastuste õigsust. Valimiskomisjon jäi oma otsuse juurde. Kaebuse esitaja esitas apellatsiooni personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel, millele ametisse nimetav asutus vastas 2. märtsil 2004. Kaebuse esitajale ei saadetud otsuse tõlget tema emakeelde, hollandi keelde.

⁶ Nõukogu direktiiv 92/50/EMÜ, 18. juuni 1992, millega kooskõlastatakse teenuslepingute sõlmimise kord, EÜT 1992 L 209, lk 1. Nimetatud direktiiv praegu ei kehti, kuid oli jõus teate avaldamise ajal.

Ombudsmanile esitatud kaebuses vaidlustati kaebuse esitaja sooritatud testide hindamine valimiskomisjoni poolt ja väideti, et valimiskomisjon ei arvestanud kaebuse esitaja esitatud tõenditega ja ei põhjendanud oma vastuseid. Kaebuse esitaja väitis veel, et EPSO ei pidanud kinni tema artikli 90 lõike 2 alusel esitatud apellatsiooni alusel esitatud kaebusele vastamise tähtaegadest. Kaebuse esitaja vaidlustas ka talle hollandikeelse vastuse saatmata jätmise.

Komisjoni ja EPSO ühisarvamuses tuletati meelde, et kandidaatide hindamine on võrdlev, ja väideti, et kaebuse esitaja saadetud pakk sisaldas dokumente, mis ei ole tema testi ülevaatamise seisukohast olulised. EPSO osutas veel, et hollandikeelne vastus artikli 90 lõike 2 alusel esitatud kaebusele saadeti tegelikult kaebuse esitajale 1. juunil 2004, ja väljendas kahetsust viivituse pärast.

Edasistele küsimustele vastamisel eristas EPSO töötajate *halduslikku tööd*, mille puhul on võimalik tuvastada haldusomavoli juhtum, ja *valimiskomisjoni vastu võetud otsuseid*, mida võib tema väitel üle vaadata ainult Avaliku Teenistuse Kohus.

Viidates Euroopa Kohtu kohtupraktikale, rõhutas ombudsman oma otsuses, et ombudsman võib kontrollida valimiskomisjoni otsuseid, mille eest jääb lõplik vastutus ametisse nimetavale asutusele.

Kaebuse esitaja testitulemuste hindamise osas jõudis ombudsman järeldusele, et komisjon ei ole hindamisel vigu teinud ja otsus on piisavalt põhjendatud. Ombudsman leidis samuti, et suulise testi transkriptsioon ei mänginud valimiskomisjoni poolt kaebuse esitaja tulemuste hindamisel olulist rolli, kuna see põhines kaebuse esitaja isiklikel meenutustel testist.

Mis puudutab vastust kaebuse esitaja artikli 90 alusel esitatud apellatsioonile, siis järeldas ombudsman, et arvestades EPSO vastuse ja hollandikeelse tõlke saatmise viivitamise osas väljendatud kahetsusavaldust, ei ole edasine uurimine vajalik. Siiski tegi ta lisamärkuse, et julgustada ametisse nimetavat ametit saatma vahevastust selle kohta, et vastus saadetakse eeldatavasti pärast neljakuulise tähtaja lõppu.

KONKURSILE MITTE LUBAMINE

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 1482/2005/MHZ asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Riikliku Avaliku Halduse Kooli vilistlaskogu esitas kaebuse auditi valdkonna administraatori assistendi (Poola kodakondsusega isikud) ametikoha avaliku konkursi EPSO/A/8/03 kohta.

Paljud Poola kandidaadid, kelle Poola Riigikontroll oli nimetanud riiklikeks audiitoriteks, jäeti konkursist kõrvale pärast seda, kui nad olid läbinud asjakohased eksamid ning saanud auditeerimise erikoolituse. Kõrvalejätmist põhjendati sellega, et kandidaadid olid omandanud kõrghariduse teisel erialal ning nende ametialased kogemused ei olnud nõutaval tasemel.

Kaebuse esitaja väitis, et valikukomisjon ei võtnud arvesse Poola audiitorite koolitamise süsteemi ning hindas seetõttu Poola kandidaatide kvalifikatsiooni valesti. Samuti nõuti, et EPSO korraldaks auditeerimise valdkonnas viivitamatult uue konkursi, kus Poola kandidaadid saaksid osaleda.

EPSO tõi esile, et komisjonil on laialdane otsustusõigus kandidaatide kvalifikatsiooni hindamisel ning hinnang antakse konkursiteates ette nähtud tingimuste põhjal. EPSO märkis ühtlasi, et on korraldanud auditi valdkonnas kaks uut konkurssi (EPSO/AD/23-24/05), kus kandidaadid, kellel ei olnud kõrgharidust kõnealuseks ametiks vajalikul erialal, võisid saada heakskiidu täiendava asjakohase kvalifikatsiooni korral.

Ombudsman jõudis seisukohale, et EPSO ei olnud avalikku konkurssi välja kuulutades täielikult mõistnud Poola audiitorite koolitamise süsteemi, aga uute konkursside teadet koostades oli kaebuse esitaja edastatud lisateavet arvesse võetud. Ombudsman märkis ka, et kandidaadid, kelle

avaldused tagasi lükati, olid sobilikud osalema uutel konkurssidel, ning et kaebuse esitaja oli selgesõnaliselt öelnud, et ta ei taotle kõnealuse konkursi tühistamist.

Ombudsman jõudis järeldusele, et edasine uurimine ei ole õigustatud ning lõpetas juhtumi menetlemise.

KOHUSTUS ESITADA TAOTLUS ÜKSNES ÜHELE KOLMEST PARALLEELSEST KONKURSIST

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 2616/2005/SAB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

EPSO avaldas kolme keeleadministraatori ametikoha täitmiseks konkursiteated, milles teavitati kandidaate sellest, et nende konkursside testid võivad toimuda samaaegselt, ja juhendati kandidaate osalema ainult ühel konkursil. Kaebuse esitaja vaidlustas nimetatud piirangu ja soovis osaleda kõigil kolmel konkursil.

EPSO tõi välja, et konkursside samaaegne läbiviimine on seotud sellega, et tulla paremini toime piiratud ajaressursi ja kandidaatide suuremahulise värbamismenetlusega kaasnevate kulutustega.

Ombudsman pidas EPSO selgitust hea ajakasutuse seadusliku eesmärgi ja olemasolevate rahaliste vahendite parema ärakasutamise tagamise seisukohalt mõistlikuks. Alternatiivne lahendus, mille kohaselt EPSOt kohustatakse korraldama vaidlusalused konkursid eraldi, et potentsiaalsed kandidaadid saaksid osaleda kõigil konkurssidel, tooks kaasa ebaproportsionaalsed ja ebamõistlikud takistused nende korraldamisel ja põhjendamatud viivitused institutsioonide ja teiste kandidaatide jaoks. Ombudsman järeldas nimetatud kaalutluste põhjal ja toetudes asjaolule, et vaidlusalused avatud konkursid viidi tegelikult läbi samal päeval, et EPSO ei ole seatud piiranguga lubada kandidaatidel osaleda vaid ühel konkursil oma kaalutlusõiguse piire ületanud. Ombudsman seega haldusomavoli ei leidnud.

Samas leidis ombudsman, et üldjuhul ei tohiks EPSO keelata kandidaatidel osaleda rohkem kui ühel konkursil, välja arvatud juhul, kui on kindel, et konkursi testid toimuvad tõepoolest samal ajal. Ombudsman tegi sellekohase lisamärkuse.

TESTIKÜSIMUSELE ANTUD VASTUSE HINDAMINE

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 3389/2005/WP kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja võttis osa avalikust konkursist saksa keele keelekorrektori ametikohale. Üks testi küsimustest oli järgmine: „Mida tähendab „prelims“ (ingl k)? a) raamatu tekstiosale eelnev osa; b) bibliograafia; c) pealkiri koos vastava alapealkirjaga; d) mitte ükski nimetatutest.” Kaebuse esitaja oli valinud vastuse d. Samas oli õigete vastuste nimekirja järgi õigeks vastusevariandiks vastus a.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et valimiskomisjon oli ekslikult tema vastuse valeks hinnanud. Ta väitis, et „prelims“ ei moodusta mitte üksnes raamatu tekstiosale eelneva osa, vaid et mõnikord asub „prelims“ osaliselt pärast tekstiosa, nt tühjad leheküljed või autori foto. Kaebuse esitaja osutas ka sõnaraamatu järgmisele kirjele: „„Prelims“ – raamatu leheküljed, mis eelnevad tekstile, näiteks impressum. [...] Mõne kirjastaja raamatutes võib impressum asuda ka raamatu lõpus.”

EPSO arvamuse kohaselt on valimiskomisjonil ulatuslik kaalutlusõigus ning ta ei ole kohustatud selgitama, miks kandidaadi vastust ei loetud piisavaks, või andma üksikasjalikku teavet läbiviidud hindamise kohta. EPSO teatas ombudsmanile, et valimiskomisjon vaatas kaebuse esitaja juhtumi üle, leides, et kaebuse esitaja ise on sõnaraamatu kirjele viidates kinnitanud „prelimsi“ üldist

paigutust raamatus. Seega oli ka kaebuse esitaja jaoks ilmselge, et vastus a ei saanud olla vale. Järelikult ei saanud lugeda õigeks vastusevarianti d. EPSO asus seisukohale, et kaebuse esitaja ei olnud suuteline tõendama, et õige vastuse leidmine vaidlusalusele küsimusele ei ole võimalik.

Rakendades samu kriteeriume nagu ühenduse kohtud värbamisküsimustes, mille suhtes on valimiskomisjonil ulatuslik kaalutusõigus, püüdis ombudsman kindlaks teha, kas valimiskomisjon tegi hindamismenetluses vigu. Ombudsmanile esitatud teabest paistis näiteks, et impressum, mis tavapäraselt moodustab „prelimsi“ osa, on mõnikord tõepoolest paigutatud pärast tekstiosa. Seetõttu mõistis ombudsman, miks kaebuse esitaja kõhkles vastusevariandi a valimisel. Samas kui eeldada, et kaebuse esitaja „prelimsi“ definitsioon oli õige, näis ombudsmanile, et vastusevarianti d ei saa õigeks pidada, kuna vaidluse all ei ole asjaolu, et „prelims“ (muu hulgas) moodustab raamatu tekstiosale eelneva osa. Seega ei olnud võimalik vastusevarianti a valeks pidada.

Igal juhul asus ombudsman seisukohale, et kaebuse esitaja ei ole tõendanud, et valimiskomisjon on teinud hindamisel vea. Ombudsman lõpetas juhtumi käsitlemise haldusomavoli juhtumit tuvastamata.

AVATUD KONKURSI VÄIDETAV HALB KORRALDUS

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 472/2006/DK kohta langetatud otsuse kokkuvõte

EPSO avatud konkursil osalenud isik kaebas ombudsmanile, et konkurss ei olnud piisavalt läbipaistev ja hästi korraldatud. Eelkõige väitis ta, et ei järgitud valikutestidele registreerimise tähtaegu.

EPSO tunnistas, et mitmel kandidaadil tekkis testidele registreerimisel takistusi, kuna paljud inimesed üritasid end registreerida selleks ettenähtud perioodi esimesel päeval, mistõttu oli IT-süsteem üle koormatud. EPSO oli ülalnimetatud ebamugavuste vähendamiseks sunnitud üles seadma järjekorrasüsteemi. EPSO lisas, et kandidaatide veebiprofiilil EPSO Porta ja EPSO ametlikul veebilehel oli pidevalt kättesaadav asjakohane ja ajakohane teave.

Arvestades seda, millist teavet EPSO ametlik veebileht ja kandidaatide EPSO Porta sisaldab, ning samuti seda, kui kiiresti teavet edastati, leidis ombudsman, et EPSO oli kandidaatidele teavet andnud korrapäraselt ja kooskõlas osalemiskutsega, lisaks oli EPSO andnud teavet valikumenetluse järkude kohta. Selles kontekstis märkis ombudsman, et EPSO eesmärk oli head teenindust silmas pidades teavitada kandidaate tekkinud tehnilistest tõrgetest ja muudatustest valikutestide korralduses, mis olid vajalikud tõrgete parandamiseks. Veelgi enam, EPSO teave oli selge ja asjakohane, sest see võimaldas arukal lugejal aru saada, milline on menetluse järgmine samm ja milline menetluse osa on muutunud. Ombudsman leidis veel, et EPSO ei saanud algselt ette näha ülalnimetatud tehniliste probleemide tekkimist, et amet oli ettenägematule olukorrale kohaselt reageerinud ja mis kõige tähtsam – kandidaate teavitati vastavatest muudatustest konkursi korralduses viivituseeta. Ülalnimetatul alusel ei tuvastanud ombudsman haldusomavoli juhtumit, mis oleks vastanud kaebuse esitaja väidetule.

3.1.5 Euroopa Investeerimispank

KANDIDAATRIIGIS LÄBIVIIDAVA PROJEKTI VÕIMALIKU RAHASTAMISE KOHTA TEABE ANDMISEST KEELDUMINE

Euroopa Investeerimispanka (EIP) vastu esitatud kaebuse 3501/2004/PB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

EIP ei täitnud kaebuse esitaja teabenõuet (esitatud 2003. aastal) Tšehhi Vabariigis läbiviidava projekti võimaliku rahastamise kohta EIP poolt, põhjendades keeldumist sellega, et Tšehhi

Vabariigi ametivõimud palusid nimetatud teabe konfidentsiaalsena hoidmist, kuni Tšehhi Vabariigi parlament kiidab laenu heaks. Vastuses kaebusele märkis EIP, et üldiselt oli tema keeldumine kooskõlas tol ajal kehtinud poliitika ja eeskirjadega. Vastuses ei käsitletud kaebuse esitaja väidet, et vastavalt asjaomasele EIP väljaandele peab tegevus olema läbipaistev, välja arvatud juhul, kui projekti korraldajad on selle vastu äri- või turukonfidentsiaalsuse põhjendatud alusel.

Seejärel pöördusid kaebuse esitajad ombudsmani poole.

Ombudsmani uurimise ajal parandas EIP oma algset suutmatust vastata kaebuse esitaja väitele läbipaistvuse küsimuses, andes selgitusi, milles osutati avalikule huvile rahvusvahelistes suhetes. Ombudsman leidis, et EIP võib sellistele kaalutlustele toetuda. Veelgi enam, ombudsman täheldas, et EIP ei ole kohustatud saama kirjalikus vormis kinnitust Tšehhi Vabariigi valitsuse soovile vaidlusaluse projekti konfidentsiaalsuse kohta, ning EIP oli ombudsmani uurimise kontekstis välja toonud piisavalt tõendeid Tšehhi Vabariigi ametivõimude käitumise kohta, mis andis EIP-le aluse vaidlusaluse teabe andmisest keelduda.

Ombudsman osutas, et hea halduse põhimõttest tuleneb nõue, et haldusasutus võimaldaks kodanikele nende taotletud teabe, välja arvatud juhul, kui teabe andmisest keeldumiseks on küllaldased ja asjakohased põhjused. Nimetatud nõuet peegeldab ka EIP hea halduse tava eeskiri, mis osutab ka kohustusele oma otsuseid põhjendada.

Käesoleva juhtumi puhul ei leidnud ombudsman, et teabele juurdepääsu keelates oleks EIP oma eeskirju rikkunud. Ombudsman tegi EIP-le siiski ettepaneku tulevikus teabe andmisest keeldumise puhul anda taotlejale piisav selgitus, enne kui ta pöördub kaebusega ombudsmani poole.

3.1.6 Euroopa Pettustevastane Amet

VÄIDETAV TEABENÕUDELE VASTAMATA JÄTMINE

Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) vastu esitatud kaebuse 3436/2004/ELB asjus tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitajad on ettevõtte direktorid, kelle projekt (*Blue Dragon*) valiti toetuse saajaks ühenduse algatusprogrammi LEADER II raames. Kahtlustades, et toetusraha, mida nende ettevõtte taotles, oli seotud pettusega, võtsid nad ühendust OLAFiga. OLAF jõudis uurimise tulemusel järeldusele, et ühenduse väljamakstud toetused tuleb tagasi maksta. Kaebuse esitajad väitsid, et OLAF ei vastanud küsimustele, mille nad seoses *Blue Dragon*i projekti asjus algatatud uurimisega esitasid.

OLAF märkis oma arvamuseavalduses, et kaebuse esitajate kirjas tõstatatud teemad on seotud samade sündmuste ja sama ajavahemikuga, kui need, mida on käsitletud kaebuses 1769/2002/(IJH)ELB. Selle kaebuse puhul esitas OLAF kaebuses tehtud ettepanekute kohta hulgaliselt teavet. Lisaks on sellel teemal ning teatud teemadel kaebuse esitaja kirjast algatanud põhjaliku uurimise Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon (COCOBU), millele OLAF on esitanud üksikasjaliku kirjaliku ja suulise informatsiooni. Nõudmine, et OLAF esitaks taas üksikasjalikud vastused samade teemade kohta, tekitaks lubamatu halduskoormuse. OLAF jõudis järeldusele, et seetõttu piirdusid vastused viitega, kus olid vastused igale kaebuse esitajate kirjas tõstatatud küsimusele juba olemas, samuti anti kõiki võimalikke lisateavet, millest võiks kasu olla.

Ombudsman leidis, et väidetava pettuse ohvrina, kes OLAFile kaebuse esitasid, on kaebuse esitajatel õigus oodata, et OLAF pööraks erilist tähelepanu nende soovile saada teavet OLAFi läbi viidud asjassepuutuvatest uuringutest. Ühtlasi tõdes ta, et Euroopa institutsioonide kohustus vastata teabenõudele, nii nagu näeb ette Euroopa hea haldustava koodeks, on siiski piiratud. Täpsemalt nõuab hea haldustava, et kohustust täites peetaks silmas proportsionaalsuse põhimõtet, et vältida ebamõistlikku halduskoormust. Käesoleva juhtumi puhul, kus OLAF oli juba vastanud

ombudsmani ja COCOBU järelepärimistele, leidis ombudsman, et OLAF võis põhjendatult vastata kaebuse esitajate kirjale viitega, kus olid vastused kõigile kaebuse esitajate küsimustele juba antud. Ombudsman tunnistas, et kaebuste esitajad ei olnud nende vastuste sisuga rahul. Pärast hoolikat tutvumist nii küsimuste kui ka vastustega leidis ombudsman, et sellegipoolest ei saa toetada kaebuse esitajate süüdistust, et OLAF on neile vastamata jätnud.

3.2 INSTITUTSIOONI LAHENDATUD JUHTUMID

3.2.1 Euroopa Parlament

JUURDEPÄÄS EP NEWSHOUNDI ARTIKLILE

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 1363/2006/MF kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitanud Euroopa Parlamendi ametnik soovis lugeda 4. märtsil 2006 EP Newshoundis (Euroopa Parlamendi sisemine elektrooniline uudiskiri, mis ilmub kord nädalas) ilmunud artiklit Hispaania poliitilise olukorra kohta, kuid artikkel oli vahepeal maha võetud. Kaebuse esitaja palus 6. aprillil 2006 saadetud e-kirjas uudiskirja eest vastutaval teenistusel saata talle nimetatud artikli koopia. Vastutav teenistus teatas samal päeval kaebuse esitajale, et kuna artikkel võeti maha ja kõrvaldati n-ö publiku nõudel, siis ei ole võimalik tema palvet täita.

Kaebaja väitis ombudsmanile esitatud kaebuses, et parlamendi keeldumine artikli koopia väljastamisest oli ebaõiglane ja diskrimineeriv ning et tegemist on teabe andmise kohustuse rikkumisega.

Parlament teatas ombudsmanile, et ta otsustas edastada artikli otse kaebuse esitajale. Seejärel teatas kaebuse esitaja ombudsmanile, et ta sai artikli kätte ja on rahul parlamendi vastusega. Ombudsman järeldas, et parlament lahendas juhtumi.

3.2.2 Euroopa Komisjon

MAKSMATA JÄÄNUD PALGA JA INTRESSIDE VÄLJAMAKSMISEST KEELDUMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 106/2005/TN asjus tehtud otsuse kokkuvõte

Kaebus puudutas komisjoni väidetavat keeldumist maksta välja palk kaebuse esitaja tütrele, komisjoni endisele ametnikule, kes veidi aega pärast ametisse asumist haigestus. Kui ta oli pikka aega haiguslehel olnud, kuulutas komisjon kehtetuks tervisekontrolli, mille kaebuse esitaja tütar oli enne ametisse asumist läbinud. Komisjon leidis, et ta pidi juba tervisekontrolli ajal haige olema. Juhtum esitati esimese astme kohtule, kes tühistas komisjoni otsuse ja ennistas tütre ametisse. Kuna tema haigus jätkus, ei saanud ta tööd teha ning 2002. aasta novembris määrati talle töövõimetuspension. Sellegipoolest ei maksnud komisjon kaebuse esitaja tütrele palka ajavahemiku mai 2001 kuni oktoober 2002 eest, väites, et ta pole esitanud ühtki tõendit, et tema puudumine oli seotud haigusega. Kaebuse esitaja tütar esitas kaebuse personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 põhjal,

kuid ei saanud ettenähtud aja jooksul vastust. Seetõttu pöördus kaebuse esitaja oma tütre nimel ombudsmeni poole.

Kaebuse esitaja väitis, et komisjonil oli juba olemas vajalik teave, mille põhjal järeldada, et tütar oli kõnealusel ajavahemikul haige, kuna sel perioodil hindas tema töövõimetust komisjoni invaliidsuskomitee. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni otsus pidada tütre puudumist ajavahemikul mai 2001 kuni oktoober 2002 tööluusiks ei ole põhjendatud. Kaebuse esitaja nõudis, et komisjon maksaks tema tütrele kõnealuse aja eest palga välja.

Komisjon selgitas oma arvamuse avalduses, et tütre kaebus artikli 90 lõike 2 põhjal oli otsustatud vastu võtta ning komisjon oli talle kõnealuse ajavahemiku eest saamata jäänud palga välja maksnud. Kaebuse esitaja tunnistas, et palk oli välja makstud, kuid pidas vajalikuks märkida, et komisjon ei olnud tasunud intresse.

Ombudsman märkis, et artikli 90 lõikele 2 põhinevas kaebuses ei nõudnud kaebuse esitaja tütar komisjonilt ainult saamata jäänud palka, vaid ka intresse. Kuna komisjon oli oma arvamuse avalduses selgitanud, et oli „(tütre) kaebuse artikli 90 lõike 2 põhjal otsustanud vastu võtta“, pidas ombudsman vajalikuks edasist uurimist ning küsis komisjonilt, miks ei makstud välja intresse.

Oma vastuses tunnistas komisjon, et intressid oleks tulnud tasuda ning seejärel teavitas kaebuse esitaja teavitas ombudsmeni, et komisjon maksis saamata jäänud intressid välja. Ta tänas ombudsmeni abi eest juhtumi lahendamisel. Ombudsman lõpetas juhtumi uurimise.

VASTUS TÖÖKOHATAOTLUSELE ERINEVAS KEELES

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1841/2005/BM asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja saatis hispaaniakeelse töökohataotluse Euroopa Komisjoni esindusele Barcelonas (edaspidi „esindus“). Esindus saatis vastuseks katalaanikeelse elektronkirja, milles teatati kaebuse esitajale, et ta ei olnud eelvalikust edasi pääsenud.

Kaebuse esitaja süüdistas komisjoni selles, et see ei järginud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 21, kuna oli saatnud vastuse muus keeles kui oli algne töökohataotlus, lisaks oli vastus keeles, mida ei ole Euroopa Ühenduse asutamislepingus ette nähtud.

Komisjon selgitas, et esindus kasutab tavaliselt regiooni kaht ametlikku keelt, nii nagu Hispaania põhiseadus ette näeb. Kõnealusel juhul oli esindus saatnud kõigile väljalangenud kandidaatidele katalaanikeelse elektronkirja. Komisjon avaldas eksimuse pärast kahetsust, märkides, et kaebuse esitajale on koos vabandusega saadetud vastuse tõlge hispaania keelde. Komisjon kinnitas, et esindus lubab edaspidi tagada, et mitmele adressaadile mõeldud elektronkirjad saadetakse nii hispaania kui ka katalaani keeles.

Kaebuse esitaja teavitas ombudsmeni, et probleem on lahendatud ning tänas ombudsmeni ja tema kantseleid, et tema kaebusele aidati positiivselt lahendada.

VIIVITUS SÕPRUSLINNADE TOETUSE VÄLJAMAKSMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 3172/2005/WP kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Berliini (Saksamaa) kohalik omavalitsus ja tema partnerasutus Haltonis (Ühendkuningriik) korraldasid sõpruslinnaprojekti raames muusikakoolide õpilaste vahetusprogrammi. 2004. aasta oktoobris Haltonis aset leidnud projekti toetas komisjon ligi 11 000 euroga. Samas kaebas Saksa asutus ombudsmenile, et i) komisjon käsitles rahastamisaotlust olulise hilinemisega, ii) komisjon ei maksnud välja oma osa toetusest, iii) pingutused komisjoniga ühendust saada osutusid tulutuks.

Oma arvamuses palus komisjon tekkinud viivituse eest vabandust, mida ta põhjendas sellega, et sõpruslinnade valdkonnas tuli teha eriti palju makseid, ja vastutava teenistuse ümberkorraldamisega. Komisjon selgitas, et varem maksis ta kodanike koosolekute puhul toetuse vastavad osad ära otse kõigile asjaomastele linnadele. Siiski oli süsteem seoses programmi edukuse ja mitmepoolsete projektide kasvava hulgaga muutunud mittetoimivaks. Komisjon otsustas seetõttu maksesüsteemi lihtsustada ja maksta kõik toetused tervikuna korraldavale linnale, kelle ülesandeks jäi kanda osalevatele linnadele üle nende osa toetusest. Suure töökoormuse tõttu rakendati seda süsteemi juba 2004. aastal, kuigi konkursikutse nägi ette otsemakseid osalevatele linnadele. Komisjon teavitas muudatusest korraldavaid linnu ja linnu esindavaid peamiseid organisatsioone ning linnavalitsusi. Siiski oli ka keeruline samaaegselt kõiki osalevaid linnu teavitada, kuigi komisjon tunnistas, et see oleks olnud vajalik. Vaidlusaluse projekti osas võttis komisjon ühendust partnerasutusega Haltonis ja tuletas talle tema kohustust meelde. Pärast meeldetuletust maksis asutus kaebuse esitajale välja tema osa toetusest.

Komisjon kahetses asjaolu, et kaebuse esitaja ei olnud uuest maksesüsteemist piisavalt informeeritud.

Kaebuse esitaja teatas ombudsmani teenistustele, et talle on makse laekunud ning luges juhtumi lahendamiseks. Ta tänas ombudsmani tehtud töö eest. Ombudsman lõpetas seejärel juhtumi käsitlemise. Ta mainis siiski lisamärkuses, et kuna selles valdkonnas taotlevad rahastamist tõenäoliselt võrdlemisi piiratud rahaliste vahenditega asutused, siis komisjoni haldustava parandamise nimel oleks soovitatav maksta selliste juhtumite puhul hilinevad maksete eest intressi.

3.2.3 Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskkonnaagentuur

KOHENE VABANDUS VIGADE EEST

Kokkuvõtte kaebuste 3297/2006/BU ja 3684/2006/BU kohta langetatud otsustest

Vastuses kaebuse esitaja päringule pöördus Euroopa Keskkonnaagentuur (EKA) kaebuse esitaja poole vale perekonnanimega. Kuna päringu sisust tulenevalt ei kuulunud päring EKA pädevusse, saatis EKA päringu edasi komisjonile vastamiseks. Komisjon saatis kaebuse esitajale vastuvõtuteatise. Vastuvõtuteatis oli kirjutatud poola keeles, samas kui päring oli esitatud slovaki keeles.

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole, kelle teenistused helistasid asjaolude kiireks selgitamiseks ja kaebuse esitajat rahuldava lahenduse leidmiseks EKA-le ja komisjonile. EKA ja komisjoni teenistuste vastused olid positiivsed ja nad nõustusid kaebuse esitaja ees kohe vabandust paluma. Ombudsmani teenistused võtsid seejärel ühendust kaebuse esitajaga, kes võttis vabandused hea meelega vastu.

Ombudsman leidis, et EKA ja komisjon lahendasid kaebuse, ning tänas neid teenistuste üles näidatud hea koostöö eest.

3.2.4 Regioonide Komitee

TÖÖINTERVJUUGA SEOTUD SÕIDUKULUDE HÜVITAMINE

Regioonide Komitee vastu esitatud kaebuse 800/2006/WP kohta langetatud otsuse kokkuvõte

2005. aasta oktoobris käis kaebuse esitaja tööintervjuul Regioonide Komitees. Seejärel saatis ta komiteele tähtkirja, mis sisaldas sõidukulude hüvitamiseks vajalikke dokumente. Kuna vastust ei saabunud, võttis ta 2005. aasta detsembris komiteega ise ühendust. 10. jaanuaril 2006 teatas komitee talle, et nõutud dokumente ei ole laekunud. 14. jaanuaril 2006 saatis kaebuse esitaja komiteele dokumentide koopiad. Talle vastati, et saadetud dokumentidest piisab hüvitise saamiseks.

Märtsis 2006 esitas kaebuse esitaja kaebuse ombudsmanile, väites, et ta ei ole siiaaani komiteelt makset saanud ja komitee ei ole vastanud tema 2006. aasta veebruaris saadetud meeldetuletusele. Kaebuse esitaja arvates tuleks tema sõidukulud hüvitada ja maksta intressi viivituse eest ning komitee peaks parandama oma hüvitiste maksmise süsteemi.

Komitee väite kohaselt ei olnud ta kaebuse esitaja tähtkirja kätte saanud, kuid oli otsustanud dokumentide koopiate alusel kaebuse esitajale hüvitise siiski välja maksta. Komitee märkis ka, et hüvitise maksmise tähtajaks oli määratud 2. märts 2006. Samas tehti makse vastaval ajavahemikul aset leidnud sisemiste ümberkorralduste tõttu alles 29. aprillil 2006. Seetõttu maksti kaebuse esitajale ka intressi. Mis puudutab kaebuse esitaja väidet hüvitiste maksmise menetluse parandamise vajaduse kohta, siis leidis komitee, et kuna viivitus oli tingitud erandlikest asjaoludest, siis tema menetlus läbivaatamist ei vaja.

Kaebuse esitaja teatas ombudsmani teenistustele, et ta jäi rahule sellega, kuidas komitee tema juhtumit käsitles, ning et ta sai kätte laekumata makse ja intressi. Samas ei nõustunud ta komitee seisukohaga, et komitee menetlus ei vaja parandamist. Kaebuse esitaja väitel ei teavitanud komitee teda sellest, et nad ei ole nõutud dokumente kätte saanud. Veelgi enam, komitee oleks võinud talle teatada, et makse tegemine lükkub edasi seoses asutusesiseste ümberkorraldustega. Siiski leidis kaebuse esitaja, et juhtumi võib lõpetada, ja tänas ombudsmani abi eest.

Ombudsman järeldas, et komitee oli hüvitise ja intressi maksmist puudutavas osas kaebuse lahendanud. Ta järeldas, et kaebuse esitaja on komitee hüvitiste maksmise menetluse parandamise nõudest loobunud ja lõpetas juhtumi käsitlemise.

Ombudsman tegi komiteele esitatud lisamärkuses ettepaneku, et komitee haldustava paraneks, kui süstemaatiliselt kontrollida selliseid maksedokumente, nagu käesoleva juhtumi puhul, ja võtta taotlejaga ühendust makse tegemiseks vajalike dokumentide puudumise korral ning viivituste tekkimisel teavitada taotlejaid sellistest asjaoludest ja nende põhjustest.

3.3 OMBUDSMANI SAAVUTATUD SÕBRALIKUD LAHENDID

3.3.1 Euroopa Komisjon

ANDMEKAITSEDIREKTIIVI TÕLGENDAMINE RIKKUMISE KOHTA ESITATUD KAEBUSE ASJUS

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2467/2004/PB asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja saatis komisjoni vastu rikkumiskaebuse, väites, et Hamburgi Liidumaa registriseadus on vastuolus EÜ andmekaitседirektiivi 95/46⁷ artikli 14 lõike 1 punktiga b, kuna see võimaldab riigi valduses olevaid isikuandmeid (eelkõige avalikus registris olevaid andmeid) edastada kolmandatele isikutele, ilma andmete subjekti teavitamata või andmata talle võimalust vastuväideteks, isegi juhul kui on ilmne, et see kolmas isik kavatseb neid andmeid müüa otseturunduse eesmärgil. Komisjon lükkas kaebuse tagasi, märkides, et (i) direktiivi artikli 14 lõike 1 punktist b ei tulene õigus esitada vastuväiteid kõigile avalikele asutustele ning (ii) otseturunduse asjus käsitleb direktiivi artikli 14 lõike 1 punkt b ainult isikuid, kes tegelikult kavatsevad kasutada isikuandmeid iseenda otseturunduslikel eesmärkidel ning avalik register sellesse kategooriasse ei kuulu.

Ombudsman leidis, et komisjon on tõlgendanud direktiivi artiklis 2⁸ käsitletud termineid „isikuandmete töötlemine“ ja „vastutav töötleja“ liiga kitsalt ning komisjon ei ole esitanud siduvaid ja veenvaid argumente oma seisukohale, et artikli 14 lõike 1 punkt b ei kehti kaebuse esitaja kirjeldatud asjaoludel. Ombudsman tegi seega sõbraliku lahendi ettepaneku, mille kohaselt võiks komisjon kaaluda kaebuse esitajale saadetud vastuse läbivaatamist.

Komisjon tunnistas oma vastuses, et direktiivi artikli 14 lõike 1 punkti b võib tõlgendada keskendudes mitte ainult vastutava töötleja kavatsustele, vaid ka konkreetsetele teadmistele isikuandmete töötlemisest otseturunduse eesmärgil, mida võib kavatseda kas vastutav töötleja või kolmas osapool. Niisiis teatas komisjon, et tõstatab liikmesriikides artikli 14 lõike 1 punkti b laiema tõlgendamise teema, eesmärgiga rakendada tõhusamalt üldist õigust avaldada vastuseisu andmete igasugusele töötlemisele otseturunduse eesmärgil. Komisjon tegeleb selle taustal ka Hamburgi õigusaktidega. Kaebuse esitaja tervitas komisjoni vastust ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanekule, mida ta nimetas õnnestunuks.

7

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, Euroopa Ühenduste Teataja 1995 L 281, lk 31. Vastavalt direktiivi artikli 14 lõike 1 punktile b „Liikmesriigid annavad andmesubjektidele õiguse (a) ... (b) avaldada ... vastuväiteid isikut ennast käsitlevate andmete töötlemise suhtes, kui vastutav töötleja kavatseb neid töödelda otseturustamisel ja saada teavet enne, kui isikuandmed esmakordselt avalikustatakse kolmandatele isikutele otseturustamiseks ning saada selgelt õigus avaldada ... vastuväiteid sellise avalikustamise või kasutamise suhtes“.

8

Artikli 2 lõike b kohaselt on „isikuandmete töötlemine (edaspidi töötlemine) iga isikuandmetega tehtav toiming...“. Vastavalt artikli 2 lõikele d tähendab „vastutav töötleja“ füüsilist või juriidilist isikut, riigiasutust, esindust või mõnda muud organit, kes määrab ... kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid“.

3.3.2 Euroopa Investeerimispank

JUURDEPÄÄSU KEELD AUDITIARUANDELE - 1

Euroopa Investeerimispannga vastu esitatud kaebuse 1776/2005/GG asjus langetatud otsuse kokkuvõte

1990. aastate alguses osales kakssamale kontsernile kuuluvat ettevõtet Lesotho hüdroenergiaprojekti, mille rahastamist toetati ELi fondidest, sealhulgas Euroopa Investeerimispannga (EIB) fondidest. Pärast altkäemaksujuhtumit, millesse oli segatud ettevõtete palgatud kohalik konsultant, viis EIB läbi auditi ja 2000. aastaks valmis selle aruanne. Aruande järelduste põhjal lõpetas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) samas asjas algatatud uurimise. 2003. aastal aga algatas OLAF uue teabe põhjal uue uurimise.

Kaebuse esitaja, üht teist sama kontserni ettevõtet esindav advokaat, palus EIBilt võimalust nimetatud auditiaruandega tutvuda. EIB lükkas palve tagasi, viidates oma dokumendile „Eeskirjad üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele“, mille järgi „tuleb osalisest või täielikust juurdepääsust dokumendile keelduda, kui dokumendi avalikustamine seaks ohtu kontrollimiste, uurimiste või auditite eesmärgid“.

Ombudsmanile saadetud kaebuses märgib kaebuse esitaja, et seda sätet ei saa tõlgendada nii laialt, et see puudutaks ka juba lõpetatud uurimisi. Sõltuvalt dokumendi sisust ei ole kõikide juhtude puhul kaitse õigustatud. Ta rõhutas, et selleks, et aidata ettevõtetel ennast kaitsta, tuleb mõista, missugune uus tõend õigustas OLAFi uurimise taasalgustamist.

EIB jäi oma kindlaks seisukohale, et juurdepääsu ei võimaldata.

Ombudsmani sõnul ei ole esmapilgul selge, kuidas aruande avalikustamine võiks kahjustada juba lõpetatud või uute kontrollimiste, uurimiste või auditite eesmärgi kaitsmist, arvestades, et OLAF otsustas aruande järelduste põhjal oma esimese uurimise lõpetada ning et aruandega tutvumise palve esitati ligi neli aastat pärast dokumendi koostamist. Lisaks ei ole EIB kaalunud osalise juurdepääsu võimaldamist. Seetõttu tegi ombudsman EIBile sõbraliku lahendi ettepaneku, paludes kaebuse esitaja palvet uuesti kaaluda.

EIB selgitas oma vastuses, et täielik avalikustamine ei ole võimalik. Siiski on pärast täiendavat kaalumist ja koostöötahet ilmutades võimalik üldsuse juurdepääs teatud väljavõtetele (mis on vastusele lisatud). Lisaks saab erandkorras võimaldada kaebuse esitajale juurdepääsu täiendavatele lõikudele.

Kaebuse esitaja tänas juurdepääsu võimaldamise eest. Ombudsman oli rahul sõbraliku lahendi saavutamise üle. Ta tervitas EIBi konstruktiivset ja koostööaldist lähenemist juhtumile ning märkis, et uuenduslik lähenemine, mille puhul EIB tuli vastu kaebuse esitaja soovile dokumentidega tutvuda, kaitstes samal ajal kolmandate osapoolte seaduslikke huvisid, võiks edaspidiste juhtumite puhul eeskujuks olla.

3.3.3 Euroopa Lennundusohutusamet

KATSEAJAL MAKSTUD SISSESEADMISTOETUSTE TAGASINÕUDMINE

Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) vastu esitatud kaebuse 1729/2005/JF (konfidentsiaalne) kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja töötas ajutise töötajana EASAs ja temalt nõuti kuuekuulise katseaja läbimist, alguses Brüsselis ja hiljem Kölnis.

Enne katseaja lõppu teatas EASA kaebuse esitajale, et tema töölepingut ei kinnitata. Samal kuul nõudis EASA kaebuse esitajalt talle varem makstud sisseseadmistoetuste tagasimaksmist.

Kaebuse esitaja väitel oli EASA käitumine solvav ja vastuolus loomuõigusega. Ta kaebas, et tema töösuhte lõpetamine toimus ühepoolset ja sunniviisiliselt ning ta oli seoses kahe kolimisega paari kuu jooksul kandnud materiaalseid kulutusi.

Kokkuvõttes väitis EASA, et ajutisel töötajal on õigus saada sisseseadmistoetust üksnes pärast katseaja rahuldavat läbimist. Ta tuletas meelde, et kaebuse esitaja oli alla kirjutanud kahele avaldusele, mis teavitasid teda asjaolust, et sisseseadmistoetusi maksti ettemaksena ja et see kuulub tagasimaksmisele, kui katseaega rahuldavalt ei läbita. EASA parandas täiendava selgitamise eesmärgil sisseseadmistoetuse avalduse vorme, et need hõlmaks töösuhte sunnitud lõpetamise olukorda. EASA väitel mõistab ta töötaja raskusi esmalt Brüsselisse ja seejärel Kölni kolimisel, kuid samas maksti kaebuse esitajale kõiki ettenähtud makseid ja toetusi ning seega tuleb ümberasumisega seoses kantud materiaalsed kulutused lugeda kompenseerituks.

Ombudsman märkis, et EASA maksis kaebuse esitajale sisseseadmistoetusi enne tema katseaja lõppu ja seega ajal, mil EASA enda analüüsi järgi puudus kaebuse esitajal selleks õigus. Ombudsman lisas, et sisuliselt tunnistas EASA, et kaebuse esitaja allkirjastatud avaldused osutasid tagasimaksmise kohustusele üksnes sellisel juhul, kui ametist lahkumine on vabatahtlik ja mitte töösuhte sunnitud lõpetamise puhul. Ombudsmani arvates oli EASA antud teave järelikult mittetäielik ning viis seetõttu kaebuse esitaja eksitusse. Kuigi väljakujunenud kohtupraktika järgi eeldatakse ametnikelt oma õiguste ja kohustuste tundmist, ei tähenda nimetatud asjaolu veel seda, et ühenduse institutsioonid ja asutused võivad anda eksitavat teavet.

Ombudsman soovitas seega sõbraliku lahendina, et EASA kaaluks sisseseadmistoetuste tagasimaksmisnõude vähemalt osalist tühistamist.

EASA jäi vastuses seisukoha juurde, et haldusomavoli juhtumit ei esinenud. Kuid arvestades käesoleva juhtumi erakorralisust ja suhtudes ombudsmani arvamusse suurima lugupidamisega, nõustus EASA sõbraliku lahendi ettepanekuga ja tühistas sisseseadmistoetuse tagasimaksenõude täies ulatuses.

3.4 OMBUDSMANI KRIITILISE MÄRKUSEGA LÕPETATUD JUHTUMID

3.4.1 Euroopa Parlament

JUURDEPÄÄS VALIKUMENETLUSES OSALEVATE KANDIDAATIDE NIMEKIRJADELE

Euroopa Parlamendi vastu esitatud kaebuse 1919/2005/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja, parlamendi ametnik, esitas taotluse kolmele vabale ametikohale Euroopa Parlamendis. Seejärel taotles ta juurdepääsu nendes valikumenetlustes osalevate vastuvõetavate kandidaatide nimekirjadele. Kandidaadid olid kas parlamendi ametnikud või teiste ühenduse institutsioonide ametnikud. Parlament lubas nimekirjadele osalist juurdepääsu. Samas olid väljaantud koopiatel ära kustutatud kõikide teiste kandidaatide nimed, välja arvatud kaebuse esitaja nimi. Kaebuse esitaja väitel oli ekslik parlamendi seisukoht, mille kohaselt tuleb vastavalt andmekaitse-eeskirjadele kaitsta kandidaatide eraelu puutumatust ja isikupuutumatust.

Parlament väitis, et teiste kandidaatide nimede avaldamine võib nende isikute jaoks kaasa tuua karjäärilaseid probleeme, juhul kui neid ei nimetata vastavale ametikohale, eriti seoses edaspidiste edutamisvõimalustega. Parlament väitis veel, et seoses dokumentidele juurdepääsu taotluse tähtsajaga oli võimatu küsida kõigilt kandidaatidelt nõusolekut oma nime avalikustamiseks.

Parlament tegi ettepaneku, et need kolm institutsiooni, keda kõnealused dokumentidele juurdepääsu õigusaktid puudutasid (komisjon, nõukogu ja parlament ise) võiksid võtta ühise seisukoha valikumenetlustes osalevate kandidaatide nimekirjadele juurdepääsu lubamise kohta.

Ombudsman tervitas algatust ja asus arutatava teema osas seisukohale, et kandidaatide nimede avalikustamisest keeldumine ei ole õigustatud juhul, kui see puudutab kandidaate ühenduse institutsioonidest ja asutustest. Kuna personalieeskirjades sätestatakse, et edutamine otsustatakse töötulemuste põhjal, ja nähakse selgesõnaliselt ette ametnike liikumine institutsioonide siseselt ja vahel, siis tegutses ülemus ebaseaduslikult, kui ta asetaks ametniku ebasoodsasse olukorda seepärast, et viimane taotles teist ametikohta. Veelgi enam, arvestades parlamendi töötajate liikumist soodustavat üldtuntud poliitikat, märkis ombudsman, et teda üllataks, kui ametnik sellisel juhul ebasoodsasse olukorda satuks.

Ombudsman lisas, et juhul kui nimekirjade avaldamine oleks tõepoolest võinud kandidaatide eraelu puutumatust ohustada, siis oleks olnud kohane neilt arvamust küsida enne otsuse vastuvõtmist. Arvestades asjaolu, et vaidlusaluses nimekirjas oli 35 inimest, ja eeldades, et kõigi kandidaatidega on võimalik e-posti teel ühendust võtta, jäi ombudsmeni jaoks arusaamatuks, miks peeti võimatuks küsida nimekirjas olnutelt vastava tähtaja jooksul arvamust.

Ombudsman palus soovitusel projektis seetõttu tungivalt, et parlament vaataks kaebuse esitaja taotluse läbi. Parlament nimetatud soovitusel projekti ei rakendanud.

Kuna parlament tunnistas, et teema vajab edasist tähelepanu, ning arutelud institutsioonide vahel olid pooleli, lõpetas ombudsman juhtumi kriitilise märkusega. Ta rõhutas, et see ei välista uue uurimise võimalust, milles arvestatakse institutsioonide järeldusi.

3.4.2 Euroopa Liidu Nõukogu

TEABENÕUDE KÄSITLEMINE

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 817/2006/TN kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja võiks väljendada poolehoidu Taanile seoses kultuurikonfliktiga Taani ja mitme islamiriigi vahel. Kaebuse esitaja avaldas soovi rääkida ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ja Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri härra SOLANAGA. Kaebuse esitaja ühendati sekretäriaga, kes teatas, et ta ei saa härra SOLANAGA rääkida. Sekretär ütles, et küsimusele ei ole lihtne vastata, ja ühendas kaebuse esitaja pressisuhete eest vastutava isikuga. Ka pressisuhete eest vastutav isik ei osanud esitatud küsimusele vastata.

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole väitega, et nõukogu ei tegutsenud kooskõlas kodanikele suunatud suurema avatuse ja sõbralikkuse poliitikaga.

Nõukogu arvamuse kohaselt on selline olukord, kus pressiesindaja ei oska vastata institutsiooni seisukohta puudutavale küsimusele, normaalne. Küsimuse esitamise ajal oli üksikasjalik seisukoht antud teemal veel nõukogus arutluse all. Sellises olukorras ei olnud nõukogul võimalik kaebuse esitajale sisukat vastust anda.

Ombudsman ei pidanud põhjendamatuks kaebuse esitaja teabenõude suunamist pressiesindajale, kuna tavaliselt peaks pressiesindus olema kursis nõukogu seisukohtadega eri teemadel. Siiski oleks pressiesindus pidanud antud olukorras selgitama kaebuse esitajale, et nõukogu ei ole sel teemal veel seisukohta võtnud. Juhul kui pressiesindusel puudusid teadmised küsimusele vastamiseks, oleksid nad pidanud soovitama kaebuse esitajale vastavalt Euroopa hea halduse tava eeskirja artikli 22 lõikele 2 kirjaliku teabenõude esitamist. Käesoleva juhtumi puhul võib kaebuse esitajale teabe või soovitusel andmata jätmist lugeda haldusomavoli juhtumiks.

3.4.3 Euroopa Komisjon

RIIGI SAADETUD JA RAHASTATUD EKSPERTIDE EBAÕIGLANE KOHTLEMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 495/2003/ELB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitasid abikaasad, kes mõlemad töötasid komisjonis riigi saadetud ja rahastatud eksperdina. Nende kaebus puudutas naise õigust toetustele. Komisjon maksis naisele vähendatud päevaraha, kuna komisjon pidas tema elukohaks tema lähetuskohta (Brüssel). Kaebuse esitajate väitel oli naise värbamiskohaks Pariis, mistõttu ta pidanuks saama päevaraha täismääras.

Komisjon selgitas oma arvamuses, et abikaasa (mehe) peamiseks elukohaks oli Brüssel, komisjoni vastavaid toetusi käsitleva 30. aprilli 2002. aasta otsuse artikli 20 tähenduses. Naise elukohaks peeti seetõttu samuti Brüsselit, mistõttu temal oli õigus hüvitisele üksnes vähendatud määras.

Pärast komisjoni otsuse prantsuskeelse ja ingliskeelse versiooni võrdlemist tegi ombudsman sõbraliku lahendi ettepaneku. Ta osutas, et komisjon võiks kaaluda naisele i) täieliku päevaraha, millele tal oli õigus prantsuskeelse versiooni artikli 17 kohaselt, ja ii) kindlasummalise lisatoetuse maksmist, millele tal oli õigus vastavalt nii inglise- kui ka prantsuskeelse versiooni artikli 18 järgi.

Komisjon lükkas ettepaneku tagasi ja leidis, et otsuse autori eesmärk oli välistada kõrgema toetuse maksmist juhul, kui ekspert lähetatakse oma abikaasa elukohta. Komisjon tunnistas, et otsuse prantsuskeelses tõlkes on viga, kuid leidis, et selline viga ei saa luua õiguslikku alust ja juhtumi puhul ei ole tegemist haldusomavoliga.

Veebruaris 2004 võttis komisjon vastu uue otsuse, millega parandati nii prantsus- kui ka ingliskeelset teksti, et jõustada tõlgendust, mida sooviti saavutada 2002. aasta otsuses.

Detsembris 2005 pöördus ombudsman kirjaga vastutava voliniku poole, paludes tema isiklikku osalust kaebuse esitaja jaoks rahuldava lahenduse leidmisel, osutades, et see võiks toimuda kaebuse esitajatele *ex gratia* makse kujul. Voliniku vastuse kohaselt oli komisjon kehtivaid eeskirju õigesti tõlgendanud ning ta lükkas ombudsmani ettepaneku tagasi.

Ombudsmani seisukoha järgi koheldi kaebuse esitajaid ebaõiglaselt, kuna sisuliselt lähtus komisjon seisukohast, nagu oleks asjaomasel kuupäeval kehtinud mitte varasem, vaid hoopis uus otsus. Käesoleval juhul tuvastas ombudsman haldusomavoli juhtumi ning tegi kriitilise märkuse. Veelgi enam, ta kahetses, et komisjon oli jätnud kasutamata võimaluse näidata üles oma pühendumust hea halduse tava põhimõtetele. Ombudsman teatas oma kavatsusest uurida koos vastutava volinikuga võimalusi vastava peasekretariaadi teeninduskultuuri parandamiseks.

JUURDEPÄÄS DOKUMENTIDELE: RIIKLIKU ÕIGUSEGA KEHTESTATUD TASUD JA OSALISE JUURDEPÄÄSU KEELAMISE PÕHJUSED

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 617/2003/IP kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja taotles komisjonilt juurdepääsu dokumentidele määruse 1049/2001⁹ alusel. Komisjon lükkas taotluse tagasi, põhjendades, et dokumentide avalikustamine kahjustaks füüsilise või juriidilise isiku ärihuvide kaitset (määruse artikli 4 lõike 2 esimene taane).

Ombudsman tegi pärast kaebuse esitaja ja komisjoni väidetega tutvumist soovitusel projekti, mille kohaselt komisjon peaks kaaluma kas oma otsuse läbivaatamist ja lubama juurdepääsu nendele dokumentidele või dokumentide osadele, mida üldnimetatud erand ei hõlma, või selgitama piisavalt üksikasjalikult, kuidas mõni või kõik dokumendid või nende osad on nimetatud erandiga hõlmatud.

Komisjon tunnistas oma üksikasjalikus arvamuses, et mõni kaebuse esitaja soovitud dokument on Itaalia seaduste järgi avalik dokument. Kuna need dokumendid ei olnud üldsusele tasuta kättesaadavad, asus komisjon seisukohale, et kaebuse esitajale asjaomastest dokumentidest tasuta koopiade andmine oleks olnud kohatu ning vastuolus institutsiooni ja asjaomase liikmesriigi ustava koostöö põhimõttega. Seetõttu tegi ta õiglase lahenduse ettepaneku lubada kaebuse esitajal tutvuda asjaomaste dokumentidega Teadusuuringute Ühiskeskuse tööruumides Ispras.

Komisjon väitis seoses teistele dokumentidele osalise juurdepääsu lubamisega, et asjaomase dokumentatsiooni uurimine lehekülje kaupa ja tekstist kindlate osade väljavõtmine oleks kaasa toonud ebaproportsionaalselt suure halduskoormuse ning et avalik huvi osalise juurdepääsu puhul dokumentidele ei oleks õigustanud vastavat haldustööd.

Ombudsman ei pidanud komisjoni seisukohta veenvaks. Kuna aga polnud selge, mida Euroopa Parlament oleks saanud ombudsmani ja kaebuse esitaja abistamiseks teha, järeldas ombudsman, et eriaruande esitamine ei ole kohane. Ombudsman lõpetas juhtumi kahe kriitilise märkusega. Ombudsman rõhutas eelkõige, et määrusega 1049/2001 ei sätestata erandit Euroopa Ühenduse kohustusest keelata dokumentidele juurdepääs üksnes seetõttu, et dokumentide avalikustamine liikmesriigis on tasuline. Ta meenutas ka Esimese Astme Kohtu seisukohta, et institutsioonid võivad

⁹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145, lk 43.

teatud juhtudel tasakaalustada taotletud dokumentidele osalise juurdepääsu saamise avalikku huvi ja sellega seotud töökoormust. Ombudsman märkis veel, et kohus oli selle põhimõtte rakendamise pannud sõltuma vaidlusaluste dokumentide konkreetsest ja individuaalsest uurimisest. Käesoleval juhtumi puhul tundus ombudsmanile, et nimetatud konkreetset ja individuaalset dokumentide uurimist ei ole läbi viidud.

KOHTUKULUDE MAKSMISEST KEELDUMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1537/2003/ELB (konfidentsiaalne) kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja oli komisjoni ajutine töötaja. Tema vastu algatati distsiplinaarmenetlus, kuid ta mõisteti esitatud süüdistustes õigeks. Pärast õigeksmõistvat otsust taotles kaebuse esitaja hüvitist, sealhulgas kaitsmise ettevalmistuskulude eest.

Komisjoni väitel puudus kaebuse esitajal õigus kohtukulude hüvitamisele, kuna tema vastu esitatud distsiplinaarvastutuse juhtum ei läinud edasi distsiplinaarnõukogusse.

Ombudsman tegi pärast kaebuse esitaja ja komisjoni väidete hindamist sõbraliku lahendi ettepaneku, milles ta osutas, et komisjon võiks kaaluda kaebuse esitaja distsiplinaarmenetluse ajal kantud mõistlike kaitsekulude hüvitamist, arvestades kaebuse esitaja vastu esitatud süüdistuste tõsidust ja pikka ajavahemikku enne seda, kui komisjon otsustas juhtumit distsiplinaarnõukogusse mitte saata.

Komisjon asus ombudsmani ettepanekule saadetud vastuses seisukohale, et hoolimata kaebuse esitaja vastu esitatud süüdistuste tõsidusest ja pikast ajavahemikust enne seda, kui komisjon otsustas distsiplinaarnõukogusse mitte pöörduda, oleks kaebuse esitajale mõistlike kaitsekulude eest hüvitise maksmine vastuolus personalieeskirjadega.

Novembris 2005 pöördus ombudsman kirjalikult vastutava voliniku poole, paludes tema isiklikku osalust kaebuse esitaja jaoks rahuldava lahenduse leidmisel. Volinik kordas oma vastuses üle, et komisjon ei ole personalieeskirjade tõlgenduse osas ombudsmaniga samal seisukohal ja lükkas tema ettepaneku tagasi.

Ombudsman leidis, et personalieeskirjad ei takista komisjonil tema ettepanekule positiivselt vastata, kuna kaebuse esitaja kaitsekulusid on võimalik hüvitada *ex gratia*. Ombudsman järeldas, et komisjoni keeldumine kaebuse esitaja kulude hüvitamisest, hoolimata tema vastu esitatud süüdistuste tõsidusest ja pikast ajavahemikust enne seda, kui komisjon otsustas distsiplinaarnõukogu poole mitte pöörduda, oli haldusomavoli juhtum.

Arvestades asjaolu, et komisjon ei keeldunud mitte üksnes sõbraliku lahendi ettepanekust, vaid ka edasisest algatusest lahendada juhtum selle vastutavale volinikule edastades, pidas ombudsman soovitusel projekti esitamist tulutuks. Ombudsman võttis ka seisukoha, et haldusomavoli tõenäolised tagajärjed ei olnud piisavalt tõsised, et õigustada Euroopa Parlamendile eriaruande esitamist. Ombudsman lõpetas seetõttu juhtumi kriitilise märkusega.

Ombudsman avaldas kahetsust, et komisjoni vastutav peasekretariaat jättis kasutamata võimaluse üles näidata pühendumust hea halduse tavale ja teatas oma kavatsusest uurida koos vastutava volinikuga, milline oleks parim viis edendada teeninduskultuuri vastavas peasekretariaadis.

Märkus: Kaebus oli esitatud nii komisjoni kui ka Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) vastu. Ombudsmani tegi uurimisel kindlaks, et sisuliste teemade eest vastutas üksnes komisjon. Ombudsmani sõbraliku lahendi ettepanek ja lõppotsuse kriitiline märkus olid seega suunatud üksnes komisjonile, mitte OLAFile.

JUURDEPÄÄSU KEELD AUDITIARUANDELE - 2*Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1764/2003/ELB asjus langetatud otsuse kokkuvõte*

Kaebuse esitaja nõudis, et komisjon võimaldaks talle juurdepääsu Nigeeria kohta koostatud auditiaruandele. Dokumendiga lubati tutvuda ainult osaliselt (väljavõtted riigi õigusaktidest). Kaebuse esitaja väitis, et keeldudes võimaldamast talle ülejäänud dokumendile juurdepääsu, rikkus komisjon määrust 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele¹⁰. Ta väitis, et talle tuleks võimaldada juurdepääs sellele dokumendile.

Komisjon vaidles vastu, et juurdepääsu võimaldamisest keeldumine aruande ülejäänud osadele on õigustatud, kuna avalikustamine kahjustaks auditi eesmärgi ja üldsuse huvide kaitset, pidades silmas rahvusvahelisi suhteid. Lisaks kehtib isikuandmeid sisaldavate lõikude kohta täiendav erand, mis on kehtestatud määruses 1049/2001.

Ombudsman tegi ettepaneku sõbralikuks lahendiks, märkides, et välja arvatud auditi eesmärkide kaitse, ei suutnud komisjon tõendada, et erandi põhjal on õigustatud üldsuse juurdepääsu piiramine auditiaruandele, ning et seoses üldsuse huvide kaitsega, pidades silmas rahvusvahelisi suhteid, ei suutnud komisjon põhjendada oma keeldumist nende aruande osade avalikustamise osas, mille ta ise oli tunnistanud avalikustatavaks. Seetõttu tegi ombudsman ettepaneku, et komisjon võiks kaaluda juurdepääsu aruande nendele osadele, mille ta ise oli tunnistanud avalikustatavaks.

Kuigi komisjon oli nõustunud avalikustama osa dokumendist, märkis kaebuse esitaja, et väljajäetud materjal moodustas sisuliselt kogu auditiaruande olulisima osa.

Ombudsman märkis, et komisjonil on laialdane otsustusõigus juurdepääsust keelduda, põhjendades seda üldsuse huvide kaitsmisega seoses rahvusvaheliste suhetega. Seega piirdub ombudsmani õigus asja läbivaatamisel kontrolliga, kas on järgitud menetlusreegleid ja põhjendamise nõuet, kas faktid on korrektselt esitatud ning ega ei ole tegemist ilmselge hindamisveaga või võimu kuritarvitamisega. Põhjendamiskohustuse asjus meenutas ombudsman, et kuigi institutsioonil on kohustus tõendada, et dokumendid, millele juurdepääsu nõutakse, kuuluvad tõepoolest määruses 1049/2001 loetletud erandite hulka, võib teatud dokumentide konfidentsiaalsusvajaduse põhjendamine osutuda võimatuks, ilma et avalikustataks dokumendi sisu, minnes seega vastuollu erandi kehtestamise eesmärgiga.

Ombudsman märkis, et aruanne sisaldas Nigeeria juhtkonna tegevuse põhjalikku auditit. Ta lisas, et komisjoni hinnangul oleks dokumendi avalikustamine tervikuna võinud kaasa tuua suhete halvenemise Nigeeriaga. Ta tõdes, et komisjon on esitanud keeldumise kohta selge põhjenduse ning see põhjendus oli napisõnalisusest hoolimata asjakohane, arvestades et lisainformatsiooni andmine, eriti kõnealuse dokumendi sisule viitamine, oleks sattunud vastuollu eespool nimetatud erandite eesmärgiga. Ombudsman leidis ka, et vaidlusalune otsus ei tulenenud ilmselgest hindamisveast, vaid vajadusest kaitsta üldsuse huvisid rahvusvaheliste suhete nimel. Ta jõudis järeldusele, et komisjoni keeldumine kaebuse esitajale juurdepääsu võimaldamisest kõigile auditiaruande osadele ei kujutanud endast halduslikku omavoli.

Kaebuse esitaja väitis ka, et komisjoni dokumendiregister ei ole täielik, kuna ta leidis registrist vaid kaks auditiga seotud dokumenti.

Komisjon on otsustanud, et dokumendiregister peaks sisaldama viiteid dokumentidele, mis käsitlevad komisjoni seadusandlikku tegevust. Registri ulatust suurendatakse järk-järgult. Kaebuse esitaja rahulolu tagamiseks otsustas komisjon koostada kõnealuse auditiga seotud dokumentide loetelu.

Ombudsman märkis, et üldsus on finantsjuhtimise pärast mures ning auditiaruanded on väärtuslikud teabeallikad ühenduse raha kasutamise kohta. Sellest tulenevalt nõuavad hea halduse

10

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, Euroopa Ühenduste Teataja 2001 L 145, lk 43.

põhimõtted, et komisjoni käsutuses olevad auditiaruanded ja asjakohased dokumendid peaksid registrisse kandmisel olema esmatähtsad. Ombudsman täheldas, et komisjon tegi registri sisu kohta vaid üldisi märkusi, mis kaebuse esitaja osutatud puudusi piisavalt ei lahenda. Ombudsman leidis, et komisjoni dokumendiregister ei ole kõnealust auditit käsitlevate dokumentide osas piisav. See on käsitletav haldusliku omavolina. Ombudsman tegi selle kohta kriitilise märkuse.

PERSONALIEESKIRJADE ARTIKLI 90 LÕIKE 2 PÕHJAL ESITATUD KAEBUSELE VASTAMATA JÄTMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2227/2004/MF asjus langetatud otsuse kokkuvõte

2003. aasta 14. märtsil koostas kaebuse esitaja artikli 90 lõike 2 põhjal kaebuse komisjoni otsuse kohta lähetuskulude asjus. Kuna vastutavale teenistusele kaebust ei edastatud, koostas kaebuse esitaja 19. augustil 2003 uue kaebuse. Ombudsmanile saadetud kaebuses väitis kaebuse esitaja, et komisjon ei saanud talle põhjendatud vastust tema artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebuse kohta.

Komisjon kinnitas, et artikli 90 lõike 2 põhjal esitatud kaebusele vastamata jätmine tulenes otsusest see tagasi lükata.

Arvestades varasemate juhtumite puhul võetud seisukohta, mille järgi näeb hea haldustava ette, et ametisse nimetav asutus annab kõigile artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebustele selgesõnalise vastuse, leidis ombudsman, et kuna komisjoni jättis põhjendatud vastuse andmata, on tegemist haldusliku omavoliga.

Seetõttu sõnastas ombudsman komisjonile soovitus eelnõu, mille järgi komisjon peaks andma kaebuse esitaja artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebusele põhjendatud vastuse.

Oma üksikasjalikus aramusavalduses viitas komisjon piiratud ressursidele ja väitis, et taotluste tagasilükkamine põhjendust esitamata võimaldab vajalikku liikumisruumi hea haldustava järgimiseks. Komisjon täiendas, et kuna võimalus taotlust esitamata tagasi lükata on ette nähtud nii personalieeskirjades kui ka mõne liikmesriigi õigusaktides, ei saa seda pidada halduslikuks omavoliks. Ta lisas, et viimase kahe aasta jooksul on 1 211-st artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebusest vaid viis olnud põhjendust esitamata tagasi lükatud taotluste kohta. Komisjon kinnitas ka, et otsus lähetuskulude kohta sisaldas ise põhjendust.

Arvestades et komisjon oli keeldunud tema soovitus eelnõu vastu võtmast, pidas ombudsman vajalikuks juhtida tähelepanu järgmisele:

Hea haldustava näeb ette, et ametisse nimetav asutus annab artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebustele selgesõnalise vastuse. Oma üksikasjalises aramus ei käsitlenud komisjon põhjusi, millel soovitus eelnõu põhines. Põhjendust esitamata tagasilükatud taotluste äärmiselt väike arv näitab ilmselt, et komisjoni piiratud ressursid ei tohiks takistada sellistele kaebustele selgeid vastuseid andmast. Veelgi enam, kuigi võib mõista, et komisjonile peaks jääma võimalus artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebusi tähtsuse järjekorras reastada, ei tähenda see, et otsus mõnele kaebusele üldse mitte vastata oleks kooskõlas heade haldustavadega. Ühenduse kohtute pretsedendiõiguse rakendamine näitab, et haldusliku omavoli mõiste on laiem kui lihtsalt seaduserikkumine. Ilmselgelt ei piisa sellest, et komisjoni otsus kaebuse esitaja lähetuskulude kohta sisaldas juba ise viidet põhjendustele. Kui komisjon leidis, et tema otsus on õige ja sisaldas kõiki vajalikke selgitusi, oleks pidanud olema veelgi lihtsam võtta artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebuse asjus vastu põhjendatud otsus. Arvestades et komisjon ei toiminud nõuetekohaselt kaebuse esitaja esimese artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebusega, siis seda vajalikum oleks olnud vastuse andmine teisele artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebusele 19. augustist 2003.

Ombudsman kordas seega oma seisukohta, et hea haldustava näeb ette, et administratsioon annaks artikli 90 lõike 2 põhjal koostatud kaebustele kirjaliku vastuse ning see vastus tuleb edastada selles

dokumendis sätestatud neljakuise perioodi jooksul. Konkreetset juhul komisjon nii ei teinud ja see on käsitletav haldusliku omavoluna.

Kuna kaebuse esitaja oma tähelepanekutes komisjoni arvamuse kohta märkis, et ta ei pea vajalikuks oma kaebuse asjus uurimist algetada, jõudis ombudsman järeldusele, et eriraportit ei oleks sobiv Euroopa Parlamendile esitada. Seetõttu lõpetas ta juhtumi kriitilise märkusega.

DISKRIMINEERIMINE TAOTLUSE KÄSITLEMISEL JA DOKUMENTIDELE JUURDEPÄÄSU ANDMISEST KEELDUMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2437/2004/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

2003. aastal avaldas komisjon Leonardo da Vinci programmi raames konkursikutse. Taotlejad pidid esitama eelpakkumise, mida komisjon hindas koos välisekspertidega. Nendele taotlejatele, kelle eelpakkumised osutusid väljavalituks, saadeti välisekspertide kommentaarid ja soovitusel ning paluti esitada lõplik pakkumine.

Komisjon teatas kaebuse esitajale, et tema eelpakkumist ei valitud, kuna ta ei järginud vastavat tähtaega. Hiljem tunnistas komisjon, et see otsus oli ekslik. Komisjon tegi vea heastamiseks kaebuse esitajale ettepaneku esitada oma lõplik pakkumine. Kaebuse esitaja võttis ettepaneku vastu. 2004. aasta juunis teatas komisjon talle, et tema pakkumine ei ole rahastatavate pakkumiste hulgas.

Kaebuse esitaja väitis oma kaebuses ombudsmanile, et teda on diskrimineeritud, kuna tal ei olnud võimalik kasutada välisekspertide märkusi oma eelpakkumise parandamiseks. Kaebuse esitaja nõudis hüvitiseks üle 11 000 euro suurust summat. Ta väitis veel, et komisjon ei käsitlenud tema juurdepääsutaotlust nõuetekohaselt.

Ombudsman leidis, et komisjon tegutses pärast vaidlusalusele veale tähelepanu pööramist kiiresti ja konstruktiivselt. Siiski ei olnud komisjon taganud kaebuse esitajale võrdset kohtlemist teiste taotlejatega, keda kutsuti lõplike pakkumisi esitama. Seetõttu tegi ombudsman soovitusel projekti, kutsudes komisjoni üles pakkuma kaebuse esitajale õiglast hüvitist, mis võib olla nõutud summast oluliselt väiksem. Ombudsman soovitas komisjonil tegeleda kaebuse esitaja dokumentidele juurdepääsu taotlusega igakülgsest, nii menetluslikust kui ka sisulisest aspektist.

Komisjon väitis oma üksikasjalikus arvamuses muu hulgas, et kaebuse esitaja oli otseselt keeldunud oma eelpakkumise hindamisest ning seega puudub kahjude hüvitamise nõudel alus. Komisjon avalikustas ka täiendavaid dokumente oma toimikust.

Ombudsman ei pidanud komisjoni argumente veenvaks, eriti seetõttu, et komisjon oli teadlik sellest, et ainuüksi lõpliku pakkumise esitamise lubamisest ei piisa võrdse kohtlemise tagamiseks. Kaebuse esitaja selgitas oma tähelepanekutes komisjoni üksikasjaliku arvamuse kohta, et antud olukorras oleks ainus õige ja võimalik lähenemisviis olnud avaldada konkursikutse vastav osa uuesti. Ombudsman järeldas seega, et lõpliku pakkumise esitamisel tegi kaebuse esitaja tahtliku ja teadliku otsuse ja tunnistas riski, et selline asjade käik ei pruugi viia rahuldavate tulemusteni. Ombudsman leidis seetõttu, et kahjude hüvitamise nõudel ei ole enam alust.

Mis puudutab juurdepääsu dokumentidele, siis jäi ikka ebaselgeks, kas komisjon oli juba väljastanud kaebuse esitajale kõik temaga seotud toimiku dokumendid. Seetõttu palus ombudsman komisjonil asjassepuutuv teema üle vaadata. Komisjon vastas, et kaebuse esitajalt konkursiteatele vastuseks saadetud taotluse kohta eraldi toimikut ei ole ja kõik asjaomased dokumendid on avalikustatud.

Ombudsman asus seisukohale, et arvestades juhtumi erilisi asjaolusid, puudub vajadus kriitilise märkuse tegemiseks seoses ilmnenu diskrimineerimisega. Siiski koostati kriitilised märkused dokumentidele juurdepääsu taotluse nii sisulise kui ka menetlusliku käsitlemise kohta.

ÕIGUSKAITSEVAHENDITE PUUDUMINE EUROOPA KOOLIDES

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 3403/2004/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja poeg käis Brüsseli Euroopa koolis kuni 2003. aastani, mil ta sooritas lõpueksami. Kirjalikul saksa keele eksamil andis õpetaja talle 9,5 punkti („suurepärase”). Kuna aga teine eksamineerija andis talle ainult 5,5 punkti („mitterahuldav”), kutsuti kohale kolmas eksamineerija, kes määras lõplikuks punktisummaks 6.

Kaebuse esitajad apelleerisid, kuid Euroopa kooli pretensioonide nõukogu ei pidanud end juhtumi lahendamisel pädevaks. Nõukogu leidis, et kuigi selliseid apellatsioone käsitlev Euroopa koolide põhikirja konventsiooni artikkel 27 on jõus juba 2002. aastast, ei võimaldanud kehtivad rakendussätted käesoleval juhul apellatsiooni esitada.

Kaebuse esitajad pöördusid ombudsmani poole. Arvestades seda, et Euroopa koolid ei ole iseenesest ühenduse institutsioonid või asutused, pidi ombudsmani uurimine keskenduma komisjoni rollile antud juhtumis. Kaebuse esitajad rõhutasid, et komisjonil on kohustus tagada õigus õiglasele menetlusele.

Veebruaris 2005 võeti vastu uued rakendussätted. Pretensioonide nõukogu lükkas kaebuse esitajate juhtumi jälle tagasi, kuna uusi sätteid ei saanud rakendada tagasiulatuvalt.

Pärast ebaõnnestunud katset saavutada sõbralik lahend, tegi ombudsman soovitus projekti, kutsudes komisjoni üles tagama, et Euroopa kooli kuratooriumile esitataks rakendussätete parandusettepanek, nii et pretensioonide nõukogul oleks võimalik kaebuse esitajate juhtum läbi vaadata.

Komisjoni vastuses toodi välja, et komisjon oli teavitanud Euroopa koole, et ettepaneku vastu pole õiguslikke vastuväiteid. Komisjon lisas, et kuratooriumi ettevalmistav komitee oli seda teemat arutanud, kuid komisjoni kahjuks otsustati mitte toetada olukorda muutvaid ettepanekuid. Komisjon võttis seisukoha, et ta oli teinud kõik, mis tema võimuses.

Ombudsman kiitis heaks komisjoni konstruktiivsed ja jätkuvad pingutused kaebuse esitajate abistamisel. Ta asus siiski seisukohale, et komisjonil on Euroopa koolide süsteemis niivõrd oluline roll, et ta peab aktiivselt osalema Euroopa koolide tegevuse kooskõla tagamises hea halduse tava põhimõtetega.

Ombudsman meenutas, et asjassepuutuvate rakendussätete vajalik parandamine ei olnud midagi enam kui püüe kehtestada konventsiooni artikkel 27 konventsiooni jõustumiskuupäevast. Kuratooriumi keeldumisel sellise paranduse sisseviimisest ei tundu olevat küllaldast põhjust.

Ombudsman leidis, et arvestades probleemi selgepiirilisust ja teema tähtsust, oleks komisjon pidanud tungivalt nõudma, et kuratoorium antud ettepanekut arutaks. Kuna komisjon seda ei teinud, tegi ombudsman kriitilise märkuse.

Ombudsman ei pidanud käesoleva juhtumi osas Euroopa Parlamendile eriaruande esitamist kohaseks, arvestades seda, et uued rakendussätted jõustusid 2005. aastal ja et vaidlusalune probleem näib mõjutavat väheseid inimesi. Samasugusel teemal on ombudsmani menetluses veel kaks hiljem esitatud juhtumit (2153/2004/MF ja 3323/2005/WP), mille tulemusi ei saa käesoleva otsuse taustal ette näha.

Kaebuse esitajad teatasid ombudsmanile, et nad on juhtumi käsitlemisega rahul, ning lootsid, et komisjon juhib Euroopa koolide tähelepanu käesolevale otsusele.

Seejärel teatas komisjon ombudsmanile, et arvestades teema tähtsust, on komisjon palunud Euroopa koolide peasekretariaadil seada ombudsmani otsus kuratooriumi päevakorda. Komisjon teatas ombudsmanile, et Euroopa koolid on vastu võtnud hea halduse tava eeskirja (kättesaadav Euroopa koolide veebilehel).

JUURDEPÄÄSU KEELD KOMISJONI ETTEPANEKULE VAIDLUSES MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIOONIGA

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 582/2005/PB asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Organisatsioonile *Friends of the Earth* ei võimaldatud juurdepääsu komisjoni teisele ettepanekule Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaidluses. Vaidlus tekkis USA ja teiste riikide kaebusest seoses Euroopa Ühenduse suhtumisega kauplemisse biotehnoloogia toodetega (geneetiliselt muundatud organismid). Kaebuses väideti, et komisjon on rikkunud määrust 1049/2001 üldsuse dokumentidele juurdepääsu kohta¹¹. Oma arvamuseavalduses kinnitas komisjon, et „WTO vaidluste lepitusmenetlus peab olema võrdsustatud kohtumenetlusega“ vastavalt üldsuse juurdepääsu dokumentidele käsitleva määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teisele punktile, milles sätestatakse, et „Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks: (...) - kohtumenetlust (...)“.

Ombudsman meenutas, et üldsuse juurdepääsu erandeid tuleb tõlgendada ja kohaldada otsesõnu. Kui määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 2 teises punktis nimetatud kohtumenetluse all peetakse silmas ka, et *vaidluste lepitusmenetlus peab olema võrdsustatud kohtumenetlusega*, on tegemist lubamatult vaba tõlgendusega. Pealegi ei ole komisjon tõestanud, et ühenduse seadusandja soovis, et väljend „kohtumenetlus“ määruks 1049/2001 kehtiks ka muude vaidluse lepitusmenetluste puhul. Ombudsman jõudis seda silmas pidades seisukohale, et komisjoni keeldumine juurdepääsust ei ole piisavalt põhjendatud ning tegi kriitilise märkuse.

Mis puudutab kaebuse esitaja nõudmist, et tulevikus peaks Euroopa Komisjoni ettepanekud avalikustatama WTO komisjonile esitamise hetkel, märkis ombudsman täpsustavalt, et kuigi tema hinnangul oli tegemist haldusliku omavoliga (vt eespool), ei tähenda see automaatselt, et komisjon oleks kohustatud avaldama või muul moel kolmandatele osapooltele teada andma oma ettepanekutest WTO vaidlustes juba selles menetlusetapis, millele kaebuse esitaja viitab.

RIIKLIKE EKSPERTIDE ERIPUHKUSTE EESKIRJAD

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 760/2005/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja töötas komisjonis riigi saadetud ja rahastatud eksperdina. Seoses vajadusega esineda kohtus tunnistajana taotles kaebuse esitaja eripuhkust. Komisjon lükkas taotluse tagasi põhjendusega, et kehtivad eeskirjad ei näe sellist võimalust riigi saadetud ja rahastatud ekspertidele ette.

Kaebuse esitaja väitis ombudsmanile esitatud kaebuses, et nimetatud keeldumine on diskrimineeriv, arvestades seda, et ühenduse ametnikel on sellises olukorras eripuhkuse võimalus.

Komisjoni arvamus näis vihjavat esiteks sellele, et mis tahes ebavõrdse kohtlemise juhtum on seletatav objektiivsete erinevustega ametnike ning riigi saadetud ja rahastatud ekspertide vahel, ning teiseks sellele, et sisuliselt ei ole ametnike ning riigi saadetud ja rahastatud ekspertide kohtlemine ebavõrdne, sest arvestades sellistel juhtudel eripuhkust lubava erisätte puudumist, kompenseeritakse riigi saadetud ja rahastatud ekspertidele eripuhkuse saamise võimaluse puudumine teiste võimalustega.

Ombudsman ei pidanud komisjoni seisukohta veenvaks, kuna komisjon i) ei andnud rahuldavat seletust ametnike ning riigi saadetud ja rahastatud ekspertide ebavõrdsete võimaluste kohta, mis annavad komisjonile õiguse kohelda neid erinevalt, kui on vaja otsustada, kas rahuldada kohtus tunnistajana esinemise eesmärgil esitatud taotlus eripuhkuseks; ning ii) ei suutnud näidata, et ametnikke ja riigi saadetud ja rahastatud eksperte koheldakse sisuliselt võrdselt.

¹¹

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) Nr 1049/2001 juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, Euroopa Ühenduste Teataja 2001 L 145, lk 43.

Ombudsman tegi sõbraliku lahendi ettepaneku, et komisjon kaaluks kehtivate eeskirjade parandamist või selgemalt sõnastamist, lubamaks riigi saadetud ja rahastatud ekspertidele eripuhkust teiste ametnikega samadel tingimustel, juhul kui neil on tarvis esineda tunnistajana kohtu ees. Kuna komisjon ettepanekuga ei nõustunud, kordas ombudsman ettepanekut soovitusel projektis.

Komisjon avaldas üksikasjalikus arvamuses, ilma lähemalt täpsustamata, et tal on kavas uurida põhjalikumalt ombudsmani ettepanekut riigi saadetud ja rahastatud ekspertide olukorra kohta. Komisjon märkis, et kaebuse esitajale anti 2006. aastal sellest hoolimata üks täiendav puhkusepäev.

Ombudsman ei pidanud komisjoni vastust rahuldavaks, kuna see ei sisaldanud kohustust hakata soovitusel projekti rakendama.

Ombudsman lõpetas juhtumi kriitilise märkusega, sest eriaruande esitamine Euroopa Parlamendile ei tundunud olevat õigustatud.

Ombudsman väljendas kahetsust asjaolu suhtes, et komisjoni vastav teenistus oli jätnud kasutamata võimaluse üles näidata pühendumust hea halduse põhimõtetele ning teatas oma kavatsusest uurida koos vastutava volinikuga, kuidas saaks asjaomases peadirektoraadis teeninduskultuuri kõige paremini edendada.

SUUTMATUS SUNDIDA SAKSAMAAD TÄITMA KOHTUOTSUST

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1037/2005/GG asjus langetatud otsuse kokkuvõte

1998. aastal kehtestati Saksamaal „Pakendijäätmete vältimise ja taaskasutamise määrus“, millega võeti Euroopa direktiiv üle riigi õigusaktidesse. Määrus kohustas tootjaid ja turustajaid võtma tasuta tagasi kõik tühjad müügiapakendid ja need taaskasutusse suunama. Teatud tingimustel võis seda kohustust täita kasutatud müügipakendi kogumise süsteemis osaledes. Teatud jookide turustajad pidid koguma klientidelt plastikpudelitelt ja purkidelt tagatisraha, välja arvatud juhul, kui nad osalesid nimetatud süsteemis. Samas, kui taaskasutatava pakendi osakaal turul jäi alla teatud piiri, ei saanud tootjad enam oma kohustusi süsteemis osalemisega täita. Sellisel juhul muutusid mittetaaskasutatavas pakendis joogid pandisüsteemi osaks. 2002. aasta 2. juulil nõudsid Saksamaa võimud, et pandiraha kogutaks mineraalvee, õlle ja gaseeritud karastusjookide mittetaaskasutatavatelt pakenditelt alates 1. jaanuarist 2003.

Pärast mineraalvett puudutavat rikkumismenetlust Saksamaa vastu leidis Euroopa Kohus, et asjakohased eeskirjad takistavad ühendusesisest kaubavahetust (kohtuasi C-463/01). Täpsemalt otsustas kohus, et määruses polnud ette nähtud piisava pikkusega üleminekuaja.

Teise juhtumi puhul, mille Saksamaa kohus Euroopa Kohtusse saatis (kohtuasi C-309/02), leidis Euroopa Kohus, et ühelt pakendijäätmete käitlemise süsteemilt teisele üleminek on ühenduse õigusaktidega kooskõlas ainult juhul, kui muutuse ajal oli olemas toimiv süsteem, milles tootjad ja turustajad võisid osaleda.

Oma kaebuses ombudsmanile väitsid kaks määrusest puudutatud ettevõtete advokaati, et komisjon ei olnud astunud vajalikke samme, et sundida Saksamaad neid kohtuotsuseid täitma.

Komisjoni teatel ei andnud kaks kohtuotsust juriidilist alust nõuda, et Saksamaa kõnealuste eeskirjade kehtivuse peataks. Esimeses otsuses leidis kohus, et kohustuslik pandiraha on ühenduse õigusaktidega vastuolus ainult seetõttu, et ei olnud määratud piisavat üleminekuaja. Komisjoni hinnangul on käesolevaks hetkeks möödunud igal juhul piisavalt pikk aeg.

Teise kohtuotsuse puhul leidis komisjon, et konkreetsel juhul ei saa seda rakendada, kuna see oli eelotsus, mis sõnastas ainult üldised tingimused, mis puudutavad pandipakendisüsteemi ühilduvust ühenduse õigusaktidega, kuid ei antud hinnangut Saksamaa süsteemile kui sellisele.

Küsimuses, kas Saksamaa süsteem ei olnud ühenduse õigusaktidega kooskõlas seetõttu, et see ei olnud geograafiliselt piisavalt kõikehõlmav, algatati teine rikkumisprotsess, millega komisjon praegu tegeleb. Seetõttu ei ole edasised sammud vajalikud.

Ombudsman meenutas, et halduslik omavoli võib tekkida, kui juhtkond tõlgendab õigusakti või põhimõtet valesti. Käesoleval juhul oli asjakohane Euroopa Ühenduste asutamislepingu artikkel 228. Selles on sätestatud, et kui liikmesriik vajalikke meetmeid ei võta, koostab komisjon põhjendatud arvamuse ja võib juhtumi kohtule esitada.

Ombudsmani hinnangul on selge, et uue süsteemi rakendamisele peab eelnema üleminekuperiood. Ta leidis, et komisjon ei ole esitanud veenvaid tõendeid, mis toetaksid seisukohta, et *pärast* uute eeskirjade kehtestamist möödunud aeg muudab kohtuotsuse kehtetuks. Esitatud argumendid näivad olevat ajendatud kaalutlustest, mis kasulikud on.

Kohtu teise otsuse kohta tõi ombudsman, et süüdistus, et komisjon ei ole suutnud tagada, et Saksamaa seda otsust täidaks, on selgelt alusetu, kuna see oli lepingu tõlgendamise eelotsus. Siiski leidis ta, et kohtuotsus viitas selgelt Saksamaa määrusele ja sõnastas tingimused, millele dokument peab vastama.

Ombudsman jõudis seisukohale, et isegi oletades, et piisav üleminekuperiood on möödunud, on komisjoni seisukoht, et esimese kohtuotsuse täitmise asjus ei ole vaja enam midagi ette võtta, õigustatud vaid juhul, kui komisjon on veendunud, et kõigi ettevõtete jaoks on olemas toimiv süsteem. Siiski oli komisjon varem teinud järelduses, et sellist süsteemi ei ole loodud. Pealegi oli ta möönnud, et asja arutati seoses teise rikkumise menetlusega. Seetõttu leidis ombudsman, et komisjoni seisukoht ei ole järjepidev.

Kokkuvõtteks märkis ta, et komisjon on tõlgendanud oma EÜ asutamislepingu artikli 228 põhjal ettenähtud kohustusi valesti, kuna ei ole esitanud veenvaid argumente, mis tõendaksid, et ei ole vaja enam astuda edasisi samme, mis sunniksid Saksamaad kohtu otsust täitma.

Arvestades asjaolu, et üks rikkumismenetlus Saksamaa määruse kohta veel kestab, leidis ombudsman, et komisjon võiks selle menetluse kontekstis arvestada ombudsmani kriitilises märkuses väljendatud seisukohti.

JURDEPÄÄS KASVUHOONEGAASIDE SAASTEKVOOTIDE ERALDAMIST PUUDUTAVATELE DOKUMENTIDELE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 1463/2005/TN kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebus puudutas komisjoni keeldumist juurdepääsu andmisest dokumentidele, mis olid seotud riiklike kavadega eraldada kasvuhoonegaaside saastekvoodid, millest teavitasid komisjoni Ühendkuningriik, Prantsusmaa ja Slovakkia. Komisjon keeldus vaidlusalustele dokumentidele juurdepääsu lubamast üldsuse juurdepääsu käsitleva määruse 1049/2001¹² artikli 4 lõike 2 kolmanda taande alusel ja artikli 4 lõike 3 esimese punkti alusel, väites, et komisjoni läbirääkimised liikmesriikidega olid pooleli ning et vaidlusalustele dokumentidele juurdepääsu lubamine nõrgestaks komisjoni positsiooni läbirääkimistel.

Kaebuse esitaja väitis, et kuna kõiki kavasid hinnati individuaalselt ja ilma kaalutlusõiguseta, siis ei saa komisjoni seisukoht ühe kava osas mõjutada tema seisukohta teise kava osas. Kaebuse esitaja väitel keeldus komisjon õigusvastaselt vaidlusalustele dokumentidele juurdepääsu andmisest.

¹²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT 2001 L 145, lk 43.

Komisjoni arvamuse kohaselt toimub kavade hindamine uurimise vormis, mille eesmärk on kindlaks määrata, kas need on kooskõlas direktiiviga 2003/87/EÜ¹³, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi. Nimetatud menetlus eeldab suuremahuliste läbirääkimiste pidamist, et leida ühenduse õigusega kooskõlas olev lahendus ja võtta arvesse iga liikmesriigi olukorda.

Ombudsman märkis, et kaebuse esitajale võimaldati juurdepääs taotletud dokumentidele pärast seda, kui kõigi liikmesriikide kavade heakskiitmismenetlus oli lõpetatud. Seoses komisjoni keeldumisega anda kavadele juurdepääs läbirääkimiste ajal, tõi ombudsman välja, et hea halduse põhimõtete kohaselt tuleb oma seisukohti küllaldaste ja veenvate argumentidega põhjendada.

Määruse 1049/2001 artikli 4 lõike 3 esimene lõik kehtib dokumentide kohta, mille institutsioon on koostanud sisekasutuseks. Taotluses sooviti juurdepääsu teatud liikmesriikide ametivõimude vahelisele teabevahetusele. Ombudsmani arvates ei saanud neid dokumente pidada sisekasutuseks mõeldud dokumentideks.

Määruse artikli 4 lõikes 2 sätestatakse, et juurdepääsust keeldumiseks peab olema kindlaks tehtud, et dokumentide avalikustamine kahjustaks uurimise eesmärgi kaitset. Käesoleval juhul oli uurimise eesmärk teha kindlaks liikmesriikide kavade vastavus ühenduse õigusele. Artikli 4 lõikes 2 sätestatud erandi rakendamiseks pidi komisjon kindlaks tegema, et vaidlusaluste dokumentide avalikustamine seda eesmärki kahjustab. Käesoleval juhul ei ole seda tehtud. Seetõttu leidis ombudsman, et komisjon on vääralt keeldunud dokumentidele juurdepääsu andmisest läbirääkimiste ajal ja et komisjoni keeldumine on haldusomavoli. Ombudsman tegi selle kohta kriitilise märkuse.

SUUTMATUS SELGITADA ASUTUSE TÖÖTAJA NEGATIIVSET HINDAMIST

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 163/2006/MHZ kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Komisjoni ametnik saatis kirja Euroopa Keskkonnaagentuurile (EKA) probleemide kohta, mis tekkisid komisjoni koostöös EKA töögrupiga, mille tegevuse eest vastutas kaebuse esitaja. Hiljem töölt vabastatud kaebuse esitaja väitel oli kiri saadetud tema ülemuse palvel, et tema vastu tõendeid koguda. Kaebuse esitaja kirjutas selgituste saamiseks komisjonile. Kuna komisjon ei vastanud, pöördus kaebuse esitaja ombudsmani poole.

Komisjon tunnistas, et kaebuse esitaja ei ole oma kirjale vastust saanud, ja avaldas selle üle kahetsust. Samas võttis komisjon seisukoha, et oleks olnud kohatu arutada EKA üksiktootajate või endiste töötajatega nende suhteid EKAga. Komisjon ei oleks seetõttu saanud sisuliselt vastata kaebuse esitaja teabenõudele.

Kaebuse esitaja arvamuse järgi ootas tema, et vastavale komisjoni ametnikule saadetakse kirjalik hoiatus ja et koopia hoiatusest saadetak스 talle.

Ombudsman leidis, et komisjon oli kaebuse esitajale tema taotletud teabe andmisest keeldumist mõistlikult põhjendanud. Samas on komisjoni poolt kaebuse esitaja kirjale vastamata jätmine haldusomavoli juhtum. Komisjoni kahetsusavaldus kirjale vastamata jätmise osas ei ole käsitletav ühemõttelise vabandusena, mis peaks kaebuse esitajat põhjendatult rahuldama. Ombudsman tegi seetõttu kriitilise märkuse.

Mis puudutab kaebuse esitaja tõstatatud teemasid, siis osutas ombudsman, et distsiplinaarkaristusi saab määrata üksnes asjakohaste personalieeskirjade sätete alusel. Kui ombudsman peaks näiteks osana temale esitatud kaebuse uurimisest uurima seda, kas antud juhtumi puhul tuleks algtada

13

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega kehtestatakse ühenduses kasvuhoonegaaside lubatud heitkogustega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, ELT 2003 L 275, lk 32.

distsiplinaarmenetlus, siis viiks ta tegelikult läbi midagi eeldistsiplinaarmenetluse laadset, mille järeldusi tõenäoliselt tõlgendatakse kui järgneva distsiiplinaarmenetluse eelotsustust või võetaks eelotsusena. Kuna kaebuse esitaja tähelepanekut saab tõlgendada uue nõudena, siis leidis ombudsman, et ta ei saa seda oma uurimises käsitleda.

TOETUSE SAAMISE EELTAOTLUSTE SAATMISKUUPÄEVA KONTROLLIMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 866/2006/SAB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja väitis, et komisjon ei ole tema Socrates programmi raames esitatud eeltaotlusi nõuetekohaselt käsitlenud, järeldades ekslikult, et eeltaotlused saadeti ettenähtud tähtajast (1. november 2005) hiljem. Põhimõtteliselt väitis kaebuse esitaja, et ta on komisjonile esitanud tõendid selle kohta, et ta saatis eeltaotlused õigeaegselt. Komisjon väitis oma arvamuses, et eeltaotlused ei ole vastuvõetavad, kuna kullerteenuste ettevõtte DHL saatelehed, mis saabusid komisjonile koos eeltaotlustega, kandsid kuupäeva 2. november 2005. Komisjoni arvates ei olnud põhjust nimetatud kuupäevas kahelda.

Asjaomane konkursikutse sisaldas „taotluste esitamise (saatmise) tähtaegu” ja määras kõnealuste eeltaotluste esitamise tähtajaks 1. novembri 2005. Asjaomasel taotlusvormil oli märgitud, et see kuupäev on „1. november 2005 (postitempli kuupäev). Hilisema kuupäevaga postitemplit kandvaid taotlusi ei võeta arvesse. Taotlus [tuleb] saata posti teel.”

Ombudsmani uurimisest selgus, et eeltaotlustega tegelesid kaks kullerteenust osutavat ettevõtet. Ombudsman märkis, et komisjoni osutatud saatelehtedest selgus, et DHLi kohaletoimetatud kirja andis DHLile üle mitte kaebuse esitaja, vaid SPEEDEXi nimeline ettevõtte. Viimatinimetatud ettevõtte nimi viitab sellele, et ettevõtte tegeleb kiirkullerteenuse osutamisega. Antud tingimustes ei nõustunud ombudsman komisjoni väitega, et puudub kahtlus, et DHLi saatelehtedel olev kuupäev on saatmiskuupäev. Ombudsman leidis ka, et kuigi tundus, et komisjon on teinud saatmiskuupäeva kontrollimiseks Interneti-otsingu DHLi andmebaasis, ei olnud ta astunud samme selle kinnitamiseks. Veelgi enam, komisjon oli kindlaks jäänud oma algele otsusele lükata kaebuse esitaja eeltaotlus tagasi, kuigi kaebuse esitaja vaidlustas selle, esitades dokumendid, mis tõendasid, et SPEEDEX saatis eeltaotlused 1. novembril 2005. Ülaltoodut arvestades järeldas ombudsman, et komisjon ei käsitlenud kõnealuseid eeltaotlusi tõepoolest nõuetekohaselt ja et antud juhul on tegemist haldusomavoli juhtumiga.

3.4.4 Euroopa Personalivaliku Amet

EBAPIISAV TEAVE KANDIDAADILE TEMA VIGADE KOHTA TÕLKETESTIS

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 674/2004/PB asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja palus EPSOlt teavet, mis aitaks tal aru saada oma hinnetest ebaõnnestunud tõlketestil. EPSO saatis talle hindamislehe, kus öeldi, et „...tõlge ei ole piisavalt originaalilähedane ja/või prantsuse keele oskus ei ole ülesannete täitmiseks piisav”. Ombudsmani algatatud uurimise käigus andis EPSO ka täpsemat teavet kaebuse esitaja tehtud vigade kohta.

1999. aastal võttis komisjon kohustuse võimaldada kandidaatidele juurdepääs oma eksamitöödele pärast seda, kui nii Euroopa Parlament kui ka Euroopa Komisjon olid heaks kiitnud ombudsmani eriaruande töölevõtmise menetluste avatuse kohta. Aruandes juhiti tähelepanu sellele, et sellise juurdepääsu võimaldamine (i) annaks kandidaadile võimaluse oma vigadest õppida, (ii) tugevdaks

kandidaadi usaldust asjaajamise vastu ning (iii) võimaldaks kandidaatidel, kes soovivad tulemust vaidlustada, esitada täpsemaid argumente.

Konkreetselt juhtumi kohta esitatud soovitude eelnõus leidis ombudsman, et valikukomisjoni koostatud hindamislehel olevat teavet tuleb vaadata pilguga, et kandidaadile esitataks tema eksamitöö koos hindegaga. Seetõttu peaks hindamisleht andma piisavalt selget ja üksikasjalikku teavet. Ombudsmani sõnul näitab see nõue, et juhul kui hindamisleht puudutab tõlketesti, peab see sisaldama teavet mitte ainult vealiikide, vaid ka vigade tõsiduse ja ulatuse ning nõrkuste kohta, mida hindamiskomisjon on kandidaadi töös täheldanud. Siiski ei peaks see tekitama hindamiskomisjonile põhjendamatu halduskoormust. Sellega seoses tõi ombudsman ka välja, et hindamiskomisjonil ei ole heast haldustavast tulenevat kohustust esitada kandidaadile üksikasjalikku arvamust *konkreetsete* vigade või nõrkuste kohta, mida komisjon on leidnud.

EPSO esitas seepeale täiendavat teavet kaebuse esitaja testis tehtud vigade liikide kohta. Siiski märkis ta, et valikukomisjoni ülesanne ei ole analüüsida töö hindamisel leitud eri liiki vigade suurust ja tähtsust. EPSO ei kiitnud seega ombudsmani soovitude eelnõu heaks.

Ombudsman märkis oma otsuses, et EPSO ei ole kurtanud, et eelmainitud teabe väljastamine oleks neile kaasa toonud ebamõistliku halduskoormuse ega esitanud ühtki muud kehtivat põhjendust, miks kaebuse esitajale teave väljastamata jäeti. Seetõttu tegi ombudsman kriitilise märkuse. Lisaks märkis ombudsman, et kaalub, kas eespool käsitletud teema oleks kasulik lisada tema algatatud uurimisse, missugune on juurdepääs valikukomisjoni koostatud kirjalike eksamite hindamiskriteeriumidele (uurimine OI/5/05/PB) ning ta võib kaaluda, kas oleks kasulik algatada eraldi uurimine.

VÄIDETAV DISKRIMINEERIMINE JA EBAÕIGLUS SEOS SUULISEL TESTIL TEISTEST KANDIDAATIDEST LÜHEMA ETTEVALMISTUSAJAGA

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 3399/2004/OV kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja osales EPSO korraldatud avatud konkursil COM/A/3/02. Detsembris 2003 teatas EPSO kaebuse esitajale, et teda ei lubata suulisele testile e, sest tema kirjaliku testi d punktisummast 23,2/40 ei piisanud, et saada 145 parima kandidaadi hulka. Kaebuse esitaja nõudis koopiat oma testist. Valimiskomisjon teatas talle 27. jaanuari 2004. aasta kirjas vastuseks, et tema test on läbi vaadatud ja teda on otsustatud kutsuda suulisele testile e, mis toimub 18. veebruaril 2004. 23. aprillil 2004 teatas EPSO kaebuse esitajale, et teda ei ole arvatud reservnimekirja. Nimetatud kirjast sai kaebuse esitaja teada, et tegelikult oli tema kirjaliku testi d punktisumma 25,6/40.

Kaebuse esitaja pöördus ombudsmani poole väitega, et i) tema kirjaliku testi d parandamisel eirati halduseeskirju, mida tõendavad temale teatatud erinevad punktisummad (23,2/40 ja 25,6/40), ja et ii) teda ei koheldud mõistlikult ja võrdsetel alustel teiste kandidaatidega, kuna ta sai kirjaliku testi kutse kätte alles 3. veebruaril 2004 ning seega jäi talle ettevalmistumiseks vähem aega.

Komisjon ja EPSO väitsid ühisarvamuses, et pärast kaebuse esitaja kirjaliku testi tulemuse läbivaatamist saadi uueks punktisummaks 25,6/40 ning see ei ole halduseeskirjade rikkumine, vaid parandusotsus. Mis puudutab väidetavat ebamõistlikku ja ebavõrdset kohtlemist, siis juhiti tähelepanu sellele, et konkursiteade teavitas kandidaate sellest, et testide käigus hinnatakse eri võimeid, oskusi ja teadmisi, ning et kõik kandidaadid võisid seega kasutada eelvalikutestide järgset aega teisteks katseteks, sealhulgas suuliseks testiks ettevalmistumiseks.

Ombudsmani teenistused vaatasid EPSO toimiku üle. Valimiskomisjon oli kandidaatidelt saanud 14 taotlust – kas kirjaliku testi d ümberhindamiseks või mitterahuldava hinde põhjuste kohta lisateabe saamiseks. Nõukogu pidas kõiki 14 taotlust ümberhindamistaotlusteks. Kolmanda hindamise järel lubati kaks kandidaati, nende hulgas kaebuse esitaja, suulisele testile. Ombudsman sai seega kinnitada ja tervitada tõsiasja, et nõukogu oli läbi viinud kaebuse esitaja testi reaalse

ümberhindamise, mis tõi kaasa parandatud otsuse vastuvõtmise. Seetõttu haldusomavoli juhtumit seoses väidetava halduseeskirjade eiramisega ei tuvastatud. Ombudsman tegi lisamärkuse, et julgustada EPSOt ja valimiskomisjoni kõikidel konkurssidel õigeaegselt kaaluma ümberhindamise taotlusi ja parandama varasemaid hindamistulemusi, et edendada kodanike kindlustunnet ja usaldust EPSO korraldatavate valikumenetluste suhtes.

Teise väite osas leidis ombudsman, et ebavõrdset kohtlemist võis objektiivselt põhjendada asjaoluga, et kaebuse esitaja testi tulemus hinnati ümber, mistõttu teda lubati suulisele testile. Ombudsman leidis samas, et kaebuse esitajat ei koheldud õiglaselt ega mõistlikult, kuna EPSO oli kaebuse esitajale suulise testi kuupäevaks määranud 18. veebruari 2004, samas kui ta oleks võinud lubada sooritada katse teisel ettenähtud kuupäeval, 1. märtsil 2004, mis oleks kaebuse esitajale andnud ettevalmistumiseks kümme päeva lisaks. Seetõttu tegi ombudsman kriitilise märkuse.

VASTUOLULISED ANDMED KONKURSITESTIS

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu algatatud kaebuse 32/2005/ELB asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebalune osales avatud konkursil. Tal ei õnnestunud saada testi (c) läbimiseks vajalikku hinnet. Test koosnes mitmest valikvastusega küsimusest, „et hinnata [kandidaatide] üldisi võimeid, eelkõige [nende] verbaalset ja arvulist põhjendamisoskust“. Kaebuse esitaja väitis, et testi küsimus nr 21 sisaldas vastuolulist teavet.

Ombudsman aktsepteeris kaebuse esitaja eespool nimetatud argumente. Sellegipoolest tõdes ta, et testi eesmärki silmas pidades ei saa kuulutada küsimust nr 21 vastuoluliseks, ning seda ei saa pidada vastuolus olevaks kandidaatide võrdse kohtlemise põhimõttega või hea haldustava põhimõtetega, mis näevad ette, et ühenduse institutsioonid ja asutused on oma tegevuses järjekindlad ning esitavad kodanikele teavet, mis on korrektne ega ole esitatud segadust tekitaval kujul. Seda silmas pidades lisas ombudsman, et kuna konkursiteates ja testi (c) kaanel teavitatakse kandidaate selgesõnaliselt, et test koosneb küsimustest, mille eesmärk on kontrollida eelkõige nende „verbaalset ja arvulist põhjendamisoskust“, ei olnud tegemist haldusliku omavoliga, kuigi EPSO ei täpsustanud nendes dokumentides, et testi küsimused võivad sisaldada teatud vastuolulist teavet. Siiski leidis ta, et head haldustava silmas pidades võiks EPSO kaaluda edaspidi sellise selgituse lisamist konkursiteatesse.

Arvestades valikvastusega testi olemust, selget ja üheselt mõistetavat juhendit, et kandidaadid „peavad valima igale küsimusele õige vastuse“ ning et on üldiselt teada põhimõte, et valikvastusega testis peetakse õigeks etteantud variantide seast valitud vastust, ei aktsepteerinud ombudsman kaebuse esitaja argumenti, et õigeks vastuseks võiks pidada ka tema otsust küsimusele vastamata jätta.

Ombudsman märkis veel, et testi (c) kaanel rõhutati, et „õige vastus põhineb üksnes tekstis või tabelis esitatud teabel“. Õige vastus aga põhines kumulatiivselt tekstis ja tabelis esitatud teabel. Seega ei olnud kandidaatidele testi (c) kaanel esitatud informatsioon täpne. See koondub halduslikuks omavoliks ning ombudsman tegi asjakohase kriitilise märkuse. Edasi kaalus ombudsman, kas võib pidada halduslikuks omavoliks EPSO otsust mitte pidada õigeks vastuseks kaebuse esitaja vastamata jätmist küsimusele nr 21 ning seetõttu mitte anda talle ühte lisapunkti. Oma teiste järelduste põhjal ning arvestades asjaolu, et kaebuse esitaja ei olnud väitnud, et tema küsimusele vastamata jätmine tulenes kasvõi osaliselt eespool mainitud vasturääkivustest või ebatäpsustest, otsustas ombudsman, et juhtumi sellest aspektist ei ole tegemist haldusliku omavoliga.

3.4.5 Regioonide Komitee

VÄIDETAVALT MITTETÄIELIKU TÖÖ EEST OSALISE TASU MAKSMINE

Regioonide Komitee vastu esitatud kaebuse 786/2006/JF kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja viis vastavalt Regioonide Komiteega sõlmitud lepingule läbi uuringu ja esitas lõpparuande. Lepinguga järgi oli komiteel 30 päeva aega aruande heakskiitmiseks või tagasilükkamiseks. Viis päeva pärast vastava 30-päevase perioodi lõppemist teatas komitee kaebuse esitajale, et ta ei ole rahul aruande kvaliteediga ning on seetõttu nõus maksma kaebuse esitajale üksnes kaks kolmandikku lepingujärgsest summast.

Kaebuse esitaja väitel rikkus komitee oma tegevusega lepingu sätteid ning ei teavitanud teda aperlatsioonivõimalustest. Ta väitis samuti, et komitee ei vastanud tema kirjadele, sealhulgas kirjale, milles ta üritas leida olukorrale kohtuvälist lahendit. Kaebuse esitaja väitis, et komitee peaks talle maksma lepingujärgse tasu täies ulatuses koos intressiga.

Komitee selgitas kaebuse esitaja lõpparuande hindamisel tekkinud viivitust sellega, et tuli läbi viia põhjalik uurimine ja konsulteerida võetavate sammude osas siseauditi- ja õigusteenistustega. Ta ei vastanud kaebuse esitaja kirjadele, kuna kaebuse esitaja oli avaldanud, et ta on valmis võtma õiguslikke meetmeid.

Ombudsmani pädevus lepingujärgsete kohustuste täitmist puudutavate kaebuste osas on piiratud. Seepärast võttis ombudsman seisukoha, et ta ei peaks üritama kindlaks teha, kas lepingut rikuti või kas komiteel oli lepingujärgne õigus keelduda tasu täies ulatuses välja maksmast. Siiski, kui komitee ei suutnud tähtajast kinni pidada, oleks ta hea halduse tava kohaselt pidanud kaebuse esitajat sellest enne tähtaja saabumist teavitama. Selle tegemata jätmine on haldusomavoli ja seepärast tegi ombudsman kriitilise märkuse.

Ombudsmani arvates oli komitee seisukohal, et hoolimata viivitusest kaebuse esitaja teavitamisel, oli tal õigus jätta lepingujärgne summa täies ulatuses maksmata, kuna kaebuse esitaja aruanne ei vastanud komitee nõutud ja lepingus kokkulepitud kvaliteedile. Seetõttu järeldas ombudsman, et komitee andis ühtse ja mõistliku ülevaate oma tegevuse õiguslikest alustest ja sellest, miks ta usub, et tema lepingujärgne positsioon on õigustatud.

Mis puudutab kaebuse teisi aspekte, võttis ombudsman seisukoha, et kuna leping sisaldas vaidluste lahendamise kohta erisätet, ei olnud komitee kohustatud kaebuse esitajale teatama teistest üldvõimalustest. Ombudsman kritiseeris komiteed kaebuse esitaja kirjadele vastamata jätmise eest.

3.4.6 Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus

JUHATUSE JA TEENISTUJATE SUHE ÜHENDUSE ASUTUSES

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) vastu esitatud kaebuse 1429/2005/JF kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja väitis, et Cedefopi direktor tegi ühepoolse otsuse sulgeda Cedefop üheks nädalaks 2005. aasta augustis, eirates sellega personalikomitee palvet oodata otsuse langetamisega seni, kuni töötajatega on selles osas üldkogul nõu peetud.

Cedefop selgitas, et suvist sulgemist katsetati esmakordselt 2003. aastal. 2004. aastal otsustas Cedefop pärast personalikomiteega nõupidamist suvist sulgemist korrata.

Ombudsman järeldas pärast uurimist, et personalikomitee palus Cedefopi juhatusel oodata vaidlusaluse otsuse väljakuulutamisega töötajate üldkoguni. Ta leidis, et personalikomitee võis sellist palvet esitades mõistlikult eeldada, et kui Cedefop seda ei rahulda, siis ta selgitab oma keeldumise põhjuseid, näidates sellega üles siirust personalikomiteega konsulteerimise osas. Siiski nähtus ombudsmanile kättesaadavatest tõenditest, et selliseid selgitusi ei antud ning et Cedefop neid oma arvamuses ei esitanud.

Seetõttu tegi ombudsman kriitilise märkuse Cedefopile personalikomitee palvele vastamata jätmise osas, mis ei olnud kooskõlas ühenduse asutuse juhatusel ja teenistujate suhetes kehtiva hea halduse tavaga.

3.5 INSTITUTSIOONI AKTSEPTEERITUD SOOVITUSTE PROJEKTID

3.5.1 Euroopa Komisjon

VÄIDETAV RIIGIABI SAKSA ETTEVÕTTE ERASTAMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 642/2004/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

1989. aastal omandas Preussag AG 2,452 miljardi Saksa marga eest (tollase) riigiettevõtte Salzgitter AG. Kaebuse esitaja väitel oli nimetatud hind ettevõtte tegelikust väärtusest oluliselt madalam ning sisaldas seega riigiabi elemente.

2003. aasta detsembris palus kaebuse esitaja asjasse sekkuda Euroopa Komisjoni konkurentsi peadirektoraadil.

Konkurentsi peadirektoraat teatas vastuseks, et ta on tehingu asjaolud juba läbi vaadanud ning jõudnud järeldusele, et ebaseaduslikule riigiabile viitavad asjaolud puuduvad ja et kaebuse esitaja ei olnud oma kirjas esitanud uusi asjaolusid, mis võiksid anda aluse tõlgendada vastavaid asjaolusid teisiti.

2004. aasta märtsis pöördus kaebuse esitaja ombudsmani poole. Ta väitis, et konkurentsi peadirektoraat ei hinnanud tema 2. detsembri 2003. aasta kirja piisavalt hoolikalt.

Pärast põhjalikku uurimist, mis hõlmas komisjonile nelja täiendava teabenõude esitamist, keskendus ombudsman kaebuse esitaja väitele, et Alam-Saksi (Salzgitter AG müügiga Preussag AG-le kõige otsesemalt seotud liidumaa) parlamendi istungil esitatud väited vihjasid riigiabi olemasolule või tõendasid seda.

Ombudsman leidis, et kaebuse esitaja esitatud dokumendid osutasid sellele, et Alam-Saksi valitsus nõustus, et Preussag AG ostis Salzgitter AG turuhinnast madalama hinnaga. Ombudsmani seisukoha järgi oleks komisjon hea halduse tava kohaselt pidanud vähemalt püüdma kindlaks teha, kas müük sisaldas riigiabi elemente, vastupidiselt tema senistele eeldustele. Samas ei astunud komisjon ühtki sammu, et selgitada ülalnimetatud istungil esitatud väiteid ning see oli ombudsmani arvates haldusomavoli. Seetõttu koostas ombudsman soovitusliku projekti, et komisjon teeks kindlaks, kas Salzgitter AG müük Preussag AG-le 1989. aastal sisaldas riigiabi elemente.

Komisjon teatas oma üksikasjalikus arvamuses ombudsmanile, et ta on nõus ombudsmani tuvastatuga ning on seetõttu asjaomaste väidete selgitamiseks pöördunud Saksa ametivõimude poole.

Kaebuse esitaja tähelepanekute kohaselt peaks komisjon läbi viima omaalgatusliku uurimise, et saada teavet sõltumatutelt allikatelt.

Ombudsman võttis seisukoha, et komisjon on tema soovitusel projekti heaks kiitnud ja võtnud selle rakendamiseks rahuldavaid meetmeid.

Võimaliku väärarvamuse vältimiseks pidas ombudsman tarvilikuks lisada, et juhul kui tuvastatakse, et Alam-Saksi valitsuse esindajad tõepoolest pidasid Salzgitter AG müüki Preussag AG-le n-ö kingituseks viimasele, siis peaks komisjon hea halduse tava kohaselt kogu juhtumit põhjalikumalt uurima. Ombudsman märkis samas, et puudub alus kahtlusteks, et komisjon uurimise vajaduse ilmnemisel selle tegemata jäta.

KOMISJONI SUUTMATUS VÕTTA VASTU OTSUS RIKKUMISKAEBUSE KOHTA

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 956/2004/PB kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Varasema kaebuse (juhtum 801/2001/PB) uurimise ajal kohustus komisjon võtma 2001. aasta oktoobriks vastu otsuse kaebuse esitaja rikkumiskaebuse kohta (mis puudutas ühenduse õiguse rikkumist Taani poolt seoses autode maksustamisega). Komisjon seda ei teinud ja ombudsmani juhtumi 1237/2002/(PB)OV uurimise ajal selgitas ta oma suutmatust väitega, et ta eelistab võtta autode maksustamisega seotud probleemide osas üldisema lähenemisviisi ja lahendada need probleemid samalaadsetel kõigil liikmesriikides. Ombudsman aktsepteeris seda selgitust. Komisjoni pika viivituse tõttu otsuse vastuvõtmisel esitati kaebus ombudsmanile.

Ombudsman tegi soovitusel projekti, osutades, et komisjonil ei ole õigust keelduda kaebuse esitaja rikkumiskaebuse osas otsuse tegemisest, kuniks ta valmistas ette üldist lähenemisviisi. Komisjoni pikka viivitust otsuse vastuvõtmisel ei saa piisavalt õigustada sellega, et komisjon ei ole suutnud liikmesriikidelt saada 2001. ja 2003. aastal taotletud teavet. Komisjonil oli palju aega nimetatud teabe saamiseks ja jääb arusaamatuks, miks peaks teabenõudele vastamata jätmise takistama komisjonil kõnealuse rikkumiskaebuse osas otsust vastu võtmast. Seoses sellega meenutas ombudsman, et Euroopa Kohtu kohtupraktika järgi peavad liikmesriigid kaasa aitama komisjoni rollile asutamislepingute järelevalvajana. Liikmesriigi keeldumine abistamast komisjoni läbiviidavates uurimistes, mis on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 226, on asutamislepingu artikli 10 alusel liikmesriigile pandud kohustuse rikkumine. Seega võib komisjon asja lahendamiseks pöörduda Euroopa Kohtusse.

Komisjon selgitas üksikasjalikus arvamuses ombudsmanile, et komisjon on asjaomastes küsimustes otsused vastu võtnud ja on kaebuse esitajat vastuvõetud otsustest teavitanud. Ombudsman järeldas, et komisjon on tema soovitusel projekti heaks kiitnud.

3.6 MUUDEL PÕHJUSTEL LÕPETATUD JUHTUMID

3.6.1 Euroopa Liidu Nõukogu

NÕUKOGU EESISTUJARIIGI SPONSORLUS

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 2172/2005/MHZ kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja kirjutas nõukogule, väljendades muret nõukogu eesistujariigi erasponsorluse üle. Kaebuse esitaja osutas eelkõige eesistujariigi Iirimaa (2004. aasta jaanuarist juunini) sponsorluse

näitele. Sekretariaat vastas talle, et tema kiri edastatakse endisele eesistujariigile Iirimaa ja praegusele eesistujariigile Luksemburgile. Viimane teavitas vastuses kaebuse esitajat oma veebilehest ja juhtis tähelepanu sellele, et temal sponsorid puuduvad.

Kaebuse esitaja väitis, et nõukogu ei ole vastanud tema päringule eesistujariigi erasponsorluse kohta ja leidis, et tal on õigus see vastus saada.

Nõukogu võttis oma arvamuses seisukoha, et eesistujariigi erasponsorluse küsimus jääb nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalast välja.

Ombudsman leidis, et nõukogu vastus kaebuse esitaja küsimustele oli ebapiisav ja pöördus nõukogu poole sõbraliku lahendi ettepanekuga, mille kohaselt nõukogu peaks kaaluma kaebuse esitajale antud vastuse läbivaatamist ja täiendamist järgmistes aspektides: i) aktsepteerides, et nõukogu eesistujariigi erasponsorluse küsimus kuulub nõukogu kui ühenduse institutsiooni vastutusalasse, ja ii) näidates üles tahet võtta sobivas ajaraamistikus meetmeid sellise sponsorluse vältimiseks või selle reguleerimiseks nii, et konfliktid erahuvide ja avalike kohustuste vahel lahendatakse nõuetekohaselt.

Nõukogu lükkas ombudsmani sõbraliku lahendi ettepaneku tagasi arvamuses väljendatud põhjendustega.

Ombudsman leidis, et puudub vajadus edasiste uurimiste järele, mis puudutavad üldist küsimust nõukogu vastutuse kohta oma eesistujariigi eest, arvestades seda, et sama teema on kerkinud ka teises juhtumis (1487/2005/GG), mille kohta ombudsman esitas novembris 2006 eriaruande Euroopa Parlamendile.

Ombudsman tundis siiski muret asjaolu üle, et nõukogu suutmatusega vastata üleskutsule võtta meetmeid oma eesistujariigi erasponsorluse vältimiseks või reguleerimiseks nii, et konfliktid erahuvide ja avalike kohustuste vahel lahendatakse nõuetekohaselt, mõjutab negatiivselt kodanike usaldust ühenduse ja selle toimimise vastu.

Arvestades nõukogu positsiooni ja seda, et eesistujariigi korraldus on liikmesriigi ametivõimude otsustada, otsustas ombudsman pöörata teemale tähelepanu igas liikmesriigis eraldi. Seetõttu kirjutas tal sellel teemal alalistele esindajatele.

3.6.2 Euroopa Komisjon

PÕHJENDAMATU VIIVITUS KAHE RIKKUMISMENETLUSE KÄSITLEMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 3369/2004/JMA asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebus puudutas juhtumit, kus komisjon väidetavalt ei olnud piisavalt hoolas rikkumismenetluses, mida ta viis läbi seoses kahe ametliku kaebusega, mille kaebuse esitaja oli sisse andnud 2001. ja 2003. aastal. Komisjonile esitatud kaebused puudutasid Hispaania õigusakte, mis ei taganud vähemusosanike õigusi vastavalt ühenduse õigusele¹⁴.

Kaebuse esitaja väitis, et vaatamata komisjoni teenistuste mitteametlikele kinnitustele, et peagi saadetakse Hispaania võimudele põhjendatud arvamus seoses tema esimese kaebusega, ei võetud midagi ette. Ta väitis ka, et komisjon ei teinud kahe aasta jooksul midagi ka tema teise kaebuse

¹⁴

Teine nõukogu direktiiv 77/91/EMÜ, 13. detsember 1976, tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid nõuavad nii aktsionäride kui ka kolmandate isikute huvide kaitseks aktsiaseltside asutamisel EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutena ning nende kapitali säilitamisel ja muutmisel, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks, Euroopa Ühenduste Teataja 1997 L 26, lk 1.

asjus, vaatamata komisjoni teenistuste kinnitustele, et lähiajal saadetakse Hispaania võimudele ametlik teade.

Komisjon teatas, et 5. jaanuaril 2005 toimetati Hispaania võimudele põhjendatud arvamus esimese kaebuse kohta ning ametlik teade teise kaebuse kohta. Komisjon osutas, et vastutavad teenistused ei võinud kinnitada kaebuse esitajale, et need toimingud tehakse teatud tähtaja jooksul, kuna otsuse sai langetada ainult volinike kolleegium. Komisjon märkis ka, et nende kahe juhtumi käsitlemine võttis nii kaua aega seetõttu, et tuli teha tihedat koostööd tõlketeenistusega, et muuta arvusaadavaks arvukad mahukad dokumendid, mida nii kaebuse esitaja kui liikmesriigi ametivõimud saatsid. Komisjon nentis, et arvestades selle juhtumiga seotud asjaolusid on komisjoni teenistused tegelnud esitatud kaebustega nõuetekohase hoolsusega ning järgides teatist suhete kohta kaebuse esitajaga rikkumismenetluses¹⁵.

Ombudsman märkis, et kõnealuses teatises ei täpsustata pärast ametliku teate saamist kuluvat tavapärasest kaebuste uurimise ajavahemikku ega ka seda, missugust teavet tuleb teatud aja jooksul pärast niisuguse teate väljasaatmist kaebuse esitajale edastada. Ombudsman osutas, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõige 1 sätestab, et „igaühel on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul“. Ombudsman uuris hoolikalt ühenduste kohtute pretsedendiõigust komisjoni laialdase valikuvabaduse asjus rikkumismenetluste puhul ning jõudis järeldusele, et pretsedendiõigust ei välista komisjoni ja kaebuse esitaja suhete puhul pärast ametliku teatise saatmist hea haldustava põhimõtete rakendamist. Seetõttu otsustas ombudsman, et ajavahemikul, mis järgneb ametliku teatise saatmisele, peab komisjon oma suhetes kaebuse esitajaga järgima hea haldustava põhimõtteid.

ABITÕLGI EBAÕIGE KLASSIFITSEERIMINE

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 2787/2005/OV (konfidentsiaalne) asjus langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja alustas Euroopa Parlamendis abitõlgina (ACI) tööd 1995. aastal. Arvestades tema varasemat nelja-aastast erialast kogemust selles valdkonnas, andis parlament talle kohe 1. kategooria¹⁶. 2001. aastal alustas kaebuse esitaja tööd Euroopa Komisjoni suulise tõlke peadirektoraadi ühises tõlke- ja konverentsiteenistuses (Joint Interpreting and Conference Service of the Directorate-General for Interpretation, DG SCIC). Vastupidiselt tema ootustele klassifitseeriti kaebuse esitaja 2. kategooria tõlgiks. 2004. aasta lõpul otsustaid Euroopa institutsioonid oma ACI nimekirjad ühendada ja kõigile ACIdele saadeti isikuandmete kaart (*fiche signalétique*). Kaebuse esitaja kaardilt selgus, et ta oli klassifitseeritud 1. kategooria tõlgiks alles alates 1. novembrist 2004. Kui kaebuse esitaja seda eeldatavat viga märkas, saatis ta 2005. aasta aprillis komisjonile elektronkirja, milles palus oma isikuandmete kaardil teha parandus, et ta on olnud 1. kategooria tõlk alates 1995. aasta jaanuarist, mitte 2004. aasta novembrist. Kaebuse esitaja palus ühtlasi välja maksta 28% oma palgast, mis vastab väidetava ebaõige klassifikatsiooni tõttu saamata jäänud summale alates 2001. aastast, mil ta komisjoni tööle asus, kuni 2004. aasta novembrini, mil ta klassifitseeriti 1. kategooria tõlgiks. Komisjon vastas kaebuse esitajale, et tema klassifikatsiooni ei muudeta.

2005. aasta augustis saatis kaebuse esitaja kaebuse ombudsmanile, väites, et komisjon peaks (i) tegema paranduse tema isikuandmete kaardil ja tunnustama ametlikult, et ta on alates 1. jaanuarist 1995 olnud 1. kategooria tõlk ning (ii) parandama ebatäpsused maksetes ajavahemikul

¹⁵

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja Euroopa ombudsmanile suhete kohta kaebuse esitajaga ühenduse õiguse rikkumise asjus (KOM(2002) 141 lõplik), Euroopa Ühenduste Teataja 2002 C 244, lk 5.

¹⁶

Euroopa ametiasutustes on abitõlkidele (ACId) kaks kategooriat: 2. kategooria (algaja tõlk) ja 1. kategooria (kogenud tõlk, kes on töötanud Euroopa ametiasutustes üle 100 päeva). Töötasu erinevus on 28%.

2001. aasta septembrist kuni 2004. aasta 10. novembrini, mil ta oli ekslikult klassifitseeritud 2. kategooria tõlgiks ning maksma talle selle perioodi eest 28% tema palgast.

Ombudsman avaldas kaebuse asjus arvamust, et kaebuse esitaja kodeeritud andmetesse isikuandmete kaardil tuleb teha vastavalt kaebuse esitaja nõudmisele parandus. Kaebuse esitaja teavitas hiljem ombudsmani, et kuigi ta ei olnud kätte saanud ebaõige klassifikatsiooni tõttu saamata jäänud palka, oli ta saavutanud moraalse kompensatsiooni.

VIIEAASTANE VIIVITUS VASTAMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 242/2006/BM kohta langetatud otsuse kokkuvõte

8. novembril 2000 saatis kaebuse esitaja komisjonile kirja, paludes abi Hispaania kohtusüsteemiga seotud probleemi lahendamisel. Komisjon saatis talle vastuvõtuteatise, mis kandis kuupäeva 20. november 2000 ning milles selgitati, et tema kirjale on antud viitenumber ja see on edastatud lahendamiseks komisjoni justiits- ja siseküsimuste peadirektoraadile. Sisulist vastust kaebuse esitajale ei saadetudki. Kaebuse esitaja palus ombudsmanil juhtumit uurida, kuna tema arvates on komisjoni viieaastane viivitus kirjale vastamisel lubamatu.

Komisjon kinnitas oma arvamuses, et ta oli kaebuse esitaja 8. novembril 2000 saadetud kirja kätte saanud ja saatnud vastuvõtuteatise. Ta selgitas veel, et kaebuse esitaja pöördus vastuse saamise palvega komisjoni poole uuesti 2003. aastal. Komisjon väljendas kahetsust, et ta ei ole kirjale sisuliselt vastanud, ja tunnistas, et see ei olnud kooskõlas tema kohustuste ja eeskirjadega, ning palus vabandust. Komisjon selgitas, et ta saatis 14. juulil 2006 kaebuse esitajale kirja, milles ta palus viivituse eest vabandust ning teatas kaebuse esitajale, et tema juhtum on riikliku ulatusega ja et sellel puudub seos EÜ õigusega, kuna see puudutab kahe Hispaania ettevõtte vahelisi lepingulisi suhteid ja probleem on seotud Hispaania kohtusüsteemiga. Komisjon soovitas kaebuse esitajal ühendust võtta vastutavate Hispaania riigiasutustega.

Ombudsman tuletas meelde, et nii Euroopa hea halduse tava eeskiri kui ka Euroopa Komisjoni töötajate üldsusega ametialase suhtlemise hea halduse tava eeskiri sisaldavad erisätteid kirjadele vastamise kohta. Ta märkis veel, et komisjon tunnistas oma arvamuses suutmatust neid sätteid järgida. Arvestades kõnealuse juhtumi asjaolusid, leidis ombudsman, et pole põhjust järeldada, et komisjon ei nõustu kaebuse esitaja hinnanguga tema käitumisele. Ombudsman leidis veel, et komisjon vastas käesolevale kaebusele, tunnistades ausalt, et ta ei tegutsenud eeskirju ja oma kohustusi järgides ning et ta palus kaebuse esitajalt vabandust nii otseselt kui ka oma arvamuses. Ombudsman väljendas heameelt komisjoni vastuse ja ka asjaolu üle, et komisjon ise andis teavet selle kohta, et kaebuse esitaja oli oma kirjale vastuse saamise asjus veel kord ühendust võtnud 2003. aastal, kuid meeldetuletusele ei vastatud. Lõpuks märkis ombudsman, et komisjon on andnud kaebuse esitajale sisulise vastuse, ning kaebuse esitaja teisi nõudeid ei esitanud. Sellest tulenevalt leidis ombudsman, et puudub vajadus edasiste uurimiste järele.

3.6.3 Euroopa Personalivaliku Amet

SUUTMATUS PALUDA VABANDUST HINDAMISEL TEHTUD VEA EEST

Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) vastu esitatud kaebuse 2312/2004/MHZ kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja võttis osa avatud konkursist Tšehhi Vabariigi kodakondsusega abiadministraatori ametikohale. Valimiskomisjon jättis kaebuse esitaja konkursist kõrvale põhjendusega, et tema kvalifikatsioon ei võimalda tal pääseda doktoriõppesse Tšehhi Vabariigis. Seejärel võttis Prahast

asuv Karli ülikool kaebuse esitaja vastu doktorantuuri. Kaebuse esitaja teavitas sellest asjaolust valimiskomisjoni, kuid viimane jäi oma otsuse juurde.

Kaebuse esitaja väitis, et EPSO ei hinnanud tema akadeemilist kraadi õigesti, teatades, et see ei anna talle õigust astuda doktorantuuri.

EPSO võttis seisukoha, et valimiskomisjon ei ole viga teinud.

Ombudsman ei nõustunud EPSO seisukohaga, kuna kaebuse esitaja kvalifikatsioon võimaldas tal tegelikult Tšehhi Vabariigis doktorantuuri astuda, mida tõendas see, et Karli ülikool oli ta doktoriõppesse vastu võtnud. Seega tegi valimiskomisjon vea, kuid see ei tähenda, et valimiskomisjoni võiks kritiseerida või vastutusele võtta. Ombudsman leidis veel, et kuna kandidaadid suhtlevad EPSOga, kes konkursse korraldab, peab juhul, kui kandidaadid esitavad kaebuse ombudsmanile, vastama neile siiski EPSO, mistõttu peaks EPSO paluma kandidaadi käest vabandust valimiskomisjoni vea eest. Lõpuks peaksid institutsioonid hea halduse tava silmas pidades tehtud vigu tunnistama ja nende eest vabandust paluma, nagu on sätestatud Euroopa hea halduse tava eeskirjas (artikli 12 lõige 3). Seetõttu tegi ombudsman sõbraliku lahendi ettepaneku, soovitades, et EPSO kaaluks kaebuse esitaja käest vabanduse palumist.

EPSO ei aktsepteerinud ombudsmani ettepanekut ja kordas seda hiljem ka oma vastuses ombudsmani kirjale.

Kuna EPSO vabandusest kahel korral keeldus, palus ombudsman isiklikult ning ühenduse nimel kaebuse esitaja käest vabandust selle eest, et tema kvalifikatsiooni hinnati doktoriõppesse astumiseks ebapiisavaks.

3.7 PÄRAST ERIARUANNET LÕPETATUD JUHTUMID

3.7.1 Euroopa Liidu Nõukogu

EESISTUJARIIGI VEEBILEHEL KASUTATAVAD KEELED

Euroopa Liidu Nõukogu vastu esitatud kaebuse 1487/2005/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Saksa keelt kaitsev ühendus esitas nõukogu vastu kaebuse seoses viimase suutmatusega tagada eesistujariigi veebilehtede kättesaadavus saksa keeles.

Kaebuse esitaja juhtis tähelepanu sellele, et ELi kodanike seas räägitakse saksa keelt emakeelena rohkem kui mõnd teist keelt ja seega on saksa keel inglise keele kõrval enim mõistetav keel ELis, kas siis emakeelena või võõrkeelena. Kaebuse esitaja väitis seejärel, et ELi institutsioonide teatised, mis on peamiselt suunatud üldsusele, peaksid olema kättesaadavad võimalikult paljudele ELi kodanikele. Kaebuse esitaja arvates peaks valik piiratud arvu keelte kasutamisel põhinema nende demograafilisel kaalul. Seetõttu pidas kaebuse esitaja arusaamatuks, miks eesistuja veebilehed on lisaks eesistujariigi riigikeelele tavaliselt üksnes inglis- ja prantsuskeelsed.

Nõukogu jäi seisukoha juurde, et tema ei vastuta eesistujariigi veebilehtede eest ning et need kuuluvad eesistujatest liikmesriikide vastutusalasse, kuigi ta aktsepteeris seisukohta, et eesistuja on osa nõukogust kui institutsioonist.

Ombudsmani arvamuse kohaselt ei saa eesistujariigi veebilehti pidada nn riiklikeks ja lugeda seega ühenduse õiguse ulatusest väljapoole jäävaks, kuna eesistuja on selgelt nõukogu üks osa. Järelikult

ei saa eesistujariigi veebilehtedel kasutatavate keelte küsimust vaadelda teemana, mis jääb nõukogu reguleerimisalast välja. Ombudsman leidis seetõttu, et nõukogu suutmatus kaebuse taotlust sisuliselt käsitleda on haldusomavoli. Ombudsman koostas seetõttu selle kohta soovitusel projekti.

Pärast seda, kui nõukogu lükkas tagasi ombudsmani soovitusel projekti, koostas ombudsman 30. novembril 2006 eriaruande Euroopa Parlamendile, paludes parlamendi toetust oma uurimise alljärgnevatel järeldustel osas:

- i) nõukogu vastutab eesistujariigi veebilehtedel kasutatavate keelte valiku eest;
- ii) nõukogu eesistujariigi veebilehel olev teave peaks ideaalis olema kättesaadav kõigis ühenduse ametlikes keeltes;
- iii) juhul kui nõukogu eesistujariigi veebilehel kasutatavate keelte arv on piiratud, siis peab keelte valik rajanema objektiivsetel ja mõistlikel kaalutlustel;
- iv) nõukogu keeldumine käsitlemast küsimuse sisu, st kaebuse esitaja taotlust, et eesistujariigi Interneti-esitlused peaksid olema kättesaadavad ka saksakeelsena, on seetõttu põhjendamatu ning tegu on haldusomavoliaga.

3.7.2 Euroopa Komisjon

VIIVITUS POLIITILISELT TUNDLIKU JA VASTUOLULISE KAEBUSE KÄSITLEMISEL

Euroopa Komisjoni vastu esitatud kaebuse 289/2005/GG kohta langetatud otsuse kokkuvõte

Kaebuse esitaja tegeles varem spordikihlvedude teenuse pakkumisega Alam-Saksis Saksamaal. Kaebuse esitaja teatas, et Saksa ametivõimud kohustasid teda nende teenuste pakkumise lõpetama, sundides teda seega äritegevust lõpetama. Kaebuse esitaja väitis, et Saksa ametivõimud rikkusid oma tegevusega ELi õigust, eriti teenuste osutamise vabadust. Tema advokaat esitas komisjonile rikkumiskaebuse. Kuna komisjon ei vastanud uurimise olukorra kohta esitatud päringule seitsme kuu jooksul alates selle registreerimisest, pöördus kaebuse esitaja ombudsmani poole. Sisuliselt väitis kaebuse esitaja, et komisjon ei ole tema rikkumiskaebust nõuetekohaselt käsitleanud. Ta väitis, et äritegevuse lõpetamisega kaasneva kahjumi tõttu vajab ta kiiremas korras komisjoni reageerimist juhtumile.

Komisjon väitis, et ta on saanud mitu rikkumiskaebust seoses hasartmänguteenustega ja on paljude spordikihlveeteenuste suhtes rakendatud riiklike keeldude puhul kaalunud, kas need on õigustatud ja proportsionaalsed. Komisjon saatis ametliku kirja Taanile, samas kui Saksamaa, Itaalia ja Madalmaade vastu esitatud rikkumiskaebuste uurimine oli käimas.

Komisjon väitis, et tegeleb veel kaebuse esitaja rikkumiskaebuse aspektide põhjaliku uurimisega. Ombudsman leidis, et nimetatud väide ei näi vastavat temani jõudnud teabele. Komisjon on rõhutanud eeskätt seda, et juhtum vajab keerulist spordikihlveeteenuste riikliku keelu õigustatuse ja proportsionaalsuse hindamist, lähtudes avaliku korra kaalutlustest. Samas tunnistas komisjon ise, et ta ei olnud senini kordagi Saksa ametivõimudega ühendust võtnud. Ombudsman leidis, et ilma selleta ei ole komisjonil võimalik hinnata keelu õigustatust ja proportsionaalsust. Soovitusel projektis palus ombudsman komisjonil käsitleda kaebuse esitaja rikkumiskaebust hoolikalt ja põhjendamatu viivitusega.

Komisjon avaldas oma üksikasjalikus arvamuses, et spordikihlveeteenustega seotud rikkumiskaebuste teema on „poliitiliselt väga tundlik ja vastuoluline”. Teema on olnud arutluse all neljal rikkumisi käsitleval siseistungil. Siiski vajas avaliku rikkumismenetluse läbiviimine volinike kolleegiumi toetust, mida ei ole siiani saadud.

Ombudsman kiitis heaks komisjoni üksikasjaliku arvamuse aususe. Ta leidis siiski, et antud kaalutlused ei vabasta komisjoni kohustusest käsitleda selliseid kaebusi nõuetekohaselt.

Ombudsman märkis, et käesolev juhtum on seotud menetluse haldusliku järguga, olles teadlik asjaolust, et komisjonil on rikkumismenetluse osas kaalutusõigus. Ta leidis, et komisjon ei saa põhjendada rikkumiskaebuse menetlemise määramatuks ajaks edasilükkamist suutmatusega jõuda poliitilisele üksmeelele menetluse jätkamise osas. Ombudsman võttis seisukoha, et käesolev teema on oluline põhimõtteline küsimus. Seetõttu kordas ta oma soovitus Euroopa Parlamendile koostatud eriaruandes.

Seejärel teatas komisjon ombudsmanile, et ta on vahepeal võtnud vastu otsuse alustada rikkumismenetluse käsitlemist, saates Saksamaale ametliku kirja.

3.8 OMBUDSMANI OMAALGATUSLIKUD UURIMISED

UURIMINE KOMISJONI VALMISOLEKU KOHTA KASUTADA LEPINGUPOOLTE KONFLIKTIDES VAHENDUST

Omaalgatuslikule uurimisele OI/1/2006/TN järgnenud otsuse kokkuvõte

Euroopa ombudsmanile laekub igal aastal märkimisväärne hulk komisjoni vastu esitatud kaebusi, mis puudutavad lepingulisi vaidlusi. Kaebusi saadavad üksikisikud, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ja teised organisatsioonid ning need puudutavad nii töövõtjaid kui ka allhankijaid. Ombudsman alustas omaalgatuslikku uurimist, milles ta palus komisjonil uurida võimalust kasutada komisjoni rahastatavatest lepingutest tulenevate vaidluste lahendamisel rohkem vahendust. Komisjon kinnitas seejärel, et vahendus on sageli kiirem, lihtsam ja tulusam viis vaidluste lahendamiseks.

Uurimise ajal võttis komisjon endale kohustuse edendada tulevikus alternatiivide kasutamist vaidluste lahendamisel. Komisjoni väitel saab seda teha standardhankelepingtondesse valikulise vahendusklausli lisamisega. Ta hoiatas siiski, et vahendus või teised vaidluste lahendamise viisid võivad nõuda kulutuste tegemist. Samuti lisas ta, et komisjon ei saa kohustada töövõtjaid ja nende allhankijaid lahendama vaidlusi vahenduse teel.

Ombudsman tervitas oma uurimise lõpetamise otsuses komisjoni lepingutesse valikulise vahendusklausli lisamist. Ta rõhutas, et vahenduse teel vaidluste lahendamine on tavaliselt kohtuvaidlusest tulusam. Ombudsman palus komisjonil teda teavitada vahendusklausli rakendamise järeelmeetmetest ja komisjoni püüdlustest laiendada vahenduse võimalust komisjoni toetusi puudutavatele vaidlustele. Veelgi enam, ombudsman toonitas, kuivõrd oluline on vahenduse soovitamine töövõtjate ja allhankijate vaheliste vaidluste lahendamisel.

Komisjon peaks ombudsmanile antud küsimuses võetud järeelmeetmetest teavitama 2007. aasta 30. juuniks.

HISPAANIAS TÖÖSTUSSADAMA ARENDAMISEGA SEOTUD KAEBUSE KÄSITLEMINE

Omaalgatuslikule uurimisele OI/2/2006/JMA järgnenud otsuse kokkuvõte

Pärast suurel hulgal kaebusi ja muus vormis teatise Tenerife saarel Granadilla linnas Hispaania ametivõimude arendatava tööstussadama kohta otsustas ombudsman algatada omaalgatusliku uurimise, et anda komisjonile võimalus selgitada oma rolli asutamislepingu järelevalvajana käesolevas juhtumis.

Kaebuse esitajate väitel otsustas komisjon mitmete Granadilla tööstussadama arendamist puudutavate kaebuste menetlemise lõpetada põhjendusel, et nimetatud arendamine ei ole vastuolus ühenduse õigusega, eriti elupaikade direktiivi¹⁷ artikli 6 lõikega 4. Kaebuse esitajad leidsid üldjoontes, et komisjon ei ole kaalunud võimalikke alternatiive pakutavale arendusele.

Komisjoni väitel olid tema teenistused veel ametis projekti hindamisega. Komisjon selgitas, et kuna projekti alternatiivide olemasolu või puudumine on oluline küsimus, mis mõjutaks kooskõlas elupaikade direktiivi artikli 6 lõikega 4 tehtavat lõppotsust, siis hindab ta põhjalikult juhtumi antud aspekti ja esitab arvamuse, millega hinnatakse keskkonnamõjusid, Hispaania ametivõimude mõjuvaid põhjuseid arenduseks ning tasakaalu nende kahe ristuva huvi vahel, samuti hinnangut kompensatsioonimeetmetele. Samuti rõhutas komisjon, et ta võtab vajalikke meetmeid, et teha otsus võimalikult kiiresti, ning et ta hoiab kaebuse esitajaid asjaga kursis.

Ombudsman võttis seisukoha, et komisjon selgitas oma arvamuses rahuldavalt uurimises esitatud küsimusi. Eriti on selgitatud asjaolu, et komisjon ei ole küsimuses veel otsust vastu võtnud. Sellest tulenevalt järelendas ombudsman, et puudub vajadus edasise uurimise järele. Ombudsman selgitas veel, et kui komisjon otsuse vastu võtab või kui ta otsus viibib ülemäära pikalt, võivad kodanikud või elanikud ombudsmanile kaebuse esitada, kui nad leiavad, et komisjoni tegevuses esineb haldusomavoli.

VANUSE ÜLEMPIIR PRAKTIKAPROGRAMMIS

Omaalgatuslikule uurimisele OI/3/2006/BB järgnenud otsuse kokkuvõte

Ombudsman algatas 2006. aasta jaanuaris omaalgatusliku uurimise, mis käsitles Euroopa Parlamendi praktikaprogrammis osalejate vanuse ülempiiri puudutavaid eeskirju ja poliitikat. Ombudsman osutas i) Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklile 21, millega sätestatakse, et „keelatud on igasugune diskrimineerimine, sealhulgas diskrimineerimine [...] vanuse [...] tõttu“, ii) Euroopa Kohtu hiljutisele kohtupraktikale, mille kohaselt vanuse tõttu mittediskrimineerimise põhimõte on ühenduse õiguse¹⁸ üldpõhimõte, ja iii) komisjoni otsusele tühistada praktikaprogrammi vanusepiirangud pärast ombudsmani soovitusel projekti juhtumi 2107/2002/PB osas.

Parlament teatas oma arvamuses, et 1. veebruaril 2006 võeti vastu uued Euroopa Parlamendi sekretariaadi praktika ja õppekülastuste sisekorraeeskirjad. Alates 15. veebruarist 2006, mil eeskirjad jõustusid, praktikaprogrammis vanuse ülempiiri ei rakendata. Enne seda kuupäeva oli vanuse ülempiir 45 eluaastat.

Ombudsman järelendas, et kuna parlament oli vanusepiirangu kehtetuks tunnistanud, siis puudub vajadus edasise uurimise järele.

¹⁷ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta, EÜT 1996 L 59, lk 63.

¹⁸ Kohtuasi C-144/04, Werner Mangold vs Rüdiger Helm, EKL 2005 I-9981, punkt 75.

3.9 OMBUDSMANI KÄSITLETUD PÄRINGUD

LIIKMESRIIKIDE KAALUTLUSÕIGUS PÕLLUMAJANDUSEGA SEOTUD KÜSIMUSES

Iirimaa ombudsmani esitatud päringu Q1/2006/GK kokkuvõte

Märtsis 2006 esitas Iirimaa ombudsman päringu Euroopa ombudsmanile ühe tema menetletava juhtumi osas. Päring puudutas tõlgendust, mille Iirimaa põllumajandus- ja toiduamet oli andnud määruse 1782/2003 artiklile 40. Kõnealuse määrusega on kehtestatud ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavad otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja põllumajandustootjate teatud toetuskavad. Täpsemalt puudutas päring küsimust, kas artikli 40 lõike 4 kohaselt võimaldab pädeval riiklikul asutusel kasutada kaalutlusõigust selliste episootiliste haiguste määratlemisel, mida tuleks pidada vääramatuks jõuks, juhul kui need mõjutavad põllumajandustootja karja osaliselt või terveniisti.

Päringus taotleti teavet komisjonilt, kes selgitas kokkuvõtlikult, et iga vääramatu jõu taotlust peab hindama pädev riiklik asutus, kes viib läbi üksikjuhtumite uurimise.

Komisjon leidis, et päringus sisalduvast teabest võib järeldada, et Iirimaa ametivõimud ei ole ilmselt ületanud oma kaalutlusõigust määruse 1782/2003 artikli 40 lõike 4 rakendamisel. Komisjoni arvamus saadeti edasi Iirimaa ombudsmanile, kes teatas Euroopa ombudsmanile, et ta on rahul päringu tulemustega.

KAUPADE VABA LIIKUMINE

Friuli-Venezia Giulia piirkondliku ombudsmani esitatud päringu Q3/2005/IP kokkuvõte

Friuli-Venezia Giulia (Itaalia) ombudsman pöördus Euroopa ombudsmani poole päringuga, mis puudutas asjaolu, et Itaaliasse ei ole võimalik importida Saksamaal toodetud tekstiili teatrimööbli jaoks. Vastavalt Itaalia õigusele peab iga (imporditud) toode vastama Itaalia tuleohutusealastele õigusaktidele ning selleks on vajalik saada heakskiit Itaalia ametivõimudelt. Piirkondlik ombudsman palus Euroopa ombudsmanilt teavet võimaluste kohta ühtlustada sellealased õigusaktid ühenduse tasemel, et kaotada takistused kaupade vabal liikumisel.

Ombudsman pöördus teabe saamiseks komisjoni poole. Komisjon selgitas, et ühtlustatud ja kogu ELis kohaldatavate standardite või eeskirjade puudumisel asjassepuutuvast valdkonnas kehtivad siin EÜ asutamislepingu artiklites 28–30 sätestatud üldsätted kaupade vaba liikumise kohta. Vastavalt nendele põhimõtetele peab ühes liikmesriigis seaduslikult toodetavat ja müüdavat toodet olema võimalik müüa teises liikmesriigis. Artiklis 30 nähakse ette, et artikliga 28 sätestatu ei välista impordikeelde või -piiranguid muu hulgas kõlbluse, avaliku korra, avaliku julgeoleku või inimeste tervise ja elu kaitse kaalutlustel. Riiklikud meetmed peavad selleks, et olla õigustatud, olema vajalikud püstitatud eesmärkide saavutamiseks ja proportsionaalsed nende eesmärkidega. Veelgi enam, sellised keelud või piirangud ei tohi võtta liikmesriikide kaubavahetuses omavolilise diskrimineerimise või varjatud piirangute kuju. Iga kaebuse, mis näib väljendavat ühenduse õiguse rikkumist liikmesriigi poolt, võib esitada otse komisjonile uurimiseks.

Piirkondlik ombudsman teatas Euroopa ombudsmanile, et ta oli rahul komisjoni vastusega ja juhtum loeti seega lõpetatuks.

4 SUHTED EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTEGA

Euroopa ombudsman on väga huvitatud ELi institutsioonide ja asutustega konstruktiivse dialoogi säilitamisest ja edendamisest, et leida kodanike jaoks parimaid lahendusi. Käesolev peatükk annab ülevaate ELi institutsioonide ning asutuste liikmete ja ametnikega suurepäraste töösuhete tagamise nimel peetud kohtumistest ja üritustest 2006. aastal. Samal aastal allkirjastas ombudsman ka mitmeid lepinguid, mida kirjeldatakse allpool.

2006. aastal olid eriliselt tähtsal kohal kahepoolsed kohtumised Euroopa Komisjoni volinikega, mille eesmärk oli arutada Komisjoni poolt novembris 2005 kehtestatud menetlust ombudsmani päringute käsitlemiseks. Kuna suurim osa ombudsmani uurimistest käsitleb Komisjoni, siis on oluline tagada nimetatud menetluse optimaalne toimimine. Hr DIAMANDOUROS kohtus 2006. aastal 11 volinikuga ja teda rõõmustas volinike pühendumus teeninduskultuuri edendamisele. Ombudsmanil oli juunis tulemuslik kohtumine komisjoni töötajatega, kes vastutavad ombudsmani päringute käsitlemise koordineerimise eest. Nimetatud kohtumine andis ombudsmanile võimaluse selgitada, et ta ei ole üksnes väliskontrollimehhanism, vaid võib pakkuda ka väärtuslikku abi institutsioonidele nende ülesannete täitmise parandamisel. Nende kohtumiste korraldamisel oli võtmeroll komisjoni asepresidendil Margot WALLSTRÖM, kes muu hulgas vastutab suhete eest ombudsmaniga, ja komisjoni peasekretäril Catherine DAYI. Detsembris pöördus pr WALLSTRÖM Strasbourgis ka ombudsmani töötajate poole ning andis ülevaate komisjoni pingutustest suhete parandamisel kodanikega.

Euroopa Parlament valib ombudsmani ja ombudsman on parlamendi ees aruandekohuslane. Ombudsmanil on suurepärane töösuhe Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoniga, kes vastutab suhete eest ombudsmaniga ja koostab aruande ombudsmani aastaaruande kohta. 2006. aastal osales hr DIAMANDOUROS neljal petitsioonikomisjoni koosolekul, kus ta tutvustas oma aastaaruannet ja mitmesugustel teemadel koostatud eriaruandeid. Komitee palvel esindas ombudsmani 2006. aasta koosolekutel üks ombudsmani büroo töötaja. 2006. aastal edendas ombudsman konstruktiivseid suhteid ka Euroopa Parlamendi saadikutega.

Ombudsman jätkas 2006. aastal suhete edendamist teiste institutsioonide ja asutustega. Märtsis kohtus ta Luksemburgis Euroopa Kohtu, Esimese Astme Kohtu ning Avaliku Teenistuse Kohtu presidentidega, Euroopa Kontrollikoja presidendi ning Euroopa Investeeringispanga presidendiga. Oktoobris kohtus ta Kreekas Euroopa Ülesehitusameti ja Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse direktoritega. Samuti esines ta kogu aasta vältel ettekannetega oma töö kohta Euroopa institutsioonide ja asutuste paljudele töötajatele Brüsselis, Luksemburgis ja Strasbourgis.

Kodanikele võimalikult parima teeninduse tagamiseks allkirjastas ombudsman 2006. aastal mitmeid olulisi lepinguid.

Märtsis 2006 allkirjastas ombudsman uue lepingu parlamendiga, mis hõlmab koostööd näiteks ehituspoliitika, infotehnoloogia ja kommunikatsiooni valdkonnas. Uus leping peaks võimaldama kasutada ombudsmani büroole määratud ressursse kõige mõistlikumal viisil (vaata lisa B), tagades samas ombudsmanile täieliku autonoomia tema tegevuses.

Teine tähtis 2006. aastal allkirjastatud leping oli Euroopa andmekaitseinspektoriga¹ sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum. Selle eesmärk on tagada andmekaitsega seotud

¹ Euroopa ombudsmani ja Euroopa andmekaitseinspektori vaheline vastastikuse mõistmise memorandum; ELT 2007 C 27, lk 21.

kaebuste ühtne menetlemine ja vältida topelttööd. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks leppisid ombudsman ja andmekaitseinspektor kokku järgmises: i) teavitada kaebuse esitajaid teisest institutsioonist ja edendada kaebuste edasisaatmist; ii) teavitada teist institutsiooni teda puudutavatest kaebustest; iii) mitte taasavada kord juba esitatud kaebust, välja arvatud juhul kui esitatakse olulist uut tõendusmaterjali; iv) võtta vastu ühtne lähenemine andmekaitse õiguslike ja halduslike aspektide osas, edendades sellega kodanike ja kaebuse esitajate õigusi ja huve. Ombudsman ja andmekaitseinspektor hr Peter HUSTINX allkirjastasid 30. novembril Brüsselis andmekaitseinspektori abi hr Joaquín BAYO DELGADO ja ombudsmani peasekretäri hr Ian HARDENi juuresolekul vastastikuse mõistmise memorandum. Nimetatud sündmus andis võimaluse teabevahetuseks mitmel ühist huvi pakkaval teemal.

© Euroopa andmekaitseinspektor

Hr Diamandouros ja Euroopa andmekaitseinspektor Peter Hustinx kirjutavad alla vastastikuse mõistmise memorandumile. Brüssel, Belgia, 30. november 2006.

30. novembril allkirjastas Euroopa ombudsman ka koostöölepingu Hispaania valitsusega, et lubada Euroopa ombudsmanile esitatavates kaebustes kasutada Hispaania teisi ametlikke keeli – baski, katalaani/valentsia ja galeegi keelt. Hispaania valitsuse nimel kirjutas lepingule alla Hispaania alaline esindaja Euroopa Liidu juures suursaadik Carlos BASTARRECHE SAGÜES. Lepingu allkirjastamisega viib ombudsman oma tegevuse kooskõlla Euroopa Liidu Nõukogu 2005. aasta juuni järeldustega nimetatud keelte kasutamise kohta, et hõlbustada Hispaania kodanike teabevahetust ELi institutsioonidega. Vastavalt lepingule loob Hispaania valitsus tõlkeasutuse, kes vastutab nendes keeltes esitatud kaebuste tõlke eest. See asutus tõlgib ka ombudsmani otsuse hispaania keelest kaebuse esitaja keelde. Kui Hispaania riigiasutused on tõlkeorgani loonud ja leping sellega jõustunud, saab nendes keeltes kaebuse esitamise kohta teavet ombudsmani veebilehelt järgmisel aadressil: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Ülalmainitud kohtumised ja sündmused ning kõik teised ombudsmani vastavad tegevused on ära toodud käesoleva peatüki järgmises punktis².

4.1 EUROOPA PARLAMENT

18. jaanuar: osalemine Euroopa Parlamendi liikmete Kangaroo Groupi lõunakohtumisel. Peaesinejaks oli Euroopa Parlamendi liige hr Andrew DUFF, kes kõneles teemal „Järelemõtlemisaeg–

²

Kohtumised ja sündmused leidsid aset Brüsselis, Luksemburgis või Strasbourgis, kui teisi asukohti ei ole nimetatud.

Euroopa Liidu arutelu struktuuri, teemade ja konteksti hindamine". Kohtumist juhatas Euroopa Parlamendi liige hr Manuel MEDINA ORTEGA.

25. jaanuar: ombudsmani eriaruande esitlemine nõukogu menetluste läbipaistvuse kohta Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni koosolekul. Koosolekule järgnenud arutelul osalesid Euroopa Parlamendi liige petitsioonikomisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, Euroopa Parlamendi liikmed hr Elmar BROK, hr David HAMMERSTEIN MINTZ, hr Michael CASHMAN ja pr Diana WALLIS ning nõukogu peasekretär ja protokollitšilem hr Hans BRUNMAYER (ära toodud sõnavõttude järjekorras).

14. veebruar: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme pr Inés AYALA SENDERiga.

14. veebruar: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme hr David HAMMERSTEIN MINTZiga.

14. veebruar: kohtumine Euroopa Parlamendi juriskonsuldi hr Gregorio GARZÓN CLARIANaga.

14. märts: ombudsmani 2005. aasta aruande esitlemine Euroopa Parlamendi presidendile hr Josep BORRELL FONTELLESile ja Euroopa Parlamendiga uue koostöölepingu allkirjastamine (vaata lisa B).

14. märts: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme hr Markus FERBERiga.

14. märts: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme hr Manolis MAVROMMATISega.

© Euroopa Parlament

Hr Diamandouros ja Euroopa Parlamendi president Josep Borrell Fontelles kirjutavad alla uuele koostöölepingule. Strasbourg, Prantsusmaa, 14. märts 2006.

4. aprill: kohtumine Euroopa Parlamendi liikmete hr Andreas SCHWABI ja hr Richard SEEBERiga.

2. mai: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme hr Louis GRECHiga.

3. mai: ombudsmani 2005. aasta aruande esitlemine Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile. Koosolekule järgnenud arutelul osalesid Euroopa Parlamendi liige petitsioonikomisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, Euroopa Parlamendi liikmed hr Andreas SCHWAB, hr Manolis MAVROMMATIS, Sir Robert ATKINS, pr Inés AYALA SENDER, hr David HAMMERSTEIN MINTZ ning pr Alexandra DOBOLYI (ära toodud sõnavõttude järjekorras).

15. mai: ombudsmani Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAFi) kohta koostatud eriaruande esitlemine. Hr DIAMANDOUROS esines avaldusega ja vastas seejärel Euroopa Parlamendi liikmete Sir Robert ATKINSi, hr Michael CASHMANi, hr Paul VAN BUITENENi, hr Manolis MAVROMMATISega ja hr Jens-Peter BONDE esitatud küsimustele (ära toodud küsimuste esitamise järjekorras). Seejärel esines sõnavõtuga OLAFi peasekretär hr Franz-Hermann BRÜNER ja vastas

seejärel Euroopa Parlamendi liikmete Sir Robert ATKINSi, pr Alexandra DOBOLYI, hr Michael CASHMANi, hr Paul VAN BUITENENi ja hr Jens-Peter BONDE küsimustele.

15. mai: kohtumine Euroopa Parlamendi liikmete hr Andreas SCHWABI ja hr Manolis MAVROMMATISega.

17. mai: osalemine Kreeka presidendi hr Karolos PAPOULIASe Euroopa Parlamendi ametliku visiidi auks korraldatud lõunasöögil.

15. juuni: kohtumine Euroopa Parlamendi peaarvepidajate hr Pascal DE POORTERE ja hr Ville-Veikko TIMBERGiga.

4. juuli: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme hr Jo LEINENiga.

4. juuli: kohtumine Euroopa Parlamendi liikme Hr Herbert BÖSCHiga.

4. juuli: kohtumine hr Gregorio GARZÓN CLARIANaga.

13. juuli: Esitlus teemal „Ombudsmani roll Euroopa areneva õiguskorra kontekstis” Euroopa inimõiguste kaitse süsteemi seminaril Poolas Poznańis asuvas Adam Mickiewiczi ülikoolis. Nimetatud sündmuse korraldas Euroopa Parlamendi liige petitsioonikomisjoni esimees hr Marcin LIBICKI. Seminaril osales teiste hulgas Poola ombudsman hr Janusz KOCHANOWSKI.

13. september: ombudsmani eriaruande esitamine petitsioonikomisjonile artikli 226 alusel esitatud kaebuse menetlemata jätmise kohta komisjoni poolt. Järgnenud arutelul osalesid Euroopa Parlamendi liige petitsioonikomisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, Euroopa Parlamendi liikmed hr Manolis MAVROMATIS, hr David HAMMERSTEIN MINTZ, hr Proinsias DE ROSSA ning pr Maria PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, (ära toodud sõnavõtude järjekorras).

23. oktoober: kohtumine hr Gregorio GARZÓN CLARIANaga.

14. november: Euroopa ombudsmani korraldatud õhtusöök petitsioonikomisjoni juhatuse ja koordinaatorite auks. Õhtusöögil osalesid Euroopa Parlamendi liikmed komisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, Sir Robert ATKINS, pr Alexandra DOBOLYI, pr Diana WALLIS, hr David HAMMERSTEIN MINTZ ja petitsioonikomisjoni sekretariaadi juhataja hr David LOWE.

15. november: kõne „Kodanike volitamine – Euroopa ombudsmani roll” pidamine Euroopa Parlamendi liikmete Kangaroo Groupile. Kohtumist juhatas Euroopa Parlamendi liige Sir Robert ATKINS.

16. november: ombudsmani 2005. aasta aruande esitlemine Euroopa Parlamendi täiskogule (vaata punkti 6.1).

4.2 EUROOPA KOMISJON

12. jaanuar: kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi hr Siim KALLASega, kes vastutab haldusküsimuste, auditi ja pettusevastase võitluse eest.

12. jaanuar: kohtumine Euroopa Komisjoni peasekretäri pr Catherine DAYga.

14. märts: kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi pr Margot WALLSTRÖMiga, kes vastutab institutsiooniliste suhete ja teabevahetusstrateegia eest.

30. märts: kohtumine Euroopa Komisjoni siselepitaja kohusetäitja hr Peter GALEZOWSKIga.

30. märts: esitlus Euroopa ombudsmani rollist Euroopa Komisjoni Luksemburgi töötajatele.

16. mai: kohtumine Euroopa Komisjoni teadusvoliniku hr Janez POTOČNIKiga.

16. mai: kohtumine Euroopa Komisjoni keskkonnavoliniku hr Stavros DIMASiga.
17. mai: kohtumine Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste voliniku hr Vladimír ŠPIDLAga.
6. juuni: kohtumine pr Margot WALLSTRÖMiga ja pr Catherine DAYga.
6. juuni: esitlus ombudsmani kaebuste käsitlemise koordineerimisega tegelevatele komisjoni töötajatele.
4. juuli: kohtumine Euroopa Komisjoni siseturu ja teenuste voliniku hr Charlie McCREEVYga.
4. juuli: kohtumine Euroopa Komisjoni direktori hr Giuseppe MASSANGIOLiga, kes vastutab suhete eest Euroopa ombudsmaniga, ning üksuse juhi hr Andrea PIERUCCIGA.
26. september: kohtumine Euroopa Komisjoni haridus- ja kultuurivoliniku hr Ján FIGELiga.
26. september: kohtumine Euroopa Komisjoni rahandusvoliniku hr Joaquín ALMUNIAga.
26. september: kohtumine Euroopa Komisjoni tervishoiu- ja tarbijakaitsevoliniku hr Markos KYPRIANOUGa.
27. september: kohtumine pr Margot WALLSTRÖMiga.
16. november: kohtumine Euroopa Komisjoni laienemisvoliniku hr Olli REHNiga.
13. detsember: kohtumine Euroopa Komisjoni välissuhete ja Euroopa naabruspoliitika voliniku pr Benita FERRERO-WALDNERiga.
13. detsember: pr Margot WALLSTRÖMi esitlus Euroopa ombudsmani büroo töötajatele. Euroopa Komisjoni asepresident käsitles oma esitluses teabevahetuse, kaebuste käsitlemise ja Euroopa põhiseaduse lepingu teemasid.

4.3 MUUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED

12. jaanuar: kohtumine Küprose Vabariigi alalise esindajaga Euroopa Liidu juures suursaadik Nicholas EMILIOUga.
12. jaanuar: kohtumine Kreeka Vabariigi alalise esindajaga Euroopa Liidu juures suursaadik Vassilis KASKARELISega.
6. märts: kohtumine Euroopa Kohtu presidendi hr Vassilios SKOURISega.
6. märts: töölõuna Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu presidendi hr Bo VESTERDORFi, kodade presidentide hr Jörg PIRRUNGI ja hr Marc JAEGERiga ning kohtusekretäri hr Emmanuel COULONiga.
6. märts: kohtumine Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu presidendi hr Paul J. MAHONEY ja kohtu liikmete hr Horstpeter KREPPELI, pr Irena BORUTA, hr Sean VAN RAEPENBUSCHI ja hr Stéphane GERVASONIga ning kohtusekretäri pr Waltraud HAKENBERGiga.
6. märts: kohtumine Euroopa Kontrollikoja presidendi hr Hubert WEBERiga.
6. märts: kohtumine Euroopa Investeeringispanga presidendi hr Philippe MAYSTADTi ja peasekretäri hr Eberhard UHLMANNiga.
30. märts: esitlus Euroopa ombudsmani rolli kohta Euroopa agentuuride töötajate nõukogu täiskogule.

15. juuni: kohtumine pr Vicky VOULGARAKIga Ühendkuningriigi alalisest esindusest Euroopa Liidu juures.

14. september: esitlus Euroopa Investeerimispanka töötajatele teemal „Euroopa ombudsmani roll ja Euroopa Investeerimispank”.

26. september: kohtumine Soome Vabariigi alalise esindaja asetäitjaga Euroopa Liidus suursaadik Nina VASKUNLAHTIga.

6. oktoober: kohtumine Euroopa Ülesehitusameti direktori hr Richard ZINKiga ja ameti töötajatega Thessalonikis Kreekas.

6. oktoober: kohtumine Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) direktori pr Aviana BULGARELLIga ja keskuse töötajatega Thessalonikis Kreekas.

30. november: vastastikuse mõistmise memorandumiallkirjastamine Euroopa andmekaitseinspektori hr Peter HUSTINXiga.

30. november: koostöölepingu allkirjastamine Hispaania valitsusega, et lubada Hispaania teiste ametlike keelte, baski, katalaani/valentsia ja galeegi keelte kasutamist Euroopa ombudsmanile esitatavates kaebustes. Lepingule kirjutas Hispaania valitsuse nimel alla Hispaania alaline esindaja Euroopa Liidu juures suursaadik hr Carlos BASTARRECHE SAGÜES.

5 SUHTED OMBUDSMANIDE JA SAMALAADSETE ASUTUSTEGA

Euroopa ombudsman teeb kodanike kaebuste tulemusliku käsitlemise nimel tihedat koostööd riikliku ja piirkondliku tasandi partneritega. Käesolev peatükk algab ülevaatega Euroopa ombudsmanide võrgustiku tegevustest 2006. aastal. Seejärel on üldjoontes välja toodud arvukad konverentsid ja kohtumised, millest ombudsman ja tema ametkond osa võtsid, et arendada ombudsmani institutsiooni tegevust Euroopa Liidus ja mujal. Peatüki lõpus on esitatud ülevaade kahepoolsetest kohtumistest 2006. aastal.

5.1 EUROOPA OMBUDSMANIDE VÕRGUSTIK

Euroopa ombudsmanide võrgustik koosneb ligikaudu 90 büroost 31 Euroopa riigis. Euroopa Liidus kuuluvad võrgustikku Euroopa, riiklike ja piirkondlike tasandi ombudsmanid ja samalaadsed asutused, kusjuures riiklikul tasandil osalevad ka Norra, Islandi ja ELi kandidaatriikide asutused. Iga ELi liikmesriigi ombudsman ja samalaadne asutus Euroopa Liidus, samuti Norras ja Islandil, on nimetanud ametisse kontaktametniku, kes tegutseb teiste võrgustiku liikmete kontaktisikuna.

Euroopa ombudsmanide võrgustik asutati 1996. aastal ja see on arenenud võimsaks ombudsmanide ja nende töötajate koostöövahendiks, mis toimib juhtumite käsitlemisel tõhusa koostöömehhanismina. See on erilise tähtsusega Euroopa ombudsmani jaoks, võimaldades tal kiiresti ja tõhusalt menetleda kaebusi, mis jäävad tema pädevusest välja. Kogemuste ja parima tava jagamine toimub seminaride ja kohtumiste, korrapäraselt ilmuva infolehe, elektroonilise arutelufoorumi ja igapäevase elektroonilise uudisteteenuse vahendusel. Võrgustiku arengule on tõhusalt kaasa aidanud ka Euroopa ombudsmani visiidid liikmesriikidesse ja kandidaatriikidesse, mida korraldasid liikmesriikide ombudsmanid. Seetõttu on punkti 5.1 lõpus lühidalt ära märgitud ombudsmani teabevisiidid 2006. aastal. Üksikasjalikumalt infot teabevisiitide kohta leiab punktist 6.2.

Kõik allpool nimetatud tegevused on ombudsmanidele nende ülesannete täitmisel üliolulised, et tagada ELi õiguse nõuetekohane kohaldamine Euroopa Liidus. See on elulise tähtsusega, et kodanikud saaksid oma ELi õigusest tulenevaid õigusi täiel määral kasutada. Seetõttu on võrgustik Euroopa ombudsmani jaoks eriline prioriteet ning ta pühendab võrgustiku arendamisele märkimisväärsel hulgal ressursse.

Seminarid

Viies ELi liikmesriikide piirkondlike ombudsmanide seminar

Riiklike ja piirkondlike ombudsmanide seminare peetakse vaheldumisi, igal aastal toimub kas riiklike või piirkondlike ombudsmanide seminar ning neid korraldavad Euroopa ombudsman ja riiklik või piirkondlik osapool ühiselt. Viienda ELi liikmesriikide piirkondlike ombudsmanide seminari korraldasid Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsman hr Tony REDMOND ja Euroopa ombudsman ning see toimus 19.–21. novembril 2006 Londonis.

Tegemist oli esimese korraga, mil Euroopa ombudsman oli piirkondlike ombudsmanide seminari korraldamisega nõnda tihedalt seotud ja see osutus ülimalt positiivseks kogemuseks. Üritusel

osales ligikaudu 80 osalejat kõigist kuuest riigist, kus tegutseb piirkondliku tasandi ombudsman, nimelt Belgiast, Saksamaalt, Hispaaniast, Itaaliast, Austriast ja Ühendkuningriigist.

2006. aasta seminari teemaks oli „Koostöö hea halduse edendamisel ja ELi kodanike õiguste kaitsel“. Toimusid istungid ELi õiguse, hea halduse edendamise, kaebuste käsitlemise ja ombudsmanide koostöö teemal.

Seminari avasid kaaskorraldajad hr Tony REDMOND ja hr DIAMANDOUROS koos Euroopa Liidu Regioonide Komitee esimese asepresidendi hr Luc VAN DEN BRANDE ning Ühendkuningriigi kogukondade ja kohalike omavalitsuste alalise sekretäri hr Peter HOUSDENiga.

Tony Redmond, Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsman.

Alice Brown, Šoti avaliku teenistuse ombudsman.

Felix Dünser, Vorarlbergi ombudsman, Austria.

Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsman pr Anne SEEX juhatas esimest istungit „ELi õiguse kohaldamine liikmesriikides“. Nimetatud istungil esines migratsiooniõiguse professor Elspeth GUILD Nijmegeni Radboudi ülikoolist ettekandega „Isikute vaba liikumine“ ning Euroopa ombudsmani büroo peasekretär hr Ian HARDEN ettekandega „Teadmiste jagamine Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu“.

Bernard Hubeau, Flandria ombudsman, Belgia.

María Jesús Aranda Lasheras, Navarra ombudsman, Hispaania.

Silvano Micele, Basilicata ombudsman, Itaalia.

Teist istungit, „Ombudsmanide ennetav tegevus – hea halduse edendamine“, juhatasid Basilicata ombudsman hr Silvano MICELE ja Flandria ombudsman hr Bernard HUBEAU. Nimetatud istung koosnes kuuest ettekandest: „Hea tava levitamine, väärtuse lisamine“ (Inglise kohaliku omavalitsuse ombudsman hr Tony REDMOND), „Valitsusega konstruktiivsete suhete edendamine“ (Valloonia ombudsman hr Frédéric BOVESSE), „Aruandlusmehhanismid“ (Šoti avaliku teenistuse ombudsman pr Alice BROWN), „Kodanike juurdepääsuvõimaluste parandamine“ (Rheinland-Pfalzi ombudsman hr Ullrich GALLE), „Koostöö kodanikega hea halduse edendamisel“ (Vorarlbergi ombudsman hr Felix DÜNSER) ning „Hea halduse toimimisjuhendid“ (Navarra ombudsman pr María JESÚS ARANDA LASHERAS).

Kolmandat istungit teemal „Ombudsmanide reageerimine – kaebuste käsitlemine” juhatas Baieri petitsioonikomisjoni president hr Alexander KÖNIG. Nimetatud istung hõlmas ettekandeid „Ühiskonna haavatavamate rühmade kaebustega tegelemine” (Friuli-Venezia Giulia ombudsman pr Caterina DOLCHER), „Laste õiguste toetamine” (laste õiguste direktor hr Roger MORGAN) ning „Toimetulek korduvate ja tüütute kaebajatega” (Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsman hr Jerry WHITE).

Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsman Jerry White, Ühendkuningriigi laste õiguste direktor Roger Morgan, Baieri petitsioonikomisjoni president Alexander König, Saksamaa, ja Friuli-Venezia Giulia ombudsman Caterina Dolcher, Itaalia.

Viimasel istungil, „Liigume edasi üheskoos”, esitas Euroopa ombudsman ettekande „Koostöö Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu”. See istung, mida juhatas Kataloonia ombudsman hr Rafael RIBÓ I MASSÓ, andis võimaluse vahetada seisukohti võrgustiku toimimise kohta ja selle kohta, kuidas piirkondlikud ombudsmanid saaksid selles aktiivsemalt osaleda.

Tom Frawley, Põhja-Iirimaa Assamblee ombudsman ja kaebuste volinik.

Seminari tippsündmuseks oli Põhja-Iirimaa Assamblee ombudsmani ja kaebuste voliniku hr Tom FRAWLEY pärast õhtusööki peetud kõne, milles ta käsitles ombudsmanidele olulisi teemasid, sealhulgas eetikat, vastutuse põhimõtet ja kättesaadavust.

Seminari kohta anti väga positiivset tagasisidet. Ombudsman loodab, et 2008. aastal Saksamaal või Austrias peetav seminar kujuneb sama edukaks.

Kontaktametnike 2006. aasta seminar

Viies Euroopa ombudsmanide võrgustiku kontaktametnike seminar toimus 18.–20. juunil 2006 Strasbourgis. Seminari pealkirjaks oli „Põhiõiguste tagamine – parima tava levitamine” ning selle eesmärk oli pakkuda kontaktametnikele foorumit seisukohtade vahetamiseks oma institutsiooni parima tava kohta ja innustada arutelu nende töö üle põhiõiguste edendamise aspektist. Samuti andis seminar kontaktametnikele võimaluse arutada võrgustiku toimimist ja osutada võimalustele, kuidas seda paremaks muuta. Kokku osales seminaril 28 inimest 26 Euroopa riigist ning esmakordselt osalesid seminaril Bulgaaria, Horvaatia ja Rumeenia riiklike ombudsmanide institutsioonide esindajad.

Euroopa ombudsmanide võrgustiku kontaktametnike viiendal seminaril osalejad.
Strasbourg, Prantsusmaa, 18.–20. juuni 2006.

Seminari esimese päeva aruteludel keskenduti juhtumite käsitlemise parandamisele, hea halduse edendamisele, võrgustiku vahendusel koostöö tihendamisele ning kaebuse esitajate rahulolu mõõtmisele.

Õhtul kohtusid osalejad Strasbourgis keskuses õhtusöögil, kus nad kuulasid ettekannet Euroopa Liidu kõige pikemalt ametis olnud riiklikult ombudsmanilt hr Hans GAMMELTOFT-HANSENilt, kes kirjeldas oma peaaegu 20-aastast kogemust Taani ombudsmanina, keskendudes eriti oma tööle põhiõiguste edendamisel ja kaitsmisel.

Hans Gammeltoft-Hansen, Taani parlamentaarne ombudsman pöördumas
Euroopa ombudsmanide võrgustiku kontaktametnike viienda seminari poole.
Strasbourg, Prantsusmaa, 18.–20. juuni 2006.

Kohtumise teisel päeval oli prioriteediks mitmete kontaktametnike tõstatatud ja seega ühist juurdlemist vääriv teema, milleks oli põhiõiguste tagamine, täpsemalt õigus teabevabadusele, sõnavabadusele ja võrdsele kohtlemisele.

Seminari rikkalik ja mitmekülgne päevakava tekitas elava arutluse. See annab tunnistust iga kahe aasta tagant toimuvate kohtumiste olulisusest võrgustiku kontaktametnikele seisukohtade ja kontaktide vahetamiseks ning ennustab seminarile head tulevikku.

Koostöö juhtumite käsitlemisel

Liikmesriikide riiklike ja piirkondlike ombudsmanide pädevusse jääb paljude Euroopa ombudsmanile esitatud kaebuste käsitlemine, mis ei kuulu Euroopa ombudsmani pädevusse seetõttu, et need ei ole esitatud ühenduse institutsiooni ega asutuse vastu. 2006. aastal soovitas Euroopa ombudsman 828 kaebuse esitajal pöörduda riikliku või piirkondliku ombudsmani poole ning edastas 363 kaebust otse pädevale ombudsmanile, 270 kaebust olid samal teemal. Selliste kaebuste näited on ära toodud käesoleva aruande punktis 2.5.

Lisaks korrapärasele teabevahetusele võrgustiku kaudu on olemas erimenetlus, mille abil riiklikud või piirkondlikud ombudsmanid võivad taotleda kirjalikke vastuseid päringutele ELi õiguse ja selle tõlgendamise kohta, sealhulgas päringutele, mis on seotud konkreetsete juhtumite käsitlemisega. Euroopa ombudsman vastab päringule kas ise või vajadusel suunab selle vastuse saamiseks asjaomasele ELi institutsioonile või asutusele. 2006. aastal saadi kaks sellist päringut, üks riiklikult ja üks piirkondlikult ombudsmanilt, ning kolm päringut lõpetati, sealhulgas kaks päringut 2005. aastast. Täpsemalt on päringuid kirjeldatud kolmandas peatükis.

Euroopa ombudsmanid – Uudisleht

„Euroopa ombudsmanid – uudisleht“ kajastab Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmete ning Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi (IOI) laiema koosseisu tööd. Hispaania, inglise, itaalia, prantsuse ja saksa keeles ilmuv uudisleht saadetakse enam kui 400-le Euroopa, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi büroole. Uudisleht ilmub kaks korda aastas – aprillis ja oktoobris.

Uudislehest on saanud väärtuslik foorum ELi õigust ja parimat tava puudutavaks teabevahetuseks. 2006. aasta kaks väljaannet hõlmasid mitmesuguseid teemasid, sealhulgas artikleid ELi õiguse ülimuslikkusest, kvalifikatsioonide vastastikusest tunnustamisest ELis, Euroopa keskkonnaõigusest ja juurdepääsust keskkonda puudutavale teabele, ombudsmani rollist vanglate järelevalves, üleüldisest juurdepääsust Interneti-lairibaühendusele, diskrimineerimisest tööturul, sõnavabadusest, laste õigustest ning rände- ja varjupaigaprobleemidest.

Elektroonilised sidevahendid

2000. aasta novembris avas ombudsman Internetis arutus- ja dokumentide vahetamise foorumi Euroopa ombudsmanidele ja nende töötajatele. Ligikaudu 230 isikul on juurdepääs foorumile, mis pakub büroodele võimalust jagada ja vahetada igapäevaselt teavet.

Foorumi kõige populaarsem rubriik on „Ombudsmani päevauudised“, mida uuendatakse igal tööpäeval ning kuhu pannakse üles ombudsmanide büroode ja Euroopa Liidu uudiseid. Peaaegu kõik riiklikud ja piirkondlikud ombudsmanide bürood kogu Euroopas teevad päevauudistele kaastööd ja loevad ise regulaarselt uudiseid.

2006. aastal oli foorum jätkuvalt väga kasulik vahend küsimuste ja vastuste vormis teabe jagamiseks ombudsmanide büroode vahel. Selle vahendusel algatati ulatuslikke arutelusid mitmesugustel teemadel, hõlmates sõltumatut järelevalvet vanglate üle, sisserännanute ELis sündinud laste alalise elaniku staatust, diskrimineerimisega võitlemist ja võrdse kohtlemise edendamist ning valimisõigust kohalikel valimistel ELis.

Foorum sisaldab ELi liikmesriikide, Norra, Islandi ja kandidaatriikide riiklike ja piirkondlike ombudsmanide ametlikku loetelu. Loetelu uuendatakse ombudsmanide büroode kontaktandmete muutumisel, seega on tegemist asendamatu teabeallikaga kõikide Euroopa ombudsmanide jaoks.

Teabevisiidid

2006. aasta jooksul külastas Euroopa ombudsman oma ombudsmanidest kolleege Luksemburgis (märtsis), Hispaanias (mais), Põhja-Iirimaal (novembris) ja Bulgaarias (novembris). Teabevisiidid andsid suurepärase võimaluse tõhustada töösuhteid Euroopa ombudsmanide võrgustikus ja tõsta teadlikkust ombudsmanist kui kohtuvälisest õiguskaitsevahendist. Visiite kirjeldatakse täpsemalt punktis 6.2.

5.2 OMBUDSMANI MUUD SEMINARID JA KONVERENTSID

Euroopa ombudsmani aktiivne koostöö ombudsmanidest kolleegidega ei piirdu üksnes tegevusega Euroopa ombudsmanide võrgustikus. Ombudsman on mitme ombudsmanide organisatsiooni aktiivne liige ning osaleb regulaarselt nende organisatsioonide korraldatud konverentsidel ja seminaridel. Käesolevas punktis antakse ülevaate ombudsmani ja tema ametkonna osalemisest nimetatud üritustel 2006. aastal.

Musta mere majanduskoostöö liikmesriikide ombudsmanide konverents Istanbulis Türgis

26. aprillil osales Euroopa ombudsman Musta mere majanduskoostöö (BSEC) liikmesriikide ombudsmanide konverentsil „Ombudsmani institutsioonide roll demokraatia tugevdamisel“. Sündmuse korraldas BSECi parlamentaarne assamblee ja see leidis aset Istanbulis Türgis. Hr DIAMANDOUROS pidas kõne „Ombudsmani institutsioon õigusriigis – väljakutsed ja perspektiivid“. Seminaril osalesid teiste seas BSECi liikmesriikide ombudsmanid. Seminaril arutati ka Türgi ombudsmani institutsiooni seaduseelnõu ning avakõne pidas Türgi endine president hr Süleyman DEMIREL.

Rahvusvaheline Ombudsmanide Instituut (IOI) – Euroopa regionaalkohtumine ja peaassamblee Viinis Austrias

11.–13. juunil võttis hr DIAMANDOUROS osa IOI Euroopa regionaalkohtumisest, mis toimus Austria parlamendis Viinis. 12. juunil osales hr DIAMANDOUROS ettekandjana esimeses töörühmas, kus tegeleti ombudsmanide ja kohtute suhete uurimisega. Konverentsil käsitleti ka järgmisi teemasid: „Euroopa ombudsmanide pädevus“, „Inimõiguste rakendamine Euroopas“ ning „Inimõiguste rakendamine ja ombudsmanide roll“.

Ombudsman kui haldusreformi institutsioon, Ohrid, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik

14.–16. septembril toimus Ohridis endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis konverents „Ombudsman kui haldusreformi institutsioon“. Konverents korraldati Kreeka ombudsmani Eunomia projekti osana, koostöös Kataloonia ombudsmani ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ombudsmaniga. Seminar andis Kagu-Euroopa ombudsmanidele võimaluse arendada oma suutlikkust. Konverentsist võttis osa ligikaudu 60 inimest. Euroopa ombudsmani esindas konverentsil ombudsmani büroo peaõigusnõunik hr Gerhard GRILL, kes esines ettekandega Euroopa hea halduse tavast.

Rahvusvaheline konverents „Ombudsmanide töö laste heaks“ Ateenas Kreekas

29.–30. septembril osales ombudsman Kreekas Ateenas toimunud rahvusvahelisel konverentsil „Ombudsmanide töö laste heaks“. Konverentsi korraldasid ühiselt Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik hr Thomas HAMMARBERG, Vene Föderatsiooni inimõiguste ombudsman hr Vladimir LUKIN ja Kreeka ombudsman hr Yiorgos KAMINIS. Hr DIAMANDOUROS kõneles teemal „Eraldi büroode asutamine laste õiguste kaitseks – eri mudelid“.

Ombudsmanide töö Itaalias ja Euroopas, Firenze, Itaalia

16. oktoobril võttis hr DIAMANDOUROS osa Firenzes toimunud konverentsist „Ombudsmanide töö Itaalias ja Euroopas“, kus ta tutvustas Euroopa ombudsmani seisukohta Itaalia püüdlustes asutada ombudsmani institutsioon riiklikul tasemel. Üritus toimus Toscana maakonna parlamendi saalis. Konverentsi korraldas Toscana piirkondlik ombudsman hr Giorgio MORALES.

Petitsiooni- ja kaebeõiguse konverents Bremenis Saksamaal

21. novembril korraldasid Europa-Unioni *Landesverband Bremen* ja *Vereinigung zur Förderung des Petitionsrechts in der Demokratie e.V.* Bremenis konverentsi õigusest esitada petitsiooni Euroopa Parlamendile ja kaebust Euroopa ombudsmanile. Konverentsist võttis osa ligikaudu 50 inimest,

sealhulgas Bremeni parlamendi president ja liikmed, kohtunikud ja Saksamaa liidupäeva petitsioonikomisjoni esindaja. Euroopa ombudsmani bürood esindas peaõigusnõunik hr Gerhard GRILL, kes õhtu põhiloengus kirjeldas Euroopa ombudsmani tööd ja rolli.

Rahvusvaheline seminar diskrimineerimise teemal Ljubljanas Sloveenias

8. detsembril osales ombudsman rahvusvahelisel seminaril „Diskrimineerimist tuleb käsitleda“, mis leidis aset Ljubljanas Sloveenias. Seminari korraldasid Sloveenia inimõiguste ombudsman hr Matjaz HANZEK ja Austria Ludwig Boltzmanni inimõiguste instituut. Hr DIAMANDOUROS pidas kõne teemal „Euroopa ombudsmani roll võitluses diskrimineerimise vastu“. Pärast konverentsi kohtus ombudsman põhiseadusliku kohtu presidendi hr Janez ČEBULJi ja veel teiste kolleegidega, et jagada seisukohti vastavatest institutsioonidest ja nende rollidest.

5.3 MUUD ÜRITUSED OMBUDSMANIDE JA NENDE TÖÖTAJATE OSAVÕTUL

Kahepoolsed kohtumised ombudsmanidega

2006. aastal pidas Euroopa ombudsman palju kahepoolseid kohtumisi ombudsmanidega Euroopast ja kaugemaltki, et edendada ombudsmani institutsiooni, arutada institutsioonidevahelisi suhteid ning vahetada parima tava kogemusi.

Hr DIAMANDOUROS kohtus 24. jaanuaril Strasbourgis ja 23. märtsil Pariisis Prantsuse ombudsmani hr Jean-Paul DELEVOYEga. Nende vestlused puudutasid ombudsmani tööd seoses ELi põhiõigustega ja ühiselt korraldatavat kuuendat ELi liikmesriikide ja kandidaatriikide riiklike ombudsmanide seminari, mis peaks aset leidma Strasbourgis 2007. aasta sügisel.

15. veebruaril külastas Madalmaade ombudsman hr Alex BRENNINKMEIJER hr DIAMANDOUROSt Strasbourgis, et arutada ühist huvi pakkuvaid teemasid.

17. märtsil külastas rahvusvaheliste domeenide juurservereid haldava organisatsiooni ICANN ombudsman hr Frank FOWLIE Euroopa ombudsmani Brüsseli bürood. Ta vahetas külaskäigu ajal videokonverentsi kaudu vaateid hr DIAMANDOUROSega.

20. märtsil kohtus Toscana (Itaalia) piirkondlik ombudsman hr Giorgio MORALES hr DIAMANDOUROSega Strasbourgis.

28. märtsil oli ombudsmanil Strasbourgis kohtumine Poola äsjaavalitud ombudsmani hr Janusz KOCHANOWSKIga.

30. märtsil kohtus hr DIAMANDOUROS Iirimaa ombudsmani pr Emily O'REILLYga Brüsselis.

12. aprillil, 3. juulil ja 20. septembril kohtus hr DIAMANDOUROS videokonverentsi kaudu Inglismaa kohaliku omavalitsuse ombudsmani hr Tony REDMONDiga, et teha ettevalmistusi ühiselt korraldatavaks viiendaks ELi liikmesriikide piirkondlike ombudsmanide seminariks Londonis 19.–21. novembril.

12. juulil kohtus hr DIAMANDOUROS Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni esimehe hr Marcin LIBICKIga ja Poola ombudsmani hr Janusz KOCHANOWSKIga Poznańis, Poolas.

30. septembril kohtus hr DIAMANDOUROS Kreeka ombudsmani hr Yiorgos KAMINISega Ateenas Kreekas.

2. oktoobril kõneles hr DIAMANDOUROS oma tööst Euroopa ombudsmanina Kreeka ombudsmani ametkonnale.

8. novembril kohtus hr DIAMANDOUROS Iirimaa ombudsmani pr Emily O'REILLYga Dublinis.

18. detsembril kõneles hr DIAMANDOUROS Kreeka ombudsmani ametkonna ajakirja esitlusüritusel Ateenas Kreekas.

Üritused, kus osalesid ombudsmani töötajad

Ombudsmani ametkonna tasandil toimus mitu üritust:

5. detsembril kohtus ombudsmani abi hr Nicholas CATEPHORES Uus-Lõuna-Walesi ombudsmani hr Bruce BARBOURI ja tema abi hr Chris WHEELERiga.

8. detsembril kohtus hr Nicholas CATEPHORES Austraalia Liidu ombudsmani hr John McMILLANiga.

6 KOMMUNIKATSIOON

Ombudsmani ülesannete seas on kesksel kohal suhtlus kodanikega. Aastal 2006 olid püüdlused levitada teavet haldusomavoli vastu kaebuse esitamise õiguse kohta olid varasemast veelgi intensiivsemad. Aasta jooksul toimunud konverentsidel, seminaridel ja kohtumistel esitasid ombudsman ja tema ametkond ligikaudu 120 ettekannet. Ombudsmani visiidid Luksemburgi, Hispaaniasse, Põhja-Iirimaale ja Bulgaariasse andsid talle võimaluse tõsta nende riikide kodanike teadlikkust.

Käesolev peatükk kirjeldab Euroopa ombudsmani kommunikatsioonitegevusi 2006. aastal. Kõigepealt vaadeldakse 2006. aasta tippsündmusi, seejärel ombudsmani teabevisiite, osavõttu üritustest ja konverentsidest, suhteid meediaga, väljaandeid ning elektroonilist kommunikatsiooni.

6.1 AASTA TIPPSÜNDMUSED

AASTAARUANNE 2005

Aastaaruanne on ombudsmani kõige tähtsam väljaanne. See annab ülevaate ombudsmani poolt aasta jooksul tehtud tööst kaebuste käsitlemisel ja pingutustest tõsta teadlikkust oma tegevusest ning selgitab ombudsmani käsutusse antud vahendite kasutamist. Aastaaruanne pakub huvi eri valdkondade rühmadele ja isikutele mitmel tasandil – teistele ombudsmanidele, poliitikutele, ametnikele, spetsialistidele, teadlastele, sidusrühmadele, valitsusvälistele organisatsioonidele, ajakirjanikele ning kodanikele nii Euroopa, riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil.

© Euroopa Parlament

Hr Diamandouros esitab oma kolmanda aastaaruande Euroopa Parlamendi presidendile Josep Borrell Fontellesele. Strasbourg, Prantsusmaa, 14. märts 2006.

BORRELL FONTELLESile 14. märtsil 2006 ja parlamendi petitsioonikomisjonile 3. mail. Viimatinimetatud kohtumine andis ombudsmanile võimaluse selgitada kõnealusel aastal tehtud edusamme ning vahetada komisjoni liikmetega seisukohti tuleviku ideede ja algatuste üle.

Komisjoni aruande ombudsmani 2005. aasta tegevuse kohta koostas parlamendiliige hr Andreas SCHWAB. Hr SCHWABi aruannet arutati parlamendi täiskogul 16. novembril. Arutelus osalesid hr DIAMANDOUROS, Euroopa Komisjoni asepresident pr Margot WALLSTRÖM ning sekkumise järjekorras toodud parlamendiliikmed hr Andreas SCHWAB, hr Manolis MAVROMMATIS, hr Proinsias DE ROSSA, pr Diana WALLIS, hr David HAMMERSTEIN MINTZ, hr Willy MEYER PLEITE, parlamendi petitsioonikomisjoni esimees hr Marcin LIBICKI, parlamendiliikmed hr Witold TOMCZAK, Sir Robert ATKINS, pr Inés AYALA SENDER, pr Mairead McGUINNESS, hr Thijs BERMAN, hr Richard SEEBER, pr Lidia Joanna GERINGER DE OEDENBERG, pr Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU ning hr András GYŰRK. Seejärel võttis parlamendi täiskogu vastu hr SCHWABi aruandel põhineva resolutsiooni, väljendades rahulolu üldsuse teadlikkusega ombudsmanist ja tervitades ombudsmani tõhusat koostööd institutsioonidega.

Ombudsman tutvustas oma aruannet meediale 24. aprillil peetud pressikonverentsil. Üritusel osalenud enam kui 50 ajakirjanikku andsid talle võimaluse juhtida tähelepanu 2005. aastal läbiviidud uurimiste kõige tähtsamatele tulemustele.

LAHTISTE USTE PÄEVAD

Ombudsmani büroo osales 30. aprillil ja 1. mail Strasbourgis ning 6. mail Brüsselis Euroopa Parlamendi korraldatud lahtiste uste päevadel. Külastajatele jagati ombudsmani tööd tutvustavat materjali 25 keeles, samuti eri reklaammaterjale. Ombudsmani ametkond vastas kõigil kolmel päeval üldsuse küsimustele. Parlamendi lahtiste uste päevadel osales enam kui 35 000 inimest.

Kodanikud külastamas ombudsmani infoletti avatud uste päeval Strasbourgis Prantsusmaal 1. mai 2006.

6.2 TEABEVISIIDID

Ombudsman alustas 2003. aastal ulatuslikku teabevisiitide programmi liikmesriikides ja liituvates ning kandidaatriikides, et tõsta kodanike teadlikkust Euroopa ombudsmanile kaebuse esitamise õiguse kohta ning tugevdada jätkuvalt koostöösuhteid oma riiklike ja piirkondlike kolleegidega. Teabevisiitide tegevus oli väga elav. Ombudsmani visiitide ajal korraldavad ombudsmani liikmesriikide ja kandidaatriikide kolleegid igakülgse tegevusprogrammi ja kohtumised ning saadavad ombudsmani enamasti kogu tema visiidi vältel. Riikliku ja Euroopa ombudsmani samaaegne üritusest osavõtt on kodanikele ülimalt kasulik, kuna see aitab kodanikel ombudsmanide vastavaid rolle ning pädevusi paremini mõista ja väärtustada ning annab neile samas võimaluse saada rohkem teada mitte üksnes oma riigi, vaid ka ELi kodakondsusega kaasnevatest õigustest.

2006. aastal külastas ombudsman Luksemburgi, Hispaaniat, Põhja-Iirimaad ja Bulgaariat ning kohtus parlamendiliikmete, kohtunike, kõrgemate riigiametnike, akadeemilise ringkonna, potentsiaalsete kaebuse esitajate ja teiste kodanikega. Alljärgnevas punktis antakse ülevaade nimetatud nelja visiidi jooksul toimunud kohtumistest, tuuakse ära peamiste osavõtjate loetelud ja arvukad ettekanded, mis kohtumiste ajal peeti. Teabevisiitide raames toimunud meediaüritusi kirjeldatakse käesoleva aruande punktis 6.4.

LUKSEMBURG

6.–8. märtsil külastas Euroopa ombudsman Luksemburgi. Visiidi korraldas Luksemburgi ombudsmani büroo, kes organiseeris hulgaliselt kohtumisi ja võimaldas sellega Euroopa ombudsmanil tõsta teadlikkust oma rollist kõrgemate valitsus- ja riigiametnike, meedia, valitsusväliste organisatsioonide ja huvitatud kodanike seas.

Visiidi jooksul oli hr DIAMANDOUROSel võimalus kõneleda oma tööst Tema Kuningliku Kõrguse suurhertsog HENRiga, Luksemburgi peaministri hr Jean-Claude JUNCKERi ja saadikutekoja presidendi hr Lucien WEILERiga. Nimetatud kohtumistel keskenduti Euroopa ombudsmani rollile ja temalt Luksemburgi kodanikele pakutavatele teenustele. Kahe päeva jooksul kohtus hr DIAMANDOUROS ka saadikutekoja asepresidendi hr Laurent MOSARiga, riiginõukogu presidendi hr Pierre MORESiga ning avaliku teenistuse ja haldusreformi ministri hr Claude WISELERiga.

© Cour Grand-ducale/Carlo Hommelti foto

Hr Diamandouros koos Tema Kuningliku Kõrguse suurhertsog Henri ja Luxembourgri riikliku ombudsmani Marc Fischbachiga Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal Luxembourgis, 6.–8. märts 2006.

Visiit andis ombudsmanile suurepärase võimaluse arendada suhteid Luksemburgi ombudsmani hr Marc FISCHBACHi ja tema ametkonnaga. Lisaks ametlikele kohtumistele, mil arutati vastavaid ülesandeid, oli ombudsmanidel ja nende töötajatel palju võimalusi vahetada oma seisukohti mitteametlikult.

Luxembourgri riiklik ombudsman Marc Fischbach, saadikutekoja (Chamber of Deputies) asepresident Laurent Mosar, hr Diamandouros, riiginõukogu (Council of State) president Pierre Mores, ning avaliku teenistuse ja haldusreformi minister Claude Wiseler Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal Luxembourgis, 6.–8. märtsil 2006. aastal.

Teabevisiidi jooksul toimus ka kohtumine potentsiaalsete kaebuse esitajatega ja pressikonverents, kuhu kogunes ligikaudu 15 ajakirjanikku. Nimetatud üritused korraldas Euroopa Parlamendi Luksemburgi büroo juht pr Monique SCHUMACHER. Visiidi alguses oli hr DIAMANDOUROSel võimalus arutada oma tööd pr SCHUMACHERi ning Euroopa Komisjoni esinduse juhi hr Ernst MOUTSCHENiga.

HISPAANIA

Euroopa ombudsman jätkas teabevisiite külaskäiguga Hispaaniasse 8.–10. mail. Visiiti võõrustas Hispaania riiklik ombudsman hr Enrique MÚGICA HERZOG, kes võttis koos hr DIAMANDOUROSega osa enamikust kolme päeva jooksul toimunud kohtumistest ja üritustest.

Visiit võimaldas hr DIAMANDOUROSel pöörduda oluliste sihtrühmade poole ja rõhutada ombudsmanide töö olulisust kohtumistel poliitiliste, kohtusüsteemi ja haldusasutuste kõrgetasemeliste esindajatega. Visiidi ajal kohtus ta Tema Majesteedi kuningas JUAN CARLOSe, Tema Kuningliku Kõrguse Hispaania printsess CRISTINA, saadikute kongressi presidendi hr Manuel MARÍN GONZÁLEZe, senati presidendi hr Francisco Javier ROJO GARCÍA, välisasjade- ja koostööministri hr Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ, avaliku halduse ministri hr Jordi SEVILLA SEGURA, opositsiooniliidri hr Mariano RAJOY BREY, kohtuvõimu üldnõukogu presidendi hr Francisco José HERNANDO SANTIAGO, konstitutsioonikohtu presidendi pr Emilia CASAS BAAMONDE, Euroopa Komisjoni Hispaania delegatsiooni juhi hr José Luis GONZÁLEZ VALLVÉ ja Euroopa Parlamendi infobüroo juhataja hr Fernando CARBAJOga.

© Hispaania riiklik ombudsman

Hr Diamandouros koos Tema Majesteedi kuningas Juan Carlose ning Hispaania riikliku ombudsmani Enrique Múgica Herzogiga Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Madrid, Hispaania, 8.–10. mai 2006.

Euroopa päeval (9. mail) võttis Euroopa ombudsman osa Euroopa Parlamendi infobüroo üritusest. Teda intervjueriti televisioonisaate „Europa 2006“ jaoks ning ta pidas ühise pressikonverentsi koos Hispaania ombudsmaniga.

Hr Diamandouros koos konstitutsioonikohtu presidendi Emilia Casas Baamondega Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Madrid, Hispaania, 8.–10. mai 2006.

Euroopa ombudsman, Hispaania ombudsman ja nende töötajad kasutasid võimalust tugevdada institutsioonidevahelist koostööd, vahetades visiidi jooksul arvamusi nii ametlikus kui ka mitteametlikus vormis ühist huvi pakkuvatel teemadel, sealhulgas parima tava osas.

PÕHJA-IIRIMAA

8.–10. novembril viibis ombudsman oma ELi liikmesriikide teabevisiitide ringreisi raames Belfastis. Visiidi korraldas Põhja-Iirimaa ombudsmani büroo, kes pani kokku terve programmi, mis hõlmas kohtumisi, ettekandeid ja meediaintervjuusid, et aidata kaasa teadlikkuse tõstmisele Euroopa ombudsmani rollist.

Visiidi ajal oli hr DIAMANDOUROSel võimalus arutada oma tööasju ülemkohtuniku Sir Brian KERRi, Põhja-Iirimaa avaliku teenistuse juhi Sir Nigel HAMILTONi ja politsei ombudsmani pr Nuala O'LOANiga. Ta kohtus ka võrdõiguslikkuse komisjoni juhi hr Bob COLLINSi, ühendusega suhete nõukogu tegevjuhi Hr Duncan MORROWi ja Ulsteri ülikooli rektori hr Richard BARNETTiga.

9. novembril korraldas Põhja-Iirimaa Assamblee spiiker pr Eileen BELL ombudsmani auks õhtusöögi Stormonti lossis, kus osalesid seadusandliku kogu liikmed hr Billy BELL ja pr Margaret RITCHIE, samuti Põhja-Iirimaa ombudsman hr Tom FRAWLEY.

© Põhja-Iirimaa Assamblee ombudsman

Hr Diamandouros koos Põhja-Iirimaa Assamblee spiikri Eileen Belliga (paremal) ning teiste osavõtjatega spiikri korraldatud õhtusöögil Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Belfast, Põhja-Iirimaa, 8.-10. november 2006.

Hr FRAWLEY saatis Euroopa ombudsmani kogu visiidi vältel, mis võimaldas ombudsmanidel tutvustada ühiselt kodanikele pakutavat teenust. Hr DIAMANDOUROS tutvustas oma tööd ka Põhja-Iirimaa ombudsmani töötajatele ja selgitas Euroopa ombudsmanide võrgustiku kaudu tehtava koostöö väärtust.

© Põhja-Iirimaa Assamblee ombudsman

Põhja-Iirimaa Assamblee ombudsman ja kaebuste volinik Tom Frawley ning hr Diamandouros Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Belfast, Põhja-Iirimaa, 8.-10. november 2006.

Teabevisiidi jooksul toimus äärmiselt oluline kohtumine potentsiaalsete kaebuse esitajatega, mille korraldas Euroopa Komisjoni büroo juht hr Eddie McVEIGH. Hr Eddie McVEIGH organiseeris ka loengu Belfastis asuva Queensi ülikooli politoloogia ja rahvusvaheliste uuringute koolis, kus hr DIAMANDOUROS kõneles teemal „Euroopa Liit – õigused, õiguskaitsevahendid ja Euroopa ombudsman“.

BULGAARIA

27.–29. novembril – ajal, mil seisis ees Euroopa Liitu astumine – külastas hr DIAMANDOUROS Bulgaariat. Bulgaaria ombudsmani büroo korraldatud visiit andis Euroopa ombudsmanile suurepärase võimaluse tutvustada Bulgaaria kodanikele, elanikele, ettevõtetele, liitudele ja teistele organitele õigusi, mille nad omandavad seoses Bulgaaria liitumisega ELiga.

Hr Diamandouros kohtumas Bulgaaria peaminister Sergei Staniševiga Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Sofia, Bulgaaria, 27.–29. november 2006.

Koos Bulgaaria ombudsmani hr Guinio GANEViga kohtus hr DIAMANDOUROS Bulgaaria presidendi hr Georgi PARVANOVi, peaministri hr Sergei STANISHEVi, peaprokuröri hr Boris VELTCHEVi, rahvusassamblee aseesimehe hr Lyuben KORNEZOVVi ning järgmiste rahvusassamblee alaliste komisjonide presidentide ja liikmetega: korrupsioonivastane komisjon, kodanike kaebuste ja petitsioonide komisjon, Euroopa integratsiooni komisjon ning inimõiguste ja usuküsimuste komisjon.

Hr Diamandouros, Bulgaaria ombudsman Guinio Ganev ja rahvusassamblee aseesimees Lyuben Andonov Kornezov Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Sofia, Bulgaaria, 27.–29. november 2006.

Euroopa ombudsman pidas Sofias rahva- ja maailmamajanduse ülikoolis loengu teemal „Demokraatia, vastutus ja ombudsman“, millest võttis osa üle 220 üliõpilase, teadlase ja ajakirjaniku. Loengut võõrustas ülikooli prorektor professor Statty STATTEV. Loengule järgnes elav küsimuste ja vastuste voor.

© Bulgaaria ombudsman

Hr Diamandouros esitleb oma tööd Riigi- ja Maailmamajanduse Ülikoolis Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal. Sofia, Bulgaaria, 27.–29. november 2006.

Hr DIAMANDOUROSe ettekannet „Euroopa ombudsman ja kodanike õiguste kaitse“ kuulas enam kui sada kõrgetasemelist keskvalitsuse ja kohaliku omavalitsuse tasandi esindajat, ELi liikmesriikide suursaadikut, valitsusametnikku, parlamendiliiget, kohalikku korrakaitstjat ja ajakirjanikku.

Demokraatiauuringute keskuse korraldatud ja selle esimehe hr Ognian SHENTOV'i võõrustatud kohtumisel tutvustas hr DIAMANDOUROS oma tööd mitmele Bulgaarias tegutsevale valitsusvälisele organisatsioonile ja teavitas neid võimalustest, kuidas nad saaksid kasutada ombudsmani teenust.

Ajakirjanduses kajastati laialdaselt Euroopa ombudsmani visiiti, trüki- ja *online*-meedias ilmus üle 40 artikli, samuti käsitleti teemat ulatuslikult televisioonis ja raadios.

Visiit andis hr DIAMANDOUROSele võimaluse arendada koostööd Bulgaaria ombudsmani ja tema ametkonnaga, et võimalikult tõhusalt teenida Bulgaaria kodanikke ja elanikke, kui Bulgaaria astub Euroopa Liitu.

6.3 MUUD KONVERENTSID JA KOHTUMISED

Konverentsid, seminarid ja kohtumised pakuvad ombudsmanile suurepärast võimalust tõsta oma peamiste sihtrühmade, nt valitsusväliste organisatsioonide, sidusrühmade ja akadeemiliste institutsioonide teadlikkust ombudsmani tööst. Niisugused üritused annavad ka võimaluse edendada ombudsmani institutsiooni üldist kontseptsiooni. Konverentsid ja kohtumised võimaldavad ombudsmanil ja tema töötajatel olla kursis ombudsmani institutsiooni puudutavate arengutega Euroopa maastikul.

Käesolevas punktis antakse põhjalik ülevaade tegevustest, mis on suunatud ombudsmani institutsiooni üldise kontseptsiooni edendamisele ning eelkõige Euroopa ombudsmani tööle. Kui ombudsman ei saa isiklikult üritusest osa võtta, usaldab ta institutsiooni esindamise oma ametkonna vastavale töötajale. Paljud rühmad tutvuvad ombudsmani tööga osana õppereisist Strasbourgi. Seetõttu on käesolevas punktis loetletud ka 2006. aasta jooksul toimunud esinemised rühmadele.

OMBUDSMANI OSALEMINE

3. veebruaril kohtus ombudsman Saksamaal Frankfurt-am-Mainis asuva Johann Wolfgang Goethe ülikooli töö-, tsiviil- ja arvutiteaduste ning õiguse professori Spiros SIMITISega, kes on ka Saksa eetikakomisjoni president. Seejärel osales professor SIMITIS kohtumisel Euroopa ombudsmani ametkonnaga ja tegi ettekande teemal „Andmekaitse – ELi ühise lähenemise puudujäägid ja piirangud”.

8. veebruaril esines hr DIAMANDOUROS võrdõiguslikkust edendavate asutuste Euroopa võrgustiku (EQUINET) iga-aastasel üldkohtumisel Brüsselis, et selgitada oma tööd diskrimineerimise vastase võitluse ja võrdse kohtlemise edendamise alal. EQUINET arendab koostööd Euroopas tegutsevate võrdõiguslikkuse küsimustele spetsialiseerunud asutuste vahel ja võimaldab eriteadmiste tõhusat jagamist eesmärgiga soodustada ELi diskrimineerimise vastase seaduse ühtlast kohaldamist. EQUINETi rahastab Euroopa Komisjon ja seda juhatab Madalmaade võrdse kohtlemise komisjon.

20. märtsil kohtus hr DIAMANDOUROS Iirimaa alalise esindajaga Euroopa Nõukogu juures suursaadik James A. SHARKEYga, et arutada Euroopa ombudsmani rolli.

22. märtsil pidas hr DIAMANDOUROS loengu Pariisis poliitikauuringute õppeasutuses *Institut d'Etudes Politiques* teemal „Euroopa ombudsman ja põhiõigused laienenud Euroopa Liidus”.

23. märtsil oli ombudsmanil kohtumine Prantsusmaa diskrimineerimisvastase võitluse ning võrdsete võimaluste kõrge ameti (pr k *La Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Egalité – HALDE*) presidendi hr Louis SCHWEITZERiga ameti büroos Pariisis.

23. märtsil pidas hr DIAMANDOUROS loengu Panthéon-Assas Paris II ülikoolis teemal „Ombudsmani institutsiooni roll inimõiguste kaitsmisel – Euroopa ombudsmani vaatenurk”.

27. märtsil korraldas hr DIAMANDOUROS Strasbourgis õhtusöögi Euroopa Nõukogu inimõiguste erivoliniku hr Alvaro GIL-ROBLESe auks, kes lahkus ametist.

3. aprillil pidas hr DIAMANDOUROS ettekande teemal „Koostöö Euroopa Nõukogu inimõiguste erivoliniku ja Euroopa ombudsmani vahel”, et tähistada Euroopa Nõukogu uue inimõiguste erivoliniku hr Thomas HAMMARBERGi ametisse astumist ja hr Alvaro GIL-ROBLESe ametist lahkumist.

6. aprillil pidas hr DIAMANDOUROS Kreeka ettevõtjate liidu korraldatud õhtusöögil Ateenas Kreekas kõne hea halduse tavast ELi ja Kreeka tasandil.

14. aprillil pidas ombudsman videosalvestuse teel kõne „Ombudsmani institutsioon täiendava kohtumehhanismina vaidluste lahendamisel Euroopa areneva õiguskorra kontekstis” rahvusvahelisel sümposiumil „Kreeka Euroopa õigusühenduses”, mille korraldasid Kreeka Teaduste Akadeemia, Kreeka õigusuuringute ühing ja Kreeka Euroopa uuringute ja teaduskeskus (EKEME).

24. aprillil oli hr DIAMANDOUROSel kohtumine ALTER-EU kolme esindajaga Brüsselis: hr Jorgo RISSiga Greenpeace'ist, hr Olivier HOEDEMANiga Corporate Observatory Europe'ist (Euroopa Ühendatud Vaatluskeskus) ja hr Paul DE CLERCKiga Friends of the Earth Europe'ist (Euroopa Maa Sõprade organisatsioon). ALTER-EU on ELi institutsioonides ja asutustes suuremat läbipaistvust propageeriv ühendus, kuhu kuulub kokku enam kui 140 kodanikuühiskonna organisatsiooni, ametiühingut, teadlast ja avalike suhete asutust.

28. aprillil oli ombudsman külalisesineja tööhommikusöögil Madridis, mille korraldas Hispaania avaliku korra ekspertrühm Uue Majanduse Foorum. Hr DIAMANDOUROS pidas kõne pealkirjaga „Püüeldes kodanike Euroopa poole”. Hispaania ombudsman hr Enrique MÚGICA HERZOG tutvustas hr DIAMANDOUROSt enam kui 150 inimesest koosnevale kuulajaskonnale, kelle hulgas olid Hispaania piirkondlikud ombudsmanid, Euroopa Parlamendi liikmed, ettevõtjad, teadlased, diplomaadid ja ajakirjanikud. Hr DIAMANDOUROSe kõnele järgnesid publiku küsimused.

Eelmisel õhtul, 27. aprillil toimunud õhtusöögi ajal kinkis Uue Majanduse Foorumi president hr José Luis RODRÍGUEZ hr DIAMANDOUROSele mälestustahvli, et meenutada ombudsmani osavõttu üritusest.

16. mail kohtus hr DIAMANDOUROS Euroopa Nõukogu inimõiguste erivoliniku hr Thomas HAMMARBERGiga, et arutada oma vastavaid töörolle.

19. mail kohtus ombudsman Strasbourgis Kreeka välisministri pr Dora BAKOYIANNIga.

22. mail tegi hr DIAMANDOUROS ettekande „Teabevabadus – Euroopa perspektiiv” neljandal teabevolinike rahvusvahelisel konverentsil Manchesteris Ühendkuningriigis.

27. juunil kohtus hr DIAMANDOUROS Soome alalise esindajaga Euroopa Nõukogu juures pr Ann-Marie NYROOSiga.

4. juulil tutvustas ombudsman oma tööd Strasbourgis toimunud õhtusöögil, mille korraldas Prantsusmaa linnapeade Euroopa küsimuste komisjon.

18. ja 19. septembril osales ombudsman õpikojas „Demokraatia, kohtuvälised õiguskaitsevahendid ja ombudsmani uuringud” Euroopa Ülikooli Instituudis (EUI) Firenzes Itaalias.

26. septembril kohtus ombudsman Prantsusmaa kaubanduskodade assamblee esindajate hr Alexandre CZMALi ja pr Emmanuelle GARAULT’ga, et arutada Euroopa Komisjoni algatust läbipaistvuse alal.

2. oktoobril osales hr DIAMANDOUROS Ateenas Kreekas mitmel kohtumisel Kreeka presidendi hr Karolos PAPOULIASega, Kreeka peaministri hr Kostas KARAMANLISega, Kreeka parlamendi presidendi pr Anna BENAKI-PSAROUDAGA ning PASOKi erakonna esimehe hr George PAPANDREOUGa, et tutvustada neile Euroopa ombudsmani tegevust.

5. oktoobril oli ombudsman külalisesineja Euroopa Kaubandus-Tööstuskodade Liidu EUROCHAMBRES aastakongressil. Kongressil osales enam kui 500 esindajat 44st Euroopa kaubandus-tööstuskojast, esindades kokku 18 miljonit ettevõtet. Kongressi peateemaks oli „Euroopast teavitamine – jagades visiooni, saavutades tulemusi”. Hr DIAMANDOUROS tegi koostööd istungil „Euroopa ja ettevõtjad – faktid, lüngad, viivitused ja väljavaated”. Konverentsi raames oli hr DIAMANDOUROSel ka kahepoolne kohtumine Eurochambresi presidendi hr Pierre SIMONiga.

10. oktoobril tegi hr DIAMANDOUROS ettekande töölõunal ELi liikmesriikide alaliste esindajatega Euroopa Nõukogu juures, mille korraldas Soome alaline esindaja Euroopa Nõukogu juures pr Ann-Marie NYROOS.

17. oktoobril pidas hr DIAMANDOUROS kõne „Ombudsmani institutsioon ja demokraatia kvaliteet” Itaalia Siena ülikooli lõpuaktusel, mille korraldas poliitiliste muutuste uurimise õppekeskus.

17. oktoobril pidas ombudsman loengu „Läbipaistvus, vastutus ja demokraatia Euroopa Liidus” Itaalias Bolognas asuvas Johns Hopkinsi ülikooli rahvusvaheliste süvauuringute instituudis (ingl k *Johns Hopkins University School of Advanced International Studies*).

19. oktoobril oli hr DIAMANDOUROSel videokonverentsi teel kohtumine Ameerika Ühendriikide California osariigi peaprokuröri asetäitja pr Aspasia PAPAVASSILIOUGa, kes külastas ELi institutsioone Euroopa Liidu külastajate programmi raames. Kohtumisel tutvustati pr PAPAVASSILIOULE Euroopa ombudsmani pädevust ja samuti olulisimaid juhtumiliike, millega ombudsmani büroo tegeleb.

8. novembril tutvustas ombudsman oma tööd Iirimaa parlamendi Euroopa küsimuste ühiskomisjonile. Komisjonile esines ka Iirimaa ombudsman pr Emily O'REILLY. Esitlustele järgnes elav küsimuste ja vastuste voor, milles puudutati selliseid teemasid nagu isikute vaba liikumine, võrdne kohtlemine ja teadlikkus ombudsmanist. Enne nimetatud kohtumist oli ombudsmanil

võimalus arutada oma tööasju Euroopa Parlamendi Dublini büroo juhi hr Francis JACOBSiga ja tema personaliga, samuti komisjoni Dublini esinduse ametkonnaga.

13. novembril sõitis ombudsman Karlsruheesse Saksamaale, et pidada ettekanne Euroopa ombudsmani tööst Karlsruhe Europa-Unionis. Enne nimetatud üritust osales ta Karlsruhe linnapea hr Siegfried KÖNIGi kutsel vastuvõtul Karlsruhe raekojas.

21. novembril pidas hr DIAMANDOUROS loengu Londonis Kingstoni ülikoolis teemal „Haldusomavoli, kohtud ja ombudsman“. Ärikooli korraldatud loengut võõrustas majandus- ja õigusteaduskonna dekaani kohusetäitja professor Philip SAMOUEL.

Hr Diamandouros koos Londoni Kingstoni ülikooli tudengite ja töötajatega pärast oma töö esitlust. London, Ühendkuningriik, 21. november 2006.

19. detsembril osales hr DIAMANDOUROS koos Euroopa Kohtu presidendi hr Vassilios SKOURISE ja Euroopa Inimõiguste Kohtu esimese asepresidendi hr Christos ROZAKISega ümarlauakohtumisel, mille korraldas Ateena Advokatuur raamatu „Human rights in Europe: The jurisprudence of the European Court of Human Rights“ („Inimõigused Euroopas: Euroopa Inimõiguste Kohtu pädevus“) väljaandmise puhul.

OMBUDSMANI AMETKONNA OSALEMINE

1. märtsil kohtus õigusnõunik hr Daniel KOBLENCZ rahvusvahelise õiguse lektori hr Heribertus JAKA TRIYANAg, et selgitada Euroopa ombudsmani ülesandeid ja kohustusi.

11. mail osalesid õigusnõunik pr Tina NILSSON ja kommunikatsioonisektori juhataja pr Rosita AGNEW Euroopa Investeerimispanka (EIP) korraldatud kodanikuühiskonna organisatsioonide õpikojas Brüsselis, eesmärgiga tõsta kodanikuühiskonna organisatsioonide teadlikkust nende õigusest esitada Euroopa ombudsmanile kaebusi EIP tegevuses esineva haldusomavoli kohta.

15. juunil pidas peaõigusnõunik hr José MARTÍNEZ-ARAGÓN ettekande Euroopa ombudsmani tööst diplomaatide rühmale Euroopa Uuringute Keskuse korraldatud Euroopa asjade seminari raames Strasbourgis.

27. juunil ja 11. juulil võttis hr Daniel KOBLENCZ vastu kaks Euroopa Liidu külastajate programmis osalejat ning selgitas neile Euroopa ombudsmani tööd.

27. juulil kohtus hr Branislav URBANIČ hr Thierry NGOGAg, et arutada hea halduse põhimõtteid. Hr NGOGA viis läbi vastavasisulist uurimustööd.

26. septembril osales hr Peter BONNOR avatuse ja kommunikatsiooni alasel seminaril ja pidas kõne üldsuse juurdepääsu kohta ELi dokumentidele. Seminar toimus Taanis Roskilde ülikoolis ja selle korraldas Euroopa Komisjoni esindus Kopenhaagenis. Seminarist võtsid osa üliõpilased, ajakirjanikud ja kodanikuühiskonna esindajad.

26. oktoobril külastas ombudsmani bürood Itaalia Vabariigi senati asepresident hr Lucio MALAN. Teda tervitas ja tema küsimustele Euroopa ombudsmani rolli ja töö kohta vastas peaõigusnõunik hr Gerhard GRILL.

30. novembril kõneles ombudsmani büroo peaõigusnõunik hr Ian HARDEN Brüsselis CEE Bankwatch Networki korraldatud konverentsil „Edasikaebeõigus – rahvusvahelised finantsinstitutsioonid ja vastutus – teel Euroopa Investeerimispanga sõltumatu vastavuse tagamise ja edasikaebemehhanismi poole”. Hr HARDEN selgitas istungil „Millised on ELi tasandi vastutuse mehhanismid, millega tagada EIP vastutus?”, millist rolli Euroopa ombudsman võib mängida, ja tõi näiteid EIPga seotud kaebustest, mida ombudsman on juba käsitletud.

1. detsembril pidas pr Tina NILSSON kõne teemal „Avatus, läbipaistvus ja juurdepääs dokumentidele – kas õigusaktid toimivad?” Euroopa teabehalduse seminaril „Euroopat puudutava teabega kursis olemine laienenud Euroopas”, mille korraldas Euroopa Avaliku Halduse Instituut Maastrichtis Madalmaades.

Rühmaesinemised

2006. aastal selgitasid hr DIAMANDOUROS ja tema ametkonna esindajad (mainitud sulgudes) ombudsmani rolli ja tööd järgmistele külaliste rühmadele:

Veebruar

- 85-liikmeline Prantsuse ametnike rühm, kes osales Euroopa Uuringute Keskuse korraldatud Euroopa asjade seminaril Strasbourgis. (Hr José MARTÍNEZ-ARAGÓN ja pr Marjorie FUCHS)
- 35 haldusjuhtimise üliõpilast ja juhendajat Twente ülikoolist Madalmaadest ja *Westfälische Wilhelms-Universität Münster*’ist Saksamaalt. Rühma saatis hr Jaap H. DE WILDE. (Hr Gerhard GRILL)
- 44 üliõpilast *Bayern Kolleg Augsburg*’ist Saksamaalt Baierist Strasbourgi-reisi raames, mille korraldas *Europäische Akademie Bayern*. Rühma saatis hr Alexander FRISCH. (Hr Gerhard GRILL)
- 35 inimest *Deutschen Evangelischen Frauenbunde Bayern*’ist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*’i korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)

Märts

- 42 inimest *CDU Senioren-Union Hilden*’ist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung* korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 42 üliõpilast *Technische Universität Chemnitz*’ist Saksamaalt Strasbourgi-reisi raames, mille korraldas *Bildungswerk Sachsen*. (Hr Gerhard GRILL)
- 25 linnapead Itaaliast Trentino-Alto Adigest nende Strasbourgi-reisi raames. (Pr Ida PALUMBO)
- 25 inimest *Deutsch-Französisch Gesellschaft Bonn*’ist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*’i korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)

Aprill

- 37 inimest 7. relvadiisjoni (demobiliseerunud) endiste liikmete ja sõprade seltsist (*Kameradschaft ehemaliger und Freunde der (aufgelösten) 7. Panzerdivision*) Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 21-liikmeline rühm Saksamaalt parlamendiliikme pr Silvana KOCH-MEHRINI kutsel. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 44 inimest *Verein Haus und Grund*'ist Saksamaalt Kerpenist *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Anne EISENGRÄBER)
- 26-liikmeline rühm Ida-Soome piirkondlike nõukogude auditikomisjonidest Strasbourgi-õppereisi raames. (Hr Peter BONNOR)
- 29-liikmeline Euroopa õigusele spetsialiseerunud õigustudengite rühm Leideni ülikoolist Madalmaadest, keda saatis hr Rick LAWSON. (Hr Ian HARDEN)
- 37 inimest Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 37 inimest katoliiklike üliõpilasühingute katusorganisatsioonist (*Dachverbände Katholische Studentenverbindungen*) Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 24-liikmeline rühm Saksamaalt Dortmundist rahvusvaheliste suhete ühingu korraldatud reisi raames (*Auslandsgesellschaft*). (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 32 inimest *CDU Senioren-Union Bremerhaven*'ist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 43-liikmeline sõdurite rühm Saksa relvajõududest (*Bundeswehr*) ja organisatsiooni *Katholische Militärseelsorge* (Saksamaa) liikmed *Europäische Akademie Bayern*'i korraldatud seminari raames. Rühma saatis hr Alexander FRISCH. (Pr Wiebke PANKAUKE)

Mai

- 29-liikmeline rühm Euroopa asjade seminaril, mille korraldas *Forum Europa e.V.* Saksamaalt Leipzigit. (Hr Gerhard GRILL)
- 12-liikmeline Euroopa õigusele spetsialiseerunud õigustudengite rühm Komotini ülikoolist Kreekast. (Hr P. Nikiforos DIAMANDOUROS ja hr Ioannis DIMITRAKOPOULOS)
- 32-liikmeline üliõpilaste ja töötajate rühm *Thorbecke Akademie Leeuwarden*'ist Madalmaadest õppereisi raames Brüsselisse ja Strasbourgi. (Hr Peter BONNOR)
- parlamendiliikme pr Piia-Noora KAUPPI kutsutud neljaliikmeline rühm Soomest. (Hr Peter BONNOR)
- 30 inimest *CDU* naisteühingust Alfterist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 37 riigirahandusametnikku Saksamaalt *Deutschland- und Europapolitisches Bildungswerk Nordrhein-Westfalen*'i korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 49-liikmeline üliõpilaste rühm noorte hariduse institutsioonist (*Jugendbildungswerk*) Saksamaalt Marburgist. (Hr Gerhard GRILL)
- 22 koolidirektorit ja õpetajat Saksamaalt Lüneburgi ja Schwerini piirkonnast Saksamaa relvajõudude (*Bundeswehr*) korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)

Peaõigusinspektor Gerhard Grill tutvustab ombudsmani tööd külastajate rühmale.
Strasbourg, Prantsusmaa, 23. mai 2006.

Juuni

- 18 kraadiõppurit ja kolm töötajat Ühendkuningriigist Glasgow Kaledoonia ülikooli õigus- ja sotsiaalteaduste instituudist. Rühma saatis pr Marcela CHISHOLM. (Hr Peter BONNOR)
- 12-liikmeline politoloogiaüliõpilaste rühm Ameerika Ühendriikidest Portlandist Lõuna-Maine'i ülikoolist. (Hr Georgios KATHARIOS)
- 45-liikmeline rühm Saksamaalt, kes võttis osa *Europäische Akademie Bayern*'i ja parlamendiliikme hr Wolfgang KREISSL-DÖRFLERi ühiselt korraldatud õppereisist Strasbourgi. (Hr Gerhard GRILL)
- 43 inimest Kölni peapiiskopkonna piiskopkonna nõukogust Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud Euroopa poliitika seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 31-liikmeline vabatahtlike tuletõrjujate rühm Wesselingist Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 48-liikmeline rühm Lyoni ja Rhône'i piirkondade Euroopa Maja korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 20 linnapead Itaaliast Trento provintsist nende Strasbourgi-reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 58-liikmeline erikoolide noorõpetajate rühm Saksamaalt Ülem-Frangimaa piirkonnast *Europäische Akademie Bayern*'i korraldatud õppereisi raames Strasbourgi. (Hr Gerhard GRILL)
- Saksamaa *Kolpingwerk*'i korraldatud seminari „Europa-Seminar“ 50 osalejat. (Hr Gerhard GRILL)
- 40-liikmeline kommunikatsiooniteaduskonna üliõpilaste rühm Rooma *La Sapienza* ülikoolist Itaaliast Roomast õppereisi raames Brüsselisse ja Strasbourgi. (Pr Ida PALUMBO)
- *Mini European Assembly* võistluse võidumeeskondadest koostatud 23-liikmeline delegatsioon, kes osales Malta riikliku üliõpilaste reisifondi korraldatud võidureisil. (Hr P. Nikiforos DIAMANDOUROS ja pr Ida PALUMBO).

Juuli

- 33-liikmeline noorõpetajate rühm Saksamaalt Nürnbergi piirkonnast, kes osales *Europäische Akademie Bayern*'i korraldatud õppereisil Strasbourgi. (Pr Wiebke PANKAUKE)

- parlamendiliikme Graf Alexander LAMBSDORFFi kutsutud 39-liikmeline rühm Saksamaalt. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 31 liiget Prantsuse-Saksa Erftkreisi ja Le Marbihani sõpruslinnade ühingust *Club BM56 Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 26 Euroopa õpingute magistriprogrammi üliõpilast Tübingeni ülikoolist Saksamaalt. (Hr Gerhard GRILL)
- 19 üliõpilast Kreeka riiklikust haldusjuhtimise koolist Ateenas. (Hr Georgios KATHARIOS)
- 30 üliõpilast Saksamaalt Bambergi ülikoolist õppereisi raames Strasbourgi. (Hr Gerhard GRILL)
- 36 inimest Saksamaalt Neustadtist kutseõppe arenduskeskusest (*Berufsbildungszentrum*). (Hr Gerhard GRILL)
- 42-liikmeline noorõpetajate rühm Saksamaalt Müncheni piirkonnast, kes osales *Europäische Akademie Bayern*'i korraldatud õppereisil Strasbourgi. (Hr Gerhard GRILL)
- 31 õpilast *Einstein-Gymnasium*'ist Saksamaalt Kehlist. (Pr Wiebke PANKAUKE)

September

- 24 üliõpilast Saksamaa munitsipaalhalduse instituudist ja endised Saksa relvajõudude (*Bundeswehr*) sõdurid *Karl-Arnold-Stiftung*'i korraldatud reisi raames. (Hr Gerhard GRILL)
- parlamendiliikme Graf Alexander LAMBSDORFFi kutsutud 49-liikmeline rühm Saksamaalt. (Hr Gerhard GRILL)
- Soome Lempäälä valla 25-liikmeline delegatsioon õppereisi raames Strasbourgi. (Hr Peter BONNOR)
- 31 inimest Saksamaa Meckenheimi katoliiklikust haridusinstituudist (*Katholisches Bildungswerk*) *Karl-Arnold-Stiftung*'i Strasbourgis korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 42-liikmeline õpilasarühm Saksamaalt Kölnist *St Ursula-Gymnasium*'ist *Karl-Arnold-Stiftung*'i Strasbourgis korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 17 CDU *Münster-Amelsbüreni* liiget Saksamaalt *Karl-Arnold-Stiftung*'i Strasbourgis korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)

Oktoober

- 45-liikmeline advokaatide rühm advokaatide ühingu Katowice filiaali (Poola) korraldatud õppereisi raames Strasbourgi, Brüsselisse ja Luksemburgi. (Pr Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA)
- 26 inimest Saksamaalt *Jakob-Kaiser-Stiftung*'i Strasbourgis korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 30-liikmeline teadlaste ja poliitiliste teaduste üliõpilaste rühm Saksamaalt Düsseldorf ülikoolist *ESTA-Bildungswerk*'i Strasbourgis korraldatud seminari raames. (Hr Gerhard GRILL)
- 50 üliõpilast Saksamaalt prantsuse-saksa ühingust (*Deutsch-Französische Gesellschaft*) Bonn ja Rhein-Sieg, kes osalesid õppereisil Luksemburgi ja Strasbourgi. (Hr Gerhard GRILL)
- parlamendiliikme Hr Klaus HÄNSCHi kutsutud 45-liikmeline rühm Saksamaalt Willichist ühingust *Bund der Historischen Deutschen Schützenbruderschaften*. (Hr Gerhard GRILL)

November

- parlamendiliikme hr Klaus HÄNSCHi kutsutud 27-liikmeline rühm Saksamaalt *SPD Duisburg*'ist. (Pr Wiebke PANKAUKE)
- 25-liikmeline Euroopa õigusele spetsialiseerunud õigustudengite rühm Madalmaade Leideni ülikoolist. Rühma saatis hr Rick LAWSON. (Hr Peter BONNOR)
- 11 inimest Serbia valitsusvälistest organisatsioonidest Serbia arengukeskuse korraldatud õppereisil Euroopa institutsioonidesse. (Hr Georgios KATHARIOS)
- 18 inimest Saksamaa täiskasvanute koolituskeskusest (*Münchner Volkshochschule*) *Münchner Volkshochschule* korraldatud õppereisi raames Strasbourgis. (Hr Gerhard GRILL)

Õigusametnik Wiebke Pankauke tutvustab ombudsmani tööd külastajate rühmale.
Strasbourg, Prantsusmaa, 15. november 2006.

Detsember

- 17-liikmeline Ungari advokaatide ja õigustudengite rühm *Bruxinfo* korraldatud õppereisi raames Brüsselis asuvasse Euroopa institutsioonidesse. (Hr Daniel KOBLENZ)
- 39-liikmeline rühm Saksamaalt, kes osales *Europäische Akademie Bayern*'i korraldatud õppereisil Strasbourgis. (Hr Gerhard GRILL)
- 33 üliõpilast Saksamaalt *Universitätsgruppe Market Team Tübingen*'ist, kelle kutsus parlamendiliige hr Jorgo CHATZIMARKAKIS. (Hr Gerhard GRILL)
- parlamendiliikme hr Klaus HÄNSCHi kutsutud 48-liikmeline rühm metallitöölise ametiühingust (*der IG-Metall Senioren*) Saksamaalt Duisburgist. (Hr Gerhard GRILL)

Lisaks ülaltoodule tutvustas ombudsmani ametkond 2006. aastal Euroopa ombudsmani tööd Euroopa Komisjoni praktikantidele 14 korral ning Euroopa Liidu Nõukogu praktikantidele kahel korral, üritusel osales iga kord ligikaudu 50 praktikanti.

6.4 MEEDIASUHTED

Ombudsmani meediategevus hõlmab intervjuusid ja pressikonverentse, artikleid trükimeedias ja pressiteateid. Selline tegevus aitab juhtida tähelepanu teenustele, mida ombudsman osutab

kodanikele, organisatsioonidele ja äriühingutele, ning tõsta esile eriti olulisi juhtumeid. Meedia on abiks selliste juhtumite tähtsuse rõhutamisel, võimaldades ELi institutsioonidel või asutustel luua kodanike teenindamise kultuur, et leida sobivaid lahendusi kodanike küsimustele või probleemidele.

2006. aastal väljastas Euroopa ombudsman ajakirjanikele ja huvitatud osapooltele üle kogu Euroopa 22 pressiteadet. Teemad hõlmasid ELi eesistujariigi veebilehete keelevalikut, läbipaistvust lobitöö ja subsidiumide osas, kaebust suutmatuse kohta kohaldada tööaja direktiivi nõuetekohaselt ja avatuse puudumist nõukogu töös.

Ombudsman andis 2006. aastal ajakirjanduse, televisiooni ning elektroonilise meedia esindajatele enam kui 40 intervjuud Strasbourgis, Brüsselis ja mujal. Käesolevas punktis on loetletud ombudsmani ja tema ametkonna 2006. aastal antud intervjuud ning aasta jooksul korraldatud meediaüritused.

- 5. jaanuaril intervjueris hr DIAMANDOUROSt hr Giorgos ADAM Kreeka raadiojaamast *Dimotiko Radiofono Thessalonikis*.
- 20. jaanuaril andis hr DIAMANDOUROS telefoniintervjuu hr Mark BEUNDERMANNile *EUobserver*'ist seoses oma üleskutsega nõukogule teostada seadusloomet avalikult.
- 23. jaanuaril andis hr DIAMANDOUROS telefoniintervjuu hr Luc VERNET'le Prantsuse ajalehest *Sud Ouest*. Ajakirjanik kirjutas ombudsmanist portreelugu.
- 25. jaanuaril intervjueris ombudsmani Brüsselis pr Ruth REICHSTEIN Saksa raadiojaamast *Deutschlandfunk* pärast Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni koosolekut, kus arutati ombudsmani eriaruannet nõukogu tegevuse suurema läbipaistvuse kohta.
- 27. jaanuaril andis hr DIAMANDOUROS intervjuu hr Herakles GALANAKISele Kreeka raadiojaamast *ERA Herakleion*.
- 8. veebruaril andis hr DIAMANDOUROS Brüsselis intervjuu pr Isabel GUZMANile Saksa uudisteagentuurist *Evangelischer Pressedienst*. Pr GUZMAN oli eriti huvitatud Saksamaad puudutavatest kaebustest ja juhtumitest.
- Hiljem samal päeval intervjueris ombudsmani Brüsselis pr Patricia HALLER Austria ajalehest *Kurier*. Ajakirjanik palus ombudsmanil rääkida tema kogemustest ombudsmanina, tuua näiteid juhtumitest ja tööst üldisemalt.
- 9. veebruaril andis ombudsman telefoniintervjuu hr Jean-Pierre SARDINile *Radio France Bleu*'st seoses ombudsmani pressiteatega komisjoni valge raamatu kohta, milles käsitletakse kommunikatsioonistrateegiat.
- 14. veebruaril andis hr DIAMANDOUROS Strasbourgis intervjuu pr Nayran AGUADOLE Hispaania telejaamast TVE nende saate „Vivir Europa” jaoks. Ajakirjanik oli eriti huvitatud Hispaania kaebustest.
- Hiljem samal päeval intervjueris ombudsmani pr Renata GOLDIROVA Slovakkia teleuudistekanalist TA3, esitades küsimusi tema töö ja eelkõige Slovakkia puudutavate juhtumite kohta.
- 15. veebruaril intervjueris peaõigusnõunikku pr Marta HIRSCH-ZIEMBINSKAt telefoni teel pr Helena VIEGAS Portugali ajakirjast *Noticias Magazine*. Ajakirjanik oli eriti huvitatud Portugali juhtumitest.
- 17. veebruaril tutvustas peaõigusnõunik pr Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA ombudsmani tööd 14 ajakirjanikule Bulgaariast, Rumeeniast ja Horvaatiast laienemist käsitleva seminari raames, mille korraldas Euroopa Ajakirjanduskeskus.

- 2. ja 3. märtsil intervjueris ja filmis hr DIAMANDOUROS ja Strasbourgi büroo ametkonna teisi esindajaid ombudsmani portreesaate jaoks Saksamaa ARTE telekanali meeskond pr Katrin MOLNARI juhtimisel.
- 3. märtsil andis ombudsman telefoniintervjuu pr Elodie CARTIERle *Radio Côte d'Amour*'ist komisjoni kommunikatsioonistrateegiaalase valge raamatu kohta.
- 8. märtsil andis hr DIAMANDOUROS Luksemburgi teabevisiidi raames pressikonverentsi Luksemburgis. Sellele eelnes intervjuu *Luxemburger Wort*'i ajakirjaniku hr Marc GLASENERiga.
- 15. märtsil andis ombudsman intervjuu Strasbourgis Tšehhi televisiooni dokumentaalfilmile „Across Europe“. Noored filmitegijad intervjuerisid produtsendi hr Filip ALBRECHTi juhtimisel Euroopa poliitikuid ja kodanikke, et näidata Euroopat eri vaatenurkadest.
- 29. märtsil kutsus ombudsman töölõunale Brüsselisse neli ajakirjanikku: hr Thomas FERENCZI *Le Monde*'ist, hr Nick WATTi *The Guardian*'ist, hr Eric BONSE *Handelsblatt*'ist ja hr Carlo FENU Itaalia uudisteagentuurist ANSA. Hr DIAMANDOUROS vastas küsimustele oma töö ja riigispetsiifiliste kaebuste kohta ning selgitas vajadust jõuda potentsiaalsete kaebuse esitajateni suuremates ELi liikmesriikides.
- Hiljem samal päeval andis hr DIAMANDOUROS intervjuu hr Jan SLIVALE AP uudisteagentuurist Euroopa ombudsmani tööd käsitleva uudisloo tarvis.
- Pärast seda andis hr DIAMANDOUROS intervjuu hr Tansel TERZIOGLULE Austria ajalehest *Die Kleine Zeitung*. Ajakirjanik esitas küsimusi hr DIAMANDOUROSe kogemuste kohta ombudsmanina alates tema ametisse astumisest.
- Sama päeva pärastlõunal andis hr DIAMANDOUROS telefoniintervjuu Saksa ringhäälingu avalike suhete agentuurile *Schlenker PR* seoses Euroopa institutsioone käsitleva seeriaga „Living in Europe“.
- Seejärel intervjueris hr DIAMANDOUROS pr Daniela WEINGÄRTNER Saksa ajalehtedest *TAZ* ja *Badische Zeitung* Euroopa ombudsmani portreeartikli jaoks. Ta intervjueris ka Strasbourgi ombudsmani büroo töötajaid ning osales hr DIAMANDOUROSe kohtumisel komisjoni töötajatega Luksemburgis.
- 24. aprillil esitles ombudsman 2005. aasta aruannet pressikonverentsil Brüsselis. Esitlusest võttis osa enam kui 50 ajakirjanikku. Hr DIAMANDOUROS andis ülevaate 2005. aasta tegevustest, töi näiteid juhtumitest ja kodanike probleemidele leitud lahendustest. Ajakirjanikud esitasid küsimusi statistika, riigispetsiifiliste kaebuste, ombudsmani suhete kohta OLAFiga, nõukogu tegevuse läbipaistvuse, lahendamata eriaruannete ja ELi eesistujariigi veebilehtede keeli puudutava korra kohta.
- Pärast pressikonverentsi andis hr DIAMANDOUROS individuaalse intervjuu *Deutsche Welle* TV-le, Saksa riigiraadiole, Belgia RTBF raadiole ning Hispaania riigiraadiole 2005. aasta aruande kõige olulisemate tulemuste kohta.
- Hiljem samal päeval andis ombudsman telefoniintervjuu hr Fabrice LAMBERTile Belgia ärraadiost *BFM* 2005. aasta aruande peamistest tulemustest ja Belgiat puudutavatest juhtumitest.
- 26. aprillil andis pressiesindaja pr Gundi GADESMANN telefoniintervjuu hr Albrecht MEIERile Saksa ajalehest *Der Tagesspiegel* ombudsmani püüdlustest abistada sihtrühmi, nagu näiteks väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid Saksamaal.
- 27. aprillil andis kommunikatsioonisektori juhataja pr Rosita AGNEW intervjuu pr Margarita GASCALE *Brussels TV*-st Euroopa ombudsmani ülesannete ja 2005. aasta aruande peamiste tulemuste teemal.

- Hiljem samal päeval andis hr DIAMANDOUROS telefoniintervjuu pr Nadja SCHEYSile Belgia raadiojaamast *FM Bruxelles* 2005. aasta aruande ja Belgia puudutavate juhtumite kohta.
- 9. mail andis hr DIAMANDOUROS Hispaania teabevisiidi ajal intervjuu hr Miguel ADROVER CONDEle telekanali *TVE* saate „Europa 2006” raames, mis lasti eetrisse pärast tema külaskäiku.
- Hiljem samal hommikul pidasid Hispaania riiklik ombudsman hr Enrique MÚGICA HERZOG ja Euroopa ombudsman ühise pressikonverentsi, milles nad andsid ülevaate külaskäigu eesmärgist, nende vastavatest rollidest ning sellest, kuidas nad Hispaania kodanikele ja elanikele parima teenuse pakkumisel koostööd teevad.

Hr Diamandouros ja Hispaania riiklik ombudsman Enrique Múgica Herzog tutvustavad ühiselt oma tööd pressikonverentsil, mis korraldati Euroopa ombudsmani teabevisiidi raames. Madrid, Hispaania, 8.–10. mai 2006.

- 6. juunil intervjueris hr DIAMANDOUROSt Brüsselis hr Bruno WATERFIELD. *Parliament Magazine*’i ajakirjanikku huvitas ombudsmani töö ja saavutused, ombudsmani püüdlused tutvustada tema teenuseid üldsusele, ombudsmani soovitusel teistele ELi institutsioonidele ning ombudsmani tulevikusiht, sealhulgas nõukogu tegevuse suurema läbipaistvuse tagamisel.
- 16. juunil avaldati komisjoni uudislehes *En Direct* hr DIAMANDOUROSe artikkel „I am there to help colleagues”, milles ombudsman selgitas oma rolli.
- 27. juunil andis hr Olivier VERHEECKE intervjuu pr Ana LÁZARole Andaluusia telekanalist *Canal Sur* seoses Hispaania kodanikuühiskonna platvormide ja valitsusväliste organisatsioonide 30 esindaja külaskäiguga Euroopa Parlamenti.
- Hr DIAMANDOUROS kirjutas Saksamaa kaubanduskoja *DIHK*-i uudiskirja juuni väljaandes artikli sellest, kuidas ta võib väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid aidata, kui neil peaks tekkima probleeme ELi institutsioonidega. Uudiskirja levitati 74-s Saksamaa piirkondlikus kaubanduskojas.
- 6. juulil tutvustas hr DIAMANDOUROS Euroopa Ajakirjanduskeskuse korraldatud seminaril „Integratsiooni suunas” ombudsmani tööd 14 ajakirjanikule Albaaniast, Bosnia-Hertsegoviinast, Horvaatiast, Kosovost ja Serbia-Montenegrost.
- 24. augustil avaldati Saksa oskustöölise ja väikeettevõtjate liidu uudiskirjas *ZDH* intervjuu ombudsmaniga, pealkirjaga „Mõnikord piisab probleemi lahendamiseks ühest telefonikõnest”.

- 22. septembril andis ombudsman Strasbourgis intervjuu pr Pauline WIRPH-DUVERGERile Prantsuse ajakirjast *Journal du Parlement*.
- 27. septembril andis hr DIAMANDOUROS intervjuu pr Christina SIGANIDOUle Kreeka telekanalist *ERT3 Television*.
- 5. oktoobril andis ombudsman EUROCHAMBRESi kongressil Thessalonikis intervjuu mitmele Kreeka ajakirjanikule, sealhulgas pr Magda CONSTANTINIDOUle Naftemborikist ja Austria ajakirjanikule pr Sabine BERGERile *Wirtschaftsblatt*ist.
- 19. oktoobril selgitas ombudsman oma tööd Strasbourgi külastanud Põhjamaade Ajakirjanduskeskuse delegatsioonile Århusist Taanist.
- 3. novembril pidas hr Nicholas CATEPHORES ettekande Kreekas Ateenas asuva AKMI kolledži kahele ajakirjandusüliõpilaste klassile ajakirjaniku hr Thanasis KALFASe kutsel. Hr CATEPHORES kõneles Euroopa ombudsmani tööst ja rollist.
- 14. novembril andis hr DIAMANDOUROS Strasbourgis intervjuu pr Shirin WHEELERile BBCst. Ajakirjanik oli eriti huvitatud Euroopa tasandi eri kaebemehhanismidest.
- 15. novembril andis hr DIAMANDOUROS intervjuu hr Ioannis PAPADIMITRIOUle *Deutsche Welle* Kreeka osakonnast.
- 23. novembril andis ombudsman videokonverentsi teel intervjuu Bulgaaria uudisteagentuuri BTA korrespondendile hr Atanas MATEVile ombudsmani Bulgaaria teabevisiidi kohta.
- Hiljem samal päeval andis hr DIAMANDOUROS teise intervjuu videokonverentsi teel AFP Saksa osakonna ajakirjanikule pr Andrea SCHNEIDERile. Ajakirjaniku reportaaž avaldati muu hulgas *Spiegel Online*'is.
- 27. novembril andis hr DIAMANDOUROS Euroopa ombudsmani Bulgaaria teabevisiidi raames intervjuu hr Deian IODOVile ajalehest *TRUD Daily*.
- Samal päeval andis ombudsman intervjuu pr Snejana IVANOVale Bulgaaria riigiraadiost.

Hr Diamandouros annab intervjuud ajalehe *TRUD Daily* ajakirjanikule Deian Iodovile Euroopa ombudsmani teabevisiidi ajal Bulgaarias, 27.–29. november 2006.

- 28. novembril intervjueriti hr DIAMANDOUROSt ja Bulgaaria ombudsmani hr Guinio GANEVit Balkani televisiooni (bTV) hommikuse uudisteprogrammi otseülekande jaoks. Intervjuu viis läbi hr Nicolay BAREKOV.
- 29. novembril pidasid hr DIAMANDOUROS ja hr GANEV ühise pressikonverentsi Bulgaaria Rahvusassambleel.

- 4. detsembril andis pressiesindaja pr Gundi GADESMANN telefoniintervjuu Saksa ringhäälingu avalike suhete agentuurile *Schlenker* Euroopa institutsioone käsitleva seeria „Living in Europe” jaoks.
- 5. detsembril vastas ombudsman kirjalikult Hispaania ekspertrühma *Institución Futuro* uudiskirja intervjuuküsimustele. Pr Ana YERRO läbiviidud intervjuus käsitleti peamiselt ombudsmani vaateid tema töö, laekunud kaebuste ja Euroopa aktuaalsete teemade kohta.
- 8. detsembril andis hr DIAMANDOUROS pärast Sloveenias Ljubljanas toimunud inimõiguste seminari intervjuu Sloveenia riigitelevisioonile ja eratelejaamadele, Sloveenia uudisteagentuurile ja riigiraadiotele. Ajakirjanikud olid peamiselt huvitatud ombudsmani seisukohtadest Sloveenia inimõiguste osas.
- 18. detsembril andis hr DIAMANDOUROS intervjuu pr Viki FLESSAle Kreeka NETi televisiooni saatele „*Sta Akra*”.
- 27. detsembril andis hr Gerhard GRILL *Radio France Internationale*’ile intervjuu, mis puudutas ombudsmani eriaruannet nõukogu eesistujariigi veebilehel kasutatavate keelte kohta.

6.5 TRÜKISED

Ombudsman püüab jõuda võimalikult paljude inimesteni, et tõsta üldsuse teadlikkust oma õiguste ja eelkõige kaebuse esitamise õiguse kohta. Trükiste eesmärk on teavitada üldsust ja peamisi sidusrühmi Euroopa ombudsmani tegevusest ja tema pakutavatest teenustest ELi kodanikele ja elanikele. 2006. aastal avaldati ja jaotati huvilistele järgmisi trükiseid:

„Aastaaruanne 2005”; fotokoopia (inglise keeles)

Ombudsmani trükise „Aastaaruanne 2005” fotokoopia tehti Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni liikmetele inglise keeles kättesaadavaks maikuus, et võimaldada komisjonil arutada ombudsmani tööd enne samal aastal toimuvat täiskogu arutelu.

„Aastaaruanne 2005 – kokkuvõte ja statistika”; fotokoopia (20 keeles)

Trükis „Aastaaruanne 2005: kokkuvõte ja statistika” tehti kõigis 20 ELi ametlikus keeles petitsioonikomisjoni liikmetele kättesaadavaks samuti maikuus.

„Euroopa ombudsmanid – uudisleht”; nr 6 ja nr 7 (viies keeles)

Euroopa ombudsmanide võrgustiku ja Rahvusvahelise Ombudsmanide Instituudi Euroopa regiooni kaks korda aastas ilmuva uudislehe numbrid 6 ja 7 ilmusid vastavalt aprillis ja oktoobris ning need edastati riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ombudsmanidele Euroopas, samuti Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjoni liikmetele.

„Euroopa ombudsman: kas ta saab teid aidata?” (23 keeles)

„Euroopa ombudsman: kas ta saab teid aidata?”, juhend kaebuse esitajatele ja kaebuse esitamise vormi uus väljaanne, avaldati 2006. aastal 23 keeles. Nimetatud brošüür on äärmiselt vajalik potentsiaalsetele kaebuse esitajatele, hõlbustades ombudsmanile kaebamise õiguse kasutamist. Brošüüri uue väljaande eksemplarid anti ombudsmanidele, Euroopa Parlamendi liikmetele, komisjoni esindustele ning liikmesriikide Euroopa Parlamendi büroodele ja need saadeti edasi levitamiseks ELi infopunktidele ja võrgustikele. Kõnealuse brošüüri vastu näidati üles aktiivset huvi ning aasta lõpuks saabunud lisaeksemplaride taotluste arv küündis mitmetesse tuhandetesse.

„Euroopa ombudsman: põgus ülevaade” (25 keeles)

„Euroopa ombudsman: põgus ülevaade” brošüüri uus väljaanne avaldati 2006. aastal 25 keeles. Nimetatud brošüür on üldsusele ning see peaks selgitama, mida Euroopa ombudsman saab ja mida ta ei saa teha. Brošüüri laialdase levitamise eesmärk oli vähendada ombudsmanile esitatavate vastuvõetamatute kaebuste hulka.

Kümnendale aastapäevale pühendatud väljaanne; kõva- ja pehmeaaneline (prantsuse keeles)

Euroopa ombudsmani institutsiooni kümnendat aastapäeva tähistati mitme mälestusüritusega. 2004. aasta juunis korraldati asutajate õpikoda, et jäädvustada Euroopa ombudsmani institutsiooni loomisel läbitud etapid ning määrata kindlaks arengud ja suundumused, mis oleksid väärt arendamist. Kõnealuse töö jäädvustamiseks otsustati anda välja mälestusteraamat. Raamat pealkirjaga „The European ombudsman: Origins, Establishment, Evolution” („Euroopa ombudsman: algus, loomine, areng”) anti välja inglise keeles nii kõva- kui ka pehmeaanelise versioonina. Kuna väljaannet saatis edu, avaldati 2006. aastal prantsuskeelne väljaanne.

„Aastaaruanne 2005”; trükis (20 keeles)

Ombudsmani trükise „Aastaaruanne 2005” esialgne tiraaž 3 000 eksemplari 20 ELi ametlikus keeles saadeti oktoobrikuus Euroopa Parlamendi liikmetele, ELi institutsioonidele ja asutustele, ombudsmanidele ning Euroopa Komisjoni infopunktidele ja võrgustikele. Aasta jooksul levitati lisaeksemplare.

„Aastaaruanne 2005: kokkuvõte ja statistika”; trükis (20 keeles)

20 keeles välja antud trükis „Aastaaruanne 2005: kokkuvõte ja statistika” algne tiraaž 8 000 eksemplari ilmus oktoobrikuus ning trükised edastati aastaaruande täieliku trükiversiooni saajate võrgustikule, samuti valitsusvälistele organisatsioonidele ja ülikoolidele. Aasta jooksul levitati lisaeksemplare.

„Aastaaruanne 2005 – Otsuste kogumik” (kolmes keeles)

Nimetatud kokkuvõtlik elektrooniline väljaanne inglise, prantsuse ja saksa keeles sisaldab käesoleva aastaaruande kolmandas peatükis toodud juhtumite otsuste terviktekste. See on kättesaadav elektroonilise dokumendina ombudsmani veebilehelt, nõudmisel on dokumenti võimalik saada ombudsmani büroost ka paber kandjal või CD-ROMil.

Teised trükised

Ombudsman jätkas kõnealusel aastal ka oma teiste trükiste levitamist, kõige suuremal hulgal „Euroopa hea halduse tava eeskirja”, mis on kättesaadav 25 keeles. 2006. aastal anti eeskiri välja makedoonia keeles, et aidata edendada hea halduse tava kandidaatriigis endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis.

6.6 SIDUSSUHTLUS

Suhtlemine e-posti teel

2001. aasta aprillis lisati kodulehele elektrooniliselt esitatav Euroopa ombudsmani kaebuse vorm kaheteistkümnnes keeles. Pärast Euroopa Liidu laienemist 1. mail 2004 muudeti vorm kättesaadavaks veel üheksas keeles. 2006. aasta detsembris, valmistudes Euroopa Liidu laienemiseks 1. jaanuaril 2007, lisati vormi bulgaaria- ja rumeeniakeelne versioon. Enam kui 57% kõigist 2006. aastal ombudsmanile saabunud kaebustest esitati Interneti teel. Suur osa neist saadi kaebuse elektroonilisel vormil.

Aastal 2006 saabus ombudsmani põhilisele e-posti aadressile kokku 10 801 e-posti teel saadetud teabenõuet. Neist 7 261 saadi kodanikelt laekunud masspostitusena ja puudutasid Euroopa ombudsmanile saabunud kaebusi. Masspostituse käigus saadud e-kirjad käsitlesid Hispaania riigivõimude poolt Granadilla linnas tööstussadama arendamist, arstide õigust keelduda aborti läbiviimisest ning usuvähemuste väidetavat tagakiusamist Poolas. Kõikidele laekunud e-kirjadele saadeti vastus, milles selgitati ombudsmani volitusi kaebuse lahendamisel.

2006. aastal esitati e-posti teel kokku 3 540 teabenõuet. Nii 2005. kui ka 2004. aastal oli teabenõuete arv ligikaudu 3 200. Kõikidele teabenõuetele saatis ombudsmani ametkonna asjaomane töötaja eraldi vastuse.

Kodulehe areng

Ombudsmani kodulehekülge avati 1998. aasta juulis. 2006. aasta jooksul tegi Euroopa ombudsmani veebiarendaja tihedat koostööd kommunikatsioonisektori juhatajatega, samuti Euroopa Parlamendi tehniliste talitustega, et valmistada ette ombudsmani kodulehe ümberkujundamine tänapäevaseks, informatiivseks, interaktiivseks ja pidevalt arenevaks kodanikele suunatud teenuseks. Uus veebileht peaks valmima 2007. aasta esimesel poolaastal.

2006. aasta mais kolis Euroopa ombudsmani veebileht koos teiste ELi institutsioonide, organite ja asutustega uude dot.EU kõrgema taseme domeeni. Nüüd on ELi institutsioonide veebilehtede aadressid kergesti äratuntavad, kuna kõik on „europa.eu“-lõpuga. Hoolimata sellest, et ombudsmani vana veebilehe aadress (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) toimib ka lähitulevikus, on ametlikuks aadressiks nüüd <http://www.ombudsman.europa.eu>

Ombudsman jätkas 2006. aastal oma kodulehekülge uuendamist, lisades sinna trükiste elektroonilised versioonid niipea, kui need valmis said. Nimetatud trükiste hulka kuulusid „Aastaruanne 2005“, sellega seotud „Kokkuvõtte ja statistika“ 20 keeles; „Euroopa ombudsman: põgus ülevaade“ 25 keeles ning „Euroopa ombudsman: kas ta saab teid aidata?“ 23 keeles.

2006. aasta jaanuaris lõi ombudsman koduleheküljele uue osa, mis on seotud omaalgatusliku uurimisega komisjoni rolli kohta asutamislepingu järelevalvajana, mille ombudsman otsustas avada pärast suurt hulgal komisjoni vastu saabunud kaebusi, mis puudutasid Hispaanias Tenerife saarel Granadilla linnas Hispaania riigivõimude arendatavat tööstussadamat.

1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2006 külastati ombudsmani kodulehekülge 416 533 korral. Kõige rohkem külastati kodulehe ingliskeelset versiooni, sellele järgnesid prantsus-, hispaania-, saksa- ja itaaliakeelne versioon. Külastuste geograafilise jagunemise poolest tehti kõige rohkem külastusi Itaaliast, millele järgnes Rootsi, Ühendkuningriik, Hispaania ja Saksamaa. Ombudsmani kodulehe linkide osas on viited Euroopa riiklike ja piirkondlike ombudsmanide veebilehtedele. 2006. aastal tehti linkidel toodud veebilehtedele 44 000 külastust, mis näitab selgelt Euroopa ombudsmani töö lisaväärtust kodanikele Euroopa ombudsmanide võrgustiku töö koordineerimisel.

Selleks et säilitada Euroopa ombudsmani kodulehekülge koht Euroopa Liidu kodulehekülgedes esirinnas, osales ombudsmani büroo 2006. aasta vältel institutsioonidevahelises Interneti toimetuskomisjonis (Inter-Institutional Internet Editorial Committee, CEiii), sealhulgas CEiii töörühmas, mis loodi kõrgema taseme domeeni dot.EU liikumise koordineerimiseks.

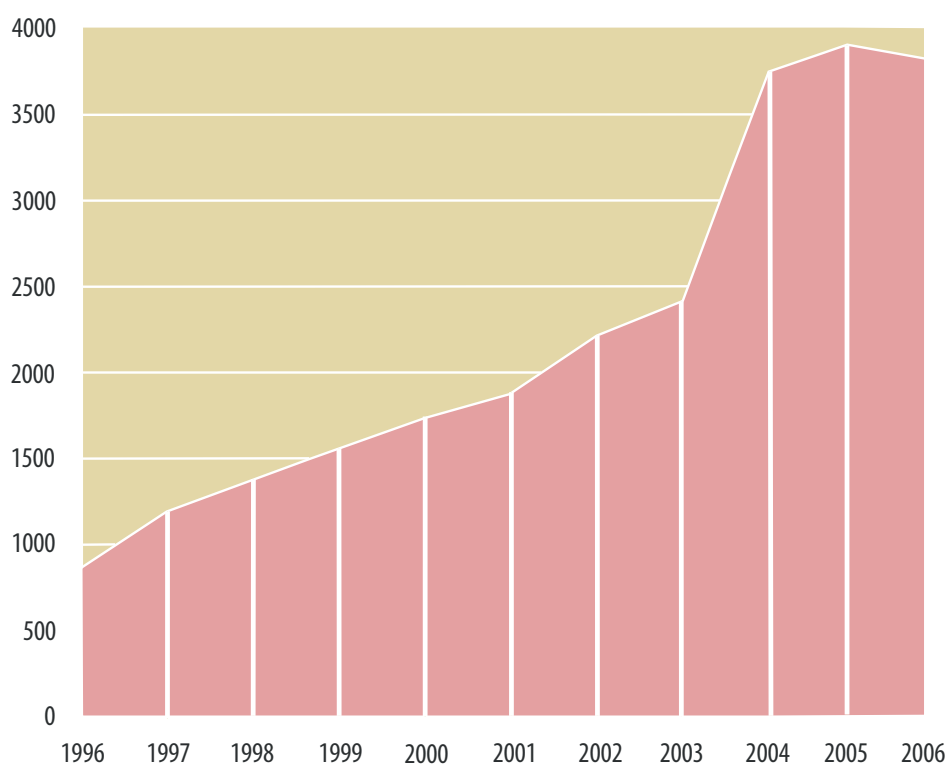

A STATISTIKA

1 2006. AASTAL KÄSITLETUD JUHTUMID

1.1	2006. AASTA JUHTUMITE KOGUARV	4 422 ¹
	– Lõpetamata uurimiste arv 31.12.2005 seisuga	315 ²
	– Vastuvõetavuse otsust ootavad kaebused 31.12.2005 seisuga	270
	– 2006. aastal laekunud kaebused	3 830 ³
	– Euroopa Ombudsmani algatused	9

Laekunud kaebuste arv ajavahemikul 1996–2006

¹ Nendest 281 käsitleti ühe uurimise all.

² Nendest 3 olid Euroopa Ombudsmani algatatud ja 312 põhinesid kaebustel.

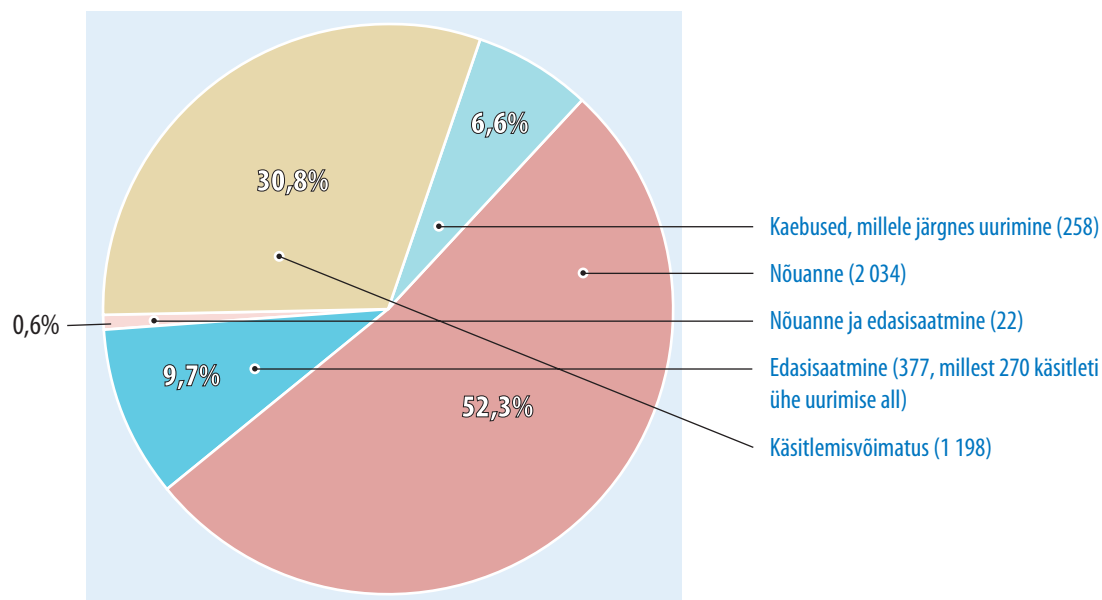
³ Nendest 281 käsitleti ühe uurimise all, nagu on märgitud 1. allmärkuses.

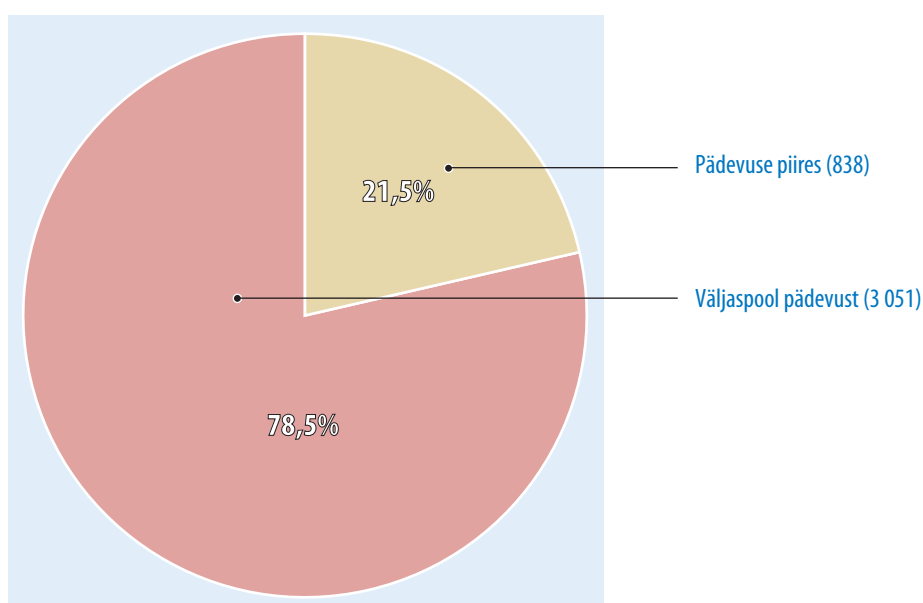
1.2 VASTUVÕETAVUSE HINDAMINE LÕPULE VIIDUD 95%

1.3 KAEBUSTE KLASSIFIKATSIOON

1.3.1 Euroopa Ombudsmani tegevuse järgi kaebuste lahendamisel

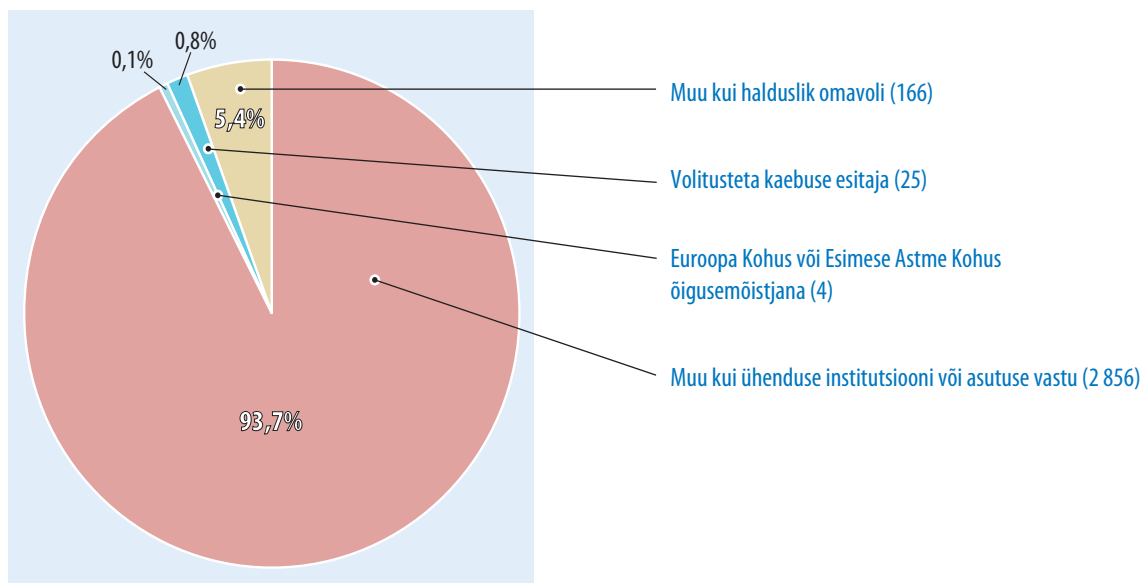

1.3.2 Euroopa Ombudsmani pädevuse järgi

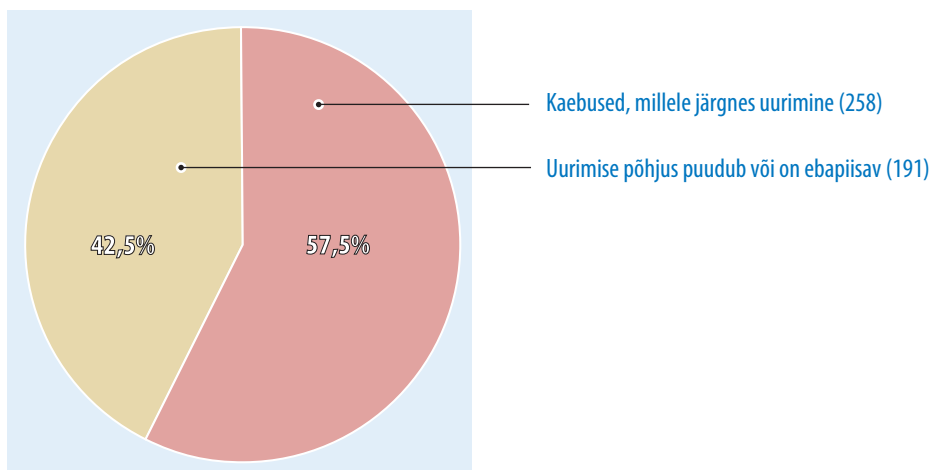

VÄLJASPOOL PÄDEVUST

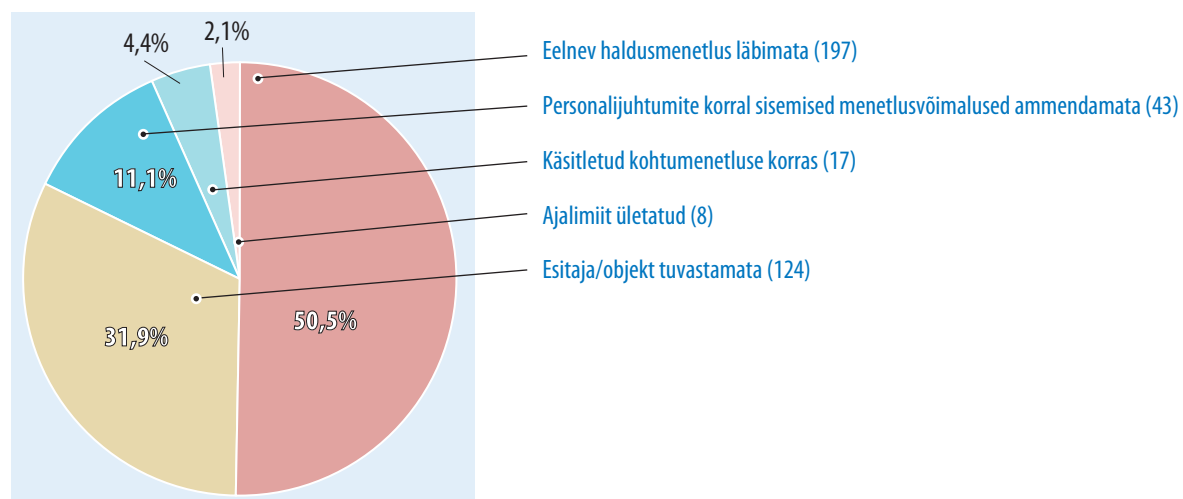

PÄDEVUSE PIIRES

Vastuvõetavad kaebused

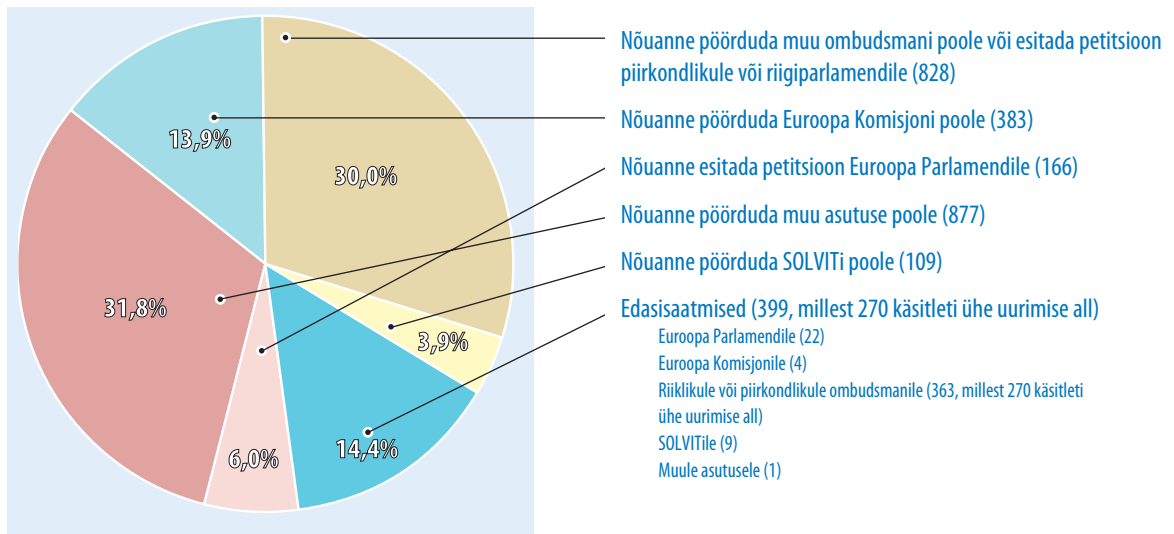
Vastuvõetamatud kaebused

2 EDASISAATMISED JA NÕUANDED

(Mõnel juhul anti mitu nõuannet)

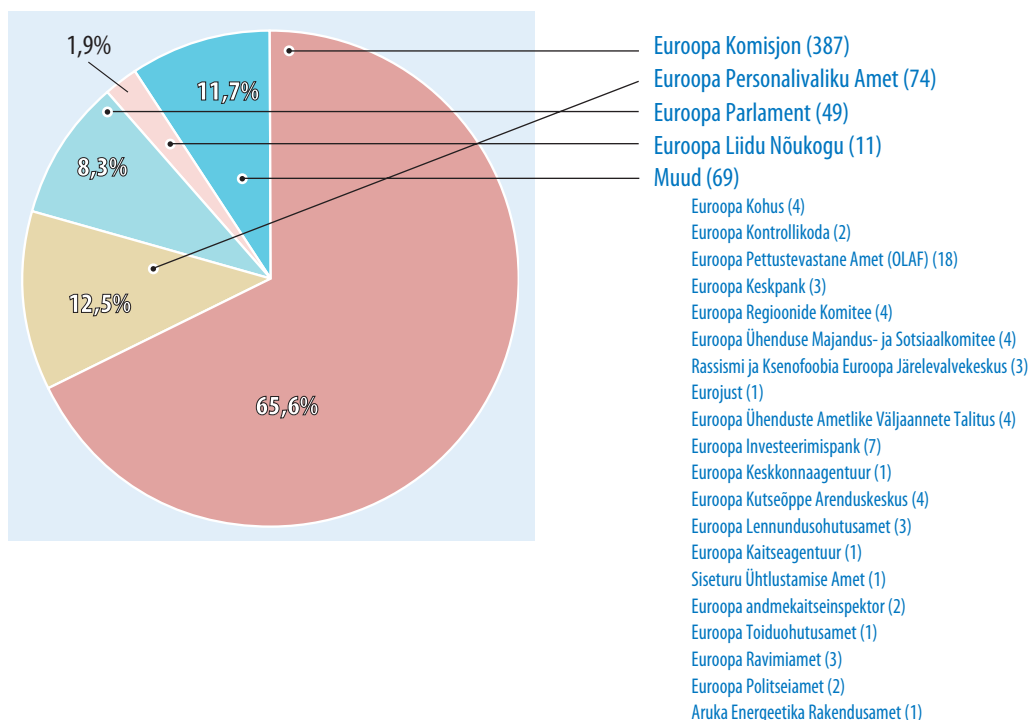

3 2006. AASTAL LÄBI VIIDUD UURIMISED 582

2006. aastal viis Euroopa Ombudsman läbi 582 uurimist. Nendest 267, millest üheksa olid omaalgatuslikud, olid algatatud 2006. aastal ning 315, millest 3 olid omaalgatuslikud, jätkusid 2005. aastast.

3.1 UURIMISE ALL OLNUD INSTITUTSIOONID JA ASUTUSED

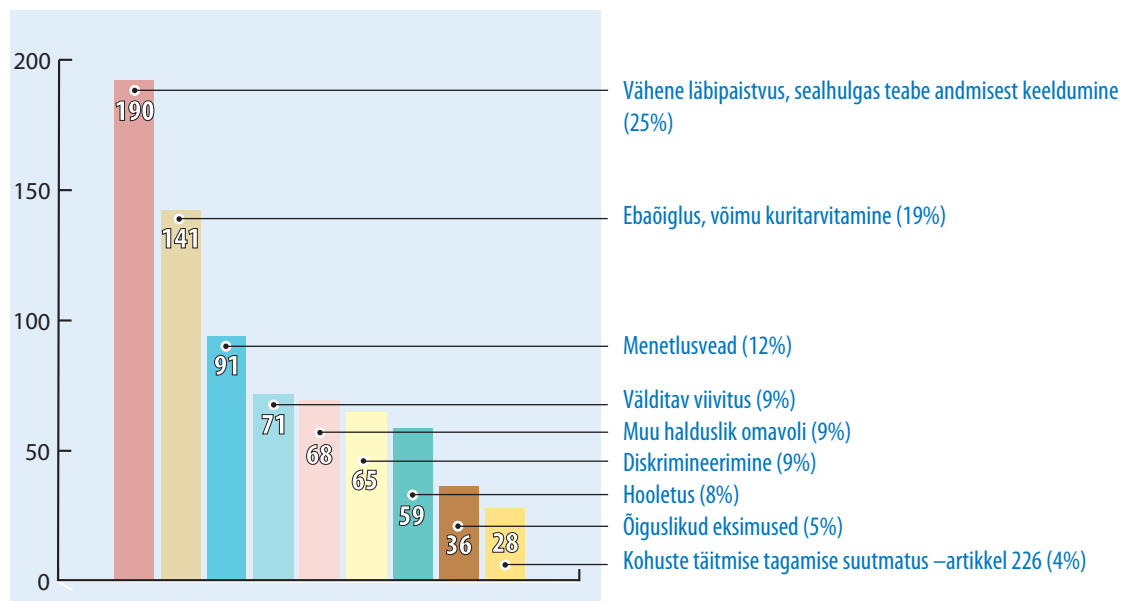
(Mõnel juhul oli uurimisega seotud vähemalt kaks institutsiooni või asutust)

3.2 VÄIDETAVA HALDUSLIKU OMAVOLI LIIGID

(Mõnel juhul esineb väidetavalt vähemalt kaht liiki halduslikku omavoli)

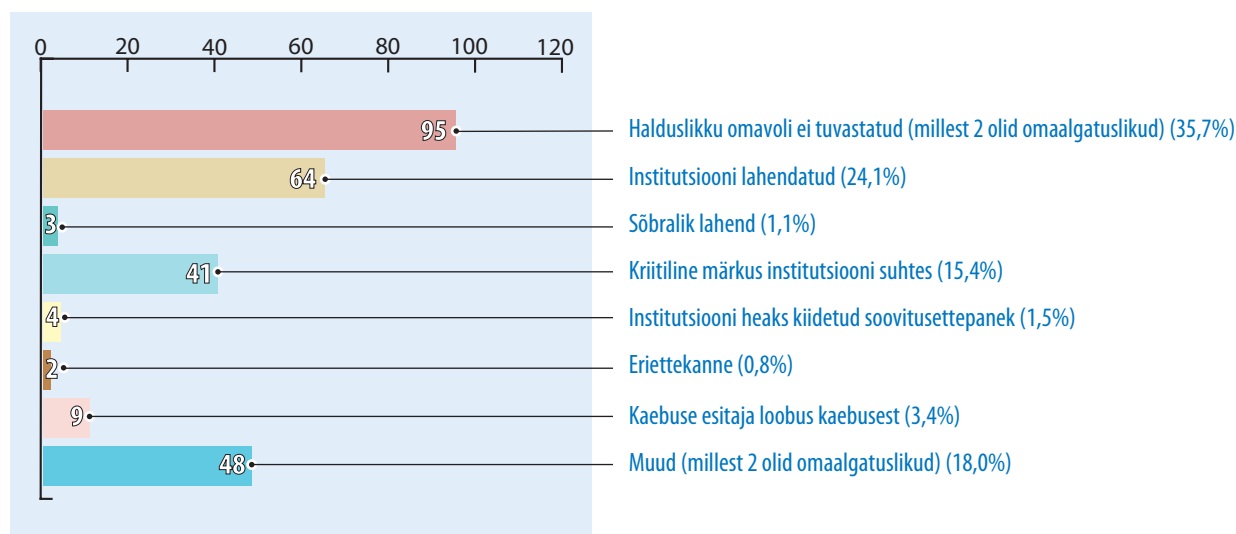

3.3 2006. AASTAL TEHTUD SÕBRALIKE LAHENDITE ETTEPANEKUD, SOOVITUSETTEPANEKUD JA ERIETTEKANDED

– Sõbralike lahendite ettepanekud	28
– Soovitusettepanekud	13
– Eriettekanded	2

3.4 LÕPETATUD UURIMISED 250⁴

(Uurimised lõpetati järgmistest põhjustest vähemalt ühel)

⁴ Nendest 3 olid ombudsmani algatatud.

4 2006. AASTAL LAEKUNUD KAEBUSTE PÄRITOLU

4.1 KAEBUSE ESITAJAD

Äriühingud ja muud ühingud

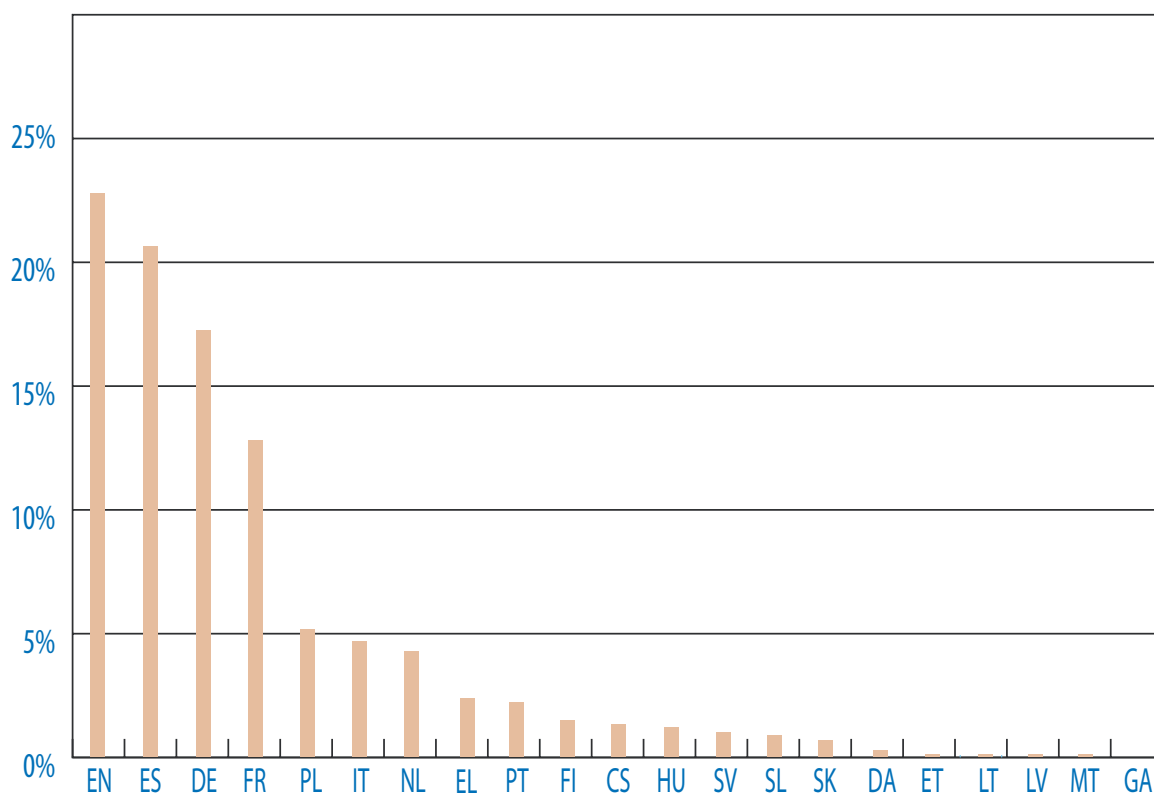
5,5 % (211)

Eraisikud

94,5 % (3 619)

4.2 KAEBUSTE JAOTUS KEELTE JÄRGI

4.3

KAEBUSTE PÄRITOLU RIIKIDE JÄRGI

Riik	Kaebuste arv	Osa kaebuste koguarvust (%)	Osa ELi rahvastikust (%)	Suhtarv ¹
Luksemburg	54	1,4	0,1	14,2
Malta	33	0,9	0,1	10,0
Küpros	44	1,1	0,2	7,6
Belgia	241	6,3	2,3	2,8
Sloveenia	44	1,1	0,4	2,7
Hispaania	781	20,4	9,4	2,2
Soome	74	1,9	1,1	1,7
Iirimaa	47	1,2	0,9	1,4
Austria	81	2,1	1,8	1,2
Kreeka	105	2,7	2,4	1,1
Portugal	96	2,5	2,3	1,1
Ungari	72	1,9	2,2	0,9
Slovakkia	37	1,0	1,2	0,8
Tšehhi Vabariik	67	1,7	2,2	0,8
Saksamaa	537	14,0	17,8	0,8
Madalmaad	106	2,8	3,5	0,8
Poola	228	6,0	8,2	0,7
Rootsi	53	1,4	1,9	0,7
Eesti	7	0,2	0,3	0,7
Prantsusmaa	335	8,7	13,6	0,6
Läti	12	0,3	0,5	0,6
Taani	20	0,5	1,2	0,4
Itaalia	207	5,4	12,7	0,4
Ühendkuningriik	147	3,8	13,0	0,3
Leedu	9	0,2	0,7	0,3
Muud	291	7,6		
Teadmata	102	2,7		

¹ Suhtarv on kaebuste protsent jagatuna rahvaarvu protsendiga. Kui näitaja on suurem kui 1, tähendab see, et asjaomane riik esitab ombudsmanile rahvaarvu suuruse suhtes keskmiselt rohkem kaebusi. Kõik tabelis esitatud murdarvud on ümardatud esimese kümnendkohani.

B OMBUDSMANI EELARVE

Iseseisev eelarve

Alates 1. jaanuarist 2000⁵ on ombudsmeni eelarve olnud Euroopa Liidu eraldi eelarveosa (praegu osa VIII-A).

Eelarve struktuur

Ombudsman esitas 2006. aasta eelarve kooskõlas eelarve uue struktuuriga (liigendamisega). Uue struktuuri eesmärk on suurendada läbipaistvust ning aidata eelarvepädevatel institutsioonidel tõhustada kontrolli, võimaldades saada paremat ülevaadet samalaadsetest kuludest, mis siiani kasutusel olnud struktuuris olid jagunenud eri jaotiste või peatükkide vahel.

Vastavalt sellele jagunes ombudsmeni 2006. aasta eelarve kolmeks jaotiseks. Eelarve jaotis 1 sisaldab palku, toetusi ja muid personaliga seotud kulusid. Eelarve jaotis 2 hõlmab hooneid, mööblit, seadmeid ja mitmesuguseid tegevuskulusid. Eelarve viimane jaotis – jaotis 3 – sisaldab institutsiooni üldiste ülesannetega seotud kulusid.

Koostöö Euroopa Parlamendiga

Haldus- ja tehnilise personali asjatu topelttöö vältimiseks osutab mõnd ombudsmanile vajalikku teenust Euroopa Parlament või osutatakse neid selle kaudu. Valdkonnad, kus ombudsman kasutab suuremal või vähemal määral Euroopa Parlamendi teenuseid, on järgmised:

- kirjalik ja suuline tõlge ning trükitööd;
- bürooruumide rentimine;
- infotehnoloogia, telekommunikatsioon ja kirjavahetuse haldus.

Euroopa ombudsmeni ja Euroopa Parlamendi vaheline koostöö on võimaldanud ühenduse eelarve märkimisväärset kokkuvõtet.

Euroopa Parlamendi ja Euroopa ombudsmeni vaheline koostöö sai alguse 1995. aasta 22. septembri raamlepinguga, mida täiendavad 12. oktoobril 1995 allkirjastatud halduskoostööleping ning eelarve- ja finantskoostööleping.

2005. aastal vaadati nimetatud institutsioonide vahelised koostöölepingud läbi, et kohandada neid vastavalt Euroopa ombudsmeni institutsiooni arenemise esimese kümnendi jooksul kujunenud uuele olukorrale. 15. märtsil 2006 kirjutasid uuele lepingule alla Euroopa Parlamendi president hr Josep BORRELL FONTELLES ja Euroopa ombudsman ning leping jõustus aprillis 2006. Lepingu eesmärk on säilitada koostöö parlamendiga kõikides valdkondades, kus on võimalik saavutada oluline mastaabisääst ja eelarve kokkuvõte. Seetõttu pakub Euroopa Parlament ombudsmanile jätkuvalt teenuseid mitmes valdkonnas, sealhulgas hoonete, infotehnoloogia, kommunikatsiooni, meditsiiniteenuste, koolituse ning kirjaliku ja suulise tõlke osas.

Uus leping annab suurema selguse hinnapoliitika osas. Edaspidi makstakse teenuste eest õiglaste, läbipaistvate ja mõistlike hinnangulude alusel, välja arvatud auditi ja raamatupidamisega seotud kulud, mille osas lepiti kokku kindel summa. Need muudatused peegeldavad ka ombudsmeni autonoomiat ametkonna juhtimisel ja finantsküsimumustes.

⁵

Nõukogu 13. detsembri 1999. aasta määrus (EÜ, ESTÜ, EURATOM) nr 2673/1999, millega muudetakse Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat 21. detsembri 1977. aasta finantsmäärust, EÜT 1999 L 326, lk 1.

2006. aasta eelarve

Ombudsmani ametikohtade loetelus oli 2006. aastal kokku 57 ametikohta, võrdluseks võib nimetada, et 2005. aastal oli ametikohti 51.

Eelarveaastaks 2006 nähti ombudsmanile esialgselt ette kokku 7 682 538 euro suuruses assigneeringuid. Jaotise 1, st institutsioonides töötavate isikutega seotud kulutused, summa oli 5 808 538 eurot. Jaotise 2, mis hõlmab hooneid, seadmeid ja mitmesuguseid tegevuskulusid, summa oli 1 085 000 eurot. Jaotis 3 puudutab institutsiooni eriülesande täitmisega seotud kulusid ja selle summa oli 789 000 eurot. 2006. aasta eelarve kogutulu oli 812 271 eurot.

Alltoodud tabelis on esitatud 2006. aasta kulud kulukohustuste assigneeringutena.

(eurodes)

Jaotis 1	5 347 167
Jaotis 2	1 129 253
Jaotis 3	607 819
Kokku	7 084 239

2007. aasta eelarve

2006. aastal koostatud 2007. aasta eelarve ametikohtade loetelus on ette nähtud 57 ametikohta (uusi ametikohti juurde ei looda).

2007. aasta assigneeringud moodustavad kokku 8 152 800 eurot. Jaotise 1 (institutsiooni heaks töötavate isikutega seotud kulutused) summa on 6 150 300 eurot. Jaotise 2 (hooned, seadmed ja mitmesugused tegevuskulud) summa on 1 251 500 eurot. Jaotise 3 (institutsiooni eriülesande täitmisega seotud kulud) summa on 751 000 eurot.

2007. aasta eelarves on kogutuludeks ette nähtud 939 980 eurot.

C AMETKOND

Selleks et tagada institutsiooni poolt haldusomavoli puudutavate kaebuste nõuetekohane käsitlemine 23 asutamislepingu keeles ning tõsta ELi kodanike ja elanike teadlikkust kaebeõiguse osas, on ombudsmanil abiks kõrgelt kvalifitseeritud ja mitmekeelne ametkond. Käesolevas lisas esitatakse täielik loetelu ametkonna liikmetest 2006. aastal, nende ametinimetusi ja kontaktandmeid, samuti kirjeldusi büroo eri osakondade ja sektorite tööülesannete kohta. Lisa lõpeb lühikese ülevaatega ametkonna aasta jooksul aset leidnud kohtumistest ja tagasiside üritustest.

EUROOPA OMBUDSMAN

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Euroopa ombudsman

P. Nikiforos DIAMANDOUROS sündis Kreekas Ateenas 25. juunil 1942. Ta valiti Euroopa ombudsmaniks 15. jaanuaril 2003. Ta asus ametisse 1. aprillil 2003 ning valiti 11. jaanuaril 2005 tagasi viieaastaseks ametiajaks.

Aastail 1998–2003 oli ta Kreeka esimene riiklik ombudsman. Alates 1993. aastast on ta töötanud Ateena ülikooli politoloogiateaduse ja avaliku halduse õppetooli võrdleva politoloogia professorina (töösuhe on praegu peatatud). Aastatel 1995–1998 töötas ta Kreeka rahvusliku sotsiaaluuringute keskuse (EKKE) direktori ja presidendina.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS sai bakalaureusekraadi Indiana ülikoolist (1963) ning samal erialal magistri- (1965), filosoofiamagistri- (1969) ja filosoofiadoktorikraadi (1972) Columbia ülikoolist. Enne tööleasumist Ateena ülikoolis 1988. aastal oli ta lektor New Yorki riiklikus ülikoolis ja teadur Columbia ülikoolis (1973–78). Ajavahemikus 1980–1983 töötas ta Kreekas Ateena kolledži arendusdirektorina. Aastatel 1983–1988 töötas ta New Yorkis asuva sotsiaalteaduslike uuringute nõukogu Lääne-Euroopa, Lähis-Ida ning Põhja-Aafrika programmi direktorina. Aastail 1988–1991 töötas ta Ateenas Kreeka rahvusvaheliste ja strateegiliste uuringute instituudi direktorina (Fordi ja MacArthuri fondide toetusel asutatud poliitikale suunatud teaduslik uurimiskeskus). 1997. aastal määrati ta poliitikateaduste külalisprofessoriks Juan Marchi nimelises sotsiaalteaduste keskuses edasijõudnutele (Madridis).

P. Nikiforos DIAMANDOUROS on olnud Kreeka poliitikateaduste ühenduse president (1992–1998) ja Ameerika Ühendriikides asuva Kreeka nüüdisaegsete uuringute ühingu president (1985–1988). Aastail 1999–2003 oli ta Kreeka riikliku inimõiguste komisjoni liige ning 2000–2003 Kreeka riikliku haldusreformi nõukogu liige. Aastatel 1988–1995 oli ta New Yorkis asuva sotsiaalteaduslike uuringute nõukogu Lõuna-Euroopa alamkomitee kaasjuhataja, mille tööd rahastab Volkswageni Fond. P. Nikiforos DIAMANDOUROS on väljaande „Series on the New Southern Europe“ üks kahest peatoimetajast ning ta on saanud uurimistoetust Fulbrightilt ja riiklikult humanitaaruuringute sihtkapitalilt.

Ta on kirjutanud arvukalt artikleid Kreeka poliitikast ning ajaloost, Lõuna- ja Kagu-Euroopast ning täpsemalt demokraatimisest, riigi ja rahvuse loomisest ning kultuuri ja poliitika suhetest.

EUROOPA OMBUDSMANI SEKRETARIAAT

Euroopa ombudsmani sekretariaat vastutab ombudsmani isikliku büroo toimimise eest. Sekretariaat korraldab ombudsmani päevakava, koordineerib tema sissetulevat ja väljaminevat kirjavahetust, nõustab suhetes teiste ELi institutsioonide ja asutustega, tegeleb institutsiooni töö protokollimisega ning täidab ombudsmani sekretäri üldisi kohustusi.

Alexandra ANDROULAKAKIS*Euroopa ombudsmani sekretär (kuni 30.06.2006)*

tel +33 3 88 17 25 28

Kelly KOUNDOURI*Euroopa ombudsmani sekretär (alates 01.07.2006)*

tel +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES*Euroopa ombudsmani assistent*

tel +33 3 88 17 23 83

PEASEKRETÄR**Ian HARDEN***peasekretär (alates 01.08.2006)*

tel +33 3 88 17 23 84

Pärast hr Ian HARDENi nimetamist peasekretäri ametikohale ning oodates uue õigusosakonna juhi värbamismenetluse lõpuleviimist, täitis Hr HARDEN õigusosakonna juhi ülesandeid ka pärast 1. augustit 2006.

Ian HARDEN sündis 22. märtsil 1954 Inglismaal Norwichis. Ta õppis õigusteadust Cambridge'i Churchilli kolledžis, mille lõpetas 1975. aastal esimese järgu kiituse ja bakalaureusekraadiga ja 1976. aastal õigusteaduste kraadiga. Pärast lõpetamist asus Ian HARDEN tööle Sheffieldi ülikooli õigusteaduskonda, kus ta aastatel 1976–1990 töötas lektorina, 1990–1993 vanemlektorina, 1993–1995 õppejõuna ning alates 1995. aastast avaliku õiguse professorina. 1996. aastal asus ta peaõigusnõunikuna tööle Euroopa ombudsmani büroosse, oli aastatel 1997–1999 sekretariaadi juhataja ning alates 2000. aastast on ta töötanud õigusosakonna juhatajana. Ian HARDEN nimetati ombudsmani büroo peasekretäriks 1. augustil 2006. Ian HARDEN on ELi õigust ja avalikku õigust käsitlevate arvukate kirjutiste, näiteks „The Contracting State” (Buckingham: Open University Press, 1992), „Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe” (London CEPR, 1995) ja „European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework” (Kluwer Law International, 1997), autor või kaasautor. Ian HARDEN on organisatsiooni *Association Française de Droit Constitutionnel* ning Ühendkuningriigi parlamendiuuringute rühma liige ning Sheffieldi ülikooli auprofessor.

ÕIGUSOSAKOND

Õigusosakond koosneb peamiselt juristidest, kelle peamine vastutusala on Euroopa ombudsmanile saabunud kaebuste analüüsimine ning õigusosakonna juhataja ja kahe peainspektori suunamisel uurimiste läbiviimine. Õigusosakonna juhataja nõustab ombudsmani ka institutsiooni õigusstrateegia ja ametkonna juhtimisega seotud küsimustes ning juhib osakonda. Õigusosakonna juhataja assistent vastutab sisemise kvaliteedikontrolli toimimise ja infosüsteemide haldamise eest ning koordineerib osakonna tööd aastaaruande koostamisel.

2006. aastal oli osakonnas 21 töötajat. Osakond koosneb õigusosakonna juhatajast, seitsmest peaõigusnõunikust, kellest kolm täidavad ka peainspektori⁶ rolli, üheteistkümnest õigusametnikust, ühest jurist-lingvistist, ühest õigusassistendist ning õigusosakonna juhataja assistendist. 2006. aastal juhendas õigusosakond 15 praktikanti.

Murielle RICHARDSON*Õigusosakonna juhataja assistent*

tel +33 3 88 17 23 88

⁶

Kolmas peaõigusnõunik, kes tegutseb peainspektarina, liitus osakonnaga 1. novembril 2006.

ÕIGUSAMETNIKUD

Õigusametnikud käsitlevad kaebusi, mida võib ombudsmanile esitada kõigis kahekümne kolmes asutamislepingu keeles. Nad teevad ettepanekuid omaalgatuslike uurimiste algatamiseks ja korraldavad nende täitmist, vastavad kodanike teabenõuetele, nõustavad ombudsmani õigusküsimustes, annavad nõu oma liikmesriikide kohtumenetluse, muudatuste ja tavade osas ning esindavad ombudsmani teatud avalikel üritustel.

Sabina BALAŽIČ*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY*Õigusassistent*

tel +32 2 284 39 01

Peter BONNOR*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS*Brüsseli büroo juhataja**peaõigusnõunik*

tel +32 2 284 25 43

Nelius CAREY*Jurist-lingvist*

tel +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS*Peaõigusnõunik**Peainspektor*

tel +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL*Peaõigusnõunik**Peainspektor*

tel +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA*Peaõigusnõunik*

tel +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS*Õigusametnik*

tel +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ*Õigusametnik*

tel +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ ARAGÓN*Peaõigusnõunik*

tel +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON*Õigusametnik*

tel +32 2 284 14 17

Fergal Ó REGAN*Peaõigusnõunik**Peainspektor**(alates 01.11.2006)*

tel +33 3 88 17 67 84

Ida PALUMBO*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ*Õigusametnik*

tel +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE*Peaõigusnõunik*

tel +32 2 284 20 03

PRAKTIKANDID

Marta ARIAS DIAZ

Praktikant (alates 01.09.2006)
tel +33 3 88 17 29 77

Kadri BRÜGEL

Praktikant (kuni 28.02.2006)

Anne EISENGRÄBER

Praktikant (kuni 31.07.2006)

Ramin FARINPOUR

Praktikant (alates 18.09.2006)
tel +33 3 88 16 40 18

Farah JERAJ

Praktikant (alates 01.09.2006)
tel +33 3 88 17 24 12

Giedre KAZLAUSKAITE

Praktikant (kuni 31.07.2006)

Beata KULPACZYNSKA

Praktikant (alates 01.09.2006)
tel +33 3 88 17 23 28

Riccardo MONACO

Praktikant (alates 16.01.2006 kuni 31.12.2006)

Teresa PLANA CASADO

Praktikant (alates 01.02.2006 kuni 31.07.2006)

Zvi RAMAN

Praktikant (alates 01.09.2006)
tel +32 2 284 21 80

Brigita SABALIAUSKAITE

Praktikant (alates 01.09.2006)
tel +32 2 283 23 27

Izabela SZOSTAK-SMITH

Praktikant (kuni 31.07.2006)

Axel SCHNEIDER

Praktikant (alates 01.04.2006)
tel +33 3 88 16.40.72

Alexis VAN MAERCKE

Praktikant (kuni 31.07.2006)

Katherine WORTHINGTON

Praktikant (kuni 31.07.2006)

HALDUS- JA FINANTSOSAKOND

Ombudsmani büroos kuulub haldus- ja finantsosakonna pädevusse see osa tööst, mis ei ole otseselt seotud kaebuste käsitlemise ja uurimiste läbiviimisega. Osakond koosneb neljast sektorist: haldus-, finants-, kaebuste käsitlemise ja kommunikatsioonisektor. Haldus- ja finantsosakonna tööd koordineerib osakonna juhataja. Ta vastutab büroo töö üldise korraldamise ja teostamise ning büroo personalipoliitika eest, institutsiooni eelarve- ja finantsstrateegiaalaste ettepanekute tegemise eest ning ombudsmani esindamise eest institutsioonidevahelistel foorumitel. 2006. aastal oli haldus- ja finantsosakonnas kokku 35 töötajat, sealhulgas kaebuste käsitlemise sektori üheksa esindajat, kelle töö on lähedalt seotud õigusosakonna tööga.

João SANT'ANNA

Haldus- ja finantsosakonna juhataja
tel +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA sündis 3. mail 1957 Portugalis Setúbalis. Aastatel 1975–1980 õppis ta Lissaboni ülikoolis õigusteadust ning astus 1981. aastal Lissaboni Advokatuuri liikmeks. Aastatel 1980–1982 töötas J. SANT'ANNA juristina Portugali siseministeeriumi Lissaboni piirkonna õigus- ja haldusosakonnas. Aastatel 1982–1984 jätkas ta õigusõpinguid intellektuaalse omandi õiguse alal Ludwig Maximiliani ülikoolis ja Max Plancki instituudis Münchenis. Pärast Portugali naasmist 1984. aastal määrati ta Portugali siseministeeriumi Lissaboni piirkonna õigus- ja haldusosakonna juhatajaks. 1986. aastal asus ta tööle Euroopa Parlamendi ametnikuna, töötas teabe ja avalike suhete, teaduse ning personali- ja finantsküsimuste peadirektoraadis ning seejärel Euroopa Parlamendi õigusteenistuses. Aastal 2000 asus J. SANT'ANNA haldus- ja finantsosakonna juhatajana tööle Euroopa ombudsmani büroosse.

HALDUSSEKTOR

Haldussektori ülesanded on väga mitmekesised. Nende hulka kuuluvad personali värbamine ja juhtimine, sissetulev ja väljaminev kirjavahetus, telefonikeskjaam, bürooinfrastruktuur, dokumentide

tõlkimise korraldamine, õigusallikate raamatukogu ning institutsiooni dokumentatsiooni ja arhiivi korraldamine ja haldamine. Kõnealune sektor vastutab ka institutsiooni infotehnoloogia strateegia ja büroo IT-vajaduste täitmise eest, viimatinimetatud ülesannet täidetakse koostöös Euroopa Parlamendiga.

Alessandro DEL BON*Sektori juhataja*

tel +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER*Abipersonal, autojuht*

tel +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL*Sekretär*

tel +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY*Infotehnoloogia ametnik*

tel + 33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS*Abipersonal*

tel +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN*Sekretär*

tel +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT*Infotehnoloogia ametnik*

tel +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA*Sekretär*

tel +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ*Sekretär*

tel +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS*Sekretär*

tel +33 3 88 17 70 93

Ana MORAIS GASPAR*Sekretär (alates 01.06.2006)*

tel +33 3 88 16 40 96

Emese WALTZ*Sekretär (alates 01.06.2006)*

tel + 33 3 88 16 40 95

Félicia VOLTZENLOGEL*Sekretär*

tel +33 3 88 17 23 94

FINANTSSEKTOR

Finantssektor peab tagama, et ombudsmani büroo järgiks kehtivaid ELi finantseeskirju, mis on kavandatud eelarveressursside ökonoomseks, tõhusaks ja piisavaks kasutamiseks. Need ülesanded tulenevad ombudsmani iseseisvast eelarvest. Eelarve koostavad volitatud eelarvevahendite käsutaja juhtimisel neli finantsametnikku, kes vastutavad ka selle täitmise eest.

Loïc JULIEN*Sektori juhataja*

tel +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROMONT*Finantsametnik*

tel +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE*Finantsametnik*

tel +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE*Finantsametnik*

tel +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS*Finantsametnik*

tel +33 3 88 17 24 03

KAEBUSTE KÄSITLEMISE SEKTOR

Kaebuste käsitlemise sektor vastutab Euroopa ombudsmanile esitatud kaebuste registreerimise, jagamise ja järelmeetmete võtmise eest. Sektor tagab kõikide kaebuste andmebaasi kandmise, nende vastuvõtmise ja õigusosakonda edasisaatmise. Sektor vastutab kaebustega seonduva sissetuleva ja väljamineva kirjavahetuse haldamise eest, tagades kaebustega seotud andmete uuendamise andmebaasis menetluse algusest kuni selle lõpetamiseni ning jälgides tähtaegadest kinnipidamist, samuti koostab kaebustega seonduvat statistikat ning arhiveerib kaebustega seotud dokumente.

Isabelle FOUCAUD

Sektori juhataja

tel +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER

Sekretär

tel +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Sekretär

tel +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY

Sekretär

tel +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO

Sekretär

tel +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE

Sekretär

tel +33 3 88 17 24 29

Oualiba MAKHLOUFIA

Sekretär (alates 01.04.2006)

tel +33 3 88 16.40.71

Véronique SCHOOR

Sekretär (alates 01.11.2006)

tel +33 3 88 17 24 29

Caroline ZINCK

Sekretär

tel +33 3 88 17 40 51

Euroopa ombudsman ja tema töötajad.

KOMMUNIKATSIOONISEKTOR

Kommunikatsioonisektor aitab ombudsmanil kodanikeni jõuda ning teavitada neid nende õigustest ühenduse õiguse raames. Sel viisil toimides etendab kommunikatsioonisektor võtmerolli kodanike ning Euroopa ja selle institutsioonide vaheliste suhete arendamisel.

Sektor vastutab institutsiooni ja meedia vaheliste suhete säilitamise ja edendamise eest, ombudsmani väljaannete koostamise ja kirjastamise eest, ombudsmani veebilehtede haldamise eest, ombudsmani teabevisiitide ja ürituste korraldamise eest ning Euroopa ombudsmanide võrgustiku siseste suhete koordineerimise eest.

Rosita AGNEW*Sektori juhataja*

tel +32 2 284 25 42

Ben HAGARD*Sektori juhataja*

tel +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB*Veebiarendaja*

tel +33 3 88 17 44 10

Dace PICOT-STIEBRINA*Kommunikatsiooniametnik*

tel +33 3 88 17 40 80

Gundi GADESMANN*Pressiametnik*

tel +32 2 284 26 09

Gabrielle SHERIDAN*Sekretär*

tel +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG*Trükiste ametnik*

tel +33 3 88 17 49 36

PERSONALI KOOSOLEKUD

Ombudsman korraldab oma personalile korrapäraselt koosolekuid, et tagada büroo tegevuse maksimaalne tõhusus ja tulemuslikkus, kindlustada sujuv teabevahetus ametkonna sees ning edendada ametialast arengut. Reeglina on nende koosolekute päevakavas ombudsmani ülevaade aset leidnud ja planeeritavatest tegevustest, samuti ettekanne institutsiooni puudutavatest halduslikest, õiguslikest ja poliitilistest arengutest. Kooskõlas ombudsmani ametkonna ametialase arengu strateegiaga, kutsutakse nendele koosolekutele tihti esinema külalisettekandjaid. 2006.

Johann Wolfgang Goethe Ülikooli töö-, kodaniku- ja informaatikaõiguse professor ning Saksamaa eetikakomisjoni president Spiros Simitis pöördub Euroopa ombudsmani töötajate poole. Strasbourg, Prantsusmaa, 3. veebruar 2006.

Euroopa Komisjoni asepresident ning institutsiooniliste suhete ja teabevahetusstrateegia volinik Margot Wallström korraldab esitlust ombudsmani töötajatele. Strasbourg, Prantsusmaa, 13. detsember 2006.

aastal olid külalisettekandjateks Saksamaal Frankfurt-am-Mainis asuva Johann Wolfgang Goethe ülikooli töö-, tsiviil- ja arvutiteaduste ning õiguse professor ning Saksa eetikakomisjoni president Spiros SIMITIS, kes pidas ettekande teemal „Andmekaitse – ELi ühise lähenemise puudujäägid ja piirangud” ning institutsiooniliste suhete ja teabevahetusstrateegia eest vastutav Euroopa Komisjoni asepresident Margot WALLSTRÖM, kes kõneles komisjoni pingutustest kodanikega suhete parandamisel.

PERSONALI RETREAT

Ombudsman korraldas 2006. aastal töötajatele *retreat*'i, et edendada ja süvendada institutsiooni väärtuste ning missiooni mõistmist ja muuta selle edendamine tõhusamaks. Nimetatud algatus leidis institutsiooni lühikese ajaloo vältel aset esmakordselt. *Retreat* on enesepeegelduse harjutus, mis hõlmab institutsiooni kogu ametkonda. Hr DIAMANDOUROS kasutas seda võimalust laialdaselt ja edukalt, kui ta töötas Kreeka riikliku ombudsmanina.

Osana ettevalmistusest *retreat*'iks pidid ametkonna liikmed osa võtma enesehindamise harjutusest – väljendama oma seisukohti büroo üldlase toimimise kohta ning ombudsmani senini tehtud töö laiema mõju kohta. See toimus küsimustiku kujul, milles ametkonna liikmed hindasid Euroopa ombudsmani töö menetluste ja meetodite mitut aspekti institutsiooni eri tegevusaladel, samuti ombudsmani saavutusi üldisemalt kodanike huvides. Selle tähtsa tegevuse lisaeesmärk oli tagada tõhusam institutsioonisisene riskijuhtimine kooskõlas ELi sisekontrolli standarditega.

Ombudsmani töötajad puhkehetkel, 11.–13. oktoober 2006.

Enne koosoleku toimumist anti kõikidele ametkonna liikmetele küsimustiku tulemused koos teiste taustamaterjalidega. Nende põhjal peeti arutelusid, milles keskenduti järgmistele teemadele: i) hea halduse tähendus nii kontseptuaalsest kui ka menetluslikust seisukohast, ii) kuidas jõuda kodanikeni üldiselt ja kuidas konkreetsete sihtrühmadeni, kelle vahendusel jõuaks ombudsmanini suuremal hulgal tema pädevusse kuuluvaid kaebusi, ning iii) kuidas jätkuvalt edendada ja süvendada teeninduskultuuri ombudsmani büroos.

Kõiki ametkonna liikmeid julgustati aktiivselt osa võtma aruteludest kas täiskogul või töörühmades ning väljendama oma arvamust mitmel aruteluteemal. Pärast *retreat*'i läbiviimist nõustuti üksmeelselt, et see kujunes väga tulemuslikuks ja väärtuslikuks kogemuseks ning on väärt kordamist.

Ombudsmani töötajad hakkavad osa võtma Strasbourgi 10 km jooksust, 14. mai 2006.

D OTSUSTE INDEKS

1 JUHTUMI NUMBRI JÄRGI

2003

0495/2003/ELB	73
0617/2003/IP	74
1537/2003/ELB	75
1764/2003/ELB	76

2004

0642/2004/GG	88
0674/2004/PB	84
0956/2004/PB	89
1217/2004/OV	60
2227/2004/MF	77
2312/2004/MHZ	92
2437/2004/GG	78
2467/2004/PB	69
2944/2004/ID	56
3133/2004/JMA	56
3369/2004/JMA	90
3399/2004/OV	85
3403/2004/GG	79
3436/2004/ELB	64
3501/2004/PB	63

2005

0032/2005/ELB	86
0106/2005/TN	65
0191/2005/BB	57
0289/2005/GG	94
0552/2005/SAB	58
0582/2005/PB	80
0760/2005/GG	80
1037/2005/GG	81
1252/2005/GG	58
1315/2005/BB	55

1429/2005/JF	87
1463/2005/TN	82
1482/2005/MHZ	61
1487/2005/GG	93
1729/2005/JF	71
1776/2005/GG	70
1841/2005/BM	66
1919/2005/GG	72
2172/2005/MHZ	89
2523/2005/TN	60
2601/2005/ID	59
2616/2005/SAB	62
2787/2005/OV	91
3172/2005/WP	66
3389/2005/WP	62
Q3/2005/IP	97

2006

0163/2006/MHZ	83
0242/2006/BM	92
0472/2006/DK	63
0786/2006/JF	87
0800/2006/WP	68
0817/2006/TN	73
0866/2006/SAB	84
1363/2006/MF	65
3297/2006/BU	67
3684/2006/BU	67
OI/1/2006/TN	95
OI/2/2006/JMA	95
OI/3/2006/BB	96
Q1/2006/GK	97

2

TEEMA JÄRGI

Ühine põllumajanduspoliitika (CAP)

Q1/2006/GK	97
------------------	----

Kodanike õigused

2467/2004/PB.....	69
3133/2004/JMA	56
3369/2004/JMA	90
1037/2005/GG	81
1487/2005/GG	93
1776/2005/GG	70
1841/2005/BM	66
1919/2005/GG	72
2601/2005/ID	59
0242/2006/BM	92
0817/2006/TN.....	73
3297/2006/BU	67
3684/2006/BU	67

Lepingud

2437/2004/GG	78
0191/2005/BB.....	57
0552/2005/SAB.....	58
1252/2005/GG	58
1315/2005/BB.....	55
2523/2005/TN.....	60
0786/2006/JF	87
0866/2006/SAB.....	84
OI/1/2006/TN	95

Arengukoostöö

1764/2003/ELB	76
---------------------	----

Haridus, kutseharidus ja noorsugu

3172/2005/WP	66
--------------------	----

Keskkond

1463/2005/TN.....	82
OI/2/2006/JMA	95

Inimeste ja teenuste vaba liikumine

0956/2004/PB.....	89
0289/2005/GG	94
Q3/2005/IP	97

Institutsioonid

3403/2004/GG	79
--------------------	----

3436/2004/ELB	64
2172/2005/MHZ.....	89
2601/2005/ID	59

Muud

0800/2006/WP	68
--------------------	----

Üldsuse juurdepääs

0617/2003/IP	74
3501/2004/PB.....	63
0582/2005/PB.....	80
2787/2005/OV	91
1363/2006/MF	65

Sotsiaalpoliitika

2944/2004/ID	56
--------------------	----

*Personal**– Värbamine*

0674/2004/PB.....	84
2312/2004/MHZ.....	92
3399/2004/OV	85
0032/2005/ELB	86
1482/2005/MHZ.....	61
2616/2005/SAB.....	62
3389/2005/WP	62
0472/2006/DK	63
OI/3/2006/BB.....	96

– Muud küsimused

0495/2003/ELB	73
1537/2003/ELB	75
1217/2004/OV	60
2227/2004/MF	77
0106/2005/TN.....	65
0760/2005/GG	80
1429/2005/JF	87
1729/2005/JF	71
0163/2006/MHZ.....	83

Riigiabi

0642/2004/GG	88
--------------------	----

3

VÄIDETAVA HALDUSOMAVOLI LIIGI JÄRGI

Võimu kuritarvitamine

1315/2005/BB.....	55
-------------------	----

Välditav viivitus

1217/2004/OV	60
2944/2004/ID	56
0289/2005/GG	94
3172/2005/WP	66
0242/2006/BM	92

Diskrimineerimine

3399/2004/OV	85
0760/2005/GG	80
1482/2005/MHZ.....	61
1487/2005/GG	93
OI/3/2006/BB.....	96

Artikli 226 menetluse rikkumine

0956/2004/PB.....	89
2467/2004/PB.....	69
2944/2004/ID	56
3133/2004/JMA	56
3369/2004/JMA	90
1037/2005/GG	81

Teabe puudumine või teabe andmisest keeldumine

1764/2003/ELB	76
0674/2004/PB.....	84
2227/2004/MF	77
3436/2004/ELB	64
3501/2004/PB.....	63
0032/2005/ELB	86
1463/2005/TN.....	82
1487/2005/GG	93
1776/2005/GG	70
1919/2005/GG	72
2523/2005/TN.....	60
0163/2006/MHZ.....	83
0786/2006/JF	87

Läbipaistmatus

2172/2005/MHZ.....	89
0472/2006/DK	63
0817/2006/TN.....	73

1363/2006/MF	65
--------------------	----

Õiguslik eksimus

0617/2003/IP	74
2312/2004/MHZ.....	92
2467/2004/PB.....	69
0191/2005/BB.....	57
0582/2005/PB.....	80
1315/2005/BB.....	55
2601/2005/ID	59
2787/2005/OV	91
OI/2/2006/JMA	95

Hooletus

0642/2004/GG	88
3403/2004/GG	79
1841/2005/BM	66
0786/2006/JF	87
3297/2006/BU	67
3684/2006/BU	67

Menetlusviga

1315/2005/BB.....	55
1429/2005/JF	87
0800/2006/WP	68

Suutmatus otsust põhjendada

1217/2004/OV	60
0191/2005/BB.....	57

Ebaõiglus

0617/2003/IP	74
2437/2004/GG	78
3399/2004/OV	85
0106/2005/TN.....	65
0552/2005/SAB.....	58
1252/2005/GG	58
1429/2005/JF	87
1729/2005/JF	71
2616/2005/SAB.....	62
3389/2005/WP	62
0866/2006/SAB.....	84

Muu halduslik omavoli

0495/2003/ELB	73
1537/2003/ELB	75
1429/2005/JF	87
2601/2005/ID	59
OI/1/2006/TN	95

4 TIPPJUHTUMID

2467/2004/PB	69
0106/2005/TN	65
1729/2005/JF	71
1776/2005/GG	70
OI/1/2006/TN	95
OI/3/2006/BB	96

5 LOETELU KÕIKIDEST 2006. AASTAL KRIITILISE MÄRKUSEGA LÕPETATUD JUHTUMITEST**2003**

0495/2003/ELB	73
0617/2003/IP	74
1419/2003/JMA	
1537/2003/ELB	75
1764/2003/ELB	76
1953/2003/PB	
2177/2003/PB	

2004

0075/2004/BB	
0281/2004/JMA	
0674/2004/PB	84
0994/2004/IP	
1219/2004/IP	
2227/2004/MF	77
2437/2004/GG	78
2961/2004/PB	
3399/2004/OV	85
3403/2004/GG	79
3531/2004/TN	
3553/2004/WP	

2005

0032/2005/ELB	86
0287/2005/JMA	
0582/2005/PB	80
0760/2005/GG	80
0818/2005/PB	
0880/2005/TN	
1037/2005/GG	81
1429/2005/JF	87
1459/2005/GG	
1463/2005/TN	82
1707/2005/GG	
1733/2005/BU	
1744/2005/IP	
1919/2005/GG	72
2053/2005/IP	
2924/2005/OV	
3509/2005/JF	

2006

0163/2006/MHZ	83
0786/2006/JF	87
0817/2006/TN	73
0866/2006/SAB	84
1085/2006/MHZ	

Kui viide juhtumile on paksus kirjas, on otsuse kokkuvõtte toodud käesoleva aruande punktis 3.4. Kõikide ülalnimetatud otsuste terviktekstid on kättesaadavad ombudsmani veebilehelt <http://www.ombudsman.europa.eu>

KUIDAS OMBUDSMANI POOLE PÖÖRDUDA

KIRJA TEEL

Euroopa Ombudsman
1 Avenue du Président Robert Schuman
BP 403
FR-67001 Strasbourg Cedex
Prantsusmaa

TELEFONI TEEL

+33 3 88 17 23 13

FAKSI TEEL

+33 3 88 17 90 62

E-POSTI TEEL

eo@ombudsman.europa.eu

VEEBILEHT

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EUROOPA OMBUDSMAN MENETLEB KAEBUSI HALDUSE KOHTA EUROOPA
LIIDU INSTITUTSIOONIDES JA ASUTUSTES

EUROOPA OMBUDSMAN JA TEMA TÖÖTAJAD

www.ombudsman.europa.eu